

༡༡། །རྣམ་འབྱོར་དག་རིམ་དང་རྣམ་གཞག་
 རིམ་པའི་རྩ་འགྲེལ་ཤུན་སྦྲར་
 བཞུགས་སོ། །

དགའ་ལྷན་བྱང་ཆེ་དཔེ་མཛོད་ཁང་།
 དེབ་ཐོང་གྲུ་གཅིག་པ།

GADEN JANGTSE LIBRARY

2016

༩ བྱེ་ལོ་ ༢༠༡༧ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༤ ཉིན་དཔར་ཐངས་དང་པོར་

དེབ་གངས་ (༢༣༠༠)

དགའ་ལྷན་བྱང་ཆེ་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་

འདོན་སྤེལ་བྱས།

First Edition= 2300/ Copies {2017}

© Copyright by:~

Gaden Jangtse Library

Published by:-

GADEN JANGTSE LIBRARY

Lama Camp No.1 P.O. Tibetan Colony

581411 Mundgod Distt Karwar [K.S]

INDIA

Ph:- (0091-8301) 245757-246280

E-Mail:- gajanglibrary@yahoo.co.in

Printed for free distribution by

The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation

11F., 55 Hang Chow South Road Sec 1, Taipei, Taiwan, R.O.C.

Tel: 886-2-23951198 , Fax: 886-2-23913415

Email: overseas@budaedu.org

Website: <http://www.budaedu.org>

Mobile Web: m.budaedu.org

This book is strictly for free distribution, it is not to be sold.

ཕྱག་དཔེ་འདི་ཆོས་སྤྱིན་དུ་འབུལ་རྒྱུ་ལས། ཚོང་བསྐྱར་མི་ཚོགས་པ་དགོངས་འཇགས་ལུ།

དཀར་ཆག

- ༡) སྒྲེང་བརྗོད།xv
- ༢) ལུ་དག་པའི་གསལ་བཤད།xvi

ནལ་འབྱོར་དག་རིམ།

- ༡) གནས་ཀྱི་དེ་ཉིད།2
- ༢) སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་དམིགས་པའི་དེ་ཉིད།2
- ༣) བཀའི་འཁོར་ལོའི་གཙོ་བོ་སྐྱེད་བའི་དེ་ཉིད།7
- ༤) འཁོར་ཁྲོ་བོ་སྐྱེད་བའི་དེ་ཉིད།9
- ༥) བགེགས་ལ་ཕུར་བུ་གདབ་པའི་དེ་ཉིད།13
- ༦) ར་བ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱེད་བའི་དེ་ཉིད།15
- ༧) ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་སྟོང་ཉིང་སྒྲོམ་པའི་དེ་ཉིད།16
- ༨) རྫོ་རྗེ་སའི་ཆ་བསྐྱེད་བའི་དེ་ཉིད།16
- ༩) རྟེན་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱེད་བའི་དེ་ཉིད།17
- ༡༠) ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷའི་འཁོར་ལོ་དགོད་པའི་དེ་ཉིད།20
- ༡༡) ལྷག་མོས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལུས་ལ་བསྐྱེད་བའི་དེ་ཉིད།25

༡༢)	དོན་དམ་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་འཇུག་པའི་དེ་ཉིད།	25
༡༣)	ཉི་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པ་བྱང་བའི་དེ་ཉིད།	26
༡༤)	མཐར་ཁྲིལ་པ་ལ་དམིགས་པའི་དེ་ཉིད།	27
༡༥)	ཡེ་ཤེས་ཅམ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་དེ་ཉིད།	27
༡༦)	ས་སོན་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་དེ་ཉིད།	27
༡༦)	བྲག་མཚན་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་དེ་ཉིད།	27
༡༦)	སྐྱེ་རྒྱུ་གས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་དེ་ཉིད།	28
༡༧)	སྐྱུ་ལ་སྐྱར་བསྐྱར་བའི་དེ་ཉིད།	28
༡༨)	ལུས་རྟེན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་བསྐྱོམ་པའི་དེ་ཉིད།	29
༡༩)	ཡུང་པོ་གཤེགས་པར་སྐྱོམ་པའི་དེ་ཉིད།	30
༢༠)	ཁམས་གཤེགས་མར་སྐྱོམ་པའི་དེ་ཉིད།	30
༢༡)	མིག་སོགས་སེམས་དཔར་སྐྱོམ་པའི་དེ་ཉིད།	31
༢༢)	གཟུགས་སོགས་སེམས་མར་སྐྱོམ་པའི་དེ་ཉིད།	31
༢༣)	ཡན་ལག་ཁོ་བོར་སྐྱོམ་པའི་དེ་ཉིད།	31
༢༤)	སྐྱ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱུ་བའི་དེ་ཉིད།	32
༢༥)	གསུང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱུ་བའི་དེ་ཉིད།	34
༢༦)	ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱུ་བའི་དེ་ཉིད།	35
༢༧)	དམ་ཚིག་སེམས་དཔའི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་མཐུན་མོང་དུ་བྱིན་གྱིས་	

	བརྒྱུ་བ་པའི་དེ་ཉིད།	37
༡༩)	ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་དེ་ཉིད།	37
༡༩)	ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་དེ་ཉིད།	37
༢༠)	རིག་མ་འདྲ་བྱ་བ་སོགས་ཀྱི་དེ་ཉིད།	40
༢༡)	རྗེས་སྤྱ་ཆགས་པའི་དེ་ཉིད།	41
༢༢)	མཆོད་པའི་དེ་ཉིད།	41
༢༣)	གཤེགས་པ་དབྱུང་བའི་དེ་ཉིད།	42
༢༤)	གཤེགས་མ་དབྱུང་བའི་དེ་ཉིད།	44
༢༥)	སེམས་མ་དབྱུང་བའི་དེ་ཉིད།	44
༢༦)	སེམས་དཔའ་དབྱུང་བའི་དེ་ཉིད།	45
༢༧)	ཁྲོ་བོ་དབྱུང་བའི་དེ་ཉིད།	45
༢༨)	ཕྱག་མཆན་སྤ་མོ་ལ་སློབ་པའི་དེ་ཉིད།	47
༢༩)	ཐིག་ལེ་སྤ་མོ་ལ་སློབ་པའི་དེ་ཉིད།	48
༣༠)	རྫོ་རྗེའི་བརྒྱས་པའི་དེ་ཉིད།	49
༣༡)	ངག་གི་བརྒྱས་པའི་དེ་ཉིད།	49
༣༢)	གཙོ་བོ་དོན་དམ་ལ་ཞུགས་པའི་དེ་ཉིད།	52
༣༣)	བསྐྱལ་བས་བསྐྱང་བའི་དེ་ཉིད།	53
༣༤)	མཆོད་བསྟོད་ཀྱི་དེ་ཉིད།	54

༤༥)	ཉེ་བར་བསྐྱ་བའི་དེ་ཉིད།	56
༤༦)	ཁ་ཟས་གྱི་བསམ་གཏན་གྱི་དེ་ཉིད།	64
༤༧)	ལུས་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་དེ་ཉིད།	66
༤༨)	དངོས་གྲུབ་ཚུང་ཅུ་སྐྱབ་པའི་དེ་ཉིད།	67
༤༩)	དངོས་གྲུབ་འབྲིང་སྐྱབ་པའི་དེ་ཉིད།	67

རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་རྣམ་བཤད། འདི་ལ་གསུམ།

༡)	བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ།	76
༢)	བཤད་པ་ཉིད་ཉེ་བར་དགོད་པ།	78
༣)	བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བ།	310

གཉིས་བཤ་གཉིས། ༡

༤)	རྣམ་གཞག་མདོར་བསྐྱར་བ།	78
༥)	རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།	82

གཉིས་བཤ་བཞི། ༥

༡༡)	རྣམ་པར་དགོད་པའི་རྣམ་གཞག་རིམ་པ།	82
༡༢)	སྐྱའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་གཞག་རིམ་པ།	211
༡༣)	སྤང་བའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་གཞག་རིམ་པ།	125

ང་། རོན་དམ་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་གཞག་རིམ་པ།.....276

ཀ། འདི་ལ་གསུམ།

༡) སྣོད་གྱི་སྲིད་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྒྲུལ་པ།.....82

༢) བཅུད་གྱི་སྲིད་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྒྲུལ་པ།.....99

༣) དེ་དག་དང་བསྐྱུར་ནས་བསྒྲུལ་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་བ་གཏན་
ལ་དབབ་པའོ།.....186

དང་ཐོ་ལ་གཉིས། ༡

༤) སྣོད་ཞིག་ཅིང་སྣོད་པ་དང་མཐུན་པར་བསྒྲུལ་པ།.....83

༥) སྣོད་ཆགས་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྒྲུལ་པ།.....91

འདི་ལ་གཉིས། ༢

༦) མཐུན་ཡུལ་སྣོད་འཛིག་པའི་རིམ་པ།.....83

༧) དེ་དང་མཐུན་པར་བསྒྲུལ་པའོ།.....87

དང་ཐོ་ལ་གཉིས། ༣

༨) སྣོད་འཛིག་པའི་སྣོད་ཏུ་བཅུད་འཛིག་ཚུལ།.....83

༩) དེའི་འོག་ཏུ་སྣོད་འཛིག་ཚུལ་དངོས་སོ།.....86

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ༤

༡༠) འོག་གཞིའི་སྣོད་འཆགས་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་
བསྒྲུལ་པ།.....91

༡༡) སྟེང་གི་རི་སྒྲིང་སོགས་ཀྱི་སྟོང་འཆགས་པའི་རིམ་བ་དང་མཐུན་པར་ བསྟོམ་བའོ།.....	96
--	----

འདི་ལ་གཉིས། ༡༠

༡༢) མཐུན་ཡུལ་བཤད་བ་དང་།.....	91
༡༣) དེ་དང་མཐུན་པར་སྟོམ་ཚུལ་ལོ།.....	94

འདི་ལ་གཉིས། ༡༡

༡༤) མཐུན་ཡུལ་བཤད་བ་དང་།.....	96
༡༥) དེ་དང་མཐུན་པར་སྟོམ་ཚུལ་ལོ།.....	97

གཉིས་བ་ལ་གཉིས། ༩

༡༦) མདོར་བསྟན་བ་དང་།.....	99
༡༧) རྒྱས་པར་བཤད་བའོ།.....	101

གཉིས་བ་གསུམ། ༡༨

༡༨) བཅུད་ཀྱི་སྲིད་བ་སྟེ་བའི་རིམ་བ་སྦྱིར་བསྟན་བ།.....	101
༡༩) མི་ཡི་སྲིད་བ་སྟེ་བའི་རིམ་བ་ཉིད་དང་མཐུན་པར་བསྟོམ་བའི་	

རྒྱ་མཆན།.....	104
---------------	-----

༢༠) དེ་དང་མཐུན་པར་སྟོམ་པའི་རིམ་བ་ཉིད་བཤད་བའོ།.....	120
--	-----

འདི་ལ་བཞི། ༡༩

༢༡) སྟོབ་མའི་བྱི་བ་དགོད་བ།.....	105
---------------------------------	-----

༡༡) སློབ་དཔོན་གྱིས་ལན་གདབ་པ།	106
༡༢) དེ་ལ་ཤེས་བྱེད་དགོད་པ།	111
༡༣) དེ་དག་གིས་བྱུབ་པའི་དོན་ནོ།	112

གསུམ་པ་གསུམ། ༡༠

༡༤) བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མི་དང་མ་ཐུན་པར་བསྐྱོམ་པ།	121
༡༥) དེ་འཆི་འཕོ་ཞིང་བར་སླིད་བྱུབ་པ་དང་མ་ཐུན་པར་བསྐྱོམ་པ།	126
༡༦) དེས་སྦྱེ་སླིད་བྱུབ་པ་དང་མ་ཐུན་པར་བསྐྱོམ་པའོ།	148

འདི་ལ་གཉིས། ༡༥

༡༧) དངོས་སུ་བསྟན་པའི་མ་ཐུན་ཡུལ།	121
༡༨) རྒྱགས་གྱིས་ཐོབ་པའི་ལྷག་མོས་བསྐྱོམ་པའོ།	125

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ༡༦

༢༠) མ་ཐུན་ཡུལ་བཤད་པ་དང་།	126
༢༡) དེ་དང་མ་ཐུན་པར་སྐྱོམ་ཚུལ་ལོ།	136

དང་པོ་ལ་གཉིས། ༢༠

༢༢) འཆི་འཕོ་བ་དང་།	126
༢༣) ཤི་ནས་བར་དོ་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་ལོ།	128

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ༢༣

༢༤) བར་དོར་གནས་པའི་དུས།	128
-------------------------	-----

35) བར་དོའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའོ།	129
-------------------------------	-----

གཉིས་ལ་གཉིས། 35

36) ཁྱི་བ་དང་།	129
----------------	-----

37) ལན་ནོ།	129
------------	-----

གཉིས་བ་ལ་གསུམ། 37

38) བར་དོའི་རང་བཞིན་སྤྱིར་བསྟན་པ།	129
-----------------------------------	-----

39) བྱང་སེམས་ཀྱི་བར་དོ་བྱེ་བྱག་ཏུ་བཤད་པ།	130
--	-----

40) སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གཞན་བསྟན་པའོ།	132
----------------------------------	-----

གསུམ་བ་ལ་གཉིས། 40

41) མདོ་ནས་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་།	132
---------------------------------	-----

42) མདོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ནས་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་དོ།	134
---	-----

འདི་ལ་གཉིས། 42

43) མཐུན་ལུལ་བཤད་པ་དང་།	148
-------------------------	-----

44) དེ་དང་ཟླུ་ས་སུ་མཐུན་པར་སྒྲོམ་ཚུལ་ལོ།	177
--	-----

དང་པོ་ལ་གཉིས། 43

45) སྤྱི་བ་ལེན་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ།	148
---------------------------------	-----

46) རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།	152
----------------------	-----

གཉིས་བ་ལ་གསུམ། ༢༦

- ༢༥) བར་དོ་མ་ཡི་མངལ་དུ་འབྱུག་པའི་རིམ་བ།152
- ༢༦) རྒྱགས་ནས་མངལ་དུ་འཕེལ་བའི་རིམ་བ།166
- ༢༧) མངལ་ནས་ཕྱིར་ཐོན་པའི་རིམ་བའོ།174

དང་པོ་ལ་གཉིས། ༢༧

- ༥༠) མངལ་འཛིན་པའི་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ།152
- ༥༡) དེ་ནས་བར་དོ་ཇི་ལྟར་རྒྱགས་པའོ།156

དང་པོ་ལ་གཉིས། ༥༠

- ༥༢) བསྐལ་པ་དང་པོའི་མི་རྣམས་ཐ་མལ་བའི་མིར་གྱུར་བའི་རིམ་བ།152
- ༥༣) ཐོ་མོ་བྱུང་ནས་གོང་པའི་ཆོས་བསྟན་ཚུལ་ལོ།154

གཉིས་བ་ལ་གསུམ། ༥༡

- ༥༤) མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་འཛིན་པའི་རྒྱ་བསྟན་བ།156
- ༥༥) དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་གནས་སུ་འབྱུག་ཚུལ།158
- ༥༦) དེའི་རིམ་བ་ཅ་རྒྱུད་དང་མ་རྒྱུད་ནས་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའོ།162

གཉིས་བ་ལ་གསུམ། ༥༢

- ༥༧) འཕེལ་རིམ་དངོས།166
- ༥༨) གནས་སྐབས་ལྷ་རིགས་ལྷ་དང་སྦྱར་བ།169
- ༥༩) ཁུ་རུལ་གྱི་རྟེན་ཅའི་གཙོ་བོ་བསྟན་བ།172

གསུམ་བཤ་གསུམ། ༧༩

- ༧༠) མངལ་དུ་སློན་པའི་མཐར་ཆོས་འབྱུང་གི་སྒྲོར་ཕྱོགས་པར་
བྱེད་ཚུལ།.....174
- ༧༡) དེའི་སྒྲོན་དུ་མངལ་ནས་ཇི་ལྟར་གནས་པ།.....175
- ༧༢) རྒྱ་བ་བཅུའི་མཐར་མངལ་སྒྲོར་འཛོན་པའི་ཚུལ་ལོ།.....177

གཉིས་བཤ་གཉིས། ༧༧

- ༧༣) ཅ་རྒྱུད་དང་བཤད་རྒྱུད་གྱིས་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་དང་།.....177
- ༧༤) མདོར་བྱས་ཀྱི་གཞུང་གིས་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་ཚུལ་ལོ།.....185

གསུམ་བཤ་གཉིས། ༣

- ༧༥) སློང་པའི་རིམ་པ་དང་བསྟན་ནས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་
བསྟན་པ།.....186
- ༧༦) མདོན་རྟོགས་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་མ་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཆན་
བསྟན་པའོ།.....205

དང་པོ་ལ་གཉིས། ༧༥

- ༧༧) རྟོགས་ལྷན་ལ་སྐྱེ་བའི་དོགས་པའི་གནས་དགོད་པ།.....187
- ༧༨) དོགས་པ་དེ་གཅོད་པའི་ལན་ནོ།.....188

གཉིས་བཤ་གཉིས། ༧༩

- ༧༩) ཆོས་མཐུན་སྐྱུར་བའི་རྒྱ་མཆན་བསྟན་པ་དང་།.....188

༡༠) རིམ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱང་གཞི་ངོས་གཟུང་བཤོ།	195
---	-----

ཁ༽ གཉིས་བ་སྤྱི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་གཞག་ རིམ་བ་ལ་གཉིས།

༡) ལུས་རྟེན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་བསྐྱེམས་བ་དང་།	212
༢) བརྟེན་བའི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་སྐྱེམ་བའི་རྒྱ་འབྲས་བསྟན་བཤོ།	214

གཉིས་བ་ལ་ལྟ། ༡

༣) སྤང་པོ་ལ་རིགས་ལྔ་དགོད་བའི་རྒྱ་འབྲས་བསྟན་བ།	214
༤) ཁམས་ལ་ཡུམ་བཞི་དགོད་བའི་རྒྱ་འབྲས་བསྟན་བ།	216
༥) དབང་པོ་དང་ཆོགས་དང་རྒྱས་བ་ལ་སེམས་དབའ་བརྒྱད་དགོད་ བའི་རྒྱ་འབྲས་བསྟན་བ།	217
༦) ཡུལ་ལ་སེམས་མ་ལྔ་དགོད་བའི་རྒྱ་འབྲས་བསྟན་བ།	219
༧) ཡན་ལག་རྣམས་ལ་ཁོ་བོ་བརྒྱད་དགོད་བའི་རྒྱ་འབྲས་བསྟན་བ།	222

ག༽ གསུམ་བ་སྤྱི་བའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་གཞག་ རིམ་བ་ལ་གསུམ།

༡) སྤྱང་བའི་དགྲིལ་འཁོར་དངོས།	225
༢) སྤྱང་བའི་རྟེན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་སྤྱང་གིས་བསྐྱབ་བ།	239

3) རིས་ལན་གྱི་དོགས་པ་བཅད་པའོ།	243
-------------------------------	-----

དང་པོ་ལ་བཞི། ༡

༤) སྐྱའི་དགྱིལ་འཁོར་ལས་སྤྱང་བའི་དགྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་ཚུལ།	225
--	-----

༥) འབྲིན་པའི་སྤྲགས་གྱི་དོན་བཤད་པ།	230
-----------------------------------	-----

༦) སྤྱང་བའི་སྤྲས་འབྲིན་ལས་མཛད་ནས་རང་གནས་སུ་འཁོད་པ།	236
--	-----

༧) དེ་དག་གི་བྱག་མཚན་དང་སྐྱ་མདོག་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པའོ།	238
--	-----

གསུམ་པ་ལ་བཞི། 3

1) བྱག་རྒྱ་བཞེས་སྤྱི་སྤྱི་རྒྱས་བཏབ་པ་ལ་རིས་ལན་གྱིས་དོགས་པ་ བཅད་པ།	243
--	-----

2) འདུས་བའི་ལྷ་རྣམས་ཞལ་གསུམ་པར་བཤད་པ་ལ་རིས་ལན་གྱིས་ དོགས་པ་བཅད་པ།	246
--	-----

10) དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་གངས་མི་མཐུན་པ་ལ་རིས་ལན་གྱི་དོགས་པ་ བཅད་པ།	258
--	-----

11) སྤྱབ་པ་པོའི་ལུས་ལ་ལྷ་བཀོད་པ་ལ་རིས་ལན་གྱིས་དོགས་པ་ བཅད་པའོ།	270
---	-----

དང་པོ་ལ་གཉིས། 4

12) རི་བ་དང་།	242
---------------	-----

13) ལན་ནོ།	243
------------	-----

གཉིས་བ་ལ་གཉིས། ༩

༡༣) རི་བ་དང་། 246

༡༤) ལན་ནོ། 247

གསུམ་བ་ལ་གཉིས། ༡༠

༡༥) རི་བ་དང་། 258

༡༦) ལན་ནོ། 260

བཞི་བ་ལ་གཉིས། ༡༡

༡༧) རིས་བ་དང་། 270

༡༨) ལེན་ནོ། 271

ང་། བཞི་བ་དོན་དམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་གཞག་ ཅིམ་བ་ལ་གསུམ།

༡) སྤང་སོགས་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པ། 277

༢) སྤང་སོགས་དང་པོ་བཞི་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པའི་རྟགས། 289

༣) ལྷག་མ་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པའི་ཅིམ་པའོ། 298

དང་པོ་ལ་གཉིས། ༡

༤) ཅ་རྒྱུད་ཀྱིས་མདོར་བསྟན་པ། 277

༥) བཤད་རྒྱུད་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། 282

གཉིས་བ་ལ་གཉིས། ༥

- ༩) དགོངས་བ་ལུང་སྟོན་དང་། 282
 ༡༠) རྩོམ་གྱི་ཐོན་པ་ལ་བཞག་པ་ལོ། 284

གསུམ་བ་ལ་གཉིས། ༣

- ༡) རང་བཞིན་སྒྲིབ་བ་ལ་ཐེམ་བ་རྒྱ་དང་བཅས་བ་དང་། 298
 ༢) བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་དོན་མཛོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ལོ། 300

གཉིས་བ་ལ་གཉིས། ༤

- ༡༠) དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། 300
 ༡༡) སྒྲིབ་པ་དོན་ལུང་གིས་བཞག་པ་ལོ། 303

གཉིས་བ་ལ་གཉིས། ༡༡

- ༡༢) རི་བ་དང་། 303
 ༡༣) ལན་ནོ། 303

སྒྲུང་བརྗོད།

༡༡། །དེ་ཡང་ནམ་འདྲན་བཞི་བ་སྟོན་པ་སྤྲུགས་མེ་ཅན་གྱིས་འདུལ་བྱ་
 རྣམས་འཁོར་བ་ལས་སྒྲོལ་བའི་ཐབས་ལ་མདོ་རྒྱད་ཀྱི་གསུང་རབ་ཇི་སྟེད་
 ཅིག་གསུངས་པ་ལས། ཆེས་ཕུལ་དུ་གྱུར་བའི་རྒྱད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་
 བ་འདུས་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། རོན་འདི་ལ་གཟེགས་ནས་བོད་གང་ཅན་གྱི་ཤིང་རྩེ་
 སྒོལ་འབྲེད་འངས་མགོན་ལྷ་མ་ཙཱ་ཁ་བ་ཆེན་པོས་ཡེ་ཤེས་དབྱིངས་དཔྱད་
 གྱིས། མདོ་སྤྲུགས་གཉིས་ཀྱི་བསྟན་པའི་འབྱུང་གནས་གདན་ས་ཆེན་པོ་དགའ་
 ལྡན་རྣམ་པ་རྒྱལ་བའི་གླིང་འདི་སྤྲུག་བཏབ་པའི་བཀའ་བློན་ལས། བོད་གང་
 ཅན་ལྗོངས་སུ་མདོ་སྤྲུགས་གཉིས་ཀྱི་བསྟན་པ་གནས་གྱིས་ས་བཀའ་བ་ལྟར་
 སྐལ་བཟང་གི་དུས་ལ་ལོངས་སྟོན་པའི་གོ་སྐབས་ཐོབ་པ་བྱུང་མོད། དེང་གི་ཆ་
 ཡང་གདན་ས་ཁག་ནས་བཤེས་གཉེན་མང་པོ་དབྱུང་མཆོ་ལྟར་རྒྱས་བཞིན་པ་
 རྣམས་ཀྱི་ཆེད། ཅ་ཆེའི་སྒྲེགས་བམ་འདི་དུས་དང་བསྟན་ནས་ས་བཅད་ཟུར་
 དུ་བཏོན་པ་དང་། ཅ་འབྲེལ་སྦྱར་བ། བར་ཅར་ཁྱེད་གྱི་དོགས་ཞེས་
 བསམ་སྒྲོ་དགོ་བཤེས་ལྟ་རམས་པ་སྒྲོ་བཟང་བཟོད་པ་ལགས་ལ་འདི་ནས་

རེ་བསྐྱལ་ཁུ་བ་ལྟར་ཀན་ལགས་ནས་འབད་བ་ཆེར་བསྐྱེད་བ་དང་། དགལ་
ལྟན་བྱང་ཅེ་ཐོས་བསམ་ནོར་སྤྱིང་གྲ་ཆང་གི་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་མཐུན་ཤིན་
སྤྱར་ཏེ་ད་ལས་བཞེས་གཉེན་ནམ་པའི་སྤྱན་ལས་དུ་ཕུལ་པའི་དགོ་ཅས་རང་
ཅག་གང་ཅན་བ་ནམས་ཀྱི་མེ་ཏོག་གང་ལ་ཕོག་པའི་ལྟ་སྐལ་ཡགོང་ས་ལྟ་མི་
ནམས་འདྲེན་སྤྱབས་མགོན་རྒྱལ་པའི་དབང་པོ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་མཚོག་
གི་སྤྱི་ཆེ་བསྐྱལ་བརྒྱུར་བརྟན་པར་གྱུར་ཅིག །

དགལ་ལྟན་བྱང་ཅེ་ཐོས་བསམ་ནོར་སྤྱིང་གྲ་ཆང་གི་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་

༢༠༡༤ ཟླ་ ༤ ཆེས་ ༤ ལ་དགའོ།

ཁུ་དག་པའི་གསལ་བཤད།

༥ བསྐྱར་ས་མ་དཔེ་ཁྲུངས་དག་ཅིག་མ་འབྱོར་བས་སྤྱིང་ཁམས་ཆེར་བསྐྱེད་
ནས་བཟོ་བཅོས་ཅུང་ཟད་ཁུ་བ། ས་བཅད་ཟུར་དུ་བཏོན་པ། ཅ་འགྲེལ་སྤྱར་བ་
སོགས་ལ་ནོར་འཁུལ་གང་ཤོར་ཕྱག་དཔེ་གཟིགས་མཁན་ཀུན་ལ་སྤྱིང་ནས་
བཤགས།

༡༡། །ཁྱབ་བདག་དྲི་རྩེ་སེམས་དབང་བསྟེན་སྐྱབ་བཞིའི་སྒྲོར་
བས་མཉེས་པར་བྱེད་པའི་འདུས་པའི་སྐྱབ་ཐབས་རྣམ་འབྱོར་
དག་པའི་རིམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

༥ གང་གི་ཡིད་འཕྲོག་ཞབས་ཀྱི་པར་བྱུང་། །འབྲལ་མེད་དད་པས་གཙུག་
ན་སྟེན་བྱེད་པ། །དེ་ཡི་སྒོ་གྲོས་ཡར་རོའི་སྒྲ་བཞིན་དུ། །རྒྱས་མཛད་འཇམ་
དབྱངས་སྒྲ་མ་དེ་ལ་འདུད། །འོད་གསལ་སྙེ་ཡི་ལམ་ལས་འཁྱུངས། །བྱང་
འཇུག་དབང་པོའི་གཞུ་ལྟ་བུ། །དཔལ་ལྷན་དང་པོའི་མགོན་དེ་ཡི། །མཛད་
པས་བྱེད་རྣམས་སྒྲོང་གྲུར་ཅིག །གར་མཁན་མཆོག་དེས་འགོ་བ་འདུལ་
བའི་བྱིར། །སྒྲ་ཆོགས་སྐྱལ་བའི་ཉམས་ཀྱིས་གར་མཛད་པས། །ཉིད་
སྒྲིའི་ཆ་གས་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཀྱི། །འཁོར་ལོ་མཆོག་ཏུ་སྐྱལ་ལ་བྱག་
འཆལ་ནས། །མི་བསྐྱོད་འཁོར་ལོའི་རྣམ་འབྱོར་གྱིས། །ཐ་མལ་སྤང་ཞེན་
ཀྱན་བཅད་ནས། །གང་སྤང་སྙེ་ཡི་འཁོར་ལོར་ནི། །འཆར་བའི་སྐྱབ་པ་
བདག་གིས་བཤད། །རྩལ་འདི་མཁས་པའི་འབྲེང་བས་གསལ་མཛད་
མོད། །དེ་ལྟར་འདིར་འབད་འགལ་ཅི་ཡོད། །མཛེས་ཤིང་ཡིད་འཕྲོག་
ལང་ཆོའི་དཔལ་ཅན་ཀྱང་། །རྒྱན་བཟང་བཏགས་པས་མཛེས་པ་མ་མཐོང་

ངམ། །འདིར་དང་པོར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པའི་བསམ་པ་སྟོན་པ་དང་
འབྲུག་པའི་སེམས་སྦྱོང་བ་ལ་ལེགས་པར་བསྐྱབས་ཏེ། དཔལ་གསང་བ་
འདུས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་ཐོབ་ཅིང། དེའི་དུས་སུ་ཁས་
ལྷངས་པའི་དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་སྤང་བ་ལ་བརྩོན་པ། ལྷ་མ་ལས་ལྷའི་
ནལ་འབྱོར་སྟོམ་པའི་གནང་བ་ཐོབ་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གིས།

གནས་ཀྱི་དེ་ཉིད་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་དང་ཆུ་ཡིད་དུ་འོང་བས་
བརྒྱན་པའི་རི་བོའམ། སྐྱེ་བོའི་རྒྱན་ལུགས་ཀྱིས་དབེན་པའི་ས་ཕྱོགས་
གཞན་ཡང་བྱང་སྟེ། ཡིད་དང་མ་ཐུན་པའི་དགོན་པར་འཇམ་པའི་སྟན་
ལ་ཁ་ཤར་དུ་ཕྱོགས་པས། སེམས་དཔའི་དགྲིལ་མོ་ཀྱང་གིས་འབྲུག་སྟེ།
སྟོན་འགྲོའི་གཏོར་མ་བཏང་ནས་སྐྱབ་པའི་བར་ཆད་ཞི་བའི་འཕྲིན་ལས་
བཅོལ་ལོ།

དེ་ནས་བདག་གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་
དབང་གིས། འགོ་བ་གསུམ་པོ་མ་རིག་པའི་ཐུན་པས་མྱོངས་པར་བྱས་པ་
ནམས་ལ་བལྟས་ལ། སྦྱང་རྗེ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ། རང་མི་བསྐྱོད་
དོ་རྗེར་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀྱང་། ལྷ་ཆོགས་པ་རྣམས་དང་ཉི་མ་ལ་གནས་
པའི་རྒྱ་སྟོན་པོའི་འོད་ཟེར་ལུགས་ཀྱི་ནམ་པ་ཅན་གྱིས། རང་བཞིན་གྱི་
གནས་ནས་ལྷ་མ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་མི་བསྐྱོད་པའི་དགྲིལ་འཁོར་

སྤྱན་བྲངས་ལ། འོད་ཟེར་རང་གི་སྤྱིང་ཁར་བསྐྱེད། །སྤྱིང་གའི་ས་བོན་
གྱི་འོད་ཟེར་ལས་བྱུང་བའི་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པར་
བསམས་ལ། ཨོ་སྐྱ་ཏ་ལྷ་ག་ཏ་ཨའྱི་བྱ་ང་མེ་ལྷ་ས་སྤྱ་བྱ་ར་ཏ་ས་མ་
ཡ་ཤི་ཡེ་ཨའྱི་གིས་མཆོད་ཡོན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཨའྱི་གྱི་གནས་སྤྱ་ལྷ་
ཏྱི་གིས་ཞབས་བསིལ་དང་། སྤྱེལ་མེ་ཏྱི་ག་དང་། རྩ་བེས་བདུག་སྤྱོས་
དང་། ཨྱ་ལོ་གེས་མར་མེ་དང་། གན་རྩེས་བྱི་དང་། བློ་མེ་ཏྱིས་ཞལ་ཟས་
དང་། འཤྱས་རོལ་མོ་དང་། རྩ་བས་གཟུགས་དང་། འཤྱས་སྤྱ་དང་། གན་
རྩེས་བྱི་དང་། ར་སས་རོ་དང་། སྤྱ་ཞེས་སྤྱ་ར་བས་རེག་བྱ་མཆོག་གིས་
མཆོད་དེ་ལྷ་མོ་རྣམས་ས་བོན་ལ་བསྐྱེད་ལ། གང་ཞིག་གཟུགས་དང་
ཆོར་བ་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་དང་། །རྣམ་པར་ཤེས་དང་སྤྱེ་མཆོད་བྱུག་དང་
དབང་པོ་བྱུག །ས་ལྷ་མེ་དང་རྩུང་དང་ནམ་མཁའ་ཐམས་ཅད་ནི། །བྱང་
ཆུབ་སེམས་འདྲ་རྒྱ་ཆེན་དེ་ལ་བྱུག་འཆལ་ལོ། །གཏི་ཐུག་ཉེས་པ་འདོད་
ཆགས་རྟོ་རྟེ་ཆོས་བཅས་གང་། །རིག་པའི་སྤྱོར་བ་ལས་བྱུང་ཏྱག་ཏུ་
རབ་འབྱེལ་བར། །རྣམ་པ་སྤྱོད་ཆོགས་དགའ་བས་སྤྱོས་པའི་དངོས་གྱུར་
ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་འདྲ་རྒྱ་ཆེན་དེ་ལ་བྱུག་འཆལ་ལོ། །སྤྱད་དང་དགའ་
དང་རྣམ་པ་དེ་བཞིན་མི་འགྱུར་དང་། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་
སེམས་སྤྱུ་རྟེས་ཐོགས་ཆོས། །མྱོངས་དང་ཞེ་སྤང་འདོད་ཆགས་སྤྱིབ་པ་

དོ་མེ་སྟེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་འདྲ་རྒྱ་ཆེན་དེ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་པས་
ལྷ་སྤུལ་ཅུ་སོ་གཉིས་ལ་ཕྱག་བྱའོ། །དེ་ནས། གང་ཞིག་ཐོག་མེད་སྤྱིད་པའི་
ཆུ་སྤྲང་དུ། །མ་ལུས་ཀྱན་རྟོག་གིས་བསགས་རྟོག་པ་ནམས། །ཐུགས་རྗེ་
ཆེ་ལྷན་སྤྱན་སྤར་དེ་དག་ནི། །ཆོ་ག་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་བཤགས་པར་
བགྱི། །རྫོགས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། །འཕགས་
པ་གཞན་གྱིས་དགོ་བ་གང་མཛད་པ། །དེ་དག་ཀྱན་ལ་ཡང་དག་ཡི་རང་
བཞིན། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བར་བགྱི། །ཡིད་ཀྱི་རོལ་བ་དྲི་
མེད་ལྷ་འདས་བསྐྱབས། །སྟོང་རྗེ་དམ་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཡི་ཐབས། །རང་
གི་ཡིད་ལ་གནས་པར་གྱུར་པ་ཡི། །བདེར་གཤེགས་རྣམས་ལ་རྟག་ཏུ་
སྐྱབས་སུ་མཆི། །རྟོག་པ་མ་ལུས་པ་ལས་ངེས་གྲོལ་ཞིང་། །སེམས་དཔའ་
དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕུན་ཆོགས་གཞི། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རོ་གཅིག་
ངོ་བོ་ཉིད། །དམ་པའི་ཆོས་ལ་རྟག་ཏུ་སྐྱབས་སུ་མཆི། །འཆིང་བ་རྣམས་
ལས་ཡང་དག་གྲོལ་གྱུར་ཅིང་། །སྟོང་རྗེ་མཆོག་གིས་བསྐྱུན་པའི་དཔལ་
དང་ལྷན། །རབ་ཏུ་དགའ་སོགས་ས་ལ་རབ་བཞུགས་པ། །བརྟལ་ཞུགས་
དབང་པོའི་ཆོགས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། །བསམ་དང་རྣམ་པར་སྟོན་པ་དག་
གྱུར་པས། །སྤྱིབ་པ་ཀྱན་གྱི་བག་ཆགས་ཡང་དག་འབྱིན། །ལྷག་པར་མོས་
པས་རྣམ་པར་བརྒྱན་པ་ཡིས། །སེམས་ནི་བྱང་ཆུབ་དམ་པར་བསྐྱེད་པར་

བགྱི། །བདེར་གཤེགས་སྤྲུལ་བཅས་རྣམས་ཀྱི་ལམ་གཅིག་ལུ། །སྤྱིན་
སོགས་རྣམ་བཅུ་དཀར་པོའི་ཡོན་ཏན་ཚུལ། །རྫོགས་སངས་རྒྱས་བདག་
མ་ལུས་ངོ་བོའི་སྒོས། །ཡང་དག་ཉིད་དུ་དེ་གནས་པར་བགྱི། །ཞེས་
འཁོར་གསུམ་མི་ལམ་བཞིན་དུ་བལྟས་ནས་སྤྲིག་པ་བཤགས་པ་དང་།
གང་ཟག་ལྗེའི་དགོ་བ་ལ་ཡི་རང་ཞིང་དགོ་བ་བསྟོ་བ་དང་། དཀོན་ཅོག་
གསུམ་ལ་སྦྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་དུ་སེམས་སྦྱེད་པ་
དང་། ལམ་ལ་བརྟེན་པར་ཡི་དམ་འཆའ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལེགས་པར་བྲན་
པར་བྱས་ལ་བྱའོ། །

རིགས་ལྔ་སྤྱི་དང་སོ་སོའི་དམ་ཆོག་སྤར་བ་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་
ལ་དེ་ལས་འདའ་བར་མི་བྱ་བར་བརྟེན་པོར་གཟུང་ངོ་སྤྲོམ་དུ་བསམས་
ལ། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན། །བདག་ལ་དགོངས་
པར་མཛད་དུ་གསོལ། །བདག་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ནི། །དུས་འདི་ནས་
ནི་བཟུང་ནས་ནི། །བྱང་ཆུབ་སྣོད་པོར་མཆོས་ཀྱི་བར། །རི་ལྟར་དུས་
གསུམ་མགོན་པོ་རྣམས། །བྱང་ཆུབ་དུ་ནི་ངེས་མཛད་པའི། །བྱང་ཆུབ་
སེམས་ནི་སྒྲ་ན་མེད། །དམ་པ་བདག་གིས་བསྐྱེད་པར་བགྱི། །ཚུལ་
ཁྲིམས་ཀྱི་ནི་བསྐྱབ་པ་དང་། །དགོ་བའི་ཆོས་ནི་སྤྱད་པ་དང་། །སེམས་
ཅན་དོན་བྱེད་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ། །སོ་སོར་བརྟེན་པོར་བདག་གིས་

གཟུང་། །སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ཏེ། །སྤྲོད་མེད་པའི་དགོན་
མཆོག་གསུམ། །སངས་རྒྱས་རྣལ་འབྱོར་ལས་སྦྲེས་པའི། །སྤྲོས་པ་དང་
ནས་བདག་གིས་གཟུང་། །དོ་རྩེ་རིགས་མཆོག་ཆེན་པོ་ཡི། །དོ་རྩེ་བྲིལ་
བྱ་བྲུག་རྒྱ་ཡང་། །ཡང་དག་ཉིད་དུ་གཟུང་བར་བགྱི། །སྦྲོབ་དཔོན་དག་
ཀྱང་གཟུང་བར་བགྱི། །རིན་ཆེན་རིགས་མཆོག་ཆེན་པོ་ཡི། །དམ་ཆོག་
ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ། །ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་དུས་བྲུག་ཏུ། །སྦྱིན་པ་རྣམ་བཞི་
ཏྲུ་ཏུ་སྦྱིན། །བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལས་བྱུང་བའི། །བསྐྱའི་རིགས་ཆེན་
དག་པ་ལ། །སྦྱི་དང་གསང་བ་ཐེག་པ་གསུམ། །དམ་ཆོས་སོ་སོར་གཟུང་
བར་བགྱི། །ལས་ཀྱི་རིགས་མཆོག་ཆེན་པོ་ལ། །སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ལྡན་
པར་ནི། །ཡང་དག་ཉིད་དུ་སོ་སོར་གཟུང་། །མཆོད་པའི་ལས་ནི་ཅི་ལྟས་
བགྱི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་སྤྲོད་མེད། །དམ་པ་བདག་གིས་བསྦྱེད་པར་
བགྱི། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་གྱི་བྱིར། །བདག་གིས་སྤྲོས་པ་མ་ལུས་
གཟུང་། །མ་བསྐྱལ་བ་རྣམས་བདག་གིས་བསྐྱལ། །མ་གྲོལ་བ་རྣམས་
བདག་གིས་དགྲོལ། །དབུགས་མ་སྦྱིན་པ་དབུགས་དབྱུང་ཞིང་། །སེམས་
ཅན་སྤྱང་ན་འདས་ལ་དགོད། །ཅེས་བརྗོད་དེ་ཆོགས་ཞིང་རང་གནས་སུ་
གཤེགས་སོ། །ཆོགས་ཞིང་སྦྱུན་བྱང་པ་ནས་སྤྲོས་པ་གཟུང་བའི་བར་ནི་
སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལ་དམིགས་པའི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཆོན་པའི་དོན་ལ་འགྲེལ་

པ་རྒྱལ་སྤྱི་མཐུན་པའི་ཁ་བསྐྱར་བ་སྟེ། མཐུན་ཆུན་བསྟེན་པའི་
ཕྱིར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པའོ། །

དེ་ནས་ཚོས་རྒྱལ་སྤྱི་དོ་ཐོ་རྒྱ་འབྲས་གསུམ་རང་གི་མཆན་
ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བས་སྟོང་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་བསྐྱོམས་ཏེ་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་
བ་ཐམས་ཅད་བསལ་ལ། ཚེ་སྤྱི་ལྷ་མ་འབྲུག་སྤྱི་ལྷ་མ་འབྲུག་སྤྱི་ལྷ་མ་འབྲུག་སྤྱི་ལྷ་མ་
ཞེས་བརྗོད་དོ། །སྟོང་པའི་རང་ལས་པོ་ལས་སྤྱི་ཚོགས་བསྐྱེད་ཀྱི་ལྷ་
ལས་བྱུང་བའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ། སྤྱི་མེར་པོ་ལས་བྱུང་བའི་
འཁོར་ལོ་མེར་པོ་ཅིབས་བརྩུ་བ་གཡས་སྟོར་དུ་མགྲོགས་པར་འཁོར་བ།
དོ་རྩེ་འབར་བའི་སྤྱི་ལྷ་མ་འབྲུག་སྤྱི་ལྷ་མ་འབྲུག་སྤྱི་ལྷ་མ་འབྲུག་སྤྱི་ལྷ་མ་
དབྱུས་སྤྱི་ཚོགས་བསྐྱེད་དང་ཆེ་བའི་གདན། སྤྱི་ལྷ་མ་འབྲུག་སྤྱི་ལྷ་མ་འབྲུག་སྤྱི་ལྷ་མ་
བརྩུ་བ་ཀྱི་ཅི་མོ་དང་སྤྱི་ལྷ་མ་འབྲུག་སྤྱི་ལྷ་མ་འབྲུག་སྤྱི་ལྷ་མ་འབྲུག་སྤྱི་ལྷ་མ་
རེག་པར་སྤྱི་ཚོགས་བསྐྱེད་དང་ཉི་མའི་གདན་རེ་རེ་བསལ་མོ། །གདན་
དབྱུས་མའི་སྟེང་དུ་རང་ཉིད་དོ་རྩེ་འཆང་སྤྱི་མཐུན་དཀར་པོ་དཀར་ནག་
དམར་བའི་ཞལ་གསུམ། ལྷ་མ་འབྲུག་སྤྱི་ལྷ་མ་འབྲུག་སྤྱི་ལྷ་མ་འབྲུག་སྤྱི་ལྷ་མ་
པ་སྤྱི་ལྷ་མ་འབྲུག་སྤྱི་ལྷ་མ་འབྲུག་སྤྱི་ལྷ་མ་འབྲུག་སྤྱི་ལྷ་མ་འབྲུག་སྤྱི་ལྷ་མ་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་རྒྱལ་པར་མཛེས་ལ། མཆན་སྤྱི་ལྷ་མ་འབྲུག་སྤྱི་ལྷ་མ་འབྲུག་སྤྱི་ལྷ་མ་
དཔེ་བྱུང་བརྩུ་བ་ལྷ་མ་འབྲུག་སྤྱི་ལྷ་མ་འབྲུག་སྤྱི་ལྷ་མ་འབྲུག་སྤྱི་ལྷ་མ་འབྲུག་སྤྱི་ལྷ་མ་

ན་བཟའ་ཅན། རང་དང་འབྲ་བའི་དོ་རྩེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་མས་འཁྱུད་
བའི་ཐུགས་ཀར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དབང་དང་། གནས་གསུམ་དུ་དོ་རྩེ་
གསུམ་གྱི་དོ་བོའི་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་མཆོན་པར་བསྟོམ་མོ། །ཡབ་ཡུམ་
སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་སྟིང་གའི་རྩྭ་ཡིག་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་མི་བསྐྱོད་
བ་ལ་ཁྲོ་བོ་བཅུས་བསྐྱོར་བ་སྦྱུན་བྲངས་པ་ཁའམ་སྤྱི་བོ་ནས་ཞུགས། དོ་
རྩེའི་ལམ་ནས་ཡུམ་གྱི་སྒྲར་ཞུ་བའི་ཐིག་ལེ་བཅུ་གཅིག་རྩྭ་རིང་པོ་བཅུ་
གཅིག་ཏུ་གྱུར།

དེ་ནམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་མི་བསྐྱོད་པ་དང་ཁྲོ་བོ་བཅུར་
གྱུར་བའི་མི་བསྐྱོད་པ་ནག་པོ་ནག་དཀར་དམར་བའི་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་
དུག་ཕྱག་མཆོན་སྤར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་འཛིན་པར་གྱུར་ནས་ཐུགས་ཀར་
བྲངས། བཟླ་རྒྱུ་ཀ ཅེས་བས་ཐུགས་ཀ་ནས་ཕྱིར་སྤྱང་། ཕྱོགས་བཅུར་
འཕྲོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་མཛད། བྱད་པར་དུ་ཞེ་སྤང་ཅན་ནམས་
ཀྱི་ཞེ་སྤང་སྤངས་ནས་མི་བསྐྱོད་པའི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད། སྤྱལ་བ་ནམས་
གཅིག་ཏུ་འདུས། ཡེ་ཤེས་པ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་འབྲེས་ནས་རང་ལ་རྩེས་
སུ་ཞུགས་པས། སྤར་གྱི་རྩྭ་བ་ཉི་གདན་དུ་གྱུར་པའི་སྟིང་ན་རང་ཉིད་ཞེ་
སྤང་དོ་རྩེ་སྦྱ་མདོག་མཐིང་ནག་ཁྲོ་བ་དང་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོ་འབྲེས་
པའི་ཉམས་ཅན་མཆེ་བ་ཅུང་ཟད་གཅིགས་པ་རྩ་ཞལ་ནག་པོ་དུག་པོ་དང་།

གཡས་ཞལ་དཀར་པོ་ཞི་བ་དང་། གཡོན་ཞལ་དམར་པོ་ཆགས་པའི་
ཉམས་ཅན། ཕྱག་གཡས་ཀྱི་དང་པོ་ན་དོ་རྗེ་ཅེ་དགུ་པ། ལྷག་མའི་ཕྱག་
མཚན་དང་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་སྤར་བ་ཤད་པ་ལྟ་བུ། འོད་དམར་པོ་འབར་
ཞིང་འཁྲག་པའི་དབུས་ན། རྗེ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་མ་རེག་བྱ་དོ་རྗེ་
མ་སྟོན་མོ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པར་གྱུར་པ་དང་སྟོམས་པར་འབྲུག་
པའི་ཚུལ་གྱིས་བཞུགས་པ་སེམས་དབའ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་
བསམ་སྟེ། བཀའི་འཁོར་ལོའི་གཙོ་བོ་སྦྱིད་པའི་དེ་ཉིད་དོ། །

གཤེན་རྗེ་གཤེད་ནག་པོ་ནམ་སྤར་གི་དབུ་རྒྱ་ཅན། ཅ་ཞལ་
ནག་གཡས་དཀར་གཡོན་དམར་པའི་ཞལ་གསུམ། ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་
དབུག་པ་འཁོར་ལོ་དོ་རྗེ། གཡོན་ཕྱགས་ཀར་ཞགས་པ་བཟུང་ནས་
སྤྲིགས་མཐུབ་མཛད་ཅིང་། རིལ་བུ་དག་སྟ་འཛིན་པ། ཕྱགས་ཀར་བྲངས།
ཡ་སྟོན་གི་ཏ་གིས་ཕྱང་སྟེ་ཤར་གྱི་ཅིབས་ཀྱི་ཅི་མོའི་སྟེང་གི་རང་གི་གདན་
ལ་གཡོན་བརྒྱུད་གིས་འཁོད། དེ་བཞིན་དུ་སྤར་ལ། ཤེས་རབ་མཐར་
བྱེད་དཀར་པོ་རིན་འབྲུང་གི་དབུ་རྒྱ་ཅན། དཀར་ནག་དམར་པའི་ཞལ་
གསུམ། ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་དོ་རྗེ་དོ་རྗེ་ས་མཚན་པའི་དབུག་པ་དཀར་པོ་
རལ་གི་འཛིན་ཅིང་། གཡོན་སྤ་མ་དང་འབྲ་བ་སྤྲོན་ཏ་གི་ཏ་གིས་དབྲུང་།
རྟ་མགིན་དམར་པོ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་དབུ་རྒྱ་ཅན། དམར་ནག་དཀར་

བའི་ཞལ་གསུམ། ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་བསྐྱེ། རལ་གྱི། གཏུན་ཤིང་། གཡོན་
དེལ་བྱ་བསྐྱེམས་པ་དང་བཅས་པས་དཀྱར་བཏྲེན་ཅིང་དག་སྟོན་ཞགས་པ་
འཛིན་པ་བད་སྟོན་ཏ་གི་ཏ་གིས་དབྱུང་། བགེགས་མཐར་བྱེད་སྟོན་པོ་
དོན་བྱུབ་གི་དབྱ་རྒྱུ་ཅན། སྟོ་དཀར་དམར་བའི་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་
གི་གཡས་སྟོ་ཆོགས་དོ་ཤེ། འཁོར་ལོ། གཏུན་ཤིང་འཛིན་ཞིང་། གཡོན་
གཤེན་ཤེ་གཤེད་དང་འབྲ་བ་བེ་སྟོན་ཏ་གི་ཏ་གིས་དབྱུང་། མི་གཡོ་བ་ནག་
པོ་ནམ་སྟངས་གི་དབྱ་རྒྱུ་ཅན། ནག་དཀར་དམར་བའི་ཞལ་གསུམ། ཕྱག་
དྲུག་གི་གཡས་རལ་གྱི། དོ་ཤེ། འཁོར་ལོ། གཡོན་ཐུགས་ཀར་སྟེགས་
མཛུབ། དག་སྟོན་ཞགས་པ་འཛིན་པ་ཨ་ཅ་ལས་དབྱུང་། འདོད་རྒྱལ་སྟོན་
པོ་རིན་འབྱུང་གི་དབྱ་རྒྱུ་ཅན། ནག་དཀར་དམར་བའི་ཞལ་གསུམ། ཕྱག་
དྲུག་གི་དང་པོ་གཉིས་རྩེ་མཛད་གི་ཕྱག་རྒྱ་འཛིན་ཞིང་། ལྷག་མ་གཡས་དོ་
ཤེ། རལ་གྱི། གཡོན་ཞགས་པ། ལྷགས་ཀྱི་འཛིན་པ་འགྲི་རྩ་ཐོས་དབྱུང་།

རྩེ་མཛད་གི་ཕྱག་རྒྱ་ལྟེ། ལག་པ་གཉིས་དོ་ཤེ། ལྷ་ཚུར་དུ་བྱས་
བའི་རྒྱལ་སྐྱུར་ནས་མཐེལ་ཚུང་གཉིས་སྟེལ་ཞིང་སྟེགས་མཛུབ་གཉིས་
བརྒྱུང་བའོ། །དབྱུག་སྟོན་ཅན་སྟོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་གི་དབྱ་རྒྱུ་ཅན།
སྟོ་དཀར་དམར་བའི་ཞལ་གསུམ། ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་དོ་ཤེས་མཚན་
བའི་དབྱུག་པ་སྟོན་པོ། རལ་གྱི། འཁོར་ལོ། གཡོན་ཐུགས་ཀར་ཞགས་

པ་བཟུང་ནས་སྡིགས་མཚུབ་མཛད་ཅིང་། བསྐྱེད་དམ་ལྟ་འཛིན་པ་རྩི་ལ་
དཀྲུག་དབྱུང་། སྟོབས་པོ་ཆེ་སྟོན་པོ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་དབྱུང་རྒྱུ་ཅན། བཀ་
དཀར་དམར་བའི་ཞལ་གསུམ། ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་དྲོ་རྩིས་མཆོན་པའི་
དབྱུག་པ་ནག་པོ། དྲོ་རྩི། འཁོར་ལོ། གཡོན་སྤྲུགས་ཀར་ཞགས་པ་བཟུང་
ནས་སྡིགས་མཚུབ་མཛད་ཅིང་། ཅེ་གསུམ། དམ་ལྟ་འཛིན་པ་མ་རྩ་བ་
ལས་དབྱུང་། གཙུག་རྟོར་འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བ་སྟོན་པོ་མི་བསྐྱོད་པའི་
དབྱུང་རྒྱུ་ཅན། སྟོ་དཀར་དམར་བའི་ཞལ་གསུམ། ཕྱག་དྲུག་གི་དང་པོ་
གཉིས་གཙུག་རྟོར་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་འཛིང་ཞིང་། གཡས་སྤྲུག་མ་དྲོ་རྩི། བསྐྱེད་
གཡོན་སྡིགས་མཚུབ། རལ་གྱི་འཛིན་པ་ལྷུང་། ༡༥ ཙ་མཆིས་དབྱུང་།

གཙུག་རྟོར་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ནི། ལག་པ་གཉིས་གན་རྒྱལ་དུ་མཉམ་པོར་
བརྒྱུང་པའི་སྟོན་ལག་གི་སེན་མོའི་སྟེང་དུ་མཐེ་བོའི་སེན་མོ་བཟུང་ནས་
མཐེ་ཕུ་རྒྱུང་གཉིས་ཁབ་ལྟར་བྲ། གྲུང་མོ་གཉིས་ཅེ་སྤྲད་ལ་མཚུབ་མོ་དག་
དབྱུས་སུ་རྩི་རྩིས་པར་བྲ་བར་ཨ་རྒྱ་ཀ་རས་བཤད་དོ། །གཞོད་མཛེས་
རྒྱལ་པོ་སྟོན་པོ་མི་བསྐྱོད་པའི་དབྱུང་རྒྱུ་ཅན། བཀ་དཀར་དམར་བའི་
ཞལ་གསུམ། ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་དྲོ་རྩི། འཁོར་ལོ། དེན་པོ་ཆེ། གཡོན་
སྤྲུགས་ཀར་ཞགས་པ་བཟུང་ནས་སྡིགས་མཚུབ་མཛད་ཅིང་། བསྐྱེད་རལ་
གྱི་འཛིན་པ་སྤྲུལ་རྩ་རྩིས་དབྱུང་ལ་རང་གི་གདན་ལ་དགོད། ཁྲོ་བོ་བཙུ་

པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དབུ་སྐྱོད་དམར་སེར་གྱུན་དུ་བརྒྱུས་ཤིང་སྒྲིན་མ་དང་
སྐྱོར་དམར་སེར་རབ་དུ་འབར་བ། ཞལ་རེ་རེ་ལ་ཡང་དམར་ལ་ལྷུས་པའི་
སྐྱུན་གསུམ་གསུམ་དང་ལྡན་ཞིང་། མཆེ་བ་ཚོན་པོ་བཞི་བཞི་གཅིགས་
པ། ཏྲ་ཏྲའི་གད་རྒྱུད་སྒྲིག་པོ་སྒྲོགས་ཤིང་། བཞིན་ཤིན་དུ་འགྱུར་བའི་ཁོ་
གཉེར་ཅན། གསུམ་གྲིམ་ཆེ་ཞིང་གསུམ་པ་འཕྱང་བ། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་སྒྲ་
ཆོགས་པས་བརྒྱན་ཅིང་སྟག་གི་བགས་པའི་ཤམ་ཐབས་ཅན། སྤྱུལ་མཐའ་
ཡས་སྔོན་པོས་དབུ་སྐྱོད་བཅིངས་ཤིང་། འཛོག་པོ་དམར་པོས་ན་རྒྱན་བྱས་
པ། རིགས་ལྡན་ཁ་པོས་དབྱང་པ་ལ་བརྒྱན་ཅིང་། བརྒྱ་དཀར་པོས་མགུལ་
རྒྱན་བྱས་པ། དུང་སྒྲིང་སེར་པོས་ལག་གདུབ་བྱས་ཤིང་། སྟོབས་རྒྱ་ལྗང་
གུས་མཆོད་ཕྱིར་ཐོགས་བྱས་པ། འོར་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བདུད་ཅིའི་ཁ་དོག་
ལྟ་བུས་སྐྱོ་རགས་བྱས་ཤིང་། བརྒྱ་ཆེན་པོ་དཀར་པོས་རྒྱང་གདུབ་བྱས་
པ། སྤྱུ་ལས་སྤྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་རབ་དུ་འབར་བའི་དབུས་ན་གདུག་
པ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆར་གཙོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཞུགས་པར་བསམ་སྟེ།
འཁོར་ཁོ་བོ་སྦྱེད་པའི་དེ་ཉིད་དོ། །

དེ་ནས་འོག་གི་གཞོད་མཛེས་ལ་བལྟས་པས་དེས་སྤྱུལ་པའི་
གཞོད་མཛེས་གཉིས་པ་འོངས་ནས་མདུན་དུ་འདུག་སྟེ་བདག་གིས་ཅི་
ཞིག་བཀྱི་ཞེས་བཀའ་ཞོད་པ་ལ། ཨོ་སུསྟུ་ནི་སུསྟུ་ཏྲུ། གྲི་ཏྲུ་གྲི་ཏྲུ། གྲི་ཏྲུ་

བ་ཡ་གྲིལ་བ་ཡ་རྒྱ། ལྷ་ན་ཡ་ཏོ། ལྷ་ག་མན། བི་བྱ་རྒྱ་ལ་རྒྱ་པའ། ཅེས་
བརྗོད་དེ། གཞོད་མཛེས་ལ་བོས་ནས་བགོགས་རྣམས་བྱང་ལ་ཁྱལ་ཅིག་
ཅེས་བཀའ་བསྐོས་པས། གཞོད་མཛེས་ཀྱི་ཕྱག་གཡས་ཀྱི་དང་པོའི་རྩ་
རྩེ་དེ་རྩེ་རྩེ་ལྷགས་ཀྱུར་ཀྱུར་ནས། བགོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཕྱོགས་སྐྱོང་
བཅུའི་སྟོང་ག་ནས་ལྷགས་ཀྱུས་བཀྱག། མགྲིན་བ་ཞགས་པས་བཅིངས་
ཏེ་བཀྱག་ནས་ཁོ་བོ་བཅུ་ལ་གཏད་པས། ཕྱི་རོལ་དུ་རྒྱ་རིང་པོ་ལས་བྱུབ་
པའི་ཁོན་བ་འབྲུ་ཁྱུང་གི་རྣམ་བ་ཅན་དུ་བཅུག་པར་བསམ་མོ། །སྟེང་
འོག་གི་བགོགས་སྟེང་འོག་ཏུ་འཇུག་པ་མི་བདེ་ན་རིམ་བ་བཞིན་ཤར་གྱི་
ཤར་དང་བྱབ་ཀྱི་བྱབ་ཏུ་གཞུག་གོ།

དེ་ནས་བྱང་གི་བདུད་ཅི་འབྲིལ་བས་སྐྱལ་བའི་བདུད་ཅི་འབྲིལ་
བ་གཉིས་བ་དེ། སྟོད་ཁོ་བོ་བདུད་ཅི་འབྲིལ་བའི་རྣམ་བ་ཅན་ལ། ལྷ་བ་
མན་ཆད་མདུང་ཅི་གཅིག་པའི་དབྱིབས་ཅན་གྱི་ཕྱར་བྱ་མེ་དབྱང་རབ་
ཏུ་འབར་བ་བཅུར་གྱུར་ཏེ། ཤར་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཕྱོགས་བཞི་དང་། མེ་
ནས་བརྩམས་ཏེ་མཆམས་བཞི་དང་། སྟེང་འོག་གི་ཕྱོགས་སྐྱོང་འཁོར་
དང་བཅས་པའི་མགོ་བོར་བྱག་པར་བསམ་མོ། །དེ་ནས་རང་གིས་ཡིད་
ཀྱིས་གཞོད་མཛེས་ལ་ཕྱར་བྱ་སྐྱལ་བའི་བཀའ་བསྐོས་པས་གཞོད་མཛེས་
ལངས་ནས། ཨོ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ཏ་ཡ་ལྷ་ཏ་ཡ། སམ་དུ་རྒྱན་པའ་པའ། གྱི་ལ་ཡ་གྱི་

ལ་ཡ་སང་སྒྲ་པེ་པེ་པེ། ཨྱི་ཨྱི་ཨྱི་བརྩོ་གྲི་ལ་ཡ། བརྩོ་རྩོ་རྩོ་ལ་ཡ་
 ཉི་སང་པེ་ཨྱི་གྲི་ཡ་སྒྲ་ཀ་ཅི་རྩོ་བརྩོ་གྲི་ལ་ཡ་ཨྱི་ཨྱི་ཨྱི་པེ་པེ། ཅེས་བརྩོད་
 ཅིང་། རྒྱག་མཆན་དོ་རྩི་ལྷགས་ཀྱ་དོ་རྩི་ཐོ་བ་ཐེ་འབར་བར་གྱུར་བས།
 ཤར་ནས་བཅུམས་ཉེ་རིམ་བ་བཞིན་སྤར་བྱེ་སྤྱི་བོ་ནས་བརྩུངས་བས།
 བགེགས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བོ་ནས་རྒྱང་མཐིལ་གྱི་བར་དུ་སྤར་བྱ་བཅུབ་བས།
 ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གཡོ་འགྲུལ་མེད་པར་བསམས་ལ། སྤྱུལ་བའི་
 གནོད་མཛེས་འོག་གི་གནོད་མཛེས་ལ་བསྐྱེད། །འདིར་མདོ་བསྟེ་ལས།

ཨོྭ་ཨྭ་ཨྭ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྔགས་ཀྱིས་གཞི་དམ་ཇེས་ལ་
བཀའ་བསྟོས་ཏེ་ཕུར་བྱ་གདབ་པོ། །ཞེས་སྔགས་འདི་རང་གིས་གཞི་དམ་
ཇེས་ལ་བཀའ་བསྟོས་པའི་སྔགས་སུ་གསུངས་པ་དང་། རྫོང་མེམས་
དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས། དེ་ནས་གཞི་དམ་ཇེས་རྒྱལ་པོ་ལངས་ནས་སྔགས་
བརྗོད་ཅིང་། རྫོང་མོ་བས་བརྟུང་བར་བསམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྔགས་འདི་
གཞི་དམ་ཇེས་ཀྱིས་བརྗོད་ནས་ཕུར་བྱ་མོ་བས་བརྟུང་བར་བསྟོམ་པར་
བཤད་པ་གཉིས་འགལ་ལོ་སྟུམ་ན། འདིར་བཀའ་བསྟོས་པའི་ཡུལ་ནི། སྟོན་
གསལ་ལས། བཟླ་གྱི་ལའི་དོན་རྫོང་ཕུར་བྱ་ལ་བོས་ཏེ། བཟླ་ར་སོགས་
ཀྱི་དོན་རྫོང་འཆང་གི་བཀའ་ཉོན་ཅིག་ཅེས་བསྐྱུལ་ནས། གདུག་པ་ནམས་
ཀྱི་ཡུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལ་ཕུར་བྱས་ཐོབ་ཅེས་པའི་དོན་དུ་བཤད་པས་

བཀའ་བསྐོས་ནི་དོ་རྩེ་ཕུར་བུ་ལོ། །དེས་ན་མདོ་བསྐུའི་དོན་ནི་རང་གིས་
ཡིད་ཀྱིས་གཞོད་མཛེས་ལ་ཕུར་བུ་རྒྱུང་བར་བཀའ་བསྐོས་པ་ན། དེས་ལྷ་
ལྷ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲགས་བརྗོད་ནས་ཕུར་བུ་འདེབས་པ་ལོ། །དོ་རྩེ་ཕུར་
བུ་ཡང་ལྷ་འི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་དབྱིབས་ཅན་མ་ཡིན་གྱི་བདུན་ཅི་འབྲེལ་པ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ཁོ་པོ་དང་ཕུར་བུ་ལས་དོ་རྩེ་འེ་འོད་རབ་ཏུ་འབར་བ་
ཕྱོགས་བརྒྱར་འཕྲོས་པས་འཁོར་གྱི་བགེགས་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་ཆོག་
པས་པན་ཚུན་འབྲོས་པར་བསམ་སྟེ། བགེགས་ལ་ཕུར་བུས་གདབ་པའི་
དེ་ཉིད་དོ། །

དེ་ནས་ཀླ་གྱི་རྩྱ་རྩེ་ཞེས་ལན་བཞི་བརྗོད་པས་ཁོ་པོ་རྣམས་ཀྱི་
ཕྱི་རུ་སྒྲགས་ཀྱི་དོ་རྩེ་འེ་རབ་དང་། ལུ་དང་། མེ་དང་། རྒྱུང་གི་རབ་བཞི་
བསམ། རྩྱ་ལས་སྒྲགས་ཀྱི་རབ་འེ་སྟེང་དུ་དོ་རྩེ་འེ་གུར་མཆོད་ཉེན་ལྷ་བུ་
དང་། གུར་གྱི་འོག་རབ་འེ་སྟེང་དུ་དོ་རྩེ་སྒྲ་རེ་དང་། འོག་གཞི་རྩྱ་ལས་དོ་
རྩེ་འེ་ས་གཞི་དང་། ཕྱི་འེ་ཕྱོགས་མཆོམས་ཐམས་ཅད་དུ་མདའི་བ་བ་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བ་འཕྲོ་བར་བསམ་མོ། །ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བོར་
རྒྱ་བ་ལ་ཨོ་དཀར་པོ། མགོན་པར་བརྒྱ་ལ་ཞུ་དམར་པོ། སྟོང་གར་ཉི་མ་
ལ་རྩྱ་སྟོན་པོ་བསམས་ལ། གོ་ཆ་བྱ་ཞིང་རག་ཏུ་ཡང་བརྒྱ་སྟེ། རབ་ལ་
སོགས་པས་བསྐྱུང་བའི་དེ་ཉིད་དོ། །

དེ་ལྟར་སྐྱབ་ཐབས་དངོས་གཞིའི་སྡོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཡན་ལག་གཉིས་བསྟན་ནས། དངོས་གཞི་རྟོན་དང་བརྟོན་པའི་རྣམ་འབྱོར་གཉིས་ཀྱི་རྟོན་གྱི་རྣམ་འབྱོར་གང་དུ་འཆང་བྱ་བའི་གནས་སྐྱབ་པ་ནི། སྡོད་ཀྱི་སྤྱིད་པ་འཇིག་པ་དང་ཆགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མ་བྱུན་པར་བསྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ། དངོས་པོ་མེད་པས་སྐྱོམ་པ་མེད། །བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་སྐྱོམ་པ་མིན། །དེ་ལྟར་དངོས་པོ་དངོས་མེད་པས། །སྐྱོམ་པ་དམིགས་སུ་མེད་པའོ། །ཞེས་བརྗོད་ལ་སྡོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས། སྐྱོམ་པ་དང་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་དང་སྐྱོམ་པ་པོ་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་དང་མཆོན་མ་མེད་པ་དང་སྡོན་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་བསམས་ལ། བསྐྱར་འཁོར་དང་སྡོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་སྟོང་ཉིད་སྐྱོམ་པའི་དེ་ཉིད་དེ། དོན་དམ་པའི་བསྐྱར་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །

སྟོང་པའི་རང་ལས་སྐྱད་ཅིག་གིས་རྡོ་རྗེ་ས་གཞི་ར་བ་གྲུར་བྲེ་རེ་མེ་རི་དང་བཅས་པ་རྫོགས་པའི་དབུས་སུ། ཆོས་འབྱུང་དཀར་པོ་བྱར་གསུམ་པ་གདེངས་ཀ་ཆེ་བ་བྱེན་དུ་ཕྱོགས་ཤིང་། ཅེ་མོ་ཐ་བ་བྱར་དུ་བྱག་པའི་ནང་དུ་སྒྲ་ཆོགས་པ་རྒྱའི་ལྟེ་བར་རྩྱུ་ཡི་རྩྱུ་གི་ཡི་སྡེ་སྐྱེ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་སྡོན་པོ་གཞུང་དཀྱིབས་ཅན། རྩྱུ་གཉིས་

ལས་བྱང་བའི་དོ་རྩེ་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱོགས་གཉིས་བརྒྱན་པ། རྩྱུ་རྩྱུ་གི་
 རྩྱུ་རྩྱུ་ལས་བྱང་བའི་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་དམར་པོ་བྱ་གསུམ་པ།
 རྩྱུ་གཉིས་ལས་བྱང་བའི་དོ་རྩེ་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱོགས་གཉིས་བརྒྱན་པ། རྩྱུ་
 བུ་རྩྱུ་གི་བུ་དཀར་པོ་ལས་བྱང་བའི་ཚུའི་དཀྱིལ་འཁོར་དཀར་པོ་ལྷུམ་
 པོ། རྩྱུ་གཉིས་ལས་བྱང་བའི་དོ་རྩེ་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱོགས་གཉིས་བརྒྱན་པ།
 རྩྱུ་ལྷོ་རྩྱུ་གི་ལྷོ་སེར་པོ་ལས་བྱང་བའི་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་སེར་པོ་བྱ་བཞི་
 པ། རྩྱུ་གཉིས་ལས་བྱང་བའི་དོ་རྩེ་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱོགས་གཉིས་བརྒྱན་པ་
 བསྐྱེད་ལ་སྦྱར་སོགས་བཞིའི་ངོ་བོར་བསམ་མོ། །དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་པོ་
 གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ལས་སྣ་ཚོགས་དོ་རྩེར་བྱུར་པར་བསམ་སྟེ། དོ་རྩེ་
 སའི་ཆ་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད་དོ། །

སྣ་ཚོགས་དོ་རྩེའི་ལྷོ་བའི་སྟེང་དུ། རྩྱུ་དཀར་པོ་སངས་རྒྱལ་
 ཀྱི་སྒྲིན་གྱི་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་ཡོངས་སུ་བྱུར་པ་ལས། གཞལ་ཡས་ཁང་
 མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ཏུ་རྫོགས་པར་བསམས་ལ། རིམ་
 ཀྱིས་གསལ་གདབ་པ་ནི། བྱ་བཞི་པ་སྟོ་བཞི་པ། བྱིན་ས་རིམ་པ་བཞིན་
 དཀར་སེར་དམར་ལྗང་སྟོ་བའི་རིམ་པ་ལྗང་ལྗན་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་
 ཅིག་པས་བསྟོར་བའི་སྟེང་ན། རིན་པོ་ཆེའི་པ་བྱ་གཞི་དམར་པོ་ལ་
 རིན་པོ་ཆེ་བྱུར་གསུམ་དང་བྱ་བཞི་ལ་སོགས་པས་སྦྱས་པ། དེའི་སྟེང་

ན་གནས་པའི་གསེར་གྱི་སྐྱ་རགས་བཞིའི་ཕྱི་ངོས་སུ། ལྷ་སྤྱན་གྱི་ཁ་
 ནས་ཐུཉྱེག་གི་དོ་ཤལ་དང་དོ་ཤལ་བྱེད་པ་འཕྱང་བ་དེའི་ཕྱི་ངོས་སུ་བྱ་
 འདབ་ལས་འཕྱང་བའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཤར་བུ། དེའི་སྟེང་དུ་བརྒྱ་འདབ་མ་
 བྱེད་པའི་དབྱིབས་ཅན་གྱི་མདའ་ཡབ་ལ་གནས་པའི་གསེར་གྱི་བྱམ་པ་
 ནས་འཛོན་པའི་རྒྱལ་མཆན་དང་བ་དན་བརྒྱད་བརྒྱད་ཀྱིས་མཛེས་པར་
 བྱས་པ། ཕྱིའི་སྟེང་གི་ཟུར་བཞི་ལ་གདུགས་བཞིས་བརྒྱན་པ། ཅིག་པའི་
 འགམ་ནས་འདོད་ཡོན་གྱི་སྐྱམ་བུ་དམར་པོས་བསྐྱོར་བ་ལ། བཞུགས་
 སྟབས་དང་ཁ་དོག་སྐྱ་ཆོགས་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པ་བྱེད་
 བཞིན་པ། སྟོ་དང་སྟོ་ཁྱུད་ཀྱི་ཕྱིའི་མཆོམས་དང་། ཅིག་པའི་ཕྱི་ནང་གི་
 ཟུར་བཞིར། ལྷ་བྱེད་ལ་གནས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་དམར་པོའི་སྟེང་དུ་རྫོ་རྗེས་
 བརྒྱན་པ། སྟོ་བཞི་སོ་སོའི་མདུན་དུ་སྟེགས་བུ་བྱ་བཞིའི་སྟེང་དུ་བྱམ་པ་
 ལ་གནས་པའི་ཀ་བ་བཞི་བཞིས་བཉེག་པའི་རྟ་བབས་གསེར་དང་ཤར་
 བུ་རིན་པོ་ཆེ་རྟ་མིག། ཐུན་སྐྱམ་བ་རྩ་ཐུན་པ་ཤར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་མིག་
 པ་མདའ་ཡབ་སྟེ་སྐྱམ་བུ་བཅུ་གཅིག་དང་ལྷན་པའི་ཅེ་མོར་ཆོས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོའི་གཡས་གཡོན་དུ་རི་དྲགས་སོ་མོ་དང་བཅས་པ། རྟ་བབས་
 ཀྱི་གཡས་གཡོན་དུ་བྱམ་པ་བཟང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་དབག་བསམ་གྱི་
 ཤིང་ལ། རྒྱལ་སྤྱི་དེན་པོ་ཆེ་སྐྱ་བདུན་དང་། བར་བར་དུ་བྱུབ་པ་ཐོབ་

བ་དང་། སྤྲིན་གྱི་གསེབ་ནས་བྱུང་བའི་ལྷ་མོ་ཉོག་གི་སྤེང་བ་བཟུང་བ་
རྒྱལ་གྱི་ཁྱེད་ཀྱི་མཛུ་བ་རྒྱལ་བའོ། །གཞུང་ལས་ཁང་གི་ནང་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྤྲིན་གྱི་ཆོད་ཀྱི་སྤྲིན་སྤྲིན་ལྷ་མོ་སྤེང་
བས་བསྐྱོར་བའི་ནང་དུ། རྩོམ་ཅི་གསུམ་བས་རྒྱལ་བོར་བསྐྱོར་བ་ལ་
བརྟེན་བའི་ཤར་དུ་འཁོར་ལོ། ལྷོར་རིན་པོ་ཆེ། ལུབ་ཏུ་བསྒྲ། བྱང་དུ་རལ་
གྱིས་མཚན་བའི་ཀ་བ་གཉིས་གཉིས་གྱིས་བཏེགས་བའི་རྩོམ་ཅི་གསུམ་
གིས་མཛུ་བ་བྱུང་བའི་ཅི་མོ་རྩོམ་ཅི་གསུམ་སྤྲིན་སྤྲིན་
རིམ་བ་གཉིས་བའི་སྤྲིན་གསུམ་གསུམ་སྤྲིན་སྤྲིན་སྤྲིན་བཟུང་བའི་
རིན་པོ་ཆེའི་བྱུང་བ་གཉིས་གཉིས་ཏེ་བྱུང་བ་བཟུང་གྱིས་མཛུ་བ་ལ། ལྷ་
དང་མི་ལས་ཡོན་ཏན་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་བའི་ཁང་བཟང་དམ་བཤ། སྤྲི་
ལྷས་ནང་གསལ་བ་ནང་ལྷས་སྤྲི་གསལ་བའི་ནང་གི་སྤེང་དང་། ཉོག་གི་
ས་གཞི་ཐམས་ཅད་ཤར་དགར་ལྷོ་སེར་ལུབ་དམར་བྱང་ལྷང་དབུས་སྤྲི་
བར་བྱུང་བའི་ནང་དུ། ལྷ་ཆོགས་བསྐྱེད་གསུམ་ཅུ་ཅུ་གཅིག་གཅིག་གཅིག་
བོ་དང་ཁོ་བོ་བཅུ་ལ་ཉི་མ། རྒྱལ་སྤྲིན་སྤྲིན་སྤྲིན་སྤྲིན་སྤྲིན་སྤྲིན་སྤྲིན་
བ། ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་རྩོམ་ཅི་གསུམ་གསུམ་སྤྲིན་སྤྲིན་སྤྲིན་སྤྲིན་སྤྲིན་སྤྲིན་
བོ་ཆེ། ལུབ་སྤྲིན་སྤྲིན་སྤྲིན་སྤྲིན་སྤྲིན་སྤྲིན་སྤྲིན་སྤྲིན་སྤྲིན་
ལ་སྤྲིན་སྤྲིན་སྤྲིན་སྤྲིན་སྤྲིན་སྤྲིན་སྤྲིན་སྤྲིན་སྤྲིན་སྤྲིན་སྤྲིན་

དེ་ཉིད་དོ། །

གང་དུ་འཁོར་རྒྱ་བའི་གནས་དེར། རི་ལྗང་འཁོར་རྒྱ་བའི་རིམ་པ་
མཛད་པ་དང་བཅས་པ་སྒྲོམ་པ་བརྟེན་པའི་ནལ་འབྱོར་ནི། སྒྲོད་ཆགས་
པའི་འོག་ཏུ་བསྐྱལ་པ་དང་པོའི་མི་འཆགས་པ་དང་ཆོས་མ་ཐུན་པར་
བསྒྲོམ་སྟེ། སྐད་ཅིག་གིས་སྒྲག་པར་མོས་པ་ཅམ་གྱིས་སྒྲ་སྒྲུམ་ཅུ་ཅ་
གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་ལ། རིམ་གྱིས་གསལ་གདབ་པ་ནི། དབུས་
ཀྱི་གདན་ལ་རང་ཉིད་དོ་རྗེ་འཁོར་སྒྲོན་པོ་སྒྲོད་ཀྱང་དམར་བའི་ཞལ་
གསུམ། བྱག་བྱག་བྱག་མཚན་སྒར་བཤད་པའི་དོ་རྗེ་འཁོར་དང་འབྲ་བ།
དབུ་སྐྱ་རལ་པའི་ཐོར་ཚུགས་ཅན་རིན་པོ་ཆེའི་དབུ་རྒྱན་གསོལ་བ། རིན་
པོ་ཆེའི་སྒྲན་རྒྱན་དང་། སྒྲན་གོང་ལྷན་ལའི་གདེངས་ཀ་དང་དར་དབྱངས་
གྱིས་མཛེས་པར་བྱས་པ། རིན་པོ་ཆེའི་མགུལ་རྒྱན། ལུ་ཏིག་གི་སེ་མོ་དོ།
རིན་པོ་ཆེའི་དོ་ཤལ། བྱག་གདུབ་དང་ཞབས་གདུབ། རིན་པོ་ཆེའི་འོག་
པག་སྟེ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་བརྒྱད་གྱིས་བརྒྱན་པ། སྒྲ་སྒྲོད་སྒྲ་རྩལ་གྱི་གོས་
གྱི་གཤལ་བྱས་ཤིང་། སྒྲ་སྐྱད་སྒྲ་རྩལ་གྱི་དར་གྱི་ཤམ་ཐབས་འཕྱར་བ།
མཚན་བཟང་པོ་སོ་གཉིས་དང་། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུས་བརྒྱན་
པ། རང་དང་འབྲ་བའི་རེག་བྱ་དོ་རྗེ་མས་འཁྱུད་ཅིང་། འོད་གྱི་དཀྱིལ་
འཁོར་གྱིས་བསྒྲོར་བའི་དབུས་ན། སེམས་དཔའི་སྦྱིལ་མོ་ཀྱང་གིས་

བཞུགས་པར་བསམ་མོ། །ཁྲོ་བོ་བཅུ་མ་གཏོགས་པ་ལྷ་པོ་ནུལ་སྤྱི་
སྒྲ་སྤར་བཤད་པ་དང་འདྲ་ལ། ལྷ་མོ་དགུ་རལ་བ་བྱེད་བཅེངས་སུ་སྤར་མ་
ནུལ་སྤྱི་བཞེད་དོ། །ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ནུལ་སྤྱི་ཞིང་།
ལྷ་ཉེར་གཉིས་ཀྱི་ན་བཟའ་ཡང་སྤར་བཞིན་ནོ། །ཤར་དུ་ནུལ་སྤྱི་དཀར་
པོ་དཀར་ནག་དམར་བའི་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་འཁོར་ལོ་རྩོ་
རྩོ་བརྒྱ་དཀར་པོ། གཡོན་རྩེལ་བྱ་རིན་ཆེན་རལ་གྱི་འཛིན་པ། ལྷོར་རིན་
འབྱུང་སེར་པོ་སེར་ནག་དཀར་བའི་ཞལ་གསུམ། ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་
ནོར་བྱ་རྩོ་རྩོ་འཁོར་ལོ། གཡོན་རྩེལ་བྱ་པད་སེར་རལ་གྱི་འཛིན་པ། ལུབ་
དུ་འོད་དཔག་མེད་དམར་པོ་དམར་ནག་དཀར་བའི་ཞལ་གསུམ། ཕྱག་
དྲུག་གི་གཡོན་དང་པོས་རྩེལ་བྱ་དང་བཅས་བའི་བརྒྱ་དམར་པོའི་རྩ་བ་
དཀར་བཞེན་ནས་འཛིན་ཅིང་། གཡས་དང་པོ་ཐུགས་ཀར་བརྒྱ་ཁ་འབྱེད་
པར་མཛད་པ། ལྷག་མ་གཡས་རྩོ་རྩོ་འཁོར་ལོ། གཡོན་རིན་པོ་ཆེ་རལ་
གྱི་འཛིན་པ། བྱང་དུ་དོན་གྲུབ་ལྡང་གྲུ་ལྡང་ནག་དཀར་བའི་ཞལ་གསུམ།
ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་རལ་གྱི་སྒྲ་ཆོགས་རྩོ་རྩོ་འཁོར་ལོ། གཡོན་རྩེལ་
བྱ་པད་ལྡང་ནོར་བྱ་འཛིན་པ། དེ་བཞི་ཁ་མི་བསྐྱོད་པའི་ཅོད་པན་ཅན་
ནོ། །ཤར་ལྷོར་སྤྱན་མ་དཀར་མོ་ནུལ་སྤྱི་གི་དབྱ་རྒྱན་ཅན། ཞལ་ཕྱག་
དང་ཕྱག་མཆན་ནུལ་སྤྱི་དང་འདྲ་བ་ལ། བྱེད་པར་དུ་གཡས་ཐ་མས་

ལྷན་ལ་དཀར་པོ་འཛིན་པའོ། །ལྷོ་རུབ་ཏུ་སྤྲ་མ་གི་སྤྲོན་མོ་མི་བསྐྱོད་
 པའི་དབུ་རྒྱན་ཅན། ཞལ་ཕྱག་དང་ཕྱག་མཆོན་མི་བསྐྱོད་པ་དང་འབྲེ་བ་
 ལ། བྱད་པར་དུ་གཡས་ཐ་མས་ལྷན་ལ་སྤྲོད་མར་འཛིན་པའོ། །ཙ་རྒྱད་
 ལེ་འུ་བཞི་པ་ལས་ལྷན་ལ་མཐིང་ཁར་བཤད་པ་བཞིན་སྤྲོན་གསལ་ལས་
 གྲང་སྤྲོན་པོར་བཤད། ལེ་འུ་བཅུ་གསུམ་པ་ལས་སྤྲོད་མར་དུ་བཤད་པའི་
 འགྲེལ་པ་ལས་ཙ་དམར་བ་ཞེས་བཤད་ལ། ཁ་ཅིག་སྤྲོ་ལ་དམར་བའི་
 མདངས་ཡོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ཙ་བ་དམར་བ་ལ་འཆད་དོ། །

རུབ་བྱང་དུ་གོས་དཀར་མོ་དམར་མོ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་དབུ་
 རྒྱན་ཅན། ཞལ་ཕྱག་དང་ཕྱག་མཆོན་འོད་དཔག་མེད་འབྲེ་བ་ལ། བྱད་པར་
 དུ་བསྐྱོད་མར་པོའི་གནས་སུ་ལྷན་ལ་དམར་པོ་སྤྲོད་ཏུ་བཅས་ཏེ་འཛིན་
 པའོ། །བྱང་ཤར་དུ་སྤྲོལ་མ་ལྡང་གྲུ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་དབུ་རྒྱན་ཅན། ལྡང་ནག་
 དཀར་བའི་ཞལ་གསུམ། ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་སྤྲོ་ཆོགས་དྲེ་རྩེ་འཁོར་ལོ་དྲེ་
 རྩེ་མཆོན་པའི་ལྷན་ལ། གཡོན་བྲིལ་བྱ་རིན་ཆེན་རལ་གྱི་འཛིན་པའོ། །རིམ་
 པ་གཉིས་པའི་ཤར་སྤྲོར་གཟུགས་དྲེ་རྩེ་མ་དཀར་མོ་རྣམ་སྤྲང་གི་དབུ་རྒྱན་
 ཅན། ཞལ་ཕྱག་དང་ཕྱག་མཆོན་སྤྲོན་མ་དང་འབྲེ་བ་ལ། བྱད་པར་དུ་ཙ་
 ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་མེ་འོར་དམར་པོ་འཛིན་པ། ལྷོ་རུབ་ཏུ་སྤྲོད་དྲེ་རྩེ་མ་སེར་
 མོ་རིན་འབྲུང་གི་དབུ་རྒྱན་ཅན། སེར་ནག་དཀར་བའི་ཞལ་གསུམ། ཕྱག་

དང་ཕྱག་མཆན་ལྷ་མ་གྱི་དང་འབྲ་བ་ལ། བྱད་པར་དུ་ཅ་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་
མི་མང་སྟོན་པོ་སྦྱང་བ། ལུབ་བྱང་དུ་བྱི་དོ་རྩེ་མ་དམར་མོ་འོད་དཔག་མེད་
ཀྱི་དབུ་རྒྱན་ཅན། ཞལ་ཕྱག་དང་ཕྱག་མཆན་གོས་དཀར་མོ་དང་འབྲ་བ་
ལ། བྱད་པར་དུ་ཅ་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་བྱིའི་དུང་ཆོས་འཛིན་པ། བྱང་ཤར་དུ་
རོ་དོ་རྩེ་མ་ལྗང་གུ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་དབུ་རྒྱན་ཅན། ཞལ་ཕྱག་དང་ཕྱག་མཆན་
སྟོལ་མ་དང་འབྲ་བ་ལ། བྱད་པར་དུ་ཅ་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་རོའི་སྟོད་འཛིན་
པའོ། །ལྷ་མོ་དགུ་པོ་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་སྦྱེག་ཅིང་། བཞིན་འཇུ་མ་བག་དང་
ལྷན་པ། ཟུར་ཀྱིས་ལྷ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཀྱིས་མཛེས་པ། ལང་
ཆོ་དར་ལ་བབ་ཅིང་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷའི་དགའ་བས་རོལ་བ། རེག་བྱ་
དོ་རྩེ་མ་ནི་ཤམ་ཐབས་འབྱར་པའོ། །

ཤར་སྟོའི་གཡས་གཡོན་གྱི་གདན་ལ་རིམ་པ་བཞིན། བྱམས་པ་
དང་ས་སྟོང་དཀར་པོ་རྣམ་སྦྱང་གི་དབུ་རྒྱན་ཅན། ཞལ་ཕྱག་དང་ཕྱག་
མཆན་རྣམ་སྦྱང་དང་འབྲ་བ་ལ། བྱད་པར་དུ་བྱམས་པའི་ཕྱག་དང་པོས་
ཁྱུ་ཤིང་གི་མེ་ཏོག་སྟོང་བྱ་དང་བཅས་པ་འཁོར་ལོས་མཆན་པ་འཛིན་པ།
སྟོ་སྟོའི་གཡས་གཡོན་གྱི་གདན་ལ་རིམ་པ་བཞིན། ཕྱག་དོར་དང་ནམ་
སྟོང་སེར་པོ་རིན་འབྱུང་གི་དབུ་རྒྱན་ཅན། ཞལ་ཕྱག་དང་ཕྱག་མཆན་
རིན་འབྱུང་དང་འབྲ་བའོ། །ལུབ་སྟོའི་གཡས་གཡོན་གྱི་གདན་ལ་རིམ་པ་

བཞིན། འཛིག་རྟེན་དབང་ཕྱག་དང་འཇམ་དཔལ་དམར་པོ་འོད་དཔག་
མེད་གྱི་དབྱ་རྒྱ་ཅན། ཞལ་ཕྱག་དང་ཕྱག་མཚན་འོད་དཔག་མེད་དང་
འབྲ་བའོ། །བྱང་སྒོའི་གཡས་གཡོན་གྱི་གདན་ལ་རིམ་བ་བཞིན། སྒྲིབ་
སེལ་དང་ཀྱན་བཟང་ལྗང་གྲུ་དོན་གྲུབ་གྱི་དབྱ་རྒྱ་ཅན། ཞལ་ཕྱག་དང་
ཕྱག་མཚན་དོན་གྲུབ་དང་འབྲ་བའོ། །རྣམ་སྒྲུང་ནས་ཀྱན་བཟང་གི་བར་
གྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཞི་བ། འོད་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་རབ་ཏུ་འབར་བའི་དབྱས་
ན་རང་རང་གི་གདན་ལ་དོ་རྩེ་སྒྱུལ་མོ་གྲུང་གི་བཞུགས་པར་བསམས།
ཤར་སྒོར་གཤེན་རྩེ་གཤེད། ལྷོ་སྒོར་ཤེས་རབ་མཐར་བྱེད། ལུབ་སྒོར་རྩ་
མགྱིན། བྱང་སྒོར་བགེགས་མཐར་བྱེད། ཤར་སྒོར་མི་གཡོ་བ། ལྷོ་ལུབ་
ཏུ་འདོད་རྒྱལ། ལུབ་བྱང་ཏུ་དབྱུག་སྒོན་ཅན། བྱང་ཤར་ཏུ་སྟོབས་པོ་ཆེ།
སྟེང་ཏུ་གཙུག་གཏོར་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་རྒྱལ། འོག་ཏུ་གནོད་མཛེས་
རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱང་སྤར་བཤད་བ་བཞིན་ཏུ་བསམ་མོ།

དེ་ནས་རང་གི་ཕྱགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་འསྐྱོས། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་བཀྱག་ནས་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱོགས་བཞི་ནས་ཐོགས་བ་མེད་
པར་འཇུག་པའི་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་འཇུག་པས་ཞུགས་པ་ལ་ཡབ་ཡུམ་
སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་རྒྱུབ་སེམས་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་དབང་བསྐྱར་
བས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་

སྟེ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དབར་གྱུར་ནས་རང་རང་གི་ཞིང་དུ་གཤེགས་པར་
བསམ་སྟེ། ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷའི་འཁོར་ལོ་དགོད་པའི་དེ་ཉིད་དོ། །

དེ་ནས་རང་གི་སྤྱགས་ཀའི་ས་བོན་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས།
ཀླུ་སྤང་ནས་གཞོད་མཛེས་ཀྱི་བར་ཀླུ་སྤྱན་བྱངས་ཏེ་འོག་ནས་
འཆད་པའི་སྤྱི་བོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སུ་དགོད་ལ། གཟུགས་ཀྱི་ཕྱང་
བོ་ལ་སོགས་པ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་མོས་པའི་ཁ་སྤྱར་ཀྱི་སྤྱོར་བ་
བྱས་ནས། རང་གི་ལུས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩལ་སྤར་བ་
ལས་བསྐྱབས་པའི་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་མོས་པར་བྱ་སྟེ། ལྷག་མོས་
ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལུས་ལ་བསྐྱབས་པའི་དེ་ཉིད་དོ། །དེ་ཉིད་བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་
ཀླུ་ས་ནི། ཀླུ་འབྱོར་དངོས་གཞིའི་སྤྱོད་དུ་འབྲེལ་བའི་དེ་ཉིད་དོ། །

དེ་ནས་ལུས་དཀྱིལ་ཀྱི་ལྷ་ཀླུ་སྤང་། སྤྱན་མ། སའི་སྤྱིང་པོ་
གཟུགས་རྡོ་རྗེ་མ། བྱམས་པ། གཤེན་རྗེ་གཤེད་མི་གཡོ་བ་ཀླུ་ས་རིམ་
ཀྱིས་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ། དེ་ནས་རིན་འབྱུང་ལྷ་མ་གྱི། དྲག་རྡོར་སྤྱོད་
རྡོ་རྗེ་མ། གཞན་ཀྱི་མི་སྤྱབ་པ་འདོད་པའི་རྒྱལ་པོ་ཀླུ་ས་འོད་གསལ་དུ་
ཐིམ། དེ་ནས་འོད་དཔག་མེད་གོས་དཀར་མོ། ཀླུ་ས་མཁའི་སྤྱིང་པོ་རྩེ་
རྡོ་རྗེ་མ། ཏྲ་མགྱིན་དབྱུག་སྤྱོད་ཅན་ཀླུ་ས་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ། དེ་ནས་
དོན་སྤྱབ་སྤྱོལ་མ། འཛིག་རྟེན་དབང་ལྷག་རོ་རྡོ་རྗེ་མ། སྤྱིབ་སེལ་རེག་

བྱེད་རྒྱུ་ལ། གྲུག་བཟང་། བག་གས་མཐར་བྱེད་སྟོབས་པོ་ཆེ་ནམས་འོད་
གསལ་དུ་ཐེམ། དེ་ནས་གཙུག་ཏྲར་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་གཞོད་མཛེས།
འཇམ་དཔལ་ནམས་རིམ་གྱིས་འོད་གསལ་དུ་ཐེམ་ཞིང་། གཙོ་བོ་ཡང་
འོད་གསལ་དུ་ཐེམ་པར་བསྐྱོམས་ལ། ཨོ་ཤུ་བྱ་བྱ་རྩ་བ་བཟོ་སྤྱོད་ལ་
ཤྲུག་ཀོ་ཉླ་། ཞེས་བརྗོད་དེ་རིགས་ལྷའི་ངོ་བོའི་ཕྱང་སོགས་ནམས་
འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པ་དེ་རའོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་བུའོ། །འདི་ནི་བསྐྱལ་
པ་དང་པོའི་མི་རིམ་གྱིས་ཐ་མལ་པར་གྱུར་ཏེ། ཕྱང་སོགས་རིམ་གྱིས་
ཐེམ་ནས་འཆི་བའི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་
སྐྱོམ་པས་འཆི་བ་ཆོས་སྐྱར་འབྱེད་བའི་ནལ་འབྱོར་ཏེ། དོན་དམ་པའི་
དགྲིལ་འཁོར་ལ་འབྱུག་པའི་དེ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་
པ་ཞེས་ཀྱང་བུའོ། །འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་སྐྱོམ་པའི་བར་ནི་
བསྟེན་པའི་ཡན་ལག་གོ།

དེ་ནས་གདན་དུ་སྤྱོད་མའི་སྟེང་དུ་རྩྱུ་ལས་ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར།
དེའི་དུས་སུ་ཨོ་ལས་ཆོ་བའི་དགྲིལ་འཁོར། དེའི་སྟེང་དུ་ཤྲུ་ལས་བཟོ་
དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་སྟེང་ན། ཨོ་ཤྲུ་རྩྱུ་གི་ཡི་གེ་གསུམ་སྟེང་
ནས་སྟེང་དུ་བཅེགས་པར་བསམས་སྟེ། ཉི་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པ་
ལྷང་བའི་དེ་ཉིད་དོ། །

དེ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ལས་སྒྲ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ཆ་
 ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པར་བསམ་པ་ནི། མཐར་
 སྒྲ་བ་ལ་དམིགས་པའི་དེ་ཉིད་དོ། །

དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་སྒྲིབ་བརྟུང་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ཏེ་
 ཟླ་བ་ལ་གཞུག་ལ། ཨོྫ་ཟླ་རྒྱ་ཏུ་སྤྲུལ་ལ་ཨླ་ཀོལ་ཏྲི། ཞེས་བརྗོད་དེ།
 སྒྲིབ་བརྟུང་གི་ཚས་ཐམས་ཅད་གི་རྩ་བ་རྒྱུང་སེམས་ཙམ་ཟླ་བར་སྤང་བ་
 དེ་ངོ་སྤྲུལ་དུ་ང་རྒྱལ་བརྟན་པར་བྱ་བ་ནི། ཡེ་ཞེས་ཙམ་ལ་སྒྲིམས་པར་
 འབྲུག་པའི་དེ་ཉིད་དོ། །ལྷང་བ་ནས་འདིའི་བར་ནི། ཟླ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་
 པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་པ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དེ་ཉིད་བཞི་ནི་རྣམ་འབྱོར་གྱི་
 དངོས་གཞིའོ། །

ཟླ་བའི་སྒྲིང་དུ་ཆུ་ལས་ཆུ་བྱར་དོལ་བའི་ཚུལ་དུ། ཟླ་བ་ལས་བྱར་
བའི་ཨོྲ་དཀར་པོ། ཨྲ་དམར་པོ། ཕྱི་སྟོན་པོ་སྟོམ་བ་ནི། ས་པོན་ལས་
བྱར་ཆུབ་བའི་དེ་ཉིད་དོ། །

ཕྱོགས་བརྒྱན་ས་རིགས་ལྟ་འཁོར་དང་བཅས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་
པ་སྤྱན་བྱངས་དེ་ལ་ཐིམ་སྟེ། ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་དོ་རྗེ་དཀར་པོ་ཅེ་ལྟ་
པ་སྟེ་བ་ལ་ཨོ་ཨྲ་ཏུ་གིས་མཆན་པ་བསམས་ལ། བཟླ་ཨྲ་ཏུ་ཀོལ་ཏྟ་ཞེས་
བརྗོད་ལ་དོ་རྗེ་འི་ད་རྒྱལ་བྱ་སྟེ། བྱག་མཆན་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་དེ་ཉིད་དོ།

དོ་རྩེ་ཡི་གོ་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། སྤར་བཤད་
བ་ལྟ་བུའི་དང་པོའི་མགོན་པོ་ཡུམ་མེད་པ་བསྐྱེད་དེ། སྐྱོང་གས་པ་ལས་
བྱང་ཆུབ་པའི་དེ་ཉིད་དོ། །བྱང་ཆུབ་པ་དེ་གསུམ་ནི་རྩེ་ས་སུ་ནལ་འབྱོར་
རོ། །འདི་ནི་འཆི་བའི་འོད་གསལ་ལས་ཡིད་ཀྱི་ལུས་ཅན་གྱི་བར་དོ་བྱུབ་
པ་དང་རྩེ་ས་སུ་མ་བྱུན་པར་བསྐྱོམས་པས། བར་དོ་ཡོངས་སྐྱར་འབྱེར་
བའི་ནལ་འབྱོར་རོ། །

དེ་ནས་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡབ་
ཡུམ་སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་བྱིར་དུ་སྒྲོམས་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་ལས་བྱུབ་པའི་མི་བསྐྱོད་པས་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་
ཁྲབ་པར་བྱས། དེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་
ཐོག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར། མི་བསྐྱོད་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཞུང་ཡས་ཁང་གི་ནང་དུ་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པ་ལ། རང་
ཉིད་རྩེ་ས་སུ་ཞུགས་པས་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་སྡོན་པོ། ཞལ་ཕྱག་
དང་ཕྱག་མཚན་སྤར་བཤད་པ་ལྟ་བུར་བསྐྱོམས་པ་ནི་སྐྱུ་ལ་སྐྱུར་བསྐྱུར་
བའི་དེ་ཉིད་དོ། །

དེ་ནས་ལུས་དྲུག་སྐྱོམ་པ་ལ། ཐོག་མར་ལུས་རྟེན་གྱི་དྲུག་
འཁོར་དུ་གསལ་གདབ་པ་ནི། ལུས་ཀྱི་མདུན་རྒྱབ་དང་གཡས་གཡོན་

བཞི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་བྱར་བཞི། ཁ་དང་སྤ་དང་བཤང་གཅིའི་ལམ་གྱི་
བྲག་པ་བཞི་སྟོ་བཞི། རྣམ་ཏྲོག་གི་བཞོན་པ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་དག་པའི་སྒྲུང་
ཁ་དོག་ལྷ་པ་ནི་ཅིག་པ་རིམ་པ་ལྷ། ལྷའི་རྣམ་ཤེས་ནི་རིན་པོ་ཆའི་པ་གྲ།
རྒྱ་མ་བ་བ་དང་། རྒྱ་ས་པ་བ་བྱེད། བྱང་སེམས་དཀར་པོའི་ཆ་སྒྲུབ་བྱེད་
དང་། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་མེ་ལོང་དང་། ལྷའི་རྣམ་ཤེས་མེ་ཏྲོག་གི་སྤང་བ་
དང་། ལྷའི་དབང་པོ་བྲིལ་བྱ་དང་། ལུས་ཀྱི་དབང་པོའི་ཚོགས་རྩ་ཡབ་ཏུ་
གྱུར་པ་རྣམས་ནི་བ་བ་དང་བ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལོ། །

ན་བ་དང་ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནི་མདའ་ཡབ་ལ་གནས་པའི་བ་དན་
དང་དར་འཕམ། རྩེ་ངར་བརྒྱ་དབྱང་ལག་ངར་གྱི་རྒྱང་བརྒྱད་ནི་ཀ་བ་
བརྒྱད། ལྷོ་བ་ནི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ནང་གི་བྲམ་པ། རྣ་བའི་དབང་པོ་ནི་
མཚམས་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དོ་རྩེ། བྱང་པོ་ལྷ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་དགྲིལ་
འཁོར་གྱི་ཁ་དོག་ལྷ། གསང་གནས་དང་ལྷེ་བ་དང་སྤྲིང་ག་དང་གདོང་གི་
སྤ་ཅེ་བཞི་ནི་རྩ་བབས་བཞི། མིག་གི་དབང་པོ་ནི་དེའི་སྤྲིང་གི་འཁོར་ལོ།
ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནི་རི་དྲགས། ལྷའི་དབང་པོ་ནི་རྩ་བབས་ཀྱི་བ་དན། ཡིད་
ཀྱི་དབང་པོ་ནི་དབྱུས་ཀྱི་བརྒྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ལུས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་གཞལ་ཡས་
ཁང་དུ་བསྐྱོམ་སྟེ། ལུས་རྟེན་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་བསྐྱོམ་པའི་དེ་ཉིད་དོ། །

དེ་ནས་ལུས་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་བསྐྱོམ་པ་ནི། སྤྱི་གཙུག་

ནས་སྐྱེ་མཚམས་ཀྱི་བར་དུ་གཟུགས་ལྷང་གི་ངོ་བོ་ཨོྭ་དཀར་པོ་ཡོངས་
སུ་གྱུར་བ་ལས་ནམ་པར་སྤང་མཛད། དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ། སྐྱེ་མཚམས་
ནས་མགིན་པའི་བར་དུ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལྷ་ལྷུང་མར་པོ་ལས་འོད་དཔག་
མེད། མགིན་པ་ནས་རྩ་མ་གཉིས་ཀྱི་བར་གྱི་སྤྱིང་གའི་བར་དུ་ནམ་ཤེས་
ཀྱི་ངོ་བོ་རྩྱུ་སྟོན་པོ་ལས་མི་བསྐྱེད་པ། སྤྱིང་ག་ནས་ལྷེ་བའི་བར་དུ་ཆོར་
བའི་ངོ་བོ་སྤྱ་སེར་པོ་ལས་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན། ལྷེ་བ་ནས་བརྒྱའི་ཅ་བའི་
བར་དུ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཏྲ་ལྷང་གྲུ་ལས་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་བསྐྱེད་དེ། ལྷང་
པོ་གཤེགས་པར་སྒོམ་པའི་དེ་ཉིད་དོ། །

ལྷེ་བར་ལུས་ཀྱི་སའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལོ་ལས་སྦྱན་
མ། དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ལ། སྤྱིང་གར་ཚུའི་ཁམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལྷོ་ལས་སྤྱ་མ་གྱི་
མགིན་པར་མའི་ཁམས་ཀྱི་ངོ་བོ་པོ་ལས་གོས་དཀར་མོ། སྦྱི་བོར་རྒྱང་གི་
ཁམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྩྱུ་ལས་སྒོལ་མ་བསྐྱེད་དེ། ཁམས་གཤེགས་མར་སྒོམ་
པའི་དེ་ཉིད་དོ། །

མིག་རྩ་མིག་དབང་གི་ངོ་བོ་སྒྲིལ་སའི་སྤྱིང་པོ། རྩ་བར་རྩ་བའི་
དབང་པོའི་ངོ་བོ་ཨོྭ་ལས་ཕྱག་ན་རྟེ་རྟེ། སྦྱར་སྦྱའི་དབང་པོའི་ངོ་བོ་ཨོྭ་ལས་
ནམ་སྤྱིང་། ལྷེར་ལྷེ་དབང་གི་ངོ་བོ་ཨོྭ་ལས་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱག་། སྤྱིང་
གར་ཡིད་དབང་གི་ངོ་བོ་རྩྱུ་ལས་འཇམ་དཔལ། རྟེ་རྟེའི་སྒོར་ལུས་ཀྱན་གྱི་

དབང་པོའི་ངོ་བོ་ཨོ་ལས་སྒྲིབ་སེལ། ཆིགས་ནམས་ལ་ཆིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྤོ་
ལས་ཀྱན་བཟང་། སྤྱི་གཙུག་ཏུ་རྩ་རྒྱས་ཀྱི་ངོ་བོ་མོ་ལས་བྱམས་པ་བསྐྱེད་
དེ། མིག་སོགས་སེམས་དབར་སྒྲོམ་པའི་དེ་ཉིད་དོ། །

མིག་གི་སྒྲོར་ལུས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཇོ་མཆོད་གཟུགས་
དོ་རྩེ་མ་ས་སྒྲིང་དང་སྒྲོམས་པར་འབྱུག་པ། དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ལ། རྩ་བའི་
སྒྲོར་སྒྲུའི་རང་བཞིན་སྤྱི་ལས་སྒྲོ་རྩེ་མ་ཕྱག་དོར་དང་སྒྲོམས་པར་འབྱུག་
པ། སྒྲུའི་སྒྲོར་བྱིའི་རང་བཞིན་བོ་ལས་བྱི་དོ་རྩེ་མ་ནམ་སྒྲིང་དང་སྒྲོམས་པར་
འབྱུག་པ། ལྕེར་རོའི་རང་བཞིན་རོ་ལས་རོ་དོ་རྩེ་མ་འཛིག་ཉེན་དབང་ཕྱག་
དང་སྒྲོམས་པར་འབྱུག་པ། དོ་རྩེའི་སྒྲོར་རེག་བྱའི་རང་བཞིན་ཁི་ལས་རེག་
དོ་རྩེ་མ་སྒྲིབ་སེལ་དང་སྒྲོམས་པར་འབྱུག་པ་བསྐྱེད་དེ། གཟུགས་སོགས་
སེམས་མར་སྒྲོམ་པའི་དེ་ཉིད་དོ། །

ལག་པ་གཡས་པར་དེའི་ངོ་བོ་སྤྱི་ལས་གཤེན་རྩེ་གཤེད། ལག་པ་
གཡོན་པར་དེའི་ངོ་བོ་སྤྱི་ལས་གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་པ། ཁ་ལ་དེའི་ངོ་བོ་སྤྱི་
ལས་ཏྲ་མགྱིན། དོ་རྩེ་ལ་དེའི་ངོ་བོ་སྤྱི་ལས་བདུད་ཅི་འབྲིལ་པ། དཔུང་པ་
གཡས་པའི་རྩ་བར་དེའི་ངོ་བོ་སྤྱི་ལས་མི་གཡོ་བ། དཔུང་པ་གཡོན་པའི་
རྩ་བར་དེའི་ངོ་བོ་སྤྱི་ལས་འདོད་པའི་རྒྱལ་པོ། སུས་མོ་གཡས་ལ་དེའི་ངོ་
བོ་སྤྱི་ལས་དབྱུག་སྒྲོན་ཅན། སུས་མོ་གཡོན་ལ་དེའི་ངོ་བོ་སྤྱི་ལས་སྒྲོབས་

པོ་ཆེ། སྤྱི་གཙུག་ཏུ་དེའི་ངོ་བོ་རྩྱུ་ལས་གཙུག་ཏྱིར་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ།
ཀར་མཐིལ་དུ་དེའི་ངོ་བོ་རྩྱུ་ཡོངས་སུ་བྱུར་བ་ལས་གཞོད་མཛེས་རྒྱལ་
པོ་བསྐྱེད་དེ། ཡན་ལག་ཁྲི་བོར་སྒོམ་པའི་དེ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་སྣ་སུམ་ཅུ་
སོ་གཉིས་པོ་བསྐྱེད་པའི་འོག་ཏུ་རེ་རེ་ནས་རིམ་བཤུག་བཞིན་སྤང་བོ་ལྟ་དང་།
ཁམས་བཞི་དང་། མིག་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་
པ་ལྟ་དང་། ལག་པ་གཡས་པ་ལ་སོགས་པ་བཅུའི་ངོ་བོར་བསམ་པར་བྱ་
སྟེ་ཤིན་ཏུ་ནལ་འབྱོར་རོ། །ལྟ་ནམས་ཀྱི་སྐྱེ་མདོག་ལ་སོགས་པ་ནི་སྤར་
བཤད་པ་བཞིན་དུ་བསྒོམ་སྟེ། ལྟར་བའི་ཡི་གེ་ནས་འདིའི་བར་ནི་ཉི་བར་
བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་གོ། །

དེ་ནས་སྤར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པའི་ལྟ་དམ་ཆོག་པ་
ཅེས་དུ་འཛིན་པའི་ནམ་ཉིག་རྟོ་རྟོ་ཞེ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་རྗེས་
སུ་ཞུགས་པས་གསལ་བའི་བྱིར། རང་གི་སྤྱི་བོར་ཨོ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོ་
བའི་དགྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལྟ་བར་ཨོ་དཀར་པོ་འོད་ཟེར་
ཁ་དོག་ལྟ་འཕྲོ་བ་ལས། སྤྱན་མའི་ཆོགས་ནམ་མཁའ་གང་བ་སྒྲོམ་པས།
སྐད་ཅིག་གིས་སྤྱོད་རྗེ་རྗེ་ནམ་སྤང་གི་ཆོགས་ནམ་མཁའ་གང་བ་སྤྱན་བྱངས་
པའི་དབུས་ན་བཞུགས་པའི་བདག་པོ། ནམ་པར་སྤང་མཛད་སྤྱན་མ་དང་
སྦྱོར་བའི་མདུན་ན་རང་ཉིད་གནས་པར་བསམས་ལ། དཔལ་ལྷན་སངས་

རྒྱུ་སྐྱེ་འཆང་བ། རྩོམ་མི་བྱེད་གསུམ་བསྐྱོམས་པས། རྩོམ་བཅུག་
 བྱེད་གྱིས་བཟུངས་ནས་སྤྲོད། རྩོམ་མི་མཛད་དུ་གསོལ། རྩོམ་
 བཅུག་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱུ་རྒྱུ་སྐྱེ་མཛད། རྩོམ་མི་བྱེད་གསུམ་བསྐྱོམས་
 པས། རྩོམ་བཅུག་བྱེད་གྱིས་བཟུངས་ནས་སྤྲོད། རྩོམ་མི་མཛད་
 དུ་གསོལ། ཞེས་རྒྱུ་སྐྱེ་མཛད་གཙོ་བོའི་ལོ་རྒྱུས་མི་བྱེད་པ་རྩོམ་
 འཆང་དུ་བསྐྱོམས་པ་བཅུག་གི་ལུས་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་བྱེད་གྱིས་བཟུངས་ཏེ་
 གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། རྩོམ་པའི་སྤྱི་མ་དང་སྤྱི་བཅུད་
 པའི་རྒྱུ་སྐྱེ་མཛད་གི་ལྟ་འཆང་ཆོག་པའི་ཐམས་ཅད་པལ་ཚུན་རྩོམ་སྤྱི་
 ཆགས་པ་སྤྱི་དུ་འགྲོ་བས་སྤྱོམས་པར་བཞུགས་མཆོག་ཏེ་དགའ་བའི་བདེ་
 བ་སྤྱོད་བའི། འོད་ཟེར་དཀར་པོའི་རོ་པོར་བྱ་བ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་
 ཚུལ་གྱིས། རྒྱུ་སྐྱེ་མཛད་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་ལྟ་བུ་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་
 རྩོམ་པས་ལུས་ཐམས་ཅད་བཀའ་སྤྱི་ཆོམ་ནས། རྩོམ་དབང་སྤྱི་ཐོབ་པར་
 བསམས་ལ། སངས་རྒྱུ་སྐྱེ་མཛད་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ཡིན། རྩོམ་པོ་ལྟ་ཡིས་རབ་
 བཀའ་བས། སངས་རྒྱུ་སྐྱེ་མཛད་ཀྱི་ཡི་རོ་པོ་ཡིས། རྩོམ་ཀྱི་དེ་དང་འབྲེལ་བར་
 ཞོག། རྩོམ་སྤྱོད་ལམ་བཏབ་པས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 རྩོམ་རྩོམ་པའི་བཅུག་ཉིད་དུ་རྒྱུ་སྐྱེ་མཛད་པར་བྱས་ལ། རྩོམ་པོ་ལྟ་སྤྱི་ཐོབ་
 ཡི་བཟོ་སྤྱི་ཐོབ་ལྟ་བུ་ཏེ། ཞེས་བཟོ་དེ་བྱེད་གྱིས་བཟུངས་པ་ནི། རྩོམ་

བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་དེ་ཉིད་དོ། །

དེ་ནས་ལྷའི་དབྱུས་སུ་ཨྲཱཌ་ས་བྱུང་བའི་བརྒྱ་དམར་པོ་འདབ་མ་
བརྒྱད་པའི་ལྷ་བར་ཨྲཱཌ་དམར་པོ་འོད་ཟེར་ལྷ་འཕྲོ་བ་ལས། གོས་དཀར་
མོའི་ཚྭ་གས་ནམ་མཁའ་གང་བ་སྒྲོས་པས། སྐད་ཅིག་གིས་གསུང་རྩོ་
རྗེའི་ཚྭ་གས་ནམ་མཁའ་གང་བ་སྒྲུབ་བྱངས་པའི་དབྱུས་ན་བཞུགས་པའི་
གཙུག་པོ། འོད་དཔག་མེད་གོས་དཀར་མོ་དང་སྒྲོར་བའི་མདུན་ན་རང་
ཉིད་གནས་པར་བསམས་ལ། ཚོས་ཀྱི་གསུང་ལམ་དཔལ་ལྡན་བ། །རྩོ་
རྗེ་མི་བྱེད་གསུམ་བསྐྱོམས་པས། །དེར་བདག་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་
སུ། །རྩོ་རྗེ་གསུང་གིས་མཛད་དུ་གསོལ། །ཕྱོགས་བཅུར་བཞུགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀླུ་མས། །རྩོ་རྗེ་མི་བྱེད་གསུམ་བསྐྱོམས་པས། །དེར་བདག་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་སུ། །རྩོ་རྗེ་གསུང་གིས་མཛད་དུ་གསོལ། །ཞེས་
གཙུག་པོར་ལ་སྒྲར་བཞེན་བདག་གི་དག་ད་ལྷ་ཉིད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་
གསོལ། །ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ལྷའི་ཚྭ་གས་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་
སྒྲར་བཞེན་སྒྲོམས་པར་ཞུགས། མཚོག་ཏུ་དགའ་བའི་བདེ་བ་སྤྱོད་པས།
འོད་ཟེར་དམར་པོའི་ངོ་བོར་ཞུ་བ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཚུལ་གྱིས་ལྷེ་
ལ་ཞུགས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་ཐོབ་པས་ལུས་ཐམས་ཅད་བཀང་སྟེ་ཆོམ་
ནས། གསུང་གི་དབང་སྤྲུག་ཐོབ་པར་བསམས་ལ། རྩོ་རྗེ་ཚོས་ཀྱི་གསུང་

གང་ཡིན། །དེས་པའི་ཆོག་ནི་སྤྱན་སྤུམ་ཆོག་སྤ། །བདག་གི་ཆོག་ཀྱང་དེ་
འདྲ་ཞིང་། །ཆོས་འཛིན་པ་དང་འདྲ་བར་ཤོག། །ཅེས་སྒྲོན་ལམ་བཟུང་བས།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསུང་ནི་རྗེའི་བདག་ཉིད་དུ་ང་རྒྱལ་
བརྟན་བར་བྱས་ལ། །ཨོ་སྐྱ་ཏ་སྐྱ་ག་ཏ་མ་ཀ་བཟླ་སྐྱ་སྐྱ་མ་ཞུ་ཞུ་གོ་ཉྱཱྱ།
ཞེས་བརྗོད་དེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། །གསུང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་དེ་
ཉིད་དོ། །མདོ་བསྐྱེ་ལས། །སྒྲོག་མར་བརྒྱ་ལ་ཞུ་ཡིག་སྒྲོམ་པའང་བཤད་
པས་དེ་གཉིས་གང་རུང་གིས་ཆོག་གོ། །

དེ་ནས་སྒྲིང་གའི་དབྱས་སུ་རྩྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་ལྷེ་བར་རྩྱུ་སྒྲོན་པོ་འོད་ཟེར་ལྷ་འཕྲོ་བ་ལས། །སྐྱ་མ་གྱི་འི་
ཆོག་ས་ནམ་མཁའ་གང་བ་སྒྲོས་པས། །སྐད་ཅིག་གིས་སྤྱགས་ནི་རྗེའི་
ཆོག་ས་ནམ་མཁའ་གང་བ་སྤྱན་དངས་པའི་དབྱས་ན་བཞུགས་པའི་གཙོ་
བོ། །མི་བསྐྱོད་པ་སྐྱ་མ་གྱི་དང་སྐྱོར་བའི་མདུན་ན་རང་ཉིད་གནས་པར་
བསམས་ལ། །དཔལ་ལྷན་ནི་རྗེ་སྤྱགས་འཆང་བ། །དྲོ་རྗེ་མི་བྱེད་གསུམ་
བསྒྲོམས་པས། །དེང་བདག་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་སུ། །དྲོ་རྗེ་སྤྱགས་
གྱིས་མཛད་དུ་གསོལ། །ཕྱོགས་བཅུར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་
ནམས། །དྲོ་རྗེ་མི་བྱེད་གསུམ་བསྒྲོམས་པས། །དེང་བདག་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་ནས་སུ། །དྲོ་རྗེ་སྤྱགས་གྱིས་མཛད་དུ་གསོལ། །ཞེས་གཙོ་

འཁོར་ལ་སྒར་བཞིན་བདག་གི་ཡིད་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
 ཏུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ལྷ་འོ་ཆོག་གས་གཉིས་པོ་ཐམས་
 ཅད་སྒར་བཞིན་སྟོམས་པར་ཞུགས། མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་བདེ་བ་སྦྱང་
 བས། འོད་ཟེར་ནག་པོའི་ངོ་བོར་ཞུ་བ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཚུལ་གྱིས་
 སྦྱིང་གར་ཞུགས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་ཐོབ་པས་ལུས་ཐམས་ཅད་བཀང་སྟེ་
 ཆོམ་ནས། སྤྱགས་ཀྱི་དབང་སྤྱག་ཐོབ་པར་བསམས་ལ། ཀུན་ཏུ་བཟང་
 པོའི་སྤྱགས་གང་ཡིན། །གསང་བའི་དབང་པོ་སྟོན་ལ། །བདག་ཀྱང་དེ་
 དང་འདྲར་འགྱུར་ཞིང་། །དོན་འཇིག་དང་མཚུངས་པར་ཤོག། །ཅེས་སྟོན་
 ལམ་བཏབ་པས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱགས་རྟོ་རྟེན་
 བདག་ཉིད་དུ་ང་རྒྱལ་བརྟན་པར་བྱས་ལ། ཨོ་སར་ཏ་སྤྱ་ག་ཏ་ཅཱི་བཟླ་
 སྤྱ་སྤྱ་མ་ཨྲཱྀ་ཀཱོྱྱྱ། ཞེས་བརྟོན་དེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། སྤྱགས་བྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབ་པའི་དེ་ཉིད་དོ། །འདིར་རྩྱུ་ཡིག་གི་གནས་ལ་རྟོ་རྟེན་དཀྱིལ་
 འཁོར་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་སྟོན་གསལ་ལས་མདོར་བྱས་བཞིན་ཉི་
 མ་དང་། རྟོ་རྟེན་སེམས་དཔའི་སྦྱབ་ཐབས་ལས་རྟོ་རྟེན་ལ་བཤད་དོ། །

དེ་ནས་སྤྱ་གསུང་སྤྱགས་ཀྱི་རྟོ་རྟེན་གསུམ་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་རྟོ་རྟེན་
 འཆང་ཆེན་པོར་བསྟོམས་ལ། ཨོ་སར་ཏ་སྤྱ་ག་ཏ་ཀྲ་ཡ་མ་ཀ་ཅཱི་བཟླ་སྤྱ་
 སྤྱ་མ་ཨྲཱྀ་ཀཱོྱྱ། ཞེས་བརྟོན་དེ་རྟོ་རྟེན་འཆང་གི་ང་རྒྱལ་བྱ་བ་ནི། དམ་

ཆོག་སེམས་དཔའི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་སུ་མོང་དུ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པའི་དེ་
ཉིད་དོ། །

དེ་ནས་རང་དམ་ཆོག་སེམས་དཔའ་དོན་རྗེ་འཆང་སྟོན་པོའི་ཐུགས་
ཀར། སྐྱ་ཆོགས་པར་སྐྱ་དང་སྐྱ་བའི་གདན་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་སྐྱ་
མདོག་དམར་པོ། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་གྱིས་དོན་རྗེ་དང་བྲིལ་བུ་འཛིན་
པས་རང་སྒྲུང་གི་ཤེས་རབ་མ་ལ་འབྱུང་བ། ཁ་སྐྱོར་གྱི་སྐྱོར་བས་ལུས་
རྒྱས་པར་བྱེད་པ་བསྒྲོམ་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་དེ་ཉིད་དོ། །མདོར་
བྱས་ལས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་སྐྱ་མོ་བསྒྲོམ་པར་གསུངས་པའི་དོན།
ནས་འབྱུང་ཆད་ཅིང་སྒྲོམ་པར་མ་ག་ཏའི་པར་རྒྱུ་ཏ་སྐབ་པ་དཔལ་བཟང་
པོས་བཤད་དོ། །

དེའི་ཐུགས་ཀར་སྐྱ་བའི་གདན་ལ་དོན་རྗེ་སྟོན་པོའི་ལྟེ་བའི་ནང་
དུ་ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ལྟོ་ཡིག་སྟོན་པོ་རྟག་ཏུ་འཆར་བ་མར་མེ་
ཆེན་པོ་ལྟ་བུ། མི་ཤེས་པའི་སུན་པ་འཛོམས་པའི་དོན་དུ་སྒྲུང་བའི་ཕྱང་
པོ་ལྟ་བུ་བསམ་པ་ནི། ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་དེ་ཉིད་དོ། །དམ་
ཆོག་སེམས་དཔའི་རལ་པའི་ཅོད་པན་ལ། དོན་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་སྐྱ་མདོག་
དཀར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་དོན་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཐུག་མ་
དང་སྟན་ཅིག་ཁ་སྐྱོར་གྱི་སྐྱོར་བས། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བདུན་ཅི་འཛིག་

བའི་རྒྱན་གྱིས་ལུས་ཐམས་ཅད་ཆོས་པར་བྱེད་པར་བསམ་སྟེ། ནལ་
འབྱོར་ཆེན་པོ་དང་སྦྱབ་བའི་ཡན་ལག་གོ།

ནལ་འབྱོར་སྤྱི་མ་གཉིས་པོ་ནི་ཤའི་མིག་གིས་མི་མཐོང་བའི་བར་
དོས་མངལ་དུ་སྦྱེ་བ་བརྒྱུད་ནས། སྤང་བོ་ལ་སོགས་པ་རྫོགས་པའི་ཆེ།
མངལ་གྱི་སྒྲོར་འཕོན་པ་ན་ཤའི་མིག་གིས་མཐོང་བ་དང་། ཡོངས་སྦྱ་སོ་
སོ་སྦྱེ་བོ་ལ་སོགས་པས་མི་མཐོང་བས། དེ་དག་གི་དོན་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལུས་
གྱི་ལྗམས་སུ་སྦྱལ་སྦྱའི་སྦྱེ་བ་བརྒྱུད་ནས་བཅས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆེ།
གདུལ་བྱ་དེ་དག་གིས་མཐོང་བ་བཞིན་དུ། བར་དོ་དང་ཡོངས་སྦྱ་དང་འབྲ་
བའི་དང་པོའི་མགོན་པོས་ཀྱང་། མངལ་དུ་སྦྱེ་བ་བརྒྱུད་བ་དང་འབྲ་བའི་
མི་བསྐྱོད་པ་ལ་ཞུགས་པས། སྦྱལ་སྦྱ་དོར་སེམས་སུ་བསྐྱར་བ་ལ་མངལ་
གྱི་སྐྱབས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་འབྲ་བས། ཨོ་ཡིག་ནས་ཉིང་རེ་འཛིན་
སེམས་དཔའ་རྩྱུ་ཡིག་གི་བར་གྱི་སྒྲགས་ཐམས་ཅད་གྱིས་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་པས། སྤང་བོ་ཁམས་སྦྱེ་མཆེད་ཡན་ལག་སྦྱ་གསུང་ཐུགས་ལ་
སོགས་པའི་གནས་སྐྱབས་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཆེ། སྦྱལ་སྦྱ་ཞལ་
གསུམ་ཕྱག་ཕྱག་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མཐོང་བ་ནི། སྦྱེ་བ་བརྒྱུད་བའི་
གནས་སྐྱབས་དང་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པ་སྦྱེ་བ་སྦྱལ་སྦྱར་འབྱེར་བའི་ནལ་
འབྱོར་རོ།

དེ་ལྟར་གང་དུ་འཁོར་རྒྱ་བའི་གནས་སྟོན་ཡོངས་སུ་དག་པར་གང་གིས་འཁོར་རྒྱ་བའི་རྟེན་ལྷ་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་དོན་མེད་འཁོར་གི་ནལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པས། དེ་ལྟར་འཁོར་རྒྱ་བའི་རིམ་པ་ཕྱང་སོགས་རིམ་གྱིས་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པའི་ཆོས་སྐྱའི་ངང་ནས། ཡོངས་སུ་དང་པོའི་མགོན་པོར་བཞེངས་ཏེ། སྤྱལ་སྤྱུ་དོན་མེད་འཁོར་དུ་སྤྱལ་ནས་ཉིད་ཀྱི་སྤྱུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་བར་སྤྱལ་པའི་སྤྱུ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་ནི། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆོས་སྤྲུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པས་འཐོབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྤྱལ་སྤྱུ་དོན་མེད་འཁོར་གིས་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་ཚུལ་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ནས། མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་བདེ་བས་ཆོས་པར་བྱེད་པའི་ལྷ་མོ་དགུ་སྤྱལ་བ་དེ་བཞིན་དུ། སྟོབ་བཞིན་པའི་ནལ་འབྱོར་པ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་ལ་དགའ་བས་ཀྱང་། སྤྱུ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ཀུན་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྟན་པར་བྱའོ། །

དེ་ལ་རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་རིག་མཁམ་ཡང་ན། སྤྲིང་ག་ནས་རང་རིགས་ཀྱི་རིག་མ་ཕྱང་ལ་སྟོང་པར་སྤྱངས་ཏེ། ཁྱིལ་ས་དོན་མེད་ལས་རིག་བྱ་དོན་མར་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་བསྐྱེད། དེའི་སྤྱི་གཙུག་ནས་སྤྲི་མཆོམས་ཀྱི་བར་དུ་ཨོ་དཀར་པོ་ལས་ནམ་སྤང་སོགས་སྤར་བཤད་པ་

བཞིན་ས་བོན་རྒྱུད་པ་ལས་བསྐྱེད། ལྷེ་བ་སོགས་ཀྱི་གནས་བཞིར་ཡུམ་
བཞི་ས་བོན་ལས་བསྐྱེད། མིག་སོགས་བཞི་དང་ལྷ་གཤེན་ཅེ་མོར་རྫོགས་པ་
ཉོམ་ལས་རྩོམ་ལྷ་ས་སྤྱིར་སོགས་ཀྱིས་འབྱུང་བར་བསྐྱེད། ལག་པ་
གཡས་ལ་རོ་ལངས་ལ། གཡོན་ལ་གཞན་གྱི་མི་སྐབ་ལ། ཁ་ལ་ཁོ་གཉེར་
ཅན། ལྷ་གར་རལ་ཅིག་ལ། དབྱུང་བ་གཡས་ཀྱི་རྩ་བར་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་ཡུམ་རྩོམ་ལ། གཡོན་ལ་སྤྲོ་ཆོགས་རིན་ཆེན་ལ། སུས་མོ་གཡས་ལ་
སྤྲོ་ཆོགས་བསྐྱེད། གཡོན་ལ་སྤྲོ་ཆོགས་ལས་ལ། སྤྱི་གཙུག་ཏུ་ནམ་མཁའི་
རྩོམ་ལ། རྒྱུ་མཐེལ་དུ་ས་འཛིན་ལྷ་མོ་ནམས་སྤྱི་ཡིག་ལས་ཞལ་བྱག་དང་
བྱག་མཆན་ཁོ་བོ་བཙུང་དང་འབྲུ་བར་བསྐྱེད་དོ། །དེ་ནས་རྩོམ་དང་བསྐྱེད་
བྱ་བ་ནི། རང་གི་གསང་གནས་མི་དམིགས་པ་ལས། སྤྱི་ལས་བྱུང་བའི་རྩོམ་
རྩོམ་ལྷ་པའི་རྩ་དབྱུས་མའི་ཞོར་བྱ་ལ་ཨོྲཱི་གྱིས་མཆན་ཞིང་། བྱ་ག་ཡི་གེ་མཐུ་
མེར་བོས་བཀག་པ་དང་། ཡུམ་གྱི་གསང་གནས་མི་དམིགས་པའི་དང་
ལས་ཨྲཱི་ལས་བྱུང་བའི་བསྐྱེད་པའི་འདབ་མ་བརྒྱུད་པ། བྱ་ག་ཡི་གེ་མཐུ་
གྱིས་བཀག་པར་བསྐྱོམ་སྟེ། རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་སོགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་དོ། །

དེ་ནས་རིན་འབྱུང་གི་ད་རྒྱལ་གྱིས་ཡབ་ཡུམ་རྩོམ་སྤྲོ་ཆོགས་
པས། བན་ཚུན་འབྱུང་བ་དང་འོ་བྱ་བ་དང་འཛིན་པ་སོགས་བྱས་ལ། ཨོྲཱི་
སྤྲོ་ཆོག་ག་ཏུ་ཨྲཱི་ལྷ་མོ་མཆན་ཞིང་། བྱ་ག་ཡི་གེ་མཐུ་མེར་བོས་བཀག་
པར་བསྐྱོམ་སྟེ། རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་སོགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་དོ། །

དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་དོ་རྗེའི་བདག་
ཉིད་ངའོ་སྟུམ་དུ་རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་ང་རྒྱལ་བུའོ། །རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་
དེ་ཉིད་དོ། །

རིན་འབྱུང་ལས་དོ་རྗེ་འཆང་གི་ང་རྒྱལ་དུ་འཕོས་དོ་རྗེ་དང་
པརྒྱའི་ནང་འོད་ཟེར་ལྷན་གང་བར་བསམས་ལ། རྒྱུ་སྤྱར་ལྷང་ཞིང་
སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ལས་ལ་གནས་པར་བྱས་པས་མཆོག་ཏུ་དགའ་
བའི་བདེ་བ་བསྐྱེད་ལ་བསྐྱོམ། མཐར་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ང་རྒྱལ་གྱིས། བཞུ་
ཅས་བཟོད་པས་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཆོམ་ནས་ཁྱེ་བའི་ཐེག་
ལེ་ཡུམ་གྱི་པརྒྱར་པལ་ལ། དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་བ་རིགས་ལྷ་ལ་
སོགས་པ་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སུ་བསམ་ཞིང་། བདེ་བ་ཆེན་
པོས་སངས་རྒྱུས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་མཆོད་པར་
བསམས་ལ། ཨོ་སཱ་ཏ་ལྷ་ག་ཏ་དུ་ང་བཟོ་སྤྱོད་ལྷ་ཨཱ་ཀོ་ཉླ། ཞེས་
བཟོད་དེ། དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་བ་ཐམས་ཅད་མཆོད་པའི་དོ་རྗེའི་བདག་
ཉིད་ངའོ་སྟུམ་དུ་ང་རྒྱལ་བུ་བཞི། མཆོད་པའི་དེ་ཉིད་དོ། །དེ་ཡན་ཆད་
ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་སེམས་དཔའ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་དོན་
ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་མཆོག་གས། དང་པོ་སྤྱོར་
བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །

དེ་ལྟར་རང་དོན་སྐྱབས་པ་ཆེས་ནས་གཞན་གྱི་དོན་སྐྱབས་སུ་མ་
 ཚོགས་པ་རྒྱལ་མཆོག་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱབས་པ་ལ། ཐོག་མར་དཀྱིལ་འཁོར་
 རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི། ཐེག་ལེ་ཆ་གཅིག་མྱོང་དང་། དེ་
 ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་གུ་བཞི་སྟོ་བཞི་བ་སོགས་
 གདན་དང་བཅས་པ་བསྐྱེད། ཐེག་ལེ་ཆ་གཅིག་གདན་ནམས་ཀྱི་སྟེང་དུ།
 ཆ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་སུ་གྱུར། དེ་ནམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། ཇོ་
 གྲུ་མྱོ་མྱོ་ལ་སོགས་པ་རང་རང་གི་ས་བོན་གྱི་སྐྱགས་དོ་རྩེ་གསུམ་གྱི་ཡི་
 གོས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་སོ་གཉིས་སུ་གྱུར། དེ་ལས་དོ་རྩེ་ལ་སོགས་
 པའི་ཕྱག་མཆོན་སོ་གཉིས་སུ་གྱུར། དེ་ལས་ལྷའི་སྐྱར་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་
 པ་ནི་སྐྱེད་པའི་སྟོའོ། །

ཡུམ་གྱི་བསྐྱེད་ནས་ཡབ་ཀྱི་སྐྱགས་ཀར་བངས་ཏེ། ཕྱིར་སྐྱེད་
 རྒྱུགས་བཅུར་འཕྲོས་པ་ནི་སྟོ་བའི་སྟོའོ། །དེ་ནས་རང་རང་གི་འཕྲིན་
 ལས་མཛད་པ་ནི་མཛད་པའི་སྟོའོ། །སྐུལ་པ་ནམས་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ་
 ནི་བསྐྱེད་པའི་སྟོའོ། །ཡེ་ཤེས་པ་སྐྱབས་བངས་པ་དང་འདེས་པ་ནི་འདེས་པའི་
 སྟོའོ། །རང་རང་གི་སྐྱེད་གཙུག་གི་རིགས་བདག་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་བ་ནི་དབང་བསྐྱར་པའི་སྟོའོ། །སྐར་བྱོན་ནས་
 རང་གནས་སུ་བཞུགས་པ་ནི་གནས་སུ་གནས་པའི་སྟོ་སྟེ། ལྷ་ཐམས་

ཅད་སྒོ་བདུན་བདུན་དང་ལྔ་ན་པར་བྱའོ། །དེའི་རིམ་པ་ནི་གདན་དབྱས་
མའི་སྟེང་དུ། རང་ཉིད་མི་བསྐྱོད་པ་མཐིང་ནག་མི་བསྐྱོད་པའི་དབུ་རྒྱན་
ཅན། རེག་བྱ་དོ་རྩེ་མ་དང་བཅས་པར་སྐྱེད་པ་ནས་གཞོད་མཛེས་ཀྱི་བར་
དུ་སྤར་བ་ཤད་པ་བཞིན། རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་ཐིན་པ་དང་། མི་བསྐྱོད་པ་དོ་
རྩེའི་ལམ་ནས་ཐུགས་ཀར་བྱངས། བརྩ་རྒྱུ་ཁྱེད་ཀྱི་མཛོད་པས་ཐུགས་ཀ་
ནས་ཕྱིར་སྤྱང་། ཐྱོགས་བཅུར་འཕྲོས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་ལ་
སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛོད་པ་ཐམས་ཅད་མཛོད། ཁྱད་པར་དུ་ཞེ་
སྤར་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཞེ་སྤར་སྤྱངས་ནས་མི་བསྐྱོད་པའི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད།
སྤྱལ་བ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འདུས། མི་བསྐྱོད་པ་ཡེ་ཤེས་པ་དང་དབྱེར་མེད་
དུ་འབྲེས།

རང་གི་རིགས་བདག་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཀྱིས་
དབང་བསྐྱར། སྤར་བྱོན་ནས་རང་གི་མདུན་ན་འདུག་པ་རང་གི་སྟོང་གར་
ཞུགས་ནས་འབྲེས་པས། རང་དོ་རྩེ་འཆང་ཞི་བ་དེ་ཞེ་སྤར་དོ་རྩེར་གྱུར་
ཏེ། སྤར་གྱི་ཆེ་བ་ཉི་གདན་ལ་ཐིམ་པའི་སྟེང་ན་བཞུགས་པ་སྤར་བ་ཤད་
པ་བཞིན་གསལ་གདག། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱར་ལ། རེག་བྱ་དོ་རྩེ་མ་སྤར་ནས་
སྤར་གྱི་རེག་བྱ་དོ་རྩེ་མ་ལ་བསྟེན་སྟེ། ཁྱད་པར་ནི་འབྲིན་ཐུགས་སྤྲུ་
བརྩ་དང་། མཛོད་པ་ནི་རེག་བྱ་ལ་ཞེན་པ་རྣམས་སྤྱངས་ནས། རྒྱལ་བ་

ནུམས་རིག་བྱའི་བདེ་བས་མཆོད་པའོ། །ནུམ་སྒང་ལ་སོགས་པ་བཞིའི་
འབྲེན་སྐགས་ནི་རིམ་པ་བཞིན། ཇི་ན་ཇི་ཀ་དང་། རྩྭ་རྩི་ཀ་དང་། ལྷ་རོ་
ལི་ཀ་དང་། བརྩྭ་རྩི་ཀ་ཡིན་ལ། སྤྱི་མཇད་ནི་འབྲ་ཞིང་། སྒོས་མཇད་ནི་རིམ་
པ་བཞིན་གཏི་ཐུག་ཅན་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་། བརྩན་དུ་
སྤྱ་བ་དང་། སྤག་དོག་ཅན་ནུམས་སྤྱངས་ནས། ནུམ་སྒང་ལ་སོགས་པའི་གོ་
འཕང་ལ་བཀོད་པ་སྟེ། གཤེགས་པ་དབྱུང་བའི་དེ་ཉིད་དོ། །

སྤྱན་མ་ལ་སོགས་པ་བཞིའི་འབྲེན་སྐགས་ནི་རིམ་པ་བཞིན། མོ་
ཉ་ར་ཉི་དང་། དེ་ཤ་ར་ཉི་དང་། རྩ་ག་ར་ཉི་དང་། བཟླ་ར་ཉི་འོ། །མཇད་པ་
ནི་རིམ་པ་བཞིན་སེམས་ཅན་ནད་དང་གདོན་གྱིས་གདུངས་པ་ནུམས་ཞི་
བ་དང་། བགེགས་ཆེན་སོས་གཟེར་བ་ནུམས་བསྐྱངས་ཏེ་རྒྱས་པ་དང་།
སེམས་ཅན་གདོན་གྱིས་ཉེན་པ་ནུམས་ཞི་ཞིང་སྤྱང་བ་དང་། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་དབང་དུ་མཇད་པ་སྟེ། གཤེགས་པ་དབྱུང་བའི་དེ་ཉིད་དོ། །

གཟུགས་རྫོ་རྩེ་མ་ལ་སོགས་པ་བཞིའི་འབྲེན་སྐགས་ནི་རིམ་པ་
བཞིན། རྩ་བ་བཟླ། ཤུག་བཟླ། གཞུ་བཟླ། ར་ས་བཟླ་ཞེས་པའོ། །མཇད་པ་
ནི་རིམ་པ་བཞིན། གཟུགས་དང་སྤྱ་དང་བི་དང་རོ་ལ་ཞེན་པ་ནུམས་སྤྱངས་
ནས། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་བདེ་བས་རྒྱལ་བ་ནུམས་མཆོད་པ་སྟེ། སེམས་
མ་དབྱུང་བའི་དེ་ཉིད་དོ། །

བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་འབྲིན་སྒྲགས་ནི། རིམ་པ་
བཞིན་མི་ཏི་དང་། སྤྱི་ཏི་གརྩ་དང་། བཟླ་སྤྱི་དང་། ཁ་གརྩ་དང་། ལོ་
གི་ཤུ་ར་དང་། མཚུ་ཤྱི་དང་། ས་ཐ་ནི་ཐ་ར་ཏ་བེ་སྤྱི་བེ་ནི་དང་། ས་མཚུ་གྲ་
བ་ཞེས་པ་ལོ། །མཛད་པ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་
རྒྱས་དང་མིག་དང་ན་བ་དང་སྒྲ་དང་ལྟེ་དང་ཡིད་དང་ལུས་ཀྱི་སྤྱི་མཆེད་
དང་ཆོགས་རྣམས་སྤྱོད་བ་སྟེ། སེམས་དཔལ་དབྱུང་བའི་དེ་ཉིད་དོ། །

གཤམ་རྩེ་གཤམ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱའི་འབྲིན་སྒྲགས་ནི་སྤར་
བཤད་ཟེན་ལ། མཛད་པ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་གདོན་
དང་། གཤམ་རྩེ་དང་མ་མོ་ལ་སོགས་པའི་གདོན་དང་། ལྷ་དང་ས་བདག་
གི་གདོན་དང་། གཞོད་སྤྱིན་དང་ལོག་འབྲེན་ལ་སོགས་པའི་གདོན་དང་།
མེ་སྤྱི་གདོན་དང་། བདེན་བྲལ་གྱི་གདོན་དང་། ལྷ་སྤྱི་གདོན་དང་།
དབང་ལྡན་གྱི་གདོན་དང་། ཆངས་པ་དང་སྤྱི་གདོན་དང་། བཏྲན་པ་དང་
གཡོ་བའི་དུག་དང་ལྷ་དང་ས་བདག་གི་གདོན་རྣམས་བཅོམ་པ་སྟེ། ཁྲོ་བོ་
དབྱུང་བའི་དེ་ཉིད་དོ། །ཁྱད་པར་སྤྲུག་མ་རྣམས་ནི་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་
སྤར་རོ། །གཞལ་ཡས་ཁང་ཐུགས་ཀར་བྲངས། ཚི་ལྷུང་རྩྱི་གིས་ཐུགས་
ཀ་ནས་ཕྱིར་བྱུང་། ཐུགས་བརྒྱུར་འབྲོས། སྤྱོད་ཀྱི་ཉེས་སྤྱོན་ཐམས་ཅད་
སྤངས། གཅིག་ཏུ་འདུས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་འབྲེས་པ་སྤར་

བྱོན་ནས་སྤར་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་ཐིམ་པར་བསམ་མོ། །མདོར་བྱས་
ལོ་ཆེན་གྱིས་བསྐྱར་བ་དག་པ་རྣམས་ལས། རིགས་ལྔ་དང་ཡུམ་བཞི་
དང་ཁྱོ་བོ་བཞི་རང་རང་གི་མཆོན་སྤགས་གྱིས་དབྱུང་བར་གསུངས་ཤིང་།
ཁྱོ་བོ་ལྷག་མ་བྱུག་རང་གི་སྤགས་གྱིས་དབྱུང་བར་གསུངས་པ་སྤེལ་དང་
འབྲ་ལ། སེམས་དཔའ་བརྒྱད་རང་གི་ས་བོན་གྱིས་སྦྱེད་པར་གསུངས་
ཤིང་། རྡོ་རྗེ་མ་ལྔ་ལ་འབྱེན་པ་དང་སྦྱེད་པའི་སྤགས་གང་ཡང་མ་གསུངས་
པའི་དོན། ས་བོན་སོ་གཉིས་སྦྱེད་སྤགས་དང་རྣམ་གཞག་ལས་གསུངས་
པ་བཞིན་མཆོན་སྤགས་སོ་གཉིས་འབྱེན་སྤགས་སུ་བྱེད་པ་ལེགས་ཏེ།
ལྷ་རྣམས་སྦྱེད་པའི་སྤགས་ལུས་དཀྱིལ་བཞིན་བྱ་དགོས་ཤིང་། འབྱེན་
སྤགས་མཆོན་སྤགས་ལ་བཞག་པས་སོ་སོར་བྱ་དགོས་པའི་བྱེད་རོ། །

དེས་ན་སེམས་དཔའ་བརྒྱད་ཀྱི་སྦྱེད་སྤགས་གྱིས་གཞན་རྣམས་
ཀྱི་སྦྱེད་སྤགས་དང་། རིགས་ལྔ་སོགས་ཀྱི་འབྱེན་སྤགས་གྱིས་གཞན་
རྣམས་ཀྱི་འབྱེན་སྤགས་མཆོན་པར་བྱའོ། །མདོར་བྱས་ལས། རང་སྤགས་
ཡི་གེ་ལས་བྱུང་བ། །རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱིས་བྱིན་བརྒྱབས་བདག །ཅེས་
གསུངས་པས། རང་རང་གི་ས་བོན་གྱི་སྤགས་འབྲུག་སྤུམ་དང་སྤེལ་བ་
ཡིན་ལ། ལྷ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཞེ་སྤང་རྡོ་རྗེའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་འབྱེན་
པར་གསུངས་པས། འབྱེན་པའི་ཆེ་སོ་སོའི་ང་རྒྱལ་བྱེད་པ་མིན་ནོ། །དེ་

ལྟར་ལྟ་དང་གཅིག་ཏུ་བྲན་པའམ་གཅིག་ཏུ་ལྟ་བྲན་པས་བྲན་པ་གཅིག་པའི་
རྒྱལ་འབྱོར་ལ་སློབ་པའི་གནད་བསྟུན། ཐ་མལ་གྱི་སྤང་བ་རྣམས་འོད་
གསལ་དུ་བསྟུས་པའི་ལོག་ཏུ། ལྷག་པར་མོས་པ་དང་ས་བོན་ལ་སོགས་
པ་ལས་ལྷའི་གནས་ལུས་འོངས་སྟོང་མཛད་པ་རྣམས་སུ་བསྐྱེད་པ་ན།
རྒྱ་དེ་དག་ལས་རྩི་ཐོག་འཆར་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་སུ་དངོས་སུ་སྐྱེས་
པར་མོས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་སྤངས་རེ་སྐྱེད་པ་དང་། བསྐྱོམ་རྒྱ་གང་
ཡིན་པ་དེའི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ཀྱི་རྣམ་པ་རྣམས། ཡིད་ཀྱིས་རི་ལྟར་
གསལ་གདབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་འཆར་བའི་རྣམ་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་། དེ་
གཉིས་ལ་སེམས་མི་གཡོ་བར་གནས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་བརྟན་པོ་སྐྱེད་
པ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་མན་ངག་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་བསྟན་པ་ལས་ཤེས་པར་
བྱའོ། །དེ་ཡན་ཆད་ནི་སྤྱལ་སྤྱའི་མཛད་པ་སྤྱའི་སྤྱལ་པའི་སློན་ས་སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་དང་། རེས་སུ་མཐུན་པར་སློམ་པ་དགྱིལ་འཁོར་
རྒྱལ་པོ་མཆོག་གི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །

དེ་ལྟར་བསྐྱབས་པས་ཐ་མལ་པའི་སྤང་ཞེན་གཉིས་རགས་པའི་
ལྷའི་རྒྱལ་འབྱོར་གྱིས་གཙོད་པར་བྱས་པའི་ཆེ། རྟོག་པའི་རྒྱལ་འབྱོར་སྤང་
མོ་ལ་བསྐྱབ་པར་གསུངས་པ་ནི། ཐེག་ལེ་སྤང་མོའི་ནང་དུ་ཉེན་དང་བརྟན་
པའི་དགྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སློམ་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི།

སྤྲོ་མོ་ཅམ་ལ་སེམས་འཇིན་པ་ལ་གསུངས་པ་མིན་ནོ། །དེས་ན་དགྲིལ་
འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ནལ་འབྱོར་ཟེན་པའི་འོག་ཏུ་རང་གི་སེམས་བརྟན་
བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། མི་བསྐྱོད་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་ན་དེའི་སྤྱིང་གི་སྣ་ཅེའམ་
རྡོ་རྗེའི་ཁར་ཉི་མའི་གདན་ལ་རྡོ་རྗེ་སྟོན་པོ་ཅེ་ལྷ་པ་ཡུངས་དཀར་རམ།
ནས་འབྱུང་ཆད་ཅམ་ཞིག་མི་བསྐྱོད་པའི་ངོ་བོར་བསྟན་ལ་བསྟོམ། དེ་
ཡང་མཐོང་བའི་མཆོན་མ་སྐྱེས་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་བརྟན་པ་མ་བོ་བྱི་
བར་དུ་ལོ། །སྐབས་འདིར་ནི་བླ་བ་གཅིག་པའི་མཛུགས་གསུང་ཅམ་
འཆོམ་པ་ཞིག་སྟོམ་པ་ཡིན་ལ། བླ་བ་གཅིག་པ་ལ་ལོབས་ནས་ནི་འདི་
ལ་གཙོ་བོར་བསྟོམ་མོ། །

དེ་ལ་བརྟན་པ་ན་སྟོམ་པ་ལ་དབང་དུ་གྱུར་པ་བསྐྱོད་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་དང་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ནམ་མཁའ་བྲུབ་བར་སྟོ་ཞིང་བསྐྱུ་བ་ལ་
བསྐྱབ། དེ་ལ་བརྟན་པ་ན་བྲུག་མཆོན་ལྷ་སྐྱུར་བསྐྱུར་ནས་སྟོ་བསྐྱུ་སྐར་
བཞིན་དུ་བྱལོ། །མཐར་འཇོག་པའི་ཆེ་ཆ་བའི་མཆོན་མ་ལ་བསྐྱུ་ཞིང་། ལྷ་
སྟོ་གཉིས་གང་རུང་ནས་བྲངས་ལ། སྤྱིང་གར་བསྐྱུ་སྟེ་བྲུག་མཆོན་སྤྲོ་མོ་ལ་
སྟོ་བ་པའི་དེ་ཉིད་དོ། །ནམ་སྐར་ལ་སོགས་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་ནའང་། འཁོར་
ལ་སྤྲོ་མོ་ལ་སོགས་པ་ལ་འདོན་པ་བསྐྱུར་རོ། །

དེ་ནས་རང་གི་རྡོ་རྗེའི་ཁར་ཉི་གདན་ལ་ཐེག་ལེ་སྟོན་པོ་ཡུངས་

དཀར་ཅམ་ཞིག་མི་བསྐྱོད་པའི་ངོ་བོར་བལྟས་ལ་མ་བརྟན་གྱི་བར་དུ་
བསྐྱོམ། བརྟན་པ་ན་རྡོ་རྗེ་དང་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་སྤོན་དུ་འགོ་བས། ཡུམ་གྱི་
བསྐྱེད་དབྱུང་ལ་ཡུངས་འབྱུ་ཅམ་གྱི་ཐེག་ལའི་ནང་དུ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་
ལས་བྱུང་བ་ལས། རྟན་དང་བརྟན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
བ་རིམ་གྱིས་བསྐྱོམ་ལ། བརྟན་པར་བྱ་བ་ནི་བྱའི་ཚུལ་དུ་སློབ་པོ། །དེས་
ཀྱང་སྟོམས་པར་འབྱུག་པ་སྤོན་དུ་འགོ་བས་ལྷ་སློབ་པ་ནི་ཆ་བོའི་ཚུལ་དུ་སློབ་
པོ། །རིགས་གཞན་ལ་ཡང་དེའི་རིགས་པ་སྦྱར་ཏེ་ཐེག་ལེ་སྤྲུལ་མའི་དེ་ཉིད་
དོ། །སྦྱུལ་པའི་སྦྱས་ནང་དུ་ཡང་དག་འཛོག་ལ་སོགས་པ་ཐུགས་གྱི་འཕྲིན་
ལས་མཛད་པ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པོ། །

དེ་ནས་སློང་དུ་འགོ་བ་དང་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ་ལ་སོགས་པ་དམན་
བ་ལ་འབྱུག་པ་དང་། ཡོངས་སྤྱོད་གང་ལའང་མ་ཆགས་ཤིང་། ལུས་
གནས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་པས། ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་
མི་ཕྱེད་ཅིང་འདོད་པ་ཀུན་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་སྤྲུགས་པས། ལྷེ་དང་མཚུ་
མི་འགྲུལ་ཞིང་སྤྲ་སྤངས་པའི་ཡིད་གྱི་བསྐྱེད་པ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་རྡོ་རྗེའི་
བསྐྱེད་པ་སྟེ། རྡོ་རྗེའི་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད་དོ། །

ཆོག་ཏུ་བསྐྱེས་པ་ལ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ལས་དམ་ཆོག་གི་བསྐྱེས་པ་
ནི། ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་ལ་སྟོང་པོ་དང་ཉེ་སྟོང་གིས་བསྐྱོར་བར་བསམས་

ལ། རྫོ་བའི་ཆེ་ས་བོན་ལས་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཆོགས་སྒྲོས་ཏེ་འགྲོ་
བའི་དོན་བྱས་ནས། སྒྲགས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྤེང་བའི་སྐྱད་པ་འཕྲུག་པའི་
ཆུ་ལྱིས་འཇུག་པའི་རྒྱང་གིས་སྤྲོང་གའི་ས་བོན་ལ་གཞུག་ཅིང་། ལྷ་སོ་
སོའི་སྒྲགས་བརྗོད་པ་རྗོད་གས་པ་ན་སོ་སོར་སྒྲོ་བ་དང་སྐྱད་པ་སྟེ་སྤྲོང་པོ་
དང་ཉེ་སྤྲོང་གི་བཟླས་པའོ། །ཁྱོགས་གྱི་བཟླས་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་
མཉམ་པ་ཉིད་གྱི་རྒྱལ་གྱིས་སྒྲགས་སྤེང་རང་གི་ཞལ་དུ་ཞུགས་པ་རྟོ་
རྟེན་ནས་འཛོན་ཏེ་བཟླར་སོང་ཞིང་ཅ་དབུ་མ་ལས་གྲུབ་དུ་བྱུང་སྟེ་ཡུམ་གྱི་
ཞལ་ནས་བྱུང་བ། རང་གི་ཞལ་དུ་ཞུགས་ནས་འཁོར་བར་བསྐྱོམ་ཞིང་ཡི་
གེ་སྟོན་ཅིང་ཞི་བའི་སྤེང་སྒྲགས་རྫོས་པ་སྟེ་ཅ་སྒྲགས་སམ་སྤེང་སྒྲགས་
གྱི་བཟླས་པའོ། །ཁྱོས་པའི་བཟླས་པ་ནི། དང་པོར་ཡུམ་གྱི་ཞལ་དུ་
ཞུགས་ནས་སྤར་བཞིན་འཁོར་བ་སྐྱབ་ཅིང་རྩལ་པའི་ཡི་གེ་ཅན་ཏེ་འདི་
ཡང་སྤེང་སྒྲགས་གྱི་བཟླས་པའོ། །

ཁོ་བོའི་བཟླས་པ་ནི། སྤྲོང་པོ་ལ་སོགས་པ་བྲག་ཏུ་བརྗོད་པ་སྟེ་འདི་
ནི་གསུམ་གའི་བཟླས་པའོ། །ས་བོན་ལ་སྒྲགས་རྣམས་མགོ་གྲུབ་བརྟན་
རྒྱུ་པོར་བསྐྱོར་བ་མར་མའི་སྤེང་བ་བཞིན་འབར་བ་བསམས་ནས།
སེམས་གྱིས་བྲིས་པ་བཞིན་རྫོ་བ་ནི་གོང་བུའི་བཟླས་པ་ཡིན་ལ། ཞལ་དུ་
ཡོད་དང་། ལྷ་ཐམས་ཅད་གྱིས་བཏོན་པར་དམིགས་ནས་རྫོ་བ་ཡང་དམ་

སྤྱི་ཆ་རྩ་ཉི་ལྔ། ཞེས་པ་ནི་སྤྱིང་པོ་འོ། ཉེ་བའི་སྤྱིང་པོ་ནི། སྤྱིང་པོ་འི་སྤྱིང་
པོར་གསུངས་པའི་མཚན་སྟགས་རྣམས་སོ། རྩ་སྟགས་སམ་སྤངས་སྟགས་
ནི་རྒྱུད་འདི་ལས་ཡུམ་བཞི་དང་། ཁོ་བོ་དགའི་སྤངས་སྟགས་གསུངས་པ་
དང་། ལྟག་མའི་སྤངས་སྟགས་རྒྱུད་གཞན་ལས་གསུངས་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ།
ངག་གི་བཞུས་པའི་དེ་ཉིད་དེ་སྤྱལ་སྤྱུས་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་གསུང་
གི་འཕྲིན་ལས་མཛད་པ་དང་མཐུན་པར་སྟོམ་པའོ། །

དེ་ནས་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་ཡུམ་ཡབ་
ལ་ཐེམ། ཡབ་དམ་ཆོག་སེམས་དཔའ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ལ། དེ་ཉིད་
དེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ལ། དེའི་ཞབས་ཀྱི་ལྷ་ནི་ཏྲ་ལ། ཏྲ་ནི་ཏྲའི་མགོ་བོ་
ལ། མགོ་བོ་ནི་ཆེ་ཆོས་ལ། ཆེ་ཆོས་ནི་ཐེག་ལེ་ལ། ཐེག་ལེ་རྒྱ་དྲ་ལ། རྒྱ་
དྲ་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པར་བསམ་པའམ། ཡང་ན་སེམས་དཔའ་གསུམ་
གཅིག་ཅར་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པར་བསྟོམ་མོ། །འདི་ནི་གཙོ་བོ་དོན་དམ་
ལ་ཞུགས་པའི་དེ་ཉིད་དེ། སྤྱུ་དངོས་གྱིས་འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་མེད་
པའི་ཞིང་དུ་ལྷ་དན་ལས་འདའ་བའི་མཛད་པའི་ཚུལ་སྟོན་པ་དང་མཐུན་
པར་སྟོམ་པའོ། །

དེ་ནས་ཆད་མེད་པ་བཞིའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ལྷ་མོ་བཞིས་གཙོ་བོ་
མ་མཐོང་བས་གདུང་བའི་ཡིད་གྱིས་ལྷ་འདོད་དེ། སྟན་པའི་དབངས་གྱིས་

བསྐྱལ་བ་ནི། སྤྱན་མས། སེམས་ཅན་ཁམས་ན་གནས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་
ཁྱོད་ནི་དོ་མེད་ཐུགས། །དགའ་བ་ཡིད་འོང་དོན་ཆེན་འདོད་པས་བདག་
ལ་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། །མགོན་པོ་གལ་ཏེ་བདག་ནི་དེ་རིང་གསོན་པར་
མཆིས་བཞེད་ན། །སེམས་ཅན་ཡབ་ཆེན་གཉེན་མཆོག་བདག་ལ་དབྱེས་
པར་མཛད་ཏུ་གསོལ། །ལྷ་མ་གྲིས། དོ་མེད་སྤྱོད་བཀའ་ཡི་འཁོར་ལོ་
སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་པན། །སངས་རྒྱས་དོན་ཏུ་བྱང་ཆུབ་དོན་དམ་མེས་
སུ་པན་སྟོན་པ། །མགོན་པོ་གལ་ཏེ་དེ་རིང་བདག་ནི་གསོན་པར་མཆིས་
བཞེད་ན། །འདོད་ཆགས་དམ་ཆོག་ཆགས་པས་བདག་ལ་དབྱེས་པར་
མཛད་ཏུ་གསོལ། །གོས་དཀར་མོས། ཁྱོད་ནི་དོ་མེད་གསུང་སྟེ་ཀུན་ལ་
པན་ཞིང་ཐུགས་བཅེ་བ། །འཛིག་ཉེན་དག་གི་དགོས་པའི་དོན་མཛད་པ་
ལ་ཉག་ཏུ་བཙོན། །མགོན་པོ་གལ་ཏེ་དེ་རིང་བདག་ནི་གསོན་པར་མཆིས་
བཞེད་ན། །རབ་དགའི་སྤྱོད་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོས་བདག་ལ་དབྱེས་པར་
མཛོད། །སྒྲིལ་མས། ཁྱོད་ནི་དོ་མེད་པ་དམ་ཆོག་མཆོག་གི་པན་
དོན་ཆེ། །ཡང་དག་ཚོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདུང་མཆོག་མཉམ་པ་ཉིད་
གཟིགས་པ། །མགོན་པོ་གལ་ཏེ་དེ་རིང་བདག་ནི་གསོན་པར་མཆིས་
བཞེད་ན། །ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་མང་པོའི་གཏེར་གྱུར་བདག་ལ་དབྱེས་པར་
མཛོད། །ཅེས་བསྐྱལ་བས། སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་དང་། ཐུགས་མེད་འུགས་

གྲིས་འོད་གསལ་ལས་སེམས་དབང་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྐྱེ་
སྤར་བཤད་པའི་མཆན་ཉིད་དང་ལྷན་པར་བཞེངས་ཏེ། དགྲིལ་འཁོར་བ་
ཐམས་ཅད་གྲིས་མཐོང་བར་གྱུར་ཏོ། །འདི་ནི་བསྐྱལ་བས་བསྐྱར་བའི་དེ་
ཉིད་དེ། ཞིང་གཞན་དུ་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་ལ་སྤྲར་ཡང་སྐྱལ་བའི་མཛད་པ་
སྟོན་པ་དང་མཐུན་པར་བསྟོམ་བའོ། །

དེ་ནས་རང་ལ་དེ་བཞིན་གཤམ་གས་པ་ཐམས་ཅད་གྲིས་མགྱིན་
གཅིག་ཏུ་རིགས་ལྷའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྟོན་ས། མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ་ཡེ་མེས་
ཆེ། རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ནི་མཁས་པ་ཆེ། རྡོ་རྗེ་གསུམ་མཆོག་དགྲིལ་འཁོར་
གསུམ། །གསང་བའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། རྣམ་པར་སྤང་མཛད་
དག་པ་ཆེ། རྡོ་རྗེ་ཞི་བ་དགའ་བ་ཆེ། །རང་བཞིན་འོད་གསལ་མཆོག་གི་
མཆོག་སྟོན་པ་རྡོ་རྗེ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །རིན་ཆེན་རྒྱལ་པོ་རབ་ཏུ་ཐབ། རྡོ་
རྗེ་མཁའ་འབྲུ་བྱི་མ་མེད། །རང་བཞིན་དག་པ་གོས་པ་མེད། རྡོ་རྗེ་སྐྱེ་ལ་
ཕྱག་འཆའ་ལོ། རྡོ་རྗེ་དབག་མེད་རྒྱལ་པོ་ཆེ། །མི་རྟོག་ནམ་མཁའ་རྡོ་རྗེ་
འཛིན། །འདོད་ཆགས་པ་རོལ་བྱིན་པ་བརྟེས། རྡོ་རྗེ་གསུང་ལ་ཕྱག་འཆའ་
ལོ། རྡོན་ཡོད་རྡོ་རྗེ་རྡོ་གས་སངས་རྒྱས། །བསམ་པ་ཐམས་ཅད་རྡོ་གས་
མཛད་པ། །དག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་། རྡོ་རྗེ་སེམས་དབང་ཕྱག་འཆའ་
ལོ། །ཞེས་པས་བསྐྱོད་པར་བསྟོམ་མོ། རྡོ་ནས་མཆོད་པ་རྣམས་བགཤས་

མཐར་བྱེད་གྱི་སྤྲུགས་གྱིས་བསང་བ་དང་། རྟོང་བར་སྦྱང་བ་དང་། བསྐྱེད་
བ་དང་། གྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་བ་བྱས་ལ། སྤར་བཤད་བ་ལྟར་ཉེར་སྦྱོང་ལྟ་
དང་། འདོད་ཡོན་ལྡན་མཆོད་བ་བྱ་བ་ནི་ཕྱི་མཆོད་དོ། །བདུད་ཅི་རིམ་བྱ་
བཏབ་པའི་ཆང་འོག་ནས་འཆད་བ་ལྟར་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབ། ལྷ་རྣམས་གྱིས་
སྤྲུགས་སྦྱི་ལས་བྱུང་བའི་རྩོམ་ཅི་ལྟར་བར་བསམས་ལ། ཐོག་མར་དངོས་
དང་བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ་རྣམས་གྱི་མཆོན་གྱི་མཐར་འབྱུག་སྤྲུལ་བཏགས་ལ་
དབུལ། དེ་ནས་ལྷ་རྣམས་གྱི་སྤྲུགས་གྱི་མཐར་འབྱུག་སྤྲུལ་བཏགས་ལ་
དབུལ། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་སྦྱོང་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ཟག་བ་མེད་པའི་
བདེ་བས་ཆོམ་བར་བསམ་བ་ནི་ནང་མཆོད་དོ། །དེ་ནི་མི་བསྐྱེད་པའི་
ནལ་འབྱོར་པའི་དབང་དུ་བྱས་གྱི། རིགས་གཞན་གྱི་ནལ་འབྱོར་པས་ལྷ་
གྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་བ་ལ་ཡང་དེའི་རིགས་བ་སྦྱར་དོ། །དེ་ནས་རིག་མ་དང་
སྦྱོམས་པར་ཞུགས་པས་མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བར་
བསམ་བ་ནི་གསང་མཆོད་དོ། མཆོད་བསྟོད་གྱི་དེ་ཉིད་དོ། །

དེ་ནས་སྤྲུགས་ཀའི་ས་བོན་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་
སྦྱུང་བས་ཉེ། རང་གི་ལུས་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གཞུག་ཅིང་། གཞུལ་
ཡས་ཁང་ཡང་བསྐྱུ་ལ་རང་ཡབ་ཡུམ་གཅིག་དུ་གཞན་པར་བསམ་
མོ། །ཡབ་ཡུམ་གཉིས་སྦྱོམས་པར་ཞུགས་པའི་སྦྱོར་མཆོམས་ནས་བྱུང་

ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་
བསྐྱར་སྒྲིབ་པ་སྤངས་ནས་སྤྱི་ཡིག་ཏུ་གྱུར། དེས་ནམ་མཁའ་ཁམས་གང་
བ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་བསམས་ཏེ། རང་གི་འོད་ཟེར་
གྱིས་བྱངས་ནས་རང་ལ་གཞུག་སྟེ་ཉེ་བར་བསྐྱབ་བའི་དེ་ཉིད་དོ། །

ཐུན་གཤམ་དུ་གཏོར་མའི་ཆོ་གཞི། གཏོར་མ་གཉིས་བགེགས་
མཐར་བྱེད་གྱིས་བསང་། ལུ་ཅུ་ཏུས་སྤྱང་། སྟོང་བའི་ངང་ལས་སྤྱི་ཡི་སྤྱི་
ལས་རྒྱང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྗང་སྟོན་ཆེ་གོ་ངོས་གཉིས་སུ་རྡོ་རྗེ་གཉིས་
གྱིས་བརྒྱན་པ། དེའི་སྟེང་དུ་སྤྱི་རི་སྤྱི་ལས་བྱང་བའི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་
དམར་པོ་བྲུ་གསུམ་པ། རོས་གཉིས་སུ་རྡོ་རྗེ་གཉིས་གྱིས་བརྒྱན་པའི་
སྟེང་ན། ཨོྩ་ལྷ་སྤྱི་ལས་བྱང་བའི་མི་མགོའི་སྤྱི་དབུ་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ།
ལྷ་ལས་བྱང་བའི་ཐོད་པ་བྱི་དཀར་ལ་ནང་དམར་བའི་ནང་དུ། ལྷ་ལས་
བྱང་བའི་བརྒྱ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་ལྷ་ལས་མཆན་པ། དེ་ནས་རྩས་
ནམས་སྟེ་བ་དང་ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་བཞིར་རིམ་བཞིན། སྤྱི་བྱི་
ལྷོ་རྩོེ་ཁོ་ལས། མི་དང་སྤང་པོ་ཆེ་དང་རྟ་དང་བ་ལང་དང་བྱིའི་ཤ་ནམས་ཡི་
གོ་དེ་ལྷས་མཆན་པ། སྤང་ཡང་དབུས་དང་ཕྱོགས་བཞིར་ཡི་གོ་ལྷ་ལས་
བྱང་བའི་བྱི་ཆུ་བྱི་ཆེན་རུ་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་ཤ་ཆེན་ལ་དེ་དག་དང་།
ཨོྩ་ཡིག་གིས་མཆན་པ་བསམ་སྟེ། ཤ་ལྷ་གཤམ་པར་འཛོག་ཆུ་ལ་ནི་

སྒྲོན་གསལ་དང་། བདུད་ཅི་ལྷ་གཤེགས་མར་འཛོག་ཚུལ་ནི་བཤད་རྒྱུ་ད་
དོ་རྗེ་སྤང་བ་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གི་སྤང་གི་བར་སྤང་ལ་ཉི་མའི་
སྤང་དུ་རྩྱུ་ཡིག་ལས་སྤྱིས་པའི་དོ་རྗེ་དཀར་པོ་ཅི་ལྷ་བ་རྩྱུ་གིས་མཆོན་པ།
དེ་ལས་འོད་འཕྲོས་པས་རྒྱུད་གཡོས་མེ་སྤར་ཐོད་པའི་རྩལ་ནུལ་ས་བསྐྱོལ་
པའི་ནང་དུ། དོ་རྗེ་ཉི་གདན་དང་བཅས་པ་སྤྱུང་ནས་དགྲུགས་པས། དོ་རྗེ་
དང་རྩལ་ནུལ་ས་རོ་མཉམ་དུ་གྱུར་པས། སྤི་མ་ཐམས་ཅད་སྤྱངས་ནས་
ཤེལ་ལྟར་གྱུར་པར་བསམ། བརྒྱ་ུལ་དང་བཅས་པ་ཞུ་བས་ཉི་མ་ལྟར་
འབར་བའི་འོད་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་ཅིའི་རོ་བོར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །

ཨྱི་ཡིག་གི་འོད་ཟེར་ལྷགས་ཀྱུ་ལྟ་བུས་སྤྱོགས་བཅུའི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་ཅི་བཀྲུག་ནས་བསྒྲུན་པས་
མང་པོར་སྤར་ཞིང་སྤེལ་བར་བསམས་ལ། ཨྱི་ུལ་རྩྱུ་ལན་བདུན་བརྗོད་
པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པོ། །དེ་ནས་རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་གྱི་འོད་
ཟེར་གྱིས་ཁོ་བོ་བཅུ་དང་བཅས་པའི་བསྐྱུང་བའི་འཁོར་ལོ་ཅིབས་བཅུ་
པའི་ལྷེ་བའི་ནང་དུ། འདུས་པའི་དགྱིལ་འཁོར་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་
པ་དང་། བསྐྱུང་འཁོར་གྱི་སྤྱི་རོལ་ཏུ་སྤྱོགས་སྤྱོད་བཅོ་ལྷ་འཁོར་དང་བཅས་
པ་དང་། ལྷ་ནུལ་ས་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བཀྲུག་པར་བསམས་ལ།
དགྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་ནུལ་ས་གསལ་གདབ་སྤྱོགས་སྤྱོད་གསལ་གདབ་

བ་ནི། སྤྱིའི་ཤར་དུ་རྩོམ་ཆོན་ཆ་སེར་པོ་མིག་སྟོང་བ་ས་སྤང་དཀར་པོ་
ལ་ཞོན་བ་རྩོམ་ཆོན་ཆ་སྤྱིའི་གཡས་སུ་སྤྱོད་ཆོན་ཆ་སྤྱིའི་ནག་པོ་ནམ་མཁའ་
སྤྱིའི་ལ་ཞོན་བ། གཡས་གཉིས་འཁོར་ལོ་དང་དབྱུག་ཏོ། གཡོན་གཉིས་
དུང་དང་ནོར་བུ་གྱོ་སྤྱོད་ཐོགས་བ། མེར་རྩོམ་ཆོན་ཆ་སྤྱིའི་དམར་པོ་སྤྱོད་ཆ་སྤྱིའི་
རལ་བའི་ཐོད་དང་སྤྱོད་ཆ་སྤྱིའི་འབར་ཞིང་འབྱུག་བ་ཤིན་ཏུ་ཆོ་བ་ར་ལ་ཞོན་བ།
གཡས་གཉིས་སྤྱོད་ཆ་སྤྱིའི་སྤྱོད་དང་བགྱང་སྤྱོད་བ། གཡོན་གཉིས་རིམ་བ་དང་
དབྱུག་ཏུ་འཁོར་བ། སྤྱོད་ཆོན་ཆ་སྤྱིའི་དུས་ནག་པོ་མ་ཉིད་གདན་ལ་གཡས་བརྒྱུ་
གིས་བཞུགས་བ། སྤྱོད་ཆོན་ཆ་སྤྱིའི་འབར་ཞིང་ཁོས་བ།

གཡས་དབྱུག་བ་དང་གཡོན་སྤྱོད་ཆ་སྤྱིའི་མཁའ་བ་མཁའ་དུ། སྤྱོད་ཆོན་ཆ་
སྤྱིའི་གཡོན་ཤིང་ནག་པོ་རོ་ལ་གནས་བ་གཅེར་བུ་མི་དུས་ཀྱིས་བརྒྱུ་
ཅིང་མཆོ་བ་གཅིགས་བ། གཡས་གྱི་གྲུག་དང་གཡོན་ཐོད་བ་འཁོར་
བ། ལུ་དུ་རྩོམ་ཆོན་ཆ་སྤྱིའི་དཀར་པོ་གདེངས་ཀ་བདུན་དང་ལྷན་བ་སྤྱོད་ཆ་སྤྱིའི་
འཁོར་བ། ལུ་བ་བྱང་དུ་རྩོམ་ཆོན་ཆ་སྤྱིའི་ལྷན་ལྷན་གྱི་ཁ་ལ་སེར་པོ་ལ་གནས་བ་
ལྷན་རས་འཁོར་བ། ལྷན་དུ་རྩོམ་ཆོན་ཆ་སྤྱིའི་འཁོར་བ་བྱང་སེར་པོ་མི་ལ་གནས་ཤིང་
སྤྱོད་ཆ་སྤྱིའི་གཡས་ཀྱི་ལྷན་ལྷན་གྱི་དང་གཡོན་པི་རྩ་ར་འཁོར་བ། དེའི་གཡས་
སྤྱོད་ཆོན་ཆ་སྤྱིའི་དུས་དཀར་པོ་སྤྱོད་ཆོན་ཆ་སྤྱིའི་ཆོད་པོ་ཆོད་པོ་ཆོད་པོ་ཆོད་པོ་ཆོད་པོ་
བ། གཡས་གཉིས་ལ་སྤྱོད་ཆོན་ཆ་སྤྱིའི་དབྱུག་བ་གཡོན་གཉིས་ལ་དུ་དང་སྤྱོད་ཆོན་ཆ་

འཛིན་པ། བྱང་ཤར་དུ་དོ་རྩེ་ཁོ་བོ་དཀར་པོ་ཁྱུ་མཆོག་ལ་གནས་པ། རལ་
པའི་ཐོར་ཚུགས་དང་རུས་པའི་རྒྱན་དང་ལྷན་པ། གཡས་ཅེ་གསུམ་པས་
མཆོན་པའི་ཁ་རྩྭ་ག་དང་། གཡོན་ཅང་ཉེ་ཏུ་འཛིན་པ། དབང་ལྷན་དང་ཉེ་
དབང་གི་བར་དུ་དོ་རྩེ་འབྲེལ་བ་དམར་པོ་ཤིང་རྩ་ལ་གནས་པ་བཟོད་པར་
དཀར་པའི་འོད་ཟེར་ཅན་པར་འཛིན་པ། དོ་རྩེ་འོད་དཀར་པོ་འཁོར་ལོ་ལ་
གནས་པ་གཡས་ཀྱི་སྒྲ་ཏ་དང་གཡོན་བཟང་ཐེང་འཛིན་པ། མི་སྤྱོད་རྩེ་
སེར་པོ་ངང་པ་ལ་གནས་པ་གཡས་པར་སྒྲ་དང་སྒྲུབས་སྒྲིན། གཡོན་གཉིས་
བཟང་ཐེང་དང་དབྱིག་པ་འཛིན་པ། ཚུ་ལྷ་དང་བདེན་བཤམ་གཉིས་ཀྱི་བར་
དུ་ཐགས་བཟང་རིས་ནག་པོ་ཤིང་རྩ་ལ་གནས་པ་རལ་གྱི་འཛིན་པ། སའི་
ལྷ་མོ་སེར་མོ་པར་ལ་གནས་པ་པར་འཛིན་པ།

དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་འཛིག་རྟེན་པ་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་གིས་
འོད་གསལ་དུ་བརྒྱག་པ་ལས། འདུས་པའི་ལྷ་ཤེས་རབ་མ་དང་བཅས་
པའི་སྐྱར་བཞེངས་པར་བསམས་ལ། ཨོྩ་ལྷ་ཉི་ཤ་ལ་ར་སད་ཀ་རི་ཨཱྀ་
བ་ཉི་ཚྭ་རྩྱི་སྤྱི་ལྷ་ཞེས་པས་མཆོད་ཡོན། ཨཱྀ་གྱི་གནས་སུ་བྱུང་ཞབས་
བསེལ་དང་། ཨྲཱཱ་མ་ཎི་གྱིས་ཞལ་བསེལ་དང་། རྩོལ་ཎི་བརྒྱག་ལ་བསང་
གཏོར་དབུལ་ལ། དོ་རྩེ་གསོར་བྲིལ་བྱ་དཀྲོལ་ཞིང་། སྤྱོད་ཉིད་སྤྱོད་རྩེ་
དབྱེར་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སུ་ལྷག་པར་མོས་བཞེན་པས་འཁོར་

60

སྐྱེས་པ་ཀུན་དང་སྟོགས་བརྩུ་ཡི། །འཛིག་རྟེན་ཁམས་རྣམས་མཐའ་
 ཡས་སྤྱོན་བཀོད་པ། །ནམ་མཁའ་རབ་འབྱམས་མཉམ་དང་འཛིག་རྟེན་
 སྐྱོང་། །ཀུན་དང་སེམས་ཅན་ཀུན་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། །དོ་རྩེ་མཆོན་ཆ་སྦྱ་
 མ་དོ་རྩེ་དང་། །དོ་རྩེ་མེ་དང་དོ་རྩེ་དུས་དང་ནི། །དོ་རྩེ་གཏུག་ཤིང་དོ་རྩེ་སྦྱ་
 དག་དང་། །དོ་རྩེ་རྒྱུང་དང་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་དང་། །དོ་རྩེ་སྦྱ་རིངས་དོ་རྩེ་
 ཁྲོ་བོ་དང་། །དོ་རྩེ་འབྲིལ་བ་དོ་རྩེ་འོད་དང་ནི། །མི་སྦྱ་དོ་རྩེ་དང་ནི་ཐགས་
 བཟང་རིམ། །ས་ཡི་སྦྱ་མོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ། །མེ་ཉོག་དག་དང་
 བདུག་པ་མར་མེ་དང་། །བྲི་དང་སྦྱ་བཤོས་ལ་སོགས་ཡང་དག་ལྡན། །ཉེ་
 བར་སྦྱོད་པ་དང་ནི་གཏོར་མ་འདི། །སོ་སོར་བཞེས་ཤིང་ཉེ་བར་ལོངས་
 སྦྱང་ནས། །བདག་གི་དབྱིག་གསེར་ནོར་འབྱུ་ལང་ཆོ་ཆེ། །ནད་མེད་པ་
 དང་བདེ་བ་དམ་པ་རྣམས། །འཕྲོག་པར་བྱེད་པའི་བགོགས་དང་ལོག་
 འཛེན་ཀུན། །སྤང་དང་རབ་ཏུ་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་དང་། །མི་དང་མི་མ་ཡིན་
 རྣམས་མོངས་པར་མཛོད། །རེངས་དང་བཅིང་དང་རྣམ་པར་འཛིག་པར་
 མཛོད། །བདག་ལ་དབྱིག་གསེར་ནོར་འབྱུ་ལང་ཆོ་ཆེ། །ནད་མེད་པ་དང་
 བདེ་བ་དམ་པ་དང་། །བདེ་བ་ཆེན་པོ་རབ་ཏུ་འཕེལ་བ་རྣམས། །རི་སྤྱིད་
 བྱང་ཆུབ་སྤྱིང་པོའི་མཐར་ཐུག་པར། །གནང་བར་མཛད་ཅིང་རྟག་ཏུ་སྟོང་
 གོགས་དང་། །ཞི་བ་དང་ནི་བསྐྱུང་བར་མཛད་ཏུ་གསོལ། །རྩྱུ་ཞེས་བཛོད་

ལ་དོན་བློན་བཞུགས་པས་དབུལ་ལོ། །མགོན་ཆམས་ཀྱི་ལྷགས་ཆམས་སྤྱི་
ལས་བྱང་བའི་དོན་རྩེ་ཅེ་གཅིག་པ་དམར་པོའི་འོད་ཀྱི་སྒྲུ་གྲུས་བྱངས་ནས་
གསོལ་བས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་ངེ་སྲིད་འདོད་ཀྱི་
བར་དུ་བསམ་མོ། །སྤྱིགས་སྦྱོང་ལ་གཏོར་མ་འབུལ་བའི་ཆོ་ག་ནི་གཏོར་
སྤྱིགས་པོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་སྟེ། རྒྱ་སྐད་ཀྱིས་འབུལ་ན་སྤང་བ་ལས་ཤེས་
བར་བྱའོ། །སྤར་ཡང་ཞལ་བསིལ་དང་ཕྱག་བསྟུ་བ་དང་སོ་ཅི་ལ་སོགས་
པ་ལུལ་ནས། ཉེར་སྦྱོད་དང་ནང་མཆོད་ཀྱིས་མཆོད་དེ། རང་གི་འདོད་
པའི་དོན་སྒྲུབ་པའི་མགོན་ཐམས་ཅད་ལ་བཞེད་པར་གསོལ་ཞིང་།

ཐོག་མར་ཨོྭ་དང་ཐ་མར་ཨྲུཾ་ཧཱུྃ་པཌ་སྒྲུར་བའི་དོན་རྩེ་སེམས་དཔའི་
ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་བཞེད་ནས། ཨོྭ་ཡོ་ག་ཤུད་རྒྱུ་སྒྲུ་ཡོ་ག་ཤུད་རྩྭ་ཉྩྭ་
ཞེས་བཞེད་དེ་བད་ཀོར་དང་འབྱུང་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བྱས་ནས་རང་གི་སྤྱི་
འཁོར་ལོ་བདག་ཉིད་ལ་གཞུགས་ཅིང་། དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་སེ་གོལ་
གསུམ་གཏོག་ཅིང་། ཨོྭ་ཨྲུཾ་ཧཱུྃ་བཟླ་སྤྱི་ཞེས་བཞེད་དེ་རང་གནས་སུ་
གཤེགས་སུ་གསོལ་ལོ། །སྐབས་གཞན་དུ་རང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་གཏོར་
མ་བྱེད་ན་བདག་བསྐྱེད་ཡོངས་རྫོགས་སམ། དོན་རྩེ་བཞེད་ཆོ་གས་རིམ་
ཀྱིས་སམ། ཡང་ན་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་དུ་སྐད་ཅིག་གིས་བསྐྱེད་ལ། ཇི་
བཟང་པོ་ལ་སོགས་པས་མཐུལ་བྱས་པར་དཀྱིལ་འཁོར་པ་དམིགས་

ནས་མཆོད་ཅིང་བསྟོད་པའི་འོག་ཏུ་སྤར་བཞིན་གཏོར་མགོན་སྤྱན་དང་པ་
སོགས་བྱའོ། །གཞན་དོན་དུ་བྱེད་ན་བདག་དང་བདག་གི་ཞེས་པ་རི་ལྟར་
གནས་པ་བརྗོད་ལ་གཞན་དེ་རང་དུ་བསམ་ཞིང་། འདི་ལ་པན་བཏགས་
པས་བདག་ལ་པན་བཏགས་པར་འགྱུར་རོ་སྟེ་དུ་བསམས་ན། དེའི་ལས་
དེ་འབྲུག་པར་བཤད་དོ། །དེ་ནས། དགོ་བ་འདི་ཡི་སྤྱར་དུ་བདག་ །སངས་
རྒྱས་ཀྱན་གྱི་ཀྱན་བདག་ཉིད། །རྡོ་རྗེ་འཆང་བ་ཐོབ་སྤྱར་ཅིག །འགྲོ་བས་
ཀྱང་ནི་དེ་ཐོབ་ཤོག །བྱང་ཆུབ་སྤྱིར་ནི་སྦྱོད་གང་དང་། །རྫོགས་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་གང་ཡིན་པ། །བྱང་ཆུབ་རྡོ་རྗེས་གང་གསུངས་པའི། །སྦྱོད་དེ་
གཉིས་ཀའང་བདག་སྦྱོད་ཤོག །ཅེས་སྟོན་ལམ་གདབ་ལ། །ལངས་ནས་
སྦྱོད་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་ཆེ་སྦྱོད་ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། །བཅུད་
ཐམས་ཅད་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔར་བལྟའོ། །

ཟས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཆེ་ཁ་ཟས་སྤྱང་བ་ནི་གཏོར་མ་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབ་པ་ལྟར་བྱ། རྒྟེག་མ་སྤྱང་བ་ནི་དུང་དམར་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་
མགོན་པར་སྤྲོམས་སྤྱང་བའི་བརྒྱ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་ལྟེ་
བར། རྒྱ་སྟོན་པོ་ལས་རྡོ་རྗེ་ཅེ་ལྷ་པ་དུ་དབྱས་མ་སྤྱ་གུ་ཅན་གྱི་ཅེ་མོར་
ཨོ་འོད་ཟེར་ཟས་ལ་འཕྲོ་བ་བསམ་པའོ། །སྤྱིང་ག་སྤྱང་བ་ནི་སྣ་ཆོགས་
བརྒྱ་དང་ཉི་མའི་སྤྱིང་དུ་རྒྱ་སྟོན་པོ་ལས་ཅེ་གསུམ་གྱི་མེ་འཕྲོ་བ་བསམ་

པའོ། །དེ་ནས་ལག་པ་དག་འཁྲུགས་སུ་མོས་པས། མི་གི་འོད་ཟེར་
 གྱིས་བྲངས་ཏེ་སྟེ་རྩྱུ་ལས་བྱུང་བའི་དོ་རྩེ་ཅེ་ལྟ་བུའི་སྤྱུ་གྲུ་ནས་ཞུགས་
 བས། ལྟ་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་སྟོང་གའི་རྩྱུ་ལ་འབྱུང་བའི་
 རྩྱུ་ལ་གྱིས་བ་བཞི། བར་གི་སྤྱིན་སྟེག་གོ། །དེ་ཡང་གསང་གནས་སུ་ཡི་
 ལས་རྒྱུང་། ལྟེ་བར་རིམ་ལས་མེ། སྟོང་གར་ལི་ལས་ས། མགྱེན་པར་བི་
 ལས་རྒྱུའི་དགྱིལ་འཁོར་རེ་བསམ། རྒྱུང་གིས་མེ་སྤར་བས་ས་བསྟེགས།
 དེས་རྒྱ་བསྟོལ་བས་ཁ་ཟས་རྣམས་བཞུས་ནས། མགྱེན་པའི་བརྒྱ་ནས་
 ཞུགས་སྟོང་གར་སྟེབ་པ་ན་བྲངས་མས་ལྟ་རྣམས་ཆིམ། ལྟེ་བར་སྟེབ་པ་
 ན་གཏུམ་མོའི་མེས་བསྟེགས། སྟེགས་མ་རྣམས་ཐལ་བར་བྱུང་ཏེ་གསང་
 བའི་བརྒྱ་ནས་བརྒྱུད་ནས་འོག་སྟོར་འཐོན་པར་བསམས་ལ། རྩེ་ཟད་ཞུ་
 བའི་འོག་ཏུ་སྟེང་འོག་གི་རྒྱུང་ཁ་སྤར་བས་ལ་གཟུང་ངོ། །

དེ་རྒྱུན་པར་བས་ན་ནད་དང་དུག་ལ་སོགས་པས་མི་རྒྱགས་ཤིང་
 གས་དགའ་ལ་དུས་མིན་དུ་འཆི་བ་རྫོགས་སྟེ། ཁ་ཟས་ཀྱི་བསམ་གཏན་
 གྱི་དེ་ཉིད་དོ། །ཐུན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཐུན་མཚམས་ཀྱི་རྣལ་འགྲོལ་ཐམས་
 ཅད་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བས་བྲངས་པའི་སྤྱུ་མ་ལྟ་
 བུའི་ཅི་དང་མ་བལ་བ་དང་། རྩེ་པར་དུ་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་
 པའི་བདེ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཆེ་སྟོང་པའི་ལྟ་བ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་སྤར་ནས་

བསྐྱེད་ལ། གཞན་ཡང་དམིགས་པ་ལྟ་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་
རྣམ་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པའི་གཉིས་ཆོགས་སྤྱོད་བཞི་ཡིན་ཏུ་
གཤམ་ཆེའོ། །དེ་ལྟར་ནས་གྱི་བརྒྱད་ཆ་ལུས་པའི་མཆོམས་ནས་ལངས་
ཏེ། སྤུན་དང་པོའི་ཆུ་འབྲོར་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་བྲ། ཉི་མ་གུང་གི་སྤུན་
དང་། བྱི་ཚོ་ཉི་མཐའི་སྤུན་དང་། མཆོན་མོའི་གུང་སྤུན་ལ་ཡང་ལྟའི་ཆུ་
འབྲོར་བསྐྱོམ་པའི་སྤུན་བཞི་བྲ་སྟེ། དེ་ཡང་སྤུན་ཐོག་མཐའ་གཉིས་རྒྱས་
ལ་བར་པ་གཉིས་བསྐྱེས་ཏེ་བྱེད་པ་ལྟར་རམ། བྲེལ་ནའང་དང་པོ་རྒྱས་ལ་
གཞན་གསུམ་བསྐྱེས་ཏེ་བྱེད་པ་དང་། ཡང་ན་དང་པོ་ལ་ཡང་དལ་བྲེལ་
གྱིས་རྒྱས་བསྐྱེས་གཉིས་བྱེད་ལ། གཞན་གསུམ་བསྐྱེས་ནས་བྱེད་པར་
གསུངས་པ་བཞིན་བྲའོ། །

འདིའི་བསྐྱེས་པ་ནི་དོ་རྩེ་བཞིས་སྐྱེད་པ་ལ་རྒྱས་བསྐྱེས་གཉིས་
གསུངས་པའི་བྱི་མ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚུལ་ནི་མཆོད་པའི་ང་རྒྱལ་འཛིན་པ་
ཡན་ཆད་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་བྲ་ལ། དེའི་མཐར་བཞུགས་པ་དང་མཆོད་
བསྐྱེད་སོགས་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ན་ལྷག་མོས་གྱི་ལྟ་ལུས་ལ་བསྐྱེས་
པའི་ཆེ་གདན་གཞན་རྣམས་མི་དམིགས་པར་བྲའོ། །སྤུན་བཞི་ཁའི་
མཐར་གཏོར་མ་མ་གྲུབ་ན་ཐ་མའི་མཐར་བྲའོ། །སྤུན་ཐ་མའི་མཐར་ཉལ་
བ་ན། ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྟ་རྣམས་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྤྱད་པ་བཞིན་

བསྐྱུས་པའི་མཐར་སེམས་གཞན་དུ་མི་གཏོང་བར་དེ་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་
དམིགས་ཏེ་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་གཟུང་། ཉང་པར་ལྔ་དེ་ཆེ་ལྷ་མོའི་
སྤྱུ་ས་བསྐྱུལ་ནས་འོད་གསལ་ལས་ལྷའི་སྤྱར་ལངས་པ་ལ་བསྐྱབ་ལ། ལྷག་
མ་རྣམས་སྤྲུལ་བཞིན་བྱའོ། །

ཐུན་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་དེ་ལ་བའི་དབང་གིས་
ལུས་སྟོབས་རྒྱུད་བར་སོང་ན། རང་གི་སྤྱི་པོ་ནས་མཐོ་གང་ཅམ་གྱི་བར་
སྤང་ལ། སྤྲ་ཡིག་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་སྒྲིབ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་
སུ་རྫོགས་པ། འོག་གི་དབྱས་སུ་ཨོྲ་དཀར་པོ་མགོ་ཐུར་དུ་ལྟ་བ། རྒྱ་བ་
དང་བཅས་པ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྷའི་རོ་བོའི་བདུད་ཅི་ཁ་དོག་
ལྷ་དང་ལྷན་པ་བབ་པས། སྤྱི་པོ་ནས་རྒྱུད་མཐེང་གྱི་བར་དུ་དབང་བསྐྱར་
བར་བསམས་ན། རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་ལུས་གཟི་བརྗེད་དང་ལྷན་
པར་འགྱུར་ཏེ། ལུས་རྩས་པར་བྱེད་པའི་དེ་ཉིད་དོ། །འདི་ཉིན་རེ་བཞིན་
ཡི་དམ་དུ་བྱས་ནས་གོམས་ན་ཆེ་རིང་ཞིང་གཉིར་མ་དང་སྤྱད་དཀར་མེད་
པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འཆད་དོ། །

དེ་ལྟར་ལས་དང་པོ་པས་དབང་ཐོབ་ཅིང་དམ་ཆོག་དང་སྤྲོམ་པ་
སྤང་བ་ལ་ཕྱིན་དུ་བཙོན་པས་ཐུན་བཞིར་གོམས་པར་བྱས་པས། ལྷའི་
རྣལ་འབྱོར་སྤྲ་རགས་གཉིས་མཐར་བྱིན་པའི་སྤྲགས་དང་ཉང་ལ་མཆོག་

ཏུ་གཞོལ་བས། ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ནམས་སྐྱབ་པ་ནི། དངོས་
གྲུབ་ཚུང་བྱ་སྐྱབ་པའི་དེ་ཉིད་དོ། །

ཡང་དེས་གྲུབ་པ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་སྐྱབ་པ་ནི་དངོས་གྲུབ་
འབྲིང་སྐྱབ་པའི་དེ་ཉིད་དེ་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གོ། ལུན་བཞིར་གོམས་པས་
རྫོགས་རིམ་གྱི་རྫོགས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱད་ལེགས་པར་
སློན་པ་ནི་གཙོ་བོའི་དོན་ནོ། །འདི་ནས་རིག་མ་འདུ་བྱ་བའི་བར་ནི་སྐྱབ་
པ་ཆེན་པོའི་ཡན་ལག་གོ། དེ་ཉིད་སོ་བརྒྱད་དང་ཞེ་དགུར་བྱེད་པའི་ཚུལ་
གཉིས་བཤད་རྒྱུད་ལ་བྱུང་ཞིང་ཕྲ་མ་རྒྱ་གར་བ་ཁ་ཅིག་གིས་ཀྱང་བྱས་
མོད་ཀྱང་། བྱི་མ་རྒྱ་དཔེ་དག་པའི་ལུགས་ཡིན་ལ། ཞེ་དགུའི་གངས་ནི་
འབྲེལ་བས་གཞན་དུ་བཤད་ཀྱང་། མདོར་བྱས་དང་མདོ་བསྐྱེད་དང་རྣ་རོ་
པའི་རྒྱུད་བྱི་མའི་འབྲེལ་བ་དང་བསྐྱུན་ནས་བཤད་དོ། །ནུལ་འབྱོར་བཞིའི་
སྟེང་དུ་རྒྱལ་མཆོག་བྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་ནུལ་འབྱོར་བསྐྱུན་པས་ནུལ་འབྱོར་
བྲུག་གོ། དེ་ལྟར་ན་ཅ་རྒྱུད་དང་རྒྱུད་བྱི་མ་ལས་བསྐྱེན་བསྐྱབ་ཡན་ལག་
བཞི་དང་། བཤད་རྒྱུད་རྫོ་རྗེ་སྤང་བ་ལས་ཉིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་དང་རྒྱལ་
འབྱོར་བྲུག་དང་དེ་ཉིད་བཞི་བཅུ་ཞེ་དགུར་བཤད་པའི་དོན་ལ་མཁས་པར་
བྱས་ནས། ལམ་རིམ་པ་དང་པོ་ལ་ལུན་བཞིར་བསྐྱོམས་ཏེ་སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ་
གྱི་གཞི་ཚུགས་པར་བྱའོ། །

རྒྱལ་བའི་ཚོས་ཚུལ་ཀུན་གྱི་མཐར་ཐུག་པ། །གཉིང་མཐའ་
 དཔག་པར་དཀའ་བ་འདུས་པའི་དོན། །ལམ་འདིས་དོ་རྩེ་འཆང་གི་ས་
 བརྟེས་པ། །དཔལ་ལྡན་སྐྱུ་སྐྱབ་ཞབས་ལས་ལེགས་འོངས་པ། །ཐབས་
 མཁས་ཀུན་གྱི་དབུས་ན་ནི། །རྒྱ་སྐར་ཁོད་ན་ཆེ་བ་བཞིན། །སློ་ཆེན་
 ལྡན་ལ་དགའ་སྦྱེད་པའི། །དོ་མཆར་མད་དུ་བྱང་བའི་གནས། །ཐབས་
 དང་བྲལ་བ་སྦྱེ་ལི་བར་དོ་ཡི། །རིམ་པས་སྲིད་པར་ལུན་རིང་ངལ་བ་
 དེ། །ཐབས་མཁས་ལྡན་ལ་སྐྱ་གསུམ་ཉིད་དུ་ནི། །རི་བཞིན་འཆར་བའི་
 རིམ་པ་འདི་ཉིད་དོ། །དེ་ཡི་ཉེ་རྒྱ་གཙོ་བོ་ནི། །རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ཡིན་
 མོད་ཀྱང་། །རིམ་པ་དང་པོས་མ་སྦྱིན་ལ། །ལམ་དེ་རྫོགས་པར་མི་སྦྱེ་
 བར། །དེ་ཕྱིར་རིམ་པ་དང་པོའི་སྦྱིན་བྱེད་ཚུལ། །གོ་བདེའི་ངག་གིས་
 འདུག་པ་བདེ་བར་ནི། །སྐྱུ་སྐྱབ་མན་ངག་རི་བཞིན་བཀོད་པ་འདི། །ལམ་
 འདིར་མོས་པའི་སྐལ་ལྡན་དོན་དུ་སྦྱར། །འདིར་ནི་བདག་གིས་གང་ཞིག་
 འོངས་པ་དེ། །ཐུགས་རྩེ་ཆེ་ལྡན་སྐྱུ་སྐྱབ་ཀུན་ནས་བཤགས། །འདིར་
 འབད་དགོ་དང་དགོ་བ་ཅི་མཆིས་པ། །མ་ལུས་ཐུབ་བསྟན་རྒྱས་པའི་
 དོན་དུ་བསྟོ། །

ཞེས་བྲུབ་བདག་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་བསྟེན་སྐྱབ་བཞིའི་སྦྱོར་བས་
 མཉེས་པར་བྱེད་པ་འདུས་པའི་སྐྱབ་ཐབས་ནལ་འབྱོར་དག་པའི་རིམ་པ་

ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ནལ་འབྱོར་བ་སྟོ་བཟང་
གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས། འདུས་པའི་རྩ་བ་དང་བཤད་པའི་རྒྱད་ནམས་
དང་། འཕགས་སྟོར་གྱི་གཞུང་ཀུན་ལ་རིང་དུ་འཛིས་པར་བྱས་ནས། ལམ་
འདི་ལ་མོས་བ་མང་པོས་བསྐྱལ་བའི་དོན་དུ། འོལ་ཀའི་བསམ་གཏན་སྒྲིང་
གི་དབེན་གནས་སུ་སྦྱར་བའོ། །

༡༡། རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་རྣམ་བཤད་དཔལ་གསང་བ་
འདུས་པའི་གནད་ཀྱི་དོན་གསལ་བ་ཞེས་བྲ་བ་
བཞུགས་སོ། །

༡༡། །རྩེ་བཙུན་དམ་བ་ཕྱགས་རྩེ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ལ་གྲུས་
པས་ཕྱག་འཆལ་སོ། །གང་གི་བློན་གྱིས་རྩོམ་ཞེས་པའི་གནད། །རྩེ་
བཞེན་རྟོགས་པས་བྲངས་པའི་དགའ་བདེའི་རོས། །ཡིད་ཀྱི་སྐྱེས་བྲ་
ཀུན་ནས་ཆོམ་མཛད་བ། །འཇམ་དབྱངས་སྒྲ་མའི་ཞབས་ལ་གྲུས་ཕྱག་
འཆལ། །འོད་གསལ་ལྷ་ཡི་ལམ་ལས་འབྱུངས། །བྱུང་འབྱུག་དབང་པོའི་
གཞུ་ལྟ་བུ། །དཔལ་ལྷན་དང་པོའི་མགོན་དེ་ཡི། །མཛད་པས་བྱེད་རྣམས་
སྐྱོང་གྱུར་ཅིག །གར་མཁན་མཆོག་དེས་འགྲོ་བ་འདུལ་བའི་བྱིར། །སྤྱི་
ཆོགས་རོལ་པའི་ཉམས་ཀྱིས་གར་མཛད་པས། །ཉིད་སྐྱེའི་ཆལས་གཉིས་
ལྷག་སུམ་ཅུ་ཡི། །འཁོར་ལོ་མཆོག་ཏུ་སྤྱུལ་ལ་བདག་ཕྱག་འཆལ། །གང་
ཞེས་རྟོགས་ན་སྐྱེ་ལེ་བར་དོ་གསུམ། །སྐྱེ་གསུམ་ཉིད་ཏུ་བསྐྱུར་བའི་ཐབས་
མཁས་མཆོག །དཔལ་ལྷན་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཏུ་རྒྱས་བཏབ་བ། །རབ་
གསལ་བཤད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྩེས་འབྲངས་ནས། །རྩེ་བཞེན་བཀྲོལ་བས་
སྐལ་བཟང་རྣམས་ལ་ནི། །དངོས་བྲུབ་མཆོག་གི་དགའ་སྟོན་སྟོལ་བ་

ཡི། །རྒྱད་རྒྱལ་འདུས་པའི་གནད་དོན་གསལ་མཛད་པ། །འཕགས་པ་
ཡབ་སྐུ་ཞབས་ལ་གྲུས་བརྟན་ནས། །སྤྱོད་སྤྱོད་སྐུ་མཆོག་སྤྱི་བྱང་
རྒྱུ་ཀྱིས། །འཕགས་པའི་དགོངས་པ་གསལ་བྱེད་མཛད་པ་ཡི། །རྣམ་
གཞག་རིམ་པའི་རྣམ་བཤད་སྡོན་མེད་པ། །འདུས་པའི་དོན་གསལ་བདག་
གིས་བཤད་ཀྱི་ཉོན། །

འདིར་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་འདི་ག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིག་
གཅིག་བྱུང་བ་དཔེ་རྒྱུ་མེད་པའི་མཁྱེན་པ་དང་བཅེ་བ་དང་དེ་དག་
གི་མཐུ་ཕྱལ་དུ་བྱུང་བ་མངའ་བ་དེས། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སྦྱར་
སྦྱལ་ནས་དམན་པ་ལ་མོས་པ་རྣམས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སྦྱོད་
པ་དང་། རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་རྣམས་ལ་ས་དང་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པའི་སྦྱོད་
པ་དང་། འཁོར་ལོས་སྦྱར་བའི་གཟུགས་སུ་སྦྱལ་ནས་ཐབ་མོ་ལ་ལྷག་པར་
མོས་པ་རྣམས་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་སྟེ། སྦྱོད་པ་གསུམ་སྟོན་པའི་
ཐེག་པ་དམན་པ་དང་། པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་། རྩི་རྩི་
ཐེག་པའི་གསུང་རབ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་གསུངས་པ་རྣམས་ལས། གོང་
ནས་གོང་དུ་རྩི་མཐོ་རྩི་མཐོར་སོང་བའི་མཐར་ཐུག་པའི་རྩི་མོ་ནི་དཔལ་
གསང་བ་འདུས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། དག་ནག་གི་རྒྱད་ལས། རྒྱད་
ཀྱི་མཐར་ཐུག་འདུས་པ་སྟེ། །མ་བྱུང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་།

འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞལ་གྱི་ལུང་ལས་ཀྱང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་འདུས་པའི་
རྒྱད། །གསང་ཆེན་གསང་བ་ཆེས་གསང་བ། །གོང་ན་མེད་པའི་ལུང་ཆེན་
པོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྒྱུན་གསལ་ལས་ཀྱང་། གསལ་བྱེད་གྱི་ཡི་
གཤེ་མཐའ་ཅན་གྱི་རྒྱད་ལྗེ་དེ་ལྟེན་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཅ་བ་ཡང་
ས་མ་ཇའི་ཡི་གེས་བསྟན་པའི་འདུས་པ་ཡིན་ལ་མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འང་
སྟོན་དུ་གྱུར་པས་ན་གསུང་རབ་ཀྱི་ཅེ་མོར་གསུངས་ཏེ་དེ་སྐད་དུ་དེ་
སྟོན་ཡ་ར་ལ་ཏའི་བར། །ཀ་ཁ་ག་མཐའ་ཏ་ཇའི་མཐའ། །ད་རྩའི་མཐའ་དང་
མ་མཐར་བཅས། །དེ་དེའི་ཅ་བ་ཡི་གེ་གསུམ། །ཐུབ་བ་ཆེན་པོས་ཆོས་
ལུང་པོ། །བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གསུངས་པ་ཡི། །དཔལ་ལྷན་འདུས་འདི་
སྟོན་ཡིན་ཏེ། །དེ་བས་དེ་ནི་རྒྱད་ཀྱི་ཅེ། །ཞེས་སོ། །

དེའི་ཕྱིར་ཚུལ་བཞིན་དུ་དཔྱད་པའི་ཤེས་རབ་དང་། བརྗོག་ཏུ་
མེད་པའི་དད་པ་དང་། རྒྱུན་ཆད་པ་མེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ལ་སོགས་
པའི་འཕགས་པའི་ཞོར་གྱི་འབྱོར་པ་དང་ལྷན་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་དག་
གིས་ནི། རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ལྷག་ཨིན་པོ་རྟེན་དང་མགོན་པོ་སྐུ་སྐུབ་ལ་
སོགས་པ་བཟང་ལས་འདས་པའི་དཔའ་བོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་ཡོན་ཏན་
གྱི་ལུང་པོ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གཤེགས་ཤིང་སྤར་ཡང་གཤེགས་པར་
འགྱུར་པའི་བསྟོན་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ནས་

གསུངས་པའི་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་འབད་བ་དྲག་པོས་
འཇུག་པར་རིགས་ཤིང་། དེ་འབྲ་བའི་ཡོན་ཏན་མེད་པས་ཀྱང་ཐ་ན་སྟོན་
ལམ་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་ཀྱང་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། ཞལ་ལུང་ལས། དེ་བས་
རབ་ཏུ་འབད་བ་ཡིས། །མཆོག་གི་དེ་ཉིད་རབ་གསང་གསང་། །སྟོན་ལམ་
གྱིས་ཀྱང་ཐ་ན་བསྐྱབ། །བསྐྱབ་པ་ལ་ནི་ཤིན་ཏུ་འབད། །ཅེས་གསུངས་
སོ། །

དེ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་ཡང་སྤྱིར་རྒྱུན་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་
ཆེས་རྟེན་དཀའ་བ་དང་། རང་གི་རྒྱུན་དལ་འབྱོར་བཟང་པོ་རྟེན་དཀའ་ཞིང་
རྟེན་པ་ཡང་རྒྱུང་ནང་གི་མར་མེ་ལྟར་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་སྟོད་པར་ཤིན་ཏུ་
གཡོ་བའི་ཚུལ་རྣམས་ལེགས་པར་བསམ་བ་དང་། བྱམས་པ་སྦྱང་རྗེའི་ཅ་
བ་ཅན་གྱི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་བརྟན་པར་བསྐྱེད་ཅིང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་
པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་ལ་བསྐྱབས་ཏེ་ཟབ་མོ་དོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་མོས་
པ་བརྟན་པ་ན། གསང་བ་འདུས་པ་ལ་སོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་
བསྐྱར་ནས་དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་ལེགས་པར་མཛོས་པ་དེ་ཚུལ་བཞིན་
དུ་བསྐྱར་བ་ཞིག་གཞིར་བྱས་ནས་སྤྲགས་ཀྱི་ལམ་སྟོམ་པ་ནི་སྤྲགས་ལ་
མཁས་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་ཏེ། སྐྱབ་ཐབས་ཀྱུན་
བཟང་ལས། དལ་འབྱོར་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་གཡོ་བ་དང་། །འཛིག་རྟེན་སྦྱེ་སོ་

དམ་པ་ཕྱད་ཆེད་དཀའ། །དེ་བས་ཤེས་རབ་ཐབས་ལ་གཞོལ་བ་ཡི། །ཡིད་
ལ་བྱེད་པའི་མཆོག་དེ་བསྐྱབ་པར་བྱ། །དེ་ལ་སྒྲགས་པས་སྦྱང་རྗེའི་སྦྱབས་
ཀྱིས་ནི། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་པ་དང་། །གཏོང་བ་ལ་
སོགས་ཡོན་ཏན་ནུམས་ཀྱིས་བརྒྱན། །ཟབ་མོའི་ཚུལ་དག་ལ་ནི་སྤྲུག་
པར་མོས། །དཔལ་ལྡན་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆོ་ག་ཡིས། །རང་གིས་
དབང་སྐྱར་ཕུན་སུམ་ཆོགས་ལྡན་ཞིང་། །ཆོ་ག་བཞིན་དུ་རྗེས་གནང་ཐོབ་
པ་ཡིས། །སློང་དང་ལྡན་པས་རང་སྒྲགས་མཉེས་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། ཞལ་
ལུང་ལས་ཀྱང་། །དེ་བས་ཆུ་འཁོར་དྲག་པོའི་ཁར་སྦྱང་ལྟར། །ལུས་དང་
དག་དང་སེམས་ཀྱིས་བཙོན་འགྲུས་བསྐྱེད། །རིམ་པར་སྡོན་བཞིན་རབ་
ཏུ་བསྐྱབ་པར་བྱ། །དལ་འབྱོར་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་གཡོ་སྤྲོ་བས། །རི་ལྟར་
རྒྱང་གིས་མར་མེ་གསོད་པ་ལྟར། །སྐད་ཅིག་ཅུ་མི་སྡོད་དུས་འདའ་
བྱེད། །དེ་བས་འདི་ནི་ཚུད་གསན་མི་བྱ་སྟེ། །དངོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་མཆོག་
ཆེན་རབ་བཙོན་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ལམ་གྱི་རིམ་པ་དེ་དག་ནི་གསུང་རབ་སྦྱི་ལ་ངེས་པ་སྟེར་བའི་
གཤམ་པོ་ཆེ་ཡིན་པས་སྤར་ཡང་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པར་རྒྱས་པར་
བཤད་ཅིང་སྤར་ཡང་སྒྲགས་དང་བསྐྱུན་ནས་གཞུང་གཞན་གྱི་འགྲེལ་པར་
འཆད་པར་འདོད་པས་འདིར་དེ་ཅུ་ལས་མི་བཤད་དོ། །འོན་སྤར་བཤད་

པའི་རྟེན་དེས་སྒྲགས་ཀྱི་ལམ་རིམ་བཞག་ཞིག་བསྐྱོམ་པར་བྱ་སྟམ་ན། འདུས་
པའི་རྒྱུ་སྤྱི་མ་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ། །རིམ་པ་
གཉིས་ལ་ཡང་དག་གནས། །བསྐྱེད་པ་ཡི་ནི་རིམ་པ་དང་། །རྫོགས་པ་ཡི་
ནི་རིམ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཙམ་རྒྱུ་ལེའུ་བཅུ་བདུན་པོ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་དོན་རིམ་པ་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་ཁུངས་སུ་སྒྲོན་གསལ་ལས་བྲངས་
པས་ན། བསྐྱོམ་པར་བྱ་བའི་ལམ་ནི་རིམ་པ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །འདིར་མ་ཟད་
རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལམ་ཡང་རིམ་པ་གཉིས་སུ་འདུ་
བས་ན་སྒྲགས་པས་གང་ཞིག་རྟོགས་ན་སྒྲགས་ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
གནད་ཁོལ་བ་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །

དེས་ན་རྒྱུ་སྤྱི་སྤྱི་པོ་ཆེའི་དོན་རྣམས་ཤིང་རྟེན་པོ་དག་
གིས་ལེགས་པར་བཀྲལ་བའི་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་དང་
མི་མཐུན་པའི་ཐབ་པར་འདོད་པའི་གདམས་པ་ལ་རིང་དུ་འབད་ཀྱང་ས་
བཅད་པ་ཅི་ཡང་མི་འབྱུང་བས། ཤེས་རབ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུ་སྤྱི་དང་
དེའི་དགོངས་འགྲེལ་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་གདམས་དག་ཏུ་འཆར་
བའི་ཐབས་ལ་འབད་པར་རིགས་སོ། །རིམ་པ་གཉིས་ལ་སྒྲོབ་པ་ཡང་ཐོག་
མར་སྒྲས་ཀྱི་གདང་བྱ་འོག་མ་དང་འདྲ་བའི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྒྲོབ་པ་ཡིན་ཏེ།
རིམ་ལྔ་ལས། བསྐྱེད་པའི་རིམ་ལ་ལེགས་གནས་ཤིང་། །རྫོགས་པའི་རིམ་

པ་འདོད་རྣམས་ལ། །ཐབས་འདི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །སྤྲུལ་གྱི་
རིམ་པ་ལྟ་བུར་གསུངས། །ཞེས་སོ། །འདི་ལ་འདུས་པའི་སྤྱབ་ཐབས་རིམ་
པ་དང་པོ་དངོས་ནི། མདོར་བྱས་ནས་གསུངས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གསུམ་
ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། མདོར་རྫོགས་དེ་ཙམ་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་གང་
གིས་བསྟན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལུང་གིས་སྤྱབ་པ་ནི་མདོ་དང་བསྐྱེད་པ་ལོ། །
མདོར་རྫོགས་ཀྱི་ལམ་དེ་དག་དེ་ལྟར་སྒྲིམ་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱི་གནད་ལ་
ངས་པ་སྟེར་ཞིང་མདོར་རྫོགས་ལ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་གནས་གཞན་ཡང་མང་དུ་
བཅད་ནས་བསྐྱེད་རིམ་གཙུག་པོར་སྟོན་ཅིང་རྫོགས་རིམ་གྱི་གནད་འགའ་
ཞིག་ཀྱང་སྟོན་པ་ནི་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་སྟེ་དེ་ནི་འདིར་གང་བཤད་པར་བྱ་
བཤོ། །

འདི་ལ་གསུམ། བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ། བཤད་པ་ཉིད་
ཉི་བར་དགོད་པ། བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བཤོ། དང་པོ་ལ་གཉིས་
ལས་མཆོད་པར་བརྟེན་པ་ནི། ། །རྒྱ་གར་སྐད་དུ། ས་མ་ཇ་སྤྱ་ལྷོ་
བྱ་བསྟོལ་རྒྱ་མ། བོད་སྐད་དུ། འདུས་པའི་སྤྱབ་པའི་ཐབས་རྣམ་པར་
གཞག་པའི་རིམ་པ་ཞེས་བྱ་བ། དཔལ་རྩི་རྩེ་སེམས་དཔལ་ལ་བྱག་
འཆལ་ལོ། །རྩི་རྩེ་གསུམ་པོ་མི་བྱེད་སྟེ། །རྩི་རྩེ་སེམས་དཔལ་བྱག་
བྱས་ཏེ། །འདུས་པའི་སྤྱབ་ཐབས་ཡན་ལག་གི་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་

བཤད་པར་བྱ། ༡༽

ཕྱག་ནི་འདུད་པ་སྟེ་དེ་བྱས་པ་ཞེས་བྲངས་སོ། །ཡུལ་གང་ལ་ན་རྟོ་
རྟོ་སེམས་དཔའ་འཇོ་རྟོ་རྟོ་འཆང་ལའོ།དེ་ནི་སྐྱུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྟོ་
རྟོ་གསུམ་གང་ལ་དབྱེར་མི་བྱེད་པར་ལྡན་པའི་སྐྱུའོ། །གང་གིས་ན་སྟོབ་
དཔོན་སྐྱའི་སྟོས་སོ། །དུས་ནམ་གྱི་ཆེན་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་རྩོམ་པའི་དང་
པོར་རྟོ། །དགོས་པ་ནི་རང་དམ་པར་རྟོགས་པ་དང་གཞན་དང་བ་བསྐྱེད་
པ་དང་རྩོམ་པའི་བར་ཆད་སྟོག་པའི་དོན་དུའོ། །ཉེ་ཞེས་པ་ཁྲུས་བྱས་ཉེ་
ཟས་ཟ་ཞེས་པ་ལྟར་བྱ་བ་ལ་འདུག་པའི་རིམ་པ་སྟོན་པས་ཕྱག་བྱས་ནས་
བསྟན་བཅོས་རྩོམ་ཞེས་སྟོན་པའོ། །བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་བ་ནི། བཤད་
པར་བྱ་ཞེས་བྲངས་སོ། །

གང་ན། འདུས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་
ཀྱི་གསང་བ་གསུམ་ཆོགས་པའམ་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་རྟོ་རྟོ་འཆང་སྟེ། རྒྱུད་
བྱི་མ་ལས། སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ། །གསང་བ་ཞེས་ནི་བསྟན་
པ་ཡིན། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ། །ཆོགས་པ་འདུས་པ་ཡིན་
པར་བཤད། །ཅེས་སོ། །དེ་སྐྱུ་བ་པའི་ཐབས་ནི། མདོར་བྱས་ནས་འབྱུང་
བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་འཁོར་དང་བཅས་པའོ། །དེའི་ཡན་ལག་ནི།
འདི་སྐྱུ་ཐབས་དེའི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་གྱི་རང་དབང་དུ་མི་གནས་

བཤོ། རྣམ་པར་བཞག་པའི་རིམ་པ་ནི། རྣམ་པར་དགོད་པ་ལ་སོགས་པ་
བཞི་ཉེ་དེ་བཤད་བྱར་བཀོད་བཤོ། །དེའི་དགོས་པ་ནི། ཤེས་རབ་སྤྲོད་བྱ་
ལས། དམ་པ་མང་པོ་ཁས་འཆེ་མི་བྱེད་ལ། །གལ་ཏེ་དཀའ་བས་ཁས་ནི་
སྤངས་བྱུར་ན། །དོ་ལ་རི་མོ་བྲིས་པ་ལྟ་བུར་ནི། །ཤི་ཡང་གཞན་དུ་བྱེད་
བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྩོམ་པ་མཐར་བྱིན་པའི་ཆེད་
དུའོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྣམ་གཞག་མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། །དེ་ལ་དང་པོར་རེ་ཞིག་དངོས་པོ་མེད་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་བརྗོད་ནས་སྤྲོད་ལ་
སོགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་སྤྲོད་པ་ཉིད་དུ་གཞུག་པར་བྱའོ། །དེ་
ནས། རྣམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབྱུས་གནས་པར། །སྤང་གི་དཀྱིལ་
འཁོར་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་དཀྱིལ་འཁོར་
བཞིའི་རིམ་གྱིས་སའི་ཆ་བསྐྱབས་ཏེ། །དེའི་སྤྲོད་དུ་སྦྱོ་ལས་གཞལ་
ཡས་ཁང་བསྐྱེད་ལ། །དེར་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྟའི་འཁོར་
ལོ་ཐམས་ཅད་ལྟག་པར་མོས་པས་དགོད་པར་བྱའོ། །དེའི་ལོག་ཏུ་
རྣལ་འབྱོར་དང་། རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་དང་།
རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རིམ་པས་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་དུ་

བསྐྱེད་དེ། དབང་པོ་གཉིས་མཉམ་པར་སྐྱར་བ་ལས་དགྲིལ་འཁོར་
གྱི་ལྷ་རྣམས་ལྷུང་སྟེ། བསྐྱེད་པ་དང་བསྐྱེད་པ་བྱས་ནས་གཤེགས་སུ་
གསོལ་བ་འདི་བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད་ཏེ་བསྐྱེད་པའོ། །

འདྲུས་པའི་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ཙོམ་པར་དམ་
བཅས་པ་དེ་ལ་ཐོག་མར་གང་གི་རྣམ་གཞག་འཆད་པའི་སྐྱབ་ཐབས་མདོ་
ཙམ་དུ་བསྐྱེད་ན་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་བསྐྱེད་པའི་
དང་པོར། དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་
བརྗོད་ལ་སྐྱོད་དང་སོགས་པའི་སྐྱས་བསྐྱེད་པ་བཅུད་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་
སྐྱོང་བ་ཉིད་དུ་གཞུག་པ་སྟེ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །རེ་ཞིག་ནི་སྟོན་ལ་འདི་བྱ་
ལ། དེ་ནས་འདི་བྱའོ་ཞེས་རིམ་པ་སྟོན་པའོ། །དེའི་རྗེས་ནས་ནམ་མཁའི་
དབྱིངས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སའི་ཆ་བསྐྱེད་པའི་སྐྱོང་དུ་གྱུ་ལས་
གཞུག་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་དེར་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་སོ་གཉིས་
ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཐམས་ཅད་ལྷག་པར་མོས་པ་ཙམ་གྱིས་རང་རང་གི་གདན་
ལ་དགོད་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་བོད་ཀྱི་སྤྲ་མ་ཁ་ཅིག་རིགས་སུའི་སྐྱོས་པ་
པོ་ཡིན་ཡང་ལྷག་མོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དོ་རྗེ་འཆང་གིས་བྱེད་པ་ལ་འདིར་
མི་བསྐྱོད་པ་སྐྱོས་པ་ནི་དེའི་རིགས་ཀྱི་སྐྱོས་པ་པོ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་
གསུངས་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། འདིར་མི་བསྐྱོད་པ་དགྲིལ་འཁོར་ལ་དགོད་

བྱར་གསུངས་ཀྱི་དགོང་པ་པོར་མ་བཤད་པས་ཡི་གེའི་དོན་དུ་མི་སྣང་
བའི་ཕྱིར་རོ། ། རྣམ་གཞག་གིས་ནི་སློན་མ་རབ་གསལ་དང་འབྲེལ་པ་རིན་
ཆེན་བྲང་བར་མི་བསྐྱོད་པ་ཞེ་སྤང་དོན་ནི་ལྷག་མོས་ཀྱི་གཙོ་བོར་བཤད་པ།
མདོར་བྱས་དང་མདོ་བསྟེན་དང་སྒྲ་བ་བྲགས་པས་དོན་ནི་འཆང་དུ་གསུངས་
པའི་ལུང་གིས་བཀག་ནས་མི་བསྐྱོད་པ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པར་འཆད་དོ། །

གལ་ཏེ་སློབ་དཔོན་གྱིས་ལྷག་མོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དོན་ནི་འཆང་དུ་
གསུངས་ན་འདིར་མི་བསྐྱོད་པར་བཤད་པ་ནི་ལྷར་ཡིན་སྟུང་ན། འཕགས་
པའི་གཞུང་གཉིས་དང་སློན་གསལ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་བྲགས་ཀྱི་གཞུང་
རྣམས་སུ་ཡང་དོན་ནི་འཆང་དུ་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་བྱུང་པར་དུ་མདོ་
བསྟེན་ལས། གནས་བསྐྱེད་པ་སློན་དུ་འགྲོ་བས་དོན་ནི་གསུམ་བསྐྱེད་པ་
བསྐྱོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས་ལྷག་པར་མོས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་
ཀྱིས་བདག་ཉིད་དོན་ནི་འཆང་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་གྱུར་ནས། ཞེས་གསུངས་
པ་དང་། འདིར་ཡང་། དེ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་པོ་དོན་ནི་འཆང་
ཆེན་པོ་སེམས་ཅན་བསྐྱེད་པར་མཛད་པ་པོས་སློང་གི་འཛིག་རྟེན་བསྐྱེད་
པའི་འོག་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ངེས་པར་སྐྱལ་བར་མཛད་དེ། གནས་
ནི་སྐྱབ་པ་སློན་འགྲོ་བས། དོན་ནི་གསུམ་བསྐྱེད་བསྐྱོམ་པར་བྱ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་སྤང་བས་

སློབ་དཔོན་འདིས་ཀྱང་དོ་རྩེ་འཆང་དུ་བཞེད་མོད་ཀྱང་མི་བསྐྱོད་པར་
གསུངས་པ་ནི། ལེ་ལུ་བཙུ་གཅིག་པའི་སློན་གསལ་ལས། བཙུ་ལྷན་
འདས་དོ་རྩེ་མི་བསྐྱོད་པ་སྟེ་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་
ཏོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་དོ་རྩེ་འཆང་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཞན་གྱི་
མིང་གིས་བཏགས་པའི་བཤད་པ་ཡང་མང་བས་མི་འགལ་ལོ། །

ལྷག་མོས་བསྐྱོམས་པ་དེའི་འོག་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་དང་རྩེས་སུ་རྣལ་
འབྱོར་གྱི་རིམ་པས་ལོངས་སྤྱོད་དོ་རྩེ་འཆང་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་དང་
རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རིམ་པས་སྤྱལ་སྤྱོད་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་
དུ་བསྐྱོད་དེ། དེ་ནས་ཕྱག་རྒྱ་འདུ་བྱ་བ་སློན་དུ་འགོ་བས་ཡབ་ཡུམ་གྱི་
དབང་པོ་གཉིས་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་ལས་ལྷ་སོ་གཉིས་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
གྱི་ལྷ་རྣམས་ཕྱང་སྟེ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་བྱའོ། །དེ་ནས་ལྷ་དེ་
རྣམས་དང་སྤྱོད་མོའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམས་པ་དང་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་བསྐྱལ་
པའི་བརྒྱས་པ་བྱས་ནས་གཙོ་བོ་ཞུ་བ་དང་དེ་ལ་སྦྱས་བསྐྱལ་བ་དང་དེའི་
ངོར་བཞེངས་པ་ལ་བསྐྱོད་ཅིང་མཆོད་པ་བྱས་པའི་མཐར་གཤེགས་སུ་
གསོལ་བ་སྟེ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་གཙོ་བོ་ལ་བསྐྱུ་བ་དང་། དེས་མཆོན་
ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལྟར་བྱས་པ་ཡང་རང་ལ་སྤྱད་པ་འདི་ནི་མངོན་
རྟགས་སྐྱོམ་པའི་རིམ་པ་མདོར་བསྐྱས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི། རྣམ་པར་དགོང་པའི་རྣམ་གཞག་རིམ་པ། སྤྱི་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་གཞག་རིམ་པ། སྤྱང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་
གཞག་རིམ་པ། དོན་དམ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་གཞག་རིམ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ༼ རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་པོ་ཉི་བར་བསྟན་པ་
བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ༽

ད་ནི་རྣམ་པར་གཞག་པ་བཞིའི་དང་པོ་སྤྱང་ཉི་བར་བསྟན་པ་
མདོར་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་དེ་ནི་སྟོན་བཅུད་ཀྱི་སྟོན་པའི་
རིམ་པ་དང་ཉེན་དང་བཞེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་དཔེ་དོན་དུ་རྣམ་པར་
བགོད་ནས་བསྟོམ་པའི་ཚུལ་སྟོན་པས་རྣམ་པར་དགོང་པའི་རིམ་པའོ། །

འདི་ལ་གསུམ། སྟོན་གྱི་སྟོན་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྟོམ་
པ། བཅུད་ཀྱི་སྟོན་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྟོམ་པ། དེ་དག་དང་
བསྟན་པ་བསྟོམ་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་གཏན་ལ་དབབ་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྟོན་ཞིག་ཅིང་སྟོངས་པ་དང་མཐུན་པར་བསྟོམ་
པ། སྟོན་ཆགས་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྟོམ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། དམ་པའི་དོན་དུ་དངོས་པོ་
རྣམས། །ཞེས་པ་ནས། ཡེ་ཤེས་ས་གཞི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ། །ཅེས་པའི་
བར་གྱི་གཞུང་གིས་ཉེན་སྦྱིད་པའི་ཐོག་མར་སྟོན་བཅུད་རྣམས་སྟོང་པ་

ཉིད་ཏུ་སྒོམ་པར་གསུངས་ན་དེ་ལྟར་སྒོམ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་སྟེ་ན།
ལེ་ཏུ་ཏུག་པའི་སྒོན་གསལ་ལས། འདི་ནི་སྲིད་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་ལྟར་
སྒོམ་པ་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུངས་ཀར་གྱི་སྤྲུམ་
མཚན་པར་མཛད་དེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྣམས་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་
ཀྱི་ཉེན་དང་བཟེན་པའི་བསྐྱེད་རིམ་བསྒོམ་པ་ནི་སྲིད་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་
ལྟར་སྒོམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་ཐོག་མར་སྟོད་ཀྱི་སྲིད་པ་སྟོངས་པ་དང་
མཐུན་པར་སྒོམ་དགོས་པས་སྟོད་ལ་སོགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་སྒོམ་པ་
གསུངས་སོ། །

འདི་ལ་གཉིས། མཐུན་ཡུལ་སྟོད་འཛིག་པའི་རིམ་པ། དེ་དང་
རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བསྒོམ་པའོ། དང་པོ་ལ་གཉིས། སྟོད་འཛིག་པའི་སྟོན་
ཏུ་བཅུད་འཛིག་ཚུལ། དེའི་འོག་ཏུ་སྟོད་འཛིག་ཚུལ་དངོས་སོ། །

དང་པོ་ནི། ༼གང་གི་ཆེ་འདིར་འཛིག་ཉེན་ཏུ་འཛིག་པ་ཐོབ་
པར་གྱུར་ཅིང་། ཁམས་གསུམ་པའི་སེམས་ཅན་གཅིག་གྱང་མ་ལུས་
པར་གྱུར་ནས་སྟོད་ཀྱི་འཛིག་ཉེན་འབའ་ཞིག་ལུས་པ། ༽

གང་གི་ཆེ་སྟོང་གསུམ་འདིར་འཛིག་ཉེན་ཏུ་འཛིག་པ་ཐོབ་པ་ནི་
འཛིག་ཉེན་ཆགས་ནས་བར་བསྐྱལ་ནི་ཤུར་གནས་པ་དེ་ལས་ནི་བྱང་ལ་
བར་བསྐྱལ་ནི་ཤུར་འཛིག་ཉེན་འཛིག་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་ཞུགས་ཤིང་

དེའི་འགོ་བཅའ་ས་པ་སྟེ་དེ་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་ས་འོག་ས་སྟེང་ས་སྒྲའི་ཁམས་
གསུམ་པའི་སེམས་ཅན་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པར་གྱུར་པ་ན་བཅུད་ཞིག་
པ་ཡིན་ནོ། །ས་སྒྲའི་ཡ་མཐའ་ནི་མེས་འཛིན་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་བསམ་
གཏན་དང་པོ་མན་ཆད་དོ། །དེ་ཡང་ཐོག་མར་དཔྱལ་བ་ནས་འཛིན་པས་
སྟོང་གསུམ་འདིའི་དཔྱལ་བར་སེམས་ཅན་གསར་དུ་མི་སྐྱེ་ཞིང་སྤར་སྐྱེས་
པ་རྣམས་ཀྱང་ཤི་འཕོས་ནས་དཔྱལ་བ་སྟོངས་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ནས་དུད་འགོ་དང་དེ་ནས་ཡི་དྲགས་ཀྱི་གནས་སྟོངས་པར་
འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་ངན་འགོ་དེ་དག་ད་དུང་སྟོང་ངེས་ཀྱི་ལས་ཡོད་པ་
རྣམས་འཛིན་ཉེན་གཞན་ཀྱི་དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེདོ། །དུད་འགོ་
ནི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ན་གནས་པ་རྣམས་སྤར་འཛིན་ལ་མི་དང་ལྷན་ཅིག་
འཁོད་པ་རྣམས་དེ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཛིན་པར་མཛོད་འགྲེལ་ལས་
བཤད་དེ་འདོད་ལྟའི་གནས་ཀྱི་དུད་འགོ་ལ་ཡང་འབྲ་བར་མངོན་ནོ། །དེ་
ནས་འཛམ་བྱ་སྒྲིང་པའི་མི་གཅིག་གིས་སྟོབ་དཔོན་མེད་པར་ཆོས་ཉིད་
ཀྱིས་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ལ་དེས་དེ་
ལས་ལངས་ནས། གྱེ་མ་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བདེ་ནི་བདེ་བ་
དང་ཞི་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོདོ། །སྤྱི་དེ་ཐོས་ནས་མི་གཞན་དག་ཀྱང་སྟོམས་
པར་འཇུག་ཅིང་དེ་དག་ཤི་ནས་ཆངས་པའི་འཛིན་ཉེན་དུ་སྐྱེ་སྟེ་འཛམ་བྱ་

སྤྱིང་པ་རྣམས་སྟོངས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་ཤར་ལུས་འཕགས་པོ་དང་།
དེ་ནས་རུབ་བ་སྤང་སྟོང་པའི་མི་རྣམས་ཤི་ནས་ཚངས་པའི་འཛིག་ཏེན་དུ་
སྐྱེ་ལ་དེ་དག་སྟོངས་པར་འགྱུར་བ་ནི་འཇམ་བུ་སྤྱིང་པ་བཞིན་རོ། །དེ་ནས་
བྱང་སྤྱི་མི་སྟོན་པ་རྣམས་འཛིག་སྟེན་དེ་ལ་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་
འབྲལ་བ་མེད་པས་སྤྲ་མ་གསུམ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་དང་པོར་མི་སྐྱེའི་
ཤི་ནས་འདོད་ལྟའི་ནང་དུ་སྐྱེའོ། །དེ་ནས་འདོད་ལྟ་དུག་རིམ་གྱིས་འཛིག་
སྟེ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཐོབ་པའི་འོག་དུ་ཤི་ནས་ཚངས་པའི་འཛིག་ཏེན་
དུ་སྐྱེའོ། །

དེ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ལྟ་གཅིག་གིས་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་
ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ཏེ་དེ་ལས་ལངས་
ནས། གྱེ་མ་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བདེ་ནི་བདེ་བ་དང་ཞི་བ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུའོ། །སྤྱི་དེ་ཐོས་ནས་ལྟ་གཞན་དག་ཀྱང་དེ་ལ་སྟོམས་པར་
འཇུག་ཅིང་དེ་དག་ཤི་འཕོས་ནས་འོད་གསལ་གྱི་ལྟའི་ནང་དུ་སྐྱེས་པས་
བསམ་གཏན་དང་པོ་སྟོངས་སོ། །དེ་ལྟར་དཔྱུལ་བ་ནས་བསམ་ཏན་དང་
པོའི་བར་གྱི་སེམས་ཅན་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པ་ན་བརྩད་ཞིག་པ་ཡིན་ཏེ་
དེ་ལ་ནི་བར་བསྐྱལ་བརྩ་དགའི་ཡུན་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། །དེའི་ཆེ་རིམ་གྱིས་རིམ་གྱིས་ཉི་མ་བདུན་གྱི་

འོད་ཟེར་ནམས་རབ་ཏུ་བསྐྱགས་པས་ཁམས་གསུམ་བསྐྱགས་ཏེ་
ནམ་མཁའ་རང་བཞིན་དུ་བྱེད་དོ། །

གང་གི་ཆེ་བཅུད་ཞིག་ནས་སྣོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་འབའ་ཞིག་ལུས་པ་
དེའི་ཆེ་ཁམས་གསུམ་པ་སྟེ་ས་གསུམ་པོའི་སྣོད་ཐམས་ཅད་བསྐྱགས་ཏེ་
ནམ་མཁའ་སྣོད་པའི་རང་བཞིན་དུ་བྱེད་དོ། །རི་ལྷར་དུ་སྟེག་ཅེ་ན། ཉི་མ་
བདུན་གྱི་འོད་ཟེར་ནམས་སྐྱགས་པ་སྟེ་འཕེལ་བས་སྟེག་གོ། འཕེལ་ཚུལ་
ནི་ཉི་མ་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་ལས་བྱི་མ་བྱི་མ་རིམ་གྱིས་རིམ་གྱིས་སྐྱགས་པས་
སོ། །འདི་མཛོད་འགེལ་དང་རྒྱལ་པོ་སྤྲས་ཀྱིས་ཞིབ་བར་མ་བཤད་ལ། ས་
ཡི་དངོས་གཞི་ལས། སེམས་ཅན་མེད་པས་ཡོ་བྱང་མི་འབྱུང་ལ་དེ་མེད་
པས་ཆར་མི་འབབ་སོ། །དེ་མ་བབ་པས་རྩ་དང་སྒྲན་དང་ཤིང་ཐམས་ཅད་
སྐམས་སོ། །ཐན་པ་བྱུང་བས་ཉི་མ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཤས་ཆེར་སྟེག་གོ། །

དེ་ནས་སེམས་ཅན་ནམས་ཀྱི་འཛིག་པར་འགྱུར་བའི་ལས་
ཀྱི་དབང་གིས་ཉི་མ་གཞན་དུག་འབྱུང་སྟེ་ཉི་མ་འདི་ལས་བཞི་འགྱུར་
བཞི་འགྱུར་གྱི་མཐུས་སྟེག་པའོ། །ཉི་མ་གཉིས་པས་ལྷེད་ཀ་ཆེ་ཆུང་
དང་། གསུམ་པས་ཆུ་སྐྱང་ཆེ་ཆུང་དང་། བཞི་པས་མཆོ་མ་ངོས་པ་དང་།
ལྷ་པ་དང་དུག་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་སྐྱེམས་པར་བྱེད་
དོ། །དུག་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ནི་ཤར་མ་ཐག་པ་ལ་ཁ་ཅིག་འདོད་དོ། །དེ་

ནས་བྱུག་པ་དང་བདུན་པས་རི་རབ་དང་ས་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པས་པའི་མེ་ལྷེ་
དེ་རྒྱུང་གིས་བྱེར་བས་ཆངས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་མན་ཆད་སྐྱེག་པར་
གསུངས་སོ། །སྟོན་འཛིག་པ་དེ་ལ་བར་བསྐྱལ་གཅིག་དགོས་པས་དེ་ལྟར་
དཔྱུལ་བར་སེམས་ཅན་གསར་དུ་མི་སྐྱེ་ཞིང་འཆི་འཕོ་བ་ནས་སྟོན་ཞིག་
པའི་བར་དེ་ནི་འཛིག་པའི་བསྐྱལ་བ་སྟེ། མཛོད་ལས། འཛིག་པའི་བསྐྱལ་
བ་དཔྱུལ་བ་ཡི། །སྤྱི་བ་མེད་ནས་སྟོན་ཟད་པ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། །དོན་འདི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་སྟོམ་པ་
པོས། །དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་
པ་བརྗོད་ཅིང་བསམ་བར་བྱའོ། །

བསྟོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྲངས་སོ། །གང་གིས་ན། བསྐྱེད་པའི་
རིམ་པ་སྟོམ་པ་པོས་སོ། །གང་བསྟོམ་ན། དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་དོན་ཏེ་དེ་ཡང་ཆོག་དེ་ངག་ཏུ་བརྗོད་
ཅིང་སྟེ་བརྗོད་ལ་དེའི་དོན་ཡིད་ལ་བྲན་པར་བྱའོ། །ཚུལ་རི་ལྟར་སྟོམ་ན།
སྟོན་ཞིག་ནས་ནས་མཁའ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་དོན་དེ་ལྟར་རམ་དེ་
བཞིན་དུའོ། །དེས་ན་སྐབས་ཀྱི་དོན་སྟོན་ཞིག་པ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དེ་
དང་ཆོས་མཐུན་པར་སྟོང་ཉིད་སྟོམ་པ་ཡིན་པ་ལ་བརྟུང་འཛིག་པའི་རིམ་
པ་བསྟན་པ་ནི་སྟོན་འཛིག་པའི་རིམ་པ་སྟོན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བཤད་པ་

ཅམ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་བ་དང་ཚོས་མ་ཐུན་པར་སྒོམ་བ་ནི་ལྷག་
མོས་འོད་གསལ་དུ་སྤྱད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་འདི་དང་སྐབས་མི་གཅིག་
པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒོམ་པའི་དུས་སུ་མདོར་བྱས་ལས། ཆོགས་བཅད་འདི་
ཡིས་རྒྱ་མི་རྒྱའི། །བདག་ཉིད་ཅན་རྣམས་སྟོང་པར་སྒོམ། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་སྟོང་བཅུད་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པར་སྒོམ་དགོས་ཀྱང་དེ་གང་
དང་ཚོས་མ་ཐུན་པར་སྒོམ་པའི་མ་ཐུན་ཡུལ་ནི་སྟོང་ཞིག་པ་ལ་བྱའི་བཅུད་
ཞིག་པ་ལ་མི་གཟུང་རོ། །

ལུགས་གཞན་ལ་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་སྟོང་བ་སྒོམ་བ་འཆེ་བ་དང་
ཚོས་མ་ཐུན་པར་བཤད་པ་ཡང་སྤང་མོད་ཀྱང་དེ་དག་དང་འདི་ནུམ་གཞག་
མི་གཅིག་གོ། །སྐབས་གཞན་དུ་སྔ་སྒྲ་ཕ་དང་ལུ་ཅུ་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་
སྤྲུགས་དག་ཏུ་བརྗོད་ནས་སྤྲུགས་དོན་ཡིད་ལ་སེམས་བ་དང་འབྲ་བར་
འདིར་ཡང་ཆོག་བཅད་དེ་དག་ཏུ་བརྗོད་ནས་དེའི་དོན་སྒོམ་བ་ཡིན་པས་
བརྗོད་པ་དང་སྒོམ་བ་གཉིས་ཀ་བྱའོ། །འོ་ན་སྟོང་ཞིག་པའི་ནམ་མཁའ་
དང་ཚོས་མ་ཐུན་པར་སྒོམ་པའི་སྟོང་བ་འདི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་མ་རྟེན་ཀྱང་
སྟོང་བཅུད་ཀྱི་སྤང་བ་རྣམས་ཉེ་བར་བསྐྱས་པ་ཅམ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་
ཆོག་གས་ལྟ་བུ་བ་རྟེན་པའི་དོན་སྐབས་དེར་བྲན་བ་དགོས་ཤིང་། འདི་ལ་ནི་
ཕྱི་མ་ངས་པར་དགོས་ཏེ། མདོ་བསྟེ་ལས། དངོས་པོ་མེད་པར་སྒོམ་པའི་

དངོས། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་ཆོག་སུ་བཅད་པའི་དོན་
གྱིས་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་སྒྲིམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་ལ་ཆོག་སུ་
བཅད་དེའི་དོན་ནི་སྟོན་གསལ་ལས་ཚུ་ལ་བཞིར་བཤད་པའི་ཡིག་དོན་
དང་སྤྱི་དོན་གཉིས་འདྲིར་སྐབས་སུ་བབ་ཅིང་། དེ་གཉིས་ཀྱང་སྒྲིམ་པ་པོ་
དང་བསྒྲིམ་པར་བྱ་བ་དང་སྒྲིམ་པ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་འཁོར་གསུམ་
མི་དམིགས་པ་དང་སྟོང་བ་ཉིད་དང་མཆོན་མ་མེད་པ་དང་སྟོན་པ་མེད་
པའི་སྟོན་གསུམ་ལ་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །འདི་ཡང་འཁོར་གསུམ་དང་ངོ་
བོ་རྒྱ་འབྲས་གསུམ་ལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་
པ་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པ་དགོས་ཀྱི། གསུམ་ཆོན་དེ་དག་གི་སྣང་བ་ཞི་བ་ཙམ་
ཡིད་ལ་བྱས་པས་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་ཐར་སྟོན་གསུམ་
ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དུ་འགྱུར་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ། །

དེས་ན་སྤིད་གསུམ་སོགས་ལ་དོན་དམ་པར་རམ་བདེན་པར་
ཡོད་པར་འཛིན་པ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པས་དེའི་གཉེན་པོར་དོན་དམ་
པར་མ་བྱུབ་པར་གསུངས་ཏེ། མདོར་བྱས་ལས། དམ་པའི་དོན་དུ་དངོས་
པོ་རྣམས། །སྤིད་གསུམ་དངོས་པོ་མེད་པར་བསྟོམ། །ཞེས་སྐབས་འདིར་
གསུངས་པས་ན་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ངེས་པར་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་
རྣམས་དོན་དམ་པར་ཅིར་ཡང་མ་བྱུབ་པར་ངེས་པའི་རིགས་པའི་ཤེས་

པའི་དོན་གང་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཡིན་ལུགས་ལ་དེར་སྤང་བ་ཙམ་ཡང་ལྟོག་
པས་ན་སྟོད་ལ་སོགས་པའི་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཡང་མི་སྟོམ་
པ་མིན་ནོ། །གཞུང་གཞན་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་སྤྲོ་ལ་སོགས་པའི་
ལུགས་དོན་སྟོམ་པ་ལ་ལྟ་བུ་ཉེ་དགོས་པ་ནི་འདི་དང་འབྲ་བ་ཡིན་ཏེ།
དཔལ་སྤྲོ་འདི་རབ་བྱེད་དང་པོ་ལས། དང་པོ་སྟོང་ཉིད་རྣམས་བསམ་
བས། །ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འི་མ་བཟུ། །གཟུགས་ཁམས་ཞེས་བྱ་སྟོང་བ་
སྟེ། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་སྤྲོ་ཡང་བྱ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཁམས་བཙུ་བ་བརྒྱད་
སྟོང་བར་གཏན་ལ་པབ་ནས་བསྟོམ་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་རྗེ་གདན་
བཞིའི་ལེ་ལུ་གསུམ་པར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་ལ། སྤྲོ་འདི་བརྟག་
པ་གསུམ་པའི་རབ་བྱེད་བཞི་པ་ལས་ཀྱང་།

དེ་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་བྱེད་པར་གནས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་
བདག་མེད་པ་ཉིད་དུ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ་བྱེད་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་འདི་དག་
སེམས་ཉིད་ཀྱིས་བཞག་པ་སྟེ་སེམས་མ་གཏོགས་པ་གཞན་ན་མེད་པས་
ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་སྤྲོ་བ་མེད་པའི་བྱེད་རང་བཞིན་གྱིས་
རྣམ་པར་དག་པའི་ཞེས་ཡིད་ལ་བརྟེན་ལ། ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་
སོ། །བརྟེན་རྣམས་དཔལ་བ་ནས་རིམ་བཤུ་བཞིན་དུ་འཛིག་པ་དང་སྟོད་
རྣམས་ཉེ་མ་བདུན་གྱིས་འཛིག་པའི་རིམ་པ་ལ་ནི་ཆོས་མཐུན་སྤྱོད་མི་

དགོས་པས་མ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འོག་གཞིའི་སྟོང་འཆགས་པའི་རིམ་པ་
དང་མ་ཐུན་པར་བསྐྱོམ་པ། སྟེང་གི་རི་གླིང་སོགས་ཀྱི་སྟོང་འཆགས་
པའི་རིམ་པ་དང་མ་ཐུན་པར་བསྐྱོམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོར་བྱས་ལས།
ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབྱས་གནས་པར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དཀྱིལ་
འཁོར་བཞི་སྟེང་པར་གསུངས་པ་ནི་སྟོང་འཆགས་པའི་དུས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་
སོགས་པ་དང་མ་ཐུན་པར་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་པས་འདི་ལ་གཉིས། མ་ཐུན་
ཡུལ་བཤད་པ། དེ་དང་མ་ཐུན་པར་སྐྱོམ་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། །དེ་ནས་ཡང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་རྒྱན་
ཀྱི་སྟོབས་ལས་ཁད་ཀྱིས་ཁད་ཀྱིས་རྒྱུད་རྣམས་གཡོས་ཏེ། །རྒྱུད་དེ་
རྣམས་འཕེལ་བར་གྱུར་བ་ནི། རམས་སྲ་ནི་དཔག་ཆད་འབྱུམ་སྤྱག་
བཅུ་དྲུག་གོ། །རྒྱུར་གངས་མེད་པའི་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ནམ་
མཁའི་སྟེང་དུ་ཆགས་པར་གྱུར་ནས་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ལས་
བྱུང་བ་ཤིང་རྟེན་འཕང་ལོ་ཙམ་གྱི་ཆར་གྱི་རྒྱན་བབ་པར་གྱུར་ཏེ། དེ་
ལས་རྒྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གྱུར་ཏེ། །དེའི་ཆད་ནི་རམས་སྲ་འབྱུམ་
སྤྱག་བཅུ་གཅིག་དང་སྟོང་སྤྱག་ཉི་ཤུའོ། །དེ་ཡང་སྤར་རྒྱུ་ལ་རྒྱུད་གིས་
བསྐྱབས་པས་གསེར་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ས་གཞི་རྒྱའི་སྟེང་དུ་ཆགས་

ཏེ། དེའི་ཚད་ནི་འབྲུམ་སྤྲལ་གསུམ་དང་སྟོང་སྤྲལ་ཉི་ཤུའོ། །མེའི་
དགྲིལ་འཁོར་ཡང་དེ་དག་གི་ནང་ཉིད་དུ་གནས་སོ། །༽

འཇིག་རྟེན་ཞིག་ནས་བར་བསྐྱལ་ཉི་ཤུར་སྟོང་ས་ཏེ་གནས་པ་དེ་
ནས་ཡང་འཆགས་པའི་འགོ་ཚུལ་སོ། །འདིར་ས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་སྟོང་
ཀླུ་ས་ཡས་རིམ་ནས་འཆགས་ཤིང་ས་དང་འབྲེལ་བ་ཀླུ་ས་མས་རིམ་
ནས་འཆགས་ལ། དེ་ཡང་སྟོན་དུ་ཚངས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་དང་དེ་ནས་
གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་དང་དེ་ནས་འཕྲུལ་དགའ་དང་དེ་ནས་དགའ་ལྡན་
དང་དེ་ནས་འཐབ་བྲལ་བའི་གཞལ་མེད་ཁང་ཀླུ་ས་འཆགས་སོ། །དེ་ནས་
ཐོག་མར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྟེ་སེམས་ཅན་གྱི་ལས་ཀྱི་སྟོབས་
ལས་ནམ་མཁའ་ལ་སྟོན་གྱི་ལྷ་ལྟས་སུ་གྱུར་པའི་རྒྱུང་འཇམ་པོ་དག་ཁང་
གྱིས་ཁང་གྱིས་གཡོ་བའམ་ལྡང་སྟེ། དེ་ནས་རྒྱུང་དེ་ཀླུ་ས་འཕེལ་བར་
གྱུར་བ་ནི་རྒྱུང་གི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་གྱུར་ཏེ་ནམ་མཁའི་སྟེང་དུ་འཆགས་
པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུང་དེའི་མཐོ་དམན་གྱི་རམས་ཀྱི་ཚད་ནི་དཔག་ཚད་
འབྲུམ་སྤྲལ་བཅུ་དྲུག་དང་། རྒྱུང་ནི་དཔག་ཚད་གྲངས་མེད་པ་གཅིག་སྟེ་
ཆོན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོའི་རྡོ་རྗེས་ཀྱང་གཞིག་མི་རུས་པར་སྤྲ་བ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུང་
འདི་ཡི་དང་པོའི་རྒྱ་ནི་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་རྒྱུང་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྟེང་དུ་ཚུའི་
དགྲིལ་འཁོར་འཆགས་ཏེ། རྒྱུང་གི་དགྲིལ་འཁོར་དེ་ལས་སྤྲིན་གསེར་གྱི་

སྙིང་པོ་ཅན་གྱི་བས་ཤིང་རྟའི་འཕང་ལོ་ཅམ་གྱི་ཆར་གྱི་རྒྱན་བབ་པར་
གྱུར་ཏེ་དེ་ལས་རྒྱའི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་གྱུར་ཏོ། །རྒྱ་དེ་ཐད་ཀར་མི་འཕོ་བ་
ནི་ལས་གྱི་དབང་གིས་ཡིན་པ་དང་རྒྱུད་གིས་བང་བ་བཞིན་དུ་རྒྱ་འཛིན་
པའི་ཡུགས་གཉིས་མཛོད་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱི་མ་ནི་ས་ཡི་
དངོས་གཞི་དང་མཐུན་ལོ། །རྒྱ་དེ་ཡི་རམས་གྱི་ཆད་ནི་དཔག་ཆད་འབྲུམ་
ཕྱག་བརྒྱ་གཅིག་དང་སྟོང་ཕྱག་ཉི་ལུའོ། །

སྤྲང་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མཐུ་ལས་གྱུར་བའི་རྒྱུད་གིས་རྒྱ་
དེ་ཀྱན་ཏུ་བསྐྱབས་པ་ལས་འོ་མ་བསྐྱོལ་བའི་སྤྲིས་མ་ཆགས་པའི་རྒྱལ་དུ་
རྒྱ་དེའི་སྟེང་རྣམས་གསེར་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ས་གཞིར་གྱུར་ཏེ་རྒྱའི་སྟེང་
དུ་འཆགས་སོ། །དེ་ཆགས་པ་དང་རྒྱ་དེའི་རམས་གྱི་ཆད་འབྲུམ་ཕྱག་
བརྒྱད་ཡིན་ཏེ་རྒྱའི་སྟེང་རིམ་སུམ་འབྲུམ་ཉི་ཁྲི་གསེར་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་
ཏེ། མཛོད་ལས། ཕྱིས་ནི་རམས་སུ་འབྲུམ་ཕྱག་བརྒྱད། །ལྷག་མ་དག་ནི་
གསེར་དུ་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །རྒྱ་གསེར་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་དང་ཁོར་ཡུག་གི་
ཆད་ཀྱང་། དེ་ཉིད་ལས། རྒྱ་དང་གསེར་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི། ཐད་ཀར་
འབྲུམ་ཕྱག་བརྒྱ་གཉིས་དང་། །སྟོང་ཕྱག་གསུམ་དང་བརྒྱ་ཕྱག་ནི། །ཕྱིད་
དང་ལྔ་རྣམས་ཁོ་ནའོ། །ཁོར་ཡུག་ཏུ་ནི་སུམ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་
འོག་གཞི་ལ་དགྱིལ་འཁོར་གསུམ་ལས་མེད་ན་མེད་དགྱིལ་འཁོར་སྒོམ་

པའི་ཆོས་མཐུན་མེད་པར་མི་འགྱུར་རམ་སྟེ་ན། མེད་དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་
སྤྲུལ་གསུམ་བཞིན་དུ་ལོགས་སུ་མེད་ཀྱང་རྒྱང་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་
ཀྱི་ནང་ཉིད་དུ་གནས་པས་ན་ཆོས་མཐུན་སྒྲིམ་དུ་བྱང་སྟེ། མཛོད་ལས།
འདོད་ན་དབང་པོ་མེད་པ་དང་། །སྤྲུལ་སྤྲུལ་རབ་རྒྱལ་རྒྱས་བརྒྱད། །ཅེས་
འདོད་ཁམས་ན་དབང་པོ་དང་སྤྲུལ་མེད་པའི་གོང་བུ་རྣམས་ལ་མེ་ལ་སོགས་
པའི་རྒྱས་བརྒྱད་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆགས་པའི་
བསྐྱལ་བ་ནི། མཛོད་ལས། ཆགས་པ་དང་པོའི་རྒྱང་ནས་ནི། །དཔུལ་བའི་
སྤྱིད་པའི་བར་དུ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། ལྟོད་ཆགས་པ་ལ་
བར་བསྐྱལ་གཅིག་དང་། བཅུད་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་རིམ་བཤད་བཞིན་
དུ་འཆགས་ནས་དཔུལ་བར་སེམས་ཅན་གཅིག་སྐྱེས་པའི་བར་ལ་བར་
བསྐྱལ་བཅུད་ཀྱི་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། །དེ་ལྟར་ཡང་དག་པར་བསྐྱབ་ཅིང་བསྐྱེད་པའི་
རྣམ་འབྱོར་བས། །རྣམ་མཁའ་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར། །རྒྱང་
གི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒྲིམ་པར་བྱ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་དཀྱིལ་
འཁོར་བཞིའི་རིམ་བས་སའི་ཆ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །༽

བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱང་དོ། །གང་གིས་བསྐྱེད་ན། ཅེན་དང་
བརྟེན་པའི་རྣམ་པ་བྱུང་པར་ཅན་ཡང་དག་པར་སྐྱབ་ཅིང་བསྐྱེད་པའི་

རྣམ་འབྱོར་པས་སོ། །གང་བསྐྱེད་པར་བྱ་ན། མདོར་བྱས་ལས། དགྲིལ་
འཁོར་བཞི་སྟོ་ཡང་དག་བསྐྱེད། །དྲོ་རྩེའི་ས་གཞི་དགྲིལ་འཁོར་ལ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་དགྲིལ་འཁོར་བཞི་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་རྩོ་རྩེའི་སའི་
ཆའོ། །དེ་ཡང་རྒྱང་ལ་སོགས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་བཞི་སྟོ་སྟོ་སྟོ་སྟོ་སྟོ་
པའི་སྟེང་དུ་སྟེ་མ་སྟེ་མ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པས་མཐར་དེ་དག་གཅིག་ཏུ་
བྱའོ། །གཞུང་གང་གིས་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་བྱ་ན། མདོར་བྱས་ལས།
ནམ་མཁའ་དབྱིངས་ཀྱི་དབྱུས་གནས་པར། །རྩྭ་གཉིས་ས་བོན་ཡི་ལས་
བྱང་། །དྲོ་རྩེ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྟན། །རྒྱང་གི་དགྲིལ་འཁོར་བསྐྱེད་
པར་བྱ། །ཞེས་བྱ་བ་ནས་སོགས་ཀྱི་སྐྱེས་བསྐྱེད་པ། ས་ཡི་དགྲིལ་འཁོར་
ཉིད་ཀྱང་ནི། །དེ་ཡི་སྟེང་དུ་རྣམ་པར་བསམ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་གཞུང་
གིས་བསྟན་པ་ལྟར་རོ། །དཔེ་ཅི་དང་འདྲ་བར་བསྐྱེད་ན། །འོག་གཞིའི་སྟོང་
འཆགས་པའི་རིམ་པ་དེ་ལྟར་རམ་དེ་བཞིན་དུ་འོ། །འདིར་རྒྱང་ལ་སོགས་
པ་བཞི་ལ་ཆོས་མཐུན་གསུངས་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པའི་ས་ཡི་ཆ་ལ་མ་
གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། དེར་ནི་རྩྭ་ལས་བྱང་བ་
ཡི། །གཞུང་ཡས་ཁང་བ་རྣམ་པར་བསྐྱེད། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་
གཞུང་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་ནི་སྟོང་འཆགས་པའི་དུས་

ཀྱི་སྒྲིང་གི་རི་སྒྲིང་སོགས་དང་མཐུན་པར་སྒོམ་པ་ཡིན་པས། འདི་ལ་
གཉིས། མཐུན་ཡུལ་བཤད་པ་དང་། དེ་དང་མཐུན་པར་སྒོམ་ཚུལ་སོ། །

དང་པོ་ནི། རྒྱུ་རྒྱུ་སེམས་ཅན་ནུམ་ས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་
དབང་གིས་ཡང་དག་པར་བྱུང་བའི་རྒྱུ་རྒྱུ་སེམས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་
བསྐྱབས་པས་གསེར་ལ་སོགས་པའི་ཆོགས་ཀྱིས་བྱས་པའི་རི་རབ་
ལ་སོགས་པའི་རི་དང་། ལྷའི་གཞལ་མེད་ཁང་དང་། སྒྲིང་ལྷགས་
རིས་བསྐྱོར་བ་ཚུན་ཆད་དུ་ཤིང་དང་ལྷོན་པ་དང་ལྷག་མ་ལ་སོགས་
པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །

སྒྲུ་གསེར་འཆགས་པའི་དུས་སུ་བཤད་པ་དེ་རྒྱུ་རྒྱུ་སེམས་ཅན་
ནུམ་ས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཁམས་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲིང་པོའི་སྒྲིན་བྱུང་སྟེ་
དེ་ལས་བབ་པའི་ཆར་ཀྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་སེམས་གསེར་ཀྱི་ས་གཞིའི་སྒྲིང་དུ་གནས་
སོ། །དེ་སེམས་ཅན་ནུམ་ས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་རྒྱུ་རྒྱུ་སེམས་
བསྐྱབས་ཤིང་འཐུས་པར་བྱས་པས་རི་རབ་ལ་སོགས་པའི་རི་བརྒྱད་དང་།
སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ལྷའི་གཞལ་མེད་ཁང་དང་སྒྲིང་བཞི་སྒྲིང་
ཐན་བརྒྱད་དང་། མཐའ་ལྷགས་རིས་བསྐྱོར་བའི་ཁོར་ཡུག་གི་རི་ཚུན་ཆད་
དུ་ཤིང་དང་ལྷོན་ཤིང་དང་ལྷག་མ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་བར་གྱུར་ཏོ། །རི་རབ་
ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་རྒྱུ་རྒྱུ་སེམས་ཆར་ཀྱི་རྒྱུ་བསྐྱབས་པ་ན་གསེར་ལ་

སོགས་པའི་ཚོགས་བྱུང་བ་རྣམས་ལས་ཀྱི་མཐུས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུད་གིས་
བསྐྱུས་ནས། བྱུང་པོར་བྱས་པ་རྣམས་རི་དང་སྒྲིང་དུ་འགྱུར་བར་མངོན་
འགྲེལ་ལས་གསུངས་ལ། ཁམས་དེ་དག་མཆོག་ལས་རི་རབ་དང་འབྲིང་
ལས་གསེར་གྱི་རི་བདུན་དང་ཐ་མ་ལས་སྒྲིང་བཞི་སྒྲིང་ཐུན་བརྒྱད་ཁོར་
ཡུག་གི་རི་རྣམས་བྱུང་བར་ས་ཡི་དངོས་གཞི་ལས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ༼སྒྲིང་པའི་རིམ་བ་དེ་ལྟར་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་
རྣམས་ཀྱིས་དེར་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་གིས་སྟོང་པ་
ཉིད་དམིགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བས་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིའི་རིམ་བས་
སའི་ཆ་བསྐྱེད་ལ། དེའི་སྟེང་དུ་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་
ཞེས་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། ་༽

བསྐྱེད་རིམ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས། དེ་ནི་ཐྱི་ལས་བྱུང་བ་
ཡི། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་གིས་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པར་
བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་དུ་
རི་ལྟར་བྱ་བ་སྟར་བཤད་པ་སྤར་འདིར་བྲན་པར་བྱེད་པ་ནི། བཅ་མཁའི་
དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་སྟར་
བཤད་པ་འདིས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱེད་པ་སྟོན་
དུ་སོང་བས། རྒྱུད་ལ་སོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིའི་རིམ་བས་རྩོམ་པའི་

ས་བསྐྱེད་ལ་དེའི་སྟེང་དུ་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའོ། །དཔེ་ཅི་དང་འབྲ་བར་
བསྐྱེད་པར་བསྟན་ན། སྟེང་གི་སྟོང་གི་སྒྲིང་བ་སྐྱེ་བ་སྟེ་འཆགས་པའི་རིམ་
པ་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་དུ་བསྐྱོམ་པའམ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པར་
འགྱུར་རོ། །གཞུང་གཞན་ལས་འོག་ཏུ་རི་རབ་བསྐྱེད་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་
གཞལ་ཡང་ཁང་སྒྲོམ་པར་གསུངས་མོད་ཀྱང་འདིར་ནི་གཞལ་ཡང་ཁང་
བསྐྱེད་པ་དང་རི་རབ་གཉིས་ཆོས་མ་ཐུན་དུ་མཛད་ཀྱི་དེའི་འོག་གཞི་དང་
ཆོས་མ་ཐུན་པར་མ་མཛད་དོ། །

དེས་ན་རི་རབ་དང་སྒྲ་ཆོགས་ནི་ཐེ་དང་པར་དང་གཞལ་ཡང་
ཁང་ནུམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྟེང་ནས་སྟེང་དུ་བསྐྱོམ་པར་མདོར་བྱས་ཀྱི་
འགྲེལ་པ་རིན་ཆེན་སྟེང་བར་བཤད་པ་དང་། རི་རབ་ཁྱབ་ལས་གཞལ་
ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པར་རབ་ཏུ་སྒྲོན་གསལ་ལས་གསུངས་པ་ནུམས་འཐད་
པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྟེང་གི་རི་སྒྲིང་སོགས་ཀྱི་སྟོང་འཆགས་པ་སྐྱེ་ཙམ་
དང་མ་ཐུན་པར་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་གསུངས་ཀྱི་རི་སྒྲིང་སོགས་
ཀྱི་བྱད་པར་དང་འབྲ་ཆོས་སྐྱོར་བ་དང་། གཞལ་ཡང་ཁང་གི་འང་གྲུ་བཞི་
དང་སྟོ་བཞི་དང་ཅིག་པ་རིམ་པ་ལྟ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་པ་ཆོས་མ་ཐུན་
སྐྱོར་བ་འདིར་མི་དགོས་པས་མ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་

པའོ། །དང་པོ་ནི། །དེ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་པོ་དྲེ་འཁང་
 ཆེན་པོ་སེམས་ཅན་སྐྱེད་པར་མཛད་པ་པོས་སྣོད་གི་འཛིག་རྟེན་
 བསྐྱེད་གི་འོག་ཏུ་སེམས་ཅན་གི་ཁམས་ངེས་པར་སྐྱུལ་པར་མཛད་
 དེ། གནས་ནི་བསྐྱོམ་པ་སྡོན་འགོ་བས། །དྲེ་གསུམ་བསྐྱེད་བསྐྱོམ་
 པར་བྲ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །

མ་ཐུན་ཡུལ་ལ་སྣོད་ཆགས་པ་དང་བསྐྱེད་རིམ་ལ་གཞལ་ཡས་
 ཁང་ཆགས་པ་དེ་ནས་མ་ཐུན་ཡུལ་ལ་མ་དག་པའི་སེམས་ཅན་གི་ཁམས་
 དང་བསྐྱེད་རིམ་ལ་དག་པའི་སེམས་ཅན་གི་ཁམས་ལྟའི་ཆོགས་ངེས་
 པར་སྐྱུལ་པ་སྟེ་བསྐྱེད་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། གནས་གཞལ་ཡས་ཁང་
 ནི་སྐྱབ་པ་སྡོན་ཏུ་འགོ་བས་དྲེ་གསུམ་བསྐྱེད་པ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར་དང་རིམ་པ་དེ་སྣོད་བཅུད་གི་འཆགས་ཚུལ་དང་
 མ་ཐུན་པར་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ལུང་འདི་ལེ་ཏུ་བཅུ་གཅིག་པ་
 ལས། ཡི་གེ་རྩི་གི་གནས་བསྐྱོམས་ཏེ། །ཞེས་གསུང་པ་དེ་ཡིན་ལ་སྣོན་
 གསལ་ལས་སྡོན་ཏུ་གཞལ་ཡང་ཁང་བསྐྱོམས་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་ཆ་བ་
 ལས་བྱང་ཚུབ་པའི་སྐབས་གི་ཉི་མ་སོགས་གི་མཆན་མ་གསུམ་བསྐྱོམ་
 དགོས་པའི་དོན་ཏུ་བཤད་དོ། །འདི་དང་མདོ་བསྟེན་གཉིས་གིས་གཞལ་
 ཡང་ཁང་བསྐྱེད་པའི་འོག་ཏུ་སྟོབ་བསྐྱེད་པའི་ཁུངས་སུ་མཛད་ལ་བྱད་པར་

དུ་རྡོ་རྗེ་གསུམ་བསྐྱེད་པའམ་རྡོ་རྗེ་གསུམ་འབྱུང་བ་བསྐྱོམ་བ་ནི་རྡོ་རྗེ་
འཆང་བསྐྱེད་པ་ལ་བཞེད་དེ། རྒྱུད་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་ཆིག་རེ་རེ་ལ་དོན་མི་འབྲས་བ་
མང་པོ་བཤད་པ་ཡབ་སྐུ་གི་གཞུང་ན་སྒྲུང་བས་འགལ་བར་མི་བསམ་
མོ། །སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་སྤྱལ་བ་པོ་ནི་ནུམ་བར་ཤེས་བ་ཡང་ཡིན་ལ་
བདག་པོ་ཡང་ཡིན་པ་ནི་སེམས་ཅན་ནུམས་ཀྱི་སེམས་ཉེ་མ་དག་པའི་
སེམས་ཅན་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་པོ་ལོ། །འདིས་སྤུན་མོང་གི་ལས་བསགས་
ནས་སྒྲོད་དང་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལས་བསགས་ནས་བཅུད་ཀྱི་འཛིག་
རྟེན་བསྐྱེད་པ་ལ་དབང་བྱེད་པས་ན་བདག་པོ་འཇམ་བྱེད་པ་པོ་ལོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། རི་བཞིན་རང་གི་བསྟན་
བཅོས་དེ་དེ་ལས། །མུ་སྟེགས་ནུམས་ཀྱིས་གང་ཟག་སོགས་དེ་དག་སྤྱུས་
པ་དེ་དག་བྱེད་པོར་མ་གཟིགས་ནས། །རྒྱལ་བས་སེམས་ཅན་མ་འཛིག་རྟེན་
བྱེད་པོར་གསུངས། །ཞེས་དང་། སེམས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་འཛིག་
རྟེན་དང་། །སྒྲོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ཤིན་ཏུ་སྒྲ་ཆོགས་འགོད། །འགྲོ་བ་མ་ལུས་
ལས་ལས་སྐྱེས་པར་གསུངས། །སེམས་སྤངས་ནས་ནི་ལས་ཀྱང་ཡོད་
མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ནི་དག་པའི་སེམས་ཅན་སྟེ་
འཁོར་ལོ་བསྐྱེད་པར་མཛད་པ་པོ་ཡིན་ཉེ། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་འཁོར་ལོ་
ཐམས་ཅད་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེའི་ཆ་ཤས་ནུམས་དེར་སྤྱལ་བར་གསུངས་པའི་

སྤྱིར་རོ། །འོག་ནས་བར་དོའི་སེམས་ལ་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་
པོ་ཐུགས་རྫོང་ཞེས་གསུངས་པས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བདག་པོ་དང་རྫོང་
འཆང་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འཆང་བ་མི་འབྲད་ལ་རྫོང་ཞེས་འཆང་གིས་འཁོར་བའི་
སེམས་ཅན་བསྐྱེད་པར་འཆད་པ་ཡང་དོན་མིན་ནོ། །རྫོང་ཞེས་འཆང་ནི་འདིར་
སྤྲུག་མོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ལ་གཟུང་ངོ། །སེམས་ཅན་ཀྱི་ཁམས་གཉིས་སྤྱུལ་
པའི་དུས་ནི་དག་མ་དག་གི་སྟོང་ཀྱི་འཛིག་ཅེན་གཉིས་བསྐྱེད་པའི་འོག་
ཏུ་ཡོ། །

གཉིས་བ་ལ་གསུམ། བཅུད་ཀྱི་སྲིད་བ་སྐྱེ་བའི་རིམ་བ་སྤྱིར་
བསྟན་བ། མི་ཡི་སྲིད་བ་སྐྱེ་བའི་རིམ་བ་ཉིད་དང་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པའི་
རྒྱ་མཆན། དེ་དང་མཐུན་པར་སྐྱོམ་པའི་རིམ་བ་ཉིད་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། །དེར་སྐྱེ་གནས་བཞི་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། སྐྱོང་ལས་
སྐྱེས་པ་དང་། མངལ་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། །འོད་གཤེར་ལས་སྐྱེས་པ་
དང་། །རྩས་ཏེ་སྐྱེས་པའོ། །སྐྱེ་གནས་ནི་སྐྱེ་བའོ། །སྐྱོང་ལས་སྐྱེས་པ་
གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་གང་དག་སྐྱོང་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའོ། །དེ་
དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། ངང་བ་དང་། རྩང་ལྷང་དང་། མ་བྱ་དང་། བེ་ཙོ་
དང་། ཤ་རི་ཀ་ལ་སོགས་པའོ། །མངལ་ནས་སྐྱེ་བ་གང་ཞེ་ན། སེམས་
ཅན་གང་དག་མངལ་ནས་སྐྱེ་བ་སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། སྤང་པོ་

དང་། ཉ་དང་། བ་ལང་དང་། མ་ཉེ་དང་། བོང་བྱ་དང་། བག་དང་། མི་ལ་
 སོགས་པའོ། འོད་གཤེར་ལས་སྐྱེས་པ་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་གང་
 དག་འབྱུང་བའི་འོད་ལས་སྐྱེས་པ་སྟེ། འདྲེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན་སྤྲིན་
 བྱ་དང་། བྱེ་མ་ལེབ་དང་། མཚུ་སྤྱང་ལ་སོགས་པའོ། རྩུས་ཏེ་སྐྱེས་
 པ་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་གང་དག་དབང་པོ་མ་ཆང་བ་མེད་ཅིང་མ་
 རྩོགས་པ་མེད་པ་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པར་
 ཅིག་ཅར་སྐྱེས་པ་སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། ལྟ་དང་། དཔྱུལ་བ་དང་།
 སྤིད་པ་བར་མ་དང་། བསྐྱལ་བ་དང་པོ་པའི་མི་ལ་སོགས་པའོ། ། ་།

བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་གནས་བཞིར་ངེས་ལ་བཞི་
 པོ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སྒོང་སྐྱེས་ནི་མ་ལས་སྒོང་སྐྱེ་ཞིང་དེ་བརྟོལ་ནས་སྐྱེ་བ་
 དང་། མངལ་ནི་མའི་ལྟོར་ཤུམ་པ་དཀྱིས་ནས་འདུག་པ་ཡིན་ལ་དེ་བརྟོལ་
 བ་སྐྱེ་བ་དང་། ས་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བའི་འོད་དང་གཤེར་ལས་སྐྱེས་
 པ་དང་། ལུ་ཁྱག་སོགས་རྒྱར་མ་བྱས་པར་ཡན་ལག་དང་དབང་པོ་སོགས་
 ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བའི་བརྩུས་ཏེ་སྐྱེས་པའོ། སྐྱེ་གནས་ནི་འདིར་སེམས་ཅན་
 རྣམས་སྐྱེ་བ་མཐུན་མོང་བར་འགྱུར་བའོ། །གཞན་རྣམས་གོ་སྤྱོད་ལ་དབང་
 པོ་མ་ཆང་བ་མེད་པ་ནི་མིག་ལ་སོགས་པ་ཆང་བའོ། །མ་རྩོགས་པ་མེད་པ་
 ནི་མཛོད་འབྲེལ་ལས་དམན་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་འབྱུང་ལ་དེའི་དོན་ནི་ཞར་

བ་དང་ལོང་བ་སོགས་མེད་པ་ལ་རྒྱལ་པོ་སྤྲས་ཀྱིས་བཤད་དོ། །ཡན་ལག་
ནི་ལག་པ་དང་རྒྱུ་པ་སོགས་སོ། །ཉིང་ལག་ནི་སོར་མོ་སོགས་སོ། །དེ་
དག་ནི་མཛོད་འབྲེལ་དང་སྒྲུ་མ་འབྱུང་གི་ལེའུ་གཉིས་པ་ནས་གསུངས་
པ་རྣམས་དང་རེ་རེ་ཅུ་མ་གཏོགས་པ་འདྲ་བར་སྤྲང་དོ། །བཅུད་ཀྱི་
སེམས་ཅན་འགྲོ་བ་ལྗེ་སྒྲོ་ནས་མ་གསུངས་པར་སྐྱེ་གནས་བཞིའི་སྒྲོ་
ནས་གསུངས་པ་ནི། སྐྱེ་གནས་བཞིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འདྲ་ཡི་
འགྲོ་བ་ལྗེ་མི་འདྲ་བ་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། མཛོད་ལས། སེམས་ཅན་ཞེས་
བྱ་བར་སྤྲིད་མིན། །ཞེས་པའི་རང་འབྲེལ་ལས། སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཁོ་
ན་ཡིན་ཡང་སྤྲིད་པ་བར་མའི་རང་བཞིན་དག་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གདགས་པ་
དག་ལས་ཀྱང་། སྐྱེ་གནས་བཞིས་ནི་འགྲོ་བ་ལྗེ་བསྐྱུས་ཀྱི་འགྲོ་བ་ལྗེས་ནི་
སྐྱེ་གནས་བཞི་མ་བསྐྱུས་ཏེ་གང་ཞིག་མ་བསྐྱུས་ཤེ་ན་སྤྲིད་པ་བར་མའོ།
ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་བར་དོ་སེམས་ཅན་ཡིན་ཀྱང་འགྲོ་བ་མིན་པར་
གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། མཐུན་ཡུལ་ལ་སྒྲོད་ཆགས་པའི་འོག་ཏུ་བཅུད་
འཆགས་པ་ལྟར་བསྐྱེད་རིམ་ལ་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པའི་འོག་ཏུ་
བརྟེན་པ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ནི། བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་དང་ཆོས་མཐུན་པར་
སྒྲོམ་པ་ཡིན་པ་ལ་འདིར་སྐྱེ་གནས་གཞན་དང་འགྲོ་བ་གཞན་དང་ཆོས་

མ་ཐུན་པར་མི་བྱེད་པར་བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་འཛམ་བུ་སྤྱིང་པའི་མི་རིམ་
 གྱིས་ཐ་མལ་པར་སོང་བ་ཞིག་ཤི་བ་དང་། དེ་ནས་བར་དོ་འབྲུག་པ་དང་
 དེས་འཛམ་བུ་སྤྱིང་པའི་མི་མོ་ཞིག་གི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཚུལ་ཉིད་
 དང་ཆོས་མ་ཐུན་པར་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །དེ་ལ་སྟོན་དུ་འཛམ་བུ་སྤྱིང་པའི་
 མིའི་སྲིད་པ་འབྲུག་པའི་རིམ་པ་ཉིད་དང་བསྐྱུན་ནས་སྟོམ་པའི་རྒྱ་མཚན་
 བསྐྱུན་པའི་བྱིར་དུ། དགའ་ལྡན་གྱི་བྱང་སེམས་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་
 པ་སྤྱིང་གཞན་དུ་མི་འདུག་པར་འཛམ་བུ་སྤྱིང་པའི་མིར་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་
 པའི་རྣམ་གཞག་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ།

གཞུང་དེ་དག་གིས་བསྐྱབས་པའི་འབྲས་བུ་སྟོན་པ་ན། རྒྱ་དེས་
 ན་མིའི་སྲིད་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་བསྐྱུན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། དེ་
 ལྟར་མ་བྱས་ན་བཅུད་འཆགས་པ་དང་ཆོས་མ་ཐུན་པར་སྟོམ་པ་སྟོན་པའི་
 སྐལ་པ་སྐྱེ་དགའ་ལྡན་གྱི་བྱང་སེམས་འཛམ་བུ་སྤྱིང་པའི་རྟེན་ལ་འཆང་རྒྱ་
 བར་བསྐྱབས་པ་མ་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་དོ། །དེས་ན་སྤར་བཤད་པའི་
 སྐྱེ་གནས་བཞིའི་ནང་ནས་ལྷག་མོས་དང་རྣལ་འབྱོར་བཞིས་ལྷ་བསྐྱེད་པ་
 འཛམ་བུ་སྤྱིང་པའི་མིའི་སྲིད་པ་འབྲུག་པའི་རིམ་པ་དང་བསྐྱུན་ནས་འཆད་
 པ་མ་གོ་བར་སྐྱེ་གནས་བཞི་བཤད་པས་དེ་དག་དང་འབྲས་བུའི་བསྐྱེད་ཆོག་
 མི་འབྲས་བུ་བཞིའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་སྐྱེ་གནས་བཞི་སྤྱང་བར་བཟུང་ན་

སྐབས་ཀྱི་དོན་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །

འདི་ལ་བཞི། སློབ་མའི་བྱི་བ་དགོད་པ། སློབ་དཔོན་གྱིས་ལན་
གདབ་པ། དེ་ལ་ཤེས་བྱེད་དགོད་པ། དེ་དག་གིས་བྱུབ་པའི་དོན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། རྒྱལ་ཡོད་གསོལ་པ། སྤྱིང་གསུམ་པའི་མི་རྣམས་
ཀྱང་སོ་སོར་གནས་པ་མ་ལགས་སམ། ཅིའི་སྤྱད་དུ་སྦྱེ་བ་གཅིག་
གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་སེམས་དབང་ཆེན་པོ་དགའ་
ལྷན་གྱི་གནས་མཆོག་ནས་དེར་འཇུག་ཅིང་མི་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་
པའི་རྒྱ་ཉིད་བཅོམ་ལྷན་འདས་ནི་ཇི་སློབ་དཔོན་སྟོན་པས་བཤད་དུ་
གསོལ། ༽

བཅུད་འཆགས་པ་དང་མ་བྱུན་པར་སྟོན་སྟོན་པ་འཆད་པའི་སྐབས་
འདིར་དོ་ཇི་སློབ་མས་གསོལ་བ། འཛམ་བུ་སྤྱིང་ན་མི་ཡོད་པར་མ་ཟད་
ལུས་འཕགས་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱིང་གསུམ་པའི་མི་རྣམས་ཀྱང་སྤྱིང་སོ་
སོར་གནས་པ་མ་ལགས་སམ་སྟེ་གནས་ལགས་ན། ཅིའི་སྤྱད་དུ་འཆང་
རྒྱ་བ་ལ་སྦྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་དགའ་ལྷན་
གྱི་གནས་མཆོག་ནས་སྤྱིང་གསུམ་པོ་དེར་འཇུག་པར་མི་མཛད་པའི་རྒྱ་
མཆོན་བཤད་དུ་གསོལ། བྱང་སེམས་དེ་འཆང་རྒྱ་བའི་སྐབས་འདིར་
ངེས་པ་ཁོ་ནར་འཛམ་བུ་སྤྱིང་དུ་འཇུག་པ་སྟེ་དེའི་མིར་སྐྱེ་འབྱུངས་ནས་

མི་ནམས་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཉིད་བཅོམ་ལྡན་འདས་དོན་མེས་སྟོབ་
དཔོན་སྟོན་པས་བཤད་དུ་གསོལ་ཞེས་བྱས་པ་སྟེ། མདོར་ན་མིའི་རྟེན་ལ་
འཆང་རྒྱ་པའི་བྱང་སེམས་དེ་མིར་བྱད་པར་མེད་པ་ལ་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་
མི་ཁོ་ནར་འབྱུངས་ནས་འཆང་རྒྱ་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། །དོན་མེས་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་སྒྲུབ་པ། ཤར་གྱི་ལུས་
འཕགས་དང་། ལུབ་གྱི་བ་ལང་སྟོད་དང་། བྱང་གི་སྒྲ་མི་སྟན་གྱི་
མི་ནམས་ཡོངས་སྟོད་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་ཏེ། དེ་ལྟ་མོད་གྱི་སྒྲུབ་ཞིང་
མོངས་པས་མི་སྟོད་ཅིང་མི་འབྱེད་དོ། །འཛམ་བུའི་གླིང་པ་འདི་ནི་
ལས་གྱི་ས་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ན་ལེགས་པར་སྦྱད་པ་དང་། ཉེས་པར་
སྦྱད་པས་མཆོག་དང་འབྲིང་དང་ཐ་མིའི་སེམས་ཅན་ནམས་སུ་ལས་
གྱི་འབྲས་བུ་ནམ་བར་སློན་པས་འདིར་སྦྱང་བ་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟ་
སྟེ་འཛམ་བུའི་གླིང་པའི་མི་ནམས་གཡོ་དང་། རྒྱ་དང་། དེགས་པ་
དང་། སྤག་དོག་དང་གཏུག་པའི་བསམ་པས་རིམས་ནད་ལ་སོགས་
པས་ཡོངས་སུ་གཟིར་བར་འགྱུར་རོ། །འོན་ཀྱང་མགོ་སྒྲོས་པས་གོ་
བ་དང་། དབང་པོ་རྣེས་སློན་པ་སྟེ། དེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ནམས་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སྐྱེ་བོའི་གནས་གྱིས་དབུས་སུ་སྐྱེ་འབྱུངས་
ཤིང་ཆོས་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །༽

དོ་རྩེ་སློབ་དཔོན་གྱིས་ལན་སྟེན་པ། འཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་ལ་
སོགས་པའི་སྒྲིང་གསུམ་གྱི་མི་རྣམས་ལོངས་སྟོང་གི་འབྲོར་བ་ཆེན་
པོ་དང་ལྷན་པས་ལོངས་སྟོང་གི་ས་བ་ཡིན་ཏེ་ལོངས་སྟོང་ཆེ་བ་དེ་ལྟ་
མོད་གྱི་སྟེ་དེ་ལྟ་ནའང་དབང་པོ་ལྷན་པས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་
ཆེན་པོས་མི་དཔྱོད་ཅིང་ཚོངས་པས་ཞིབ་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་མི་འབྱེད་
བ་སྟེ་དཔྱོད་མི་རུས་སོ། །དེས་ན་རྟོན་དེ་ལ་འཆང་རྒྱ་བར་མི་འགྱུར་
རོ། །སྒྲིམ་འབྱུང་གི་ལེའུ་གཉིས་བ་ལས་ཀྱང་། འཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་བ་
སྒྲིང་སྟོང་། །དེ་བཞིན་བྱང་གི་སྒྲིམ་སྟོང་། །སྒྲིང་གསུམ་པོ་ཡི་མི་རྣམས་
ནི། །ལོངས་སྟོང་ཆེན་པོས་ཡང་དག་འཆོ། །རྣམ་རྟོག་མེད་ཅིང་རྣམ་དཔྱོད་
མེད། །ལྷན་ཚོངས་བྱེ་བྲག་མི་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལྷན་བ་ནི་རང་ཉིད་གྱིས་འདོད་དོན་སྟུབ་བ་དང་མི་འདོད་བ་སེལ་
བ་ལ་ཚོངས་བ་དང་། ཚོངས་བ་ནི་གཞན་གྱིས་བསྟན་པའི་དོན་འདྲིན་
མི་རུས་བ་དང་དེ་ཉིད་ནི་བྱེ་བྲག་མི་བྱེད་པའོ། །ཞེས་འགྲེལ་པར་བཤད་
དོ། །འཇམ་བུ་སྒྲིང་པ་འདི་ནི་ལས་གྱི་ས་བ་ཡིན་ཏེ་དེས་ན་ལས་གྱི་འབྲས་
བུ་རྣམ་པར་སྟོན་བ་འདིར་སྒྲིང་བར་འགྱུར་རོ། །སྟོན་ཚུལ་ནི་མཆོག་དང་
འབྲིང་དང་ཐ་མའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སུ་རྣམ་པར་སྟོན་བ་སྟེ་ཆེ་རིང་གྲང་
དང་འབྲོར་དབུལ་ལ་སོགས་པའི་མཆོག་དམན་གྱི་བྱང་བར་ཆེན་པོ་ཅན་

ནོ། །དེ་ཡང་ཆེ་རབས་སྤྲ་མར་ལེགས་པར་སྤྱད་པ་དག་བ་དང་ཉེས་པར་
སྤྱད་པ་མི་དག་བ་བསགས་པའི་མཐུས་སོ། །དེས་ན་སྤྱིང་གཞན་གྱི་མི་
རྣམས་ནི་སྟོན་གྱི་ལས་གྱི་མཐུས་འདི་འདྲ་བའི་མཆོག་དམན་གྱི་བྱད་པར་
ཆེན་པོ་ཅན་མ་ཡིན་པས། སྤྱིང་འདི་ལ་ལས་གྱི་ས་པར་གསུངས་སོ། །

རྩ་བ་རྩ་བས་ནི། འདི་ལྟར་འཛམ་བུ་སྤྱིང་ཉིད་གྱི་ཡུལ་དང་གནས་
དེ་དག་ན་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་བཞུགས་ཏེ། སྤྱིང་འདི་ཉིད་ལས་གྱི་ས་པ་
ཡིན་པས་ལས་རྣམས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་གྱི་སྤྱིང་གཞན་རྣམས་ན་ནི་དེ་
ཉིད་གྱི་ལས་གྱིས་དེར་འབྲས་བུ་སྟོན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གཞན་གྱི་འབྲས་
བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཏུ་ལས་མི་འགྲུབ་པས་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་སྤྱིང་
གཞན་ཏུ་མི་གཤེགས་སོ། །ཞེས་ཆེ་དེ་ལ་བསགས་པའི་ལས་གྱིས་ཆེ་དེ་
ཉིད་ལ་འབྲས་བུ་འགྲུབ་མི་འགྲུབ་ལ་ལས་གྱི་ས་པ་ཡིན་མིན་ཏུ་འཛོག་
ཅིང་སྤྱིང་གཞན་པ་རྣམས་ལས་གྱི་ས་པ་མིན་པས་ཡུལ་ཉེར་བཞིའི་རྣལ་
འབྱོར་མ་རྣམས་སྤྱིང་གཞན་ཏུ་མི་གཤེགས་པར་ནོར་མེ་མཁའ་འགྲུའི་ལེའུ་
བརྩ་བཞི་པའི་འགྲེལ་པར་གསུངས་སོ། །ཉེས་སྤྱོད་དེའི་འབྲས་བུ་སྟོན་
ཚུལ་གཞན་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། འཛམ་བུ་སྤྱིང་གི་མི་རྣམས་རྟེན་བཀྱར་ལ་
ཆགས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་ཞིང་འདོད་ཆགས་དང་གཉི་ཐུག་གང་རུང་
གི་ཆར་གཉོགས་པ་ཡོན་ཏན་མེད་བཞིན་ཏུ་ཡོད་པ་ལྟར་སྟོན་པའི་གཡོ་

དང་། རོ་བོ་དེ་དང་འབྲེལ་བ་ལ་རང་གི་སྐྱོན་ཐབས་ཀྱིས་མི་མངོན་པར་བྱེད་
པའི་སྒྱུ་དང་། རིགས་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་ཆོས་ལ་ཆགས་པའི་དབང་
གིས་སེམས་ཡོངས་དུ་གཏུགས་པའི་རིགས་པའམ་རྒྱགས་པ་དང་། ཞེ་
སྤང་གི་ཆར་གཏོགས་ཤིང་གཞན་གྱི་ཕུན་ཆོགས་ལ་སེམས་ཁོང་ནས་
འབྱུག་པའི་ཕྱག་དོག་དང་། གཞན་ལ་གཞོད་པ་བྱ་བར་སེམས་པའི་གདུག་
པའི་བསམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་མང་པོ་དང་ལྡན་པས་རིམས་
ནད་ལ་སོགས་པའི་ནད་མང་པོ་དང་། རྒྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་
བྱག་པོ་མང་པོས་ཡོངས་སུ་གཟེར་བར་འགྱུར་རོ། །

སྒྲིམ་འབྱུང་ལས་ཀྱང་། འཛམ་བུ་གླིང་རྣམས་ལེགས་སྐྱེས་
པའི། །ལས་ཀྱི་ས་པར་རབ་ཏུ་གྲགས། །ལེགས་བྱས་དང་ནི་ཉེས་
བྱས་ལས། །མཆོག་དང་འབྲིང་དང་ཐ་མ་ཡི། །སྐྱེ་བ་སྤྲ་མའི་རྣམ་སྟོན་
འདིར། །སྐྱེ་བོ་ཀུན་ལ་མཐོང་བར་འགྱུར། །རྒྱགས་པ་སེར་སྒྲ་གདུག་
སེམས་དང་། །གཡོ་སྒྱུ་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། །ཆགས་སྤང་གཏི་མུག་
སོགས་རྣམས་དང་། །རྒྱ་དང་ནད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་གཟེར། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་
སྐྱོན་མང་པོ་ཅན་ཡིན་ན་དེའི་ཉེན་ལ་འཆང་རྒྱ་བར་འགལ་ལམ་སྦྲུམ་ན་
སྐྱོན་དེ་དག་ཡོད་པ་འོན་ཀྱང་ཆོག་གི་མགོ་སྟོས་པས་དོན་རྗེས་པར་གོ་
བ་དང་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་བ་དང་སྒྲིན་ཞིང་

རྒྱལ་པོད་པ་སྟེ། དེས་ན་བྱང་སེམས་སྟེ་བ་གཅིག་གིས་སོགས་པ་དགའ་
 རྒྱན་ན་བཞུགས་པ་ནུམ་པ་འཛམ་བུ་སྤྱིང་གི་སྟེ་པོའི་གནས་ནུམ་པ་གྱི་
 དབུས་སུ་སྟེ་འབྱུངས་ཤིང་རྟེན་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ནས་མི་ནུམ་པ་ལ་ཆོས་
 སྟོན་པར་འབྱུང་དོ། །ནད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡོད་པ་ནུམ་པ་
 སངས་རྒྱས་འཛམ་བུ་སྤྱིང་དུ་འབྱོན་པའི་རྒྱ་མཆན་དུ་འཆད་པ་ནི་འོན་
 །ཀྱང་ཞེས་པ་དང་འགའ་བས་མི་འཐད་དོ། །སྟོམ་འབྱུང་ལས་ཀྱང་། འཛམ་
 བུ་སྤྱིང་པའི་མཆོག་གཙོ་བོ། །དབུས་གྱི་ཡུལ་དུ་སྟེས་པ་དེ། །དབང་པོ་
 རྒྱལ་འབྲིང་ཚོན་པོ་ནུམ་པ། །སྟེ་བ་སྤྲ་མའི་དགེ་བ་ལྟོས། །ཞེས་གསུངས་
 ཏི་དབང་པོ་གསུམ་ཡོད་པ་ནི་སྟོན་གྱི་དགེ་བའི་ལས་ལ་ལྟོས་པར་འགྲེལ་
 པས་བཤད་དོ། །ལན་གྱི་གཞུང་དེ་དག་གིས་ནི་མིར་མཚུངས་ཀྱང་དབང་
 པོ་ཤིན་ཏུ་རྒྱུ་བ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་སྤྱིང་གཞན་དུ་སངས་རྒྱས་
 འཆང་མི་རྒྱ་ལ་འཛམ་བུ་སྤྱིང་དུ་འཆང་རྒྱ་བ་དང་། དེ་ཡང་འཛམ་བུ་སྤྱིང་
 པའི་མཆོག་ཡུལ་དབུས་སུ་འབྱོན་པར་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། །དེའི་ཕྱིར་གསུངས་པ། མི་རུ་འབྱུངས་པ་ངེས་
 རྒྱལ་དང་པོ་སྟེ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྒྱལ་ནི་གཉིས་པའོ། །འདུལ་བ་སྤྱང་
 བ་རྒྱལ་ཆེན་གསུམ་པ་སྟེ། །ཏིང་འཛིན་བརྟེན་པ་རྒྱལ་མཆོག་བཞི་
 བ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གསང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་

རྣམ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱད་ལས། ༡

འཛམ་བུ་སྤྱིང་པའི་ཉེན་ལ་བྱང་སེམས་འཁོར་རྒྱ་བ་དེའི་ཕྱིར་རྒྱད་
དུ་ཡང་སྤར་བཤད་པ་དང་མ་སྟན་པར་གསུངས་པ། འཁོར་རྒྱ་བའི་ཚུལ་
བཞི་ལས། འཛམ་བུའི་སྤྱིང་དུ་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ལས་གྲོལ་བའི་མི་རུ་
འབྱུངས་པ་ནི་ངེས་ཚུལ་དང་པོ་འོ། །ཁྱིམ་ནས་ངེས་པར་བྱུང་ནས་རབ་ཏུ་
བྱུང་བ་ནི་ཚུལ་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་འདུལ་བ་ནས་བསྟན་
པའི་བསྐྱབ་པ་བསྐྱང་བ་ནི་ཚུལ་ཆེན་གསུམ་པོ་འོ། །དེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྱིམས་
ལ་བཏེན་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་བརྟེས་པ་ནི་ཚུལ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་
པ་བཞི་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གསང་བ་ཞེས་བྱ་བ་རྣལ་
འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱད་ལས་གསུངས་སོ། །སྟོམ་འབྱུང་ལས་ཀྱང་། མི་རུ་
སྦྱེས་པ་འབྲས་བུའི་དམ་པ་དང་པོ་སྟེ། །རང་གི་ཁྱིམ་ནས་ངེས་འབྱུང་རྟེན་
པ་གཉིས་པ་ཡིན། །རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་དགོ་བ་སྐྱབ་པ་གསུམ་པ་སྟེ། །ཅེ་
གཅིག་ཡིད་ནི་རྟེན་པ་བཞི་པ་དག་ཏུ་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

སྟོམ་འབྱུང་འབྲེལ་པར་ཁྱིམ་ནས་བྱུང་བ་གཉིས་པ་དང་རབ་ཏུ་
བྱུང་བ་གསུམ་པར་མཛད་མོད་ཀྱང་། རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་དགོ་བ་སྐྱབ་པ་
ཞེས་པའི་དགོ་བ་སྐྱབ་པ་གསུམ་པར་བྱ་སྟེ་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གསང་
བ་དང་སྟོན་གསལ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་མ་སྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་

ནི་སངས་རྒྱལ་འཁོར་རྒྱ་བ་ལ་ཆགས་བྲལ་དང་ཆགས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཀྱིས་
 འཁོར་རྒྱ་ཚུལ་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིན་གསལ་ལས། མི་ཡི་སྦྱི་
 བར་འབྱུངས་པ་ནི། །རྒྱུད་ཅེས་བྲ་བ་ཡིན་པར་བཤད། །བཙུན་མོའི་འཁོར་
 གྱི་ནང་ནས་ནི། །ངེས་པར་འབྱུང་བ་སྦྱང་གཞི་ཡིན། །འདུལ་ལས་སྒྲོམ་པ་
 བསྟན་པ་ནི། །ངེས་པའི་ཆོག་ནི་ཡིན་ཞེས་བཤད། །འབྲས་བུ་འདོད་པས་
 ཆོས་སྦྱོད་པ། །དེ་ནི་རྒྱ་ཞེས་བརྗོད་བྲ་སྟེ། །འདི་ནི་འདོད་ཆགས་བྲལ་
 ཆོས་ཀྱི། །རིགས་པ་རྣམ་པ་བཞིར་འདོད་དོ། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། །གསུངས་པས་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་
 ལྟར་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་མིའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྲིད་པར་
 བླགས་ཏེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་བརྟེན་པ་
 དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་དེས་ན་འདིར་མིའི་སྲིད་པའི་སྦྱི་བའི་
 རིམ་པ་བསྟན་ཏོ། །༽

ལྟར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་གསུངས་པས་ན་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་
 དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་མི་ཡི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྲིད་
 པར་བླགས་པ་སྟེ་སྦྱི་འབྱུངས་ཏེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་གོ་
 འཕང་བརྟེན་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་མཚན་དེས་ན་འཛམ་བུ་གླིང་
 པའི་མིའི་སྲིད་པ་སྦྱི་བའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བརྟེན་པ་ལྟ་བུ་སྦྱོད་པའི་

རིམ་པ་འདིར་བསྟན་རྟོ། །གལ་ཏེ་འོག་མིན་གྱི་ཉེན་ལ་འང་སངས་རྒྱས་
འཁོར་རྒྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མིའི་
ཉེན་ལ་འཁོར་རྒྱ་བའི་གཏན་ཆིགས་འདི་མ་བྱལ་ལ་བྱལ་ཏུ་ཚུགས་ཀྱང་སྦྱོར་
བྱེད་དུ་མི་བྱང་སྟེ། འདི་ལྟར་དམ་པ་ཏོག་དཀར་པོ་ལྟ་བུའི་བྱང་ལེམས་དེ་
འཛམ་བུ་སྤྱིང་པའི་ཉེན་ལ་འཁོར་རྒྱ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྟག་མོས་དང་
རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་བཉེན་པ་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པ་ན་འཛམ་བུ་
སྤྱིང་པའི་མིའི་སྤྱིད་པ་སྦྱེ་པའི་རིམ་པ་དང་མ་ཐུན་པར་སྒྲོམ་དགོས་པ་ལ་
ཅི་ཡང་མི་ཐན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན་དེའི་སྒྲོན་མེད་དེ།

དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་མིའི་ཉེན་ལ་འཁོར་རྒྱ་བར་
གསུངས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་སྤྱིའི་དབང་དུ་མཛད་པ་མིན་གྱི། འདོད་པའི་
ཁམས་སུ་འཁོར་རྒྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
བཉེན་པ་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པ་ཡང་འདིར་སྟགས་ཀྱི་ལམ་སྒྲོམ་པ་སྤྱིའི་དབང་དུ་
མ་བྱས་གྱི། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་གདུལ་བུའི་གཙོ་བོ་རིན་པོ་ཆེ་
ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ཆེ་དེ་ལ་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་བསྒྲོམས་ནས་སྟགས་ནས་
འབྱུང་བ་བཞིན་འཁོར་རྒྱ་བའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉེན་
དེ་ཡང་འདོད་པའི་ཉེན་ཅན་པར་ངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པའི་ཉེན་ཅན་པ་
ཡིན་པར་ཅིས་ཤེས་སྟམ་ན། རྟོ་རྩེ་སྤྱིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས། རྣལ་འབྱོར་

ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་གངས་མང་དུ་གསུངས་པའི་མཐར། འདི་ནི་གཉིས་
པོ་འབྱུང་བ་ཡིས། རྒྱུད་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་ལག་
བཅངས་དང་། རྒྱུད་དང་བལྟས་པས་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། དཔལ་
སྟོབས་ལྷུ་ཉའི་བརྟག་པ་བྱག་པ་ལས། རྒྱུད་དང་བལྟས་དང་ལག་བཅངས་
དང་། །གཉིས་གཉིས་འབྱུང་དང་རྣམ་པ་བཞི། །སྤེན་བྱའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱུད་
བཞིར་གནས། །ཞེས་རྒྱུད་པ་ལ་སོགས་པའི་འདོད་ཆགས་རིགས་བཞི་
ལམ་དུ་བྱེད་པ་ལ་རྒྱུད་སྤེ་བཞིར་གསུངས་ཤིང་འདོད་ཆགས་དེ་དག་
ཀྱང་། མཛོད་ལས། གཉིས་གཉིས་འབྱུང་དང་ལག་བཅངས་དང་། །རྒྱུད་དང་
བལྟས་པས་འབྲིག་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྲིག་པའི་འདོད་ཆགས་སུ་གསུངས་
པས་རྒྱུད་སྤེ་བཞི་གང་གི་ཡང་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་འདོད་ཁམས་པར་ཁ་
ཅིག་འཆད་ཀྱང་། འདིར་ནི་གཞན་གསུམ་རེ་ཤིག་བཞག་ལ་རྣམ་འབྱོར་
ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་གདུལ་བྱ་བཤད་དེ།

དེ་ཡང་ལམ་དེ་ལ་མོས་པ་དང་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཅུ་ལ་ངེས་པ་
མེད་ཀྱི་གང་གི་དབང་དུ་མཛོད་ནས་རྒྱུད་དེ་གསུངས་པའི་གདུལ་བྱའི་
གཙོ་བོའོ། །དེ་ནི་དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་གྱི་ཆགས་པའི་སྒྲོ་ནས་འདོད་
ཡོན་ལམ་དུ་བྱེད་ཀྱས་པའི་འདོད་ཁམས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔལ་ཡེ་ཤེས་རྟོ་
རྩེ་ཀྱན་ལས་བརྟུས་པའི་རྒྱུད་ལས། སྤྲགས་དང་བྱག་རྒྱས་སྤོན་དུ་མཛོན་

པར་འདུས་བྱས་པའི་དོན་དང་པར་མཉམ་པར་སྒྱུར་བ་མེད་པར་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་གསུམ་ཉེ་བར་མཆོན་པར་མི་བྱས་སོ། །རྣམ་ག་དང་མིང་ག་ཡང་
དག་པར་སྒྱུར་མི་བྱས་པ་དེས་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཉིང་དེ་འཛིན་མི་ཆེད་
དོ། །ཞེས་དང་། གང་དོན་དང་པར་མཉམ་པར་སྒྱུར་པའི་བདེ་བས་རང་
བཞིན་སྤང་བ་ཡང་དག་པར་ཉེ་བར་མཆོན་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་
པོའི་གོ་འཕང་ལ་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། འདུས་པའི་ཅ་རྒྱད་
སྟོན་པའི་ཆེ་སྟོན་པས་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་ཚུལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་
འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ནས་བསྟན་པའི་དོན་ལ་མདོ་བསྐྱེད་ལས།

རིམ་ལྔར་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་ནི་འདོད་
ཆགས་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་རབ་ཏུ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་བྱིར་ལེའུ་དང་
པོར་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་ཚུལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་
པར་འདུག་པར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྐྱེ་བཞིན་པ་ལ་གནས་པས་དང་
པོ་སྒྱུར་བ་བྱ་སྟེ་འདོད་ཆགས་ལ་སྒྱུད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདོད་
པས་ཐར་པ་རབ་ཏུ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་བྱིར། ཞེས་དང་། སྟོན་གསལ་ལས་
ཀྱང་། ད་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ན་གནས་པའི་ཡུལ་ལ་ཆགས་པའི་སེམས་
ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡེའི་སྟོན་སྟོལ་བ་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་
བྱིར། ཞེས་དང་། གང་གི་དོན་དུ་འདི་ཉིད་མཛད་ཅེས་པའི་ལན་དུ། སྐྱེ་བོ་

འདོད་ཆགས་ཅན་དོན་དུ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་པོ་གཉིས་
 སྐྱོར་ཡང་ངན་འགྲོ་གཉིས་དང་འདོད་ལྟ་འོག་མ་གཉིས་དང་མི་ནམས་
 ལ་ཡོད་ཀྱི་དེ་དག་ལས་གཞན་ན་མེད་ལ་ངན་འགྲོ་ནི་སྒྲགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་
 རྟེན་ནམ་དག་ཏུ་མི་རུང་ཞིང་འདོད་ལྟ་ལ་ཡང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རྟེན་བྱང་
 སེམས་ཀྱན་ད་ལྟ་བུ་མེད་པས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དགའ་བཞི་ལ་སོགས་
 པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་མཆོན་དུ་མེད་པས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོར་
 མི་རུང་ངོ་། །

དབང་པོ་གཉིས་སྐྱོར་གང་ན་ཡོད་པ་དང་བྱང་སེམས་ཀྱན་ད་ལྟ་
 བུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཚུལ་ནི། ས་ཡི་དངོས་གཞི་ལས། དུད་འགྲོ་ནམས་དང་
 ཡི་དྲགས་ནམས་དང་མི་ནམས་ལ་ནི་ལུས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་སྦྱག་བསྐྱལ་
 འདྲེས་པར་ཡོད་པས་འབྲིག་པའི་སྐྱོར་བ་ཡོད་དེ། སྐྱེས་པ་དང་བྱུང་མེད་
 དེ་ནམས་པན་ཚུན་གཉིས་ཀྱིས་གཉིས་སྐྱོད་པར་བྱེད་དེ་ཁུ་བ་ཡང་འབྱུང་
 ངོ་། །འདོད་པ་ན་སྐྱོད་པའི་ལྟ་ནམས་ལ་ཡང་འབྲིག་པའི་སྐྱོར་བ་ནི་ཡོད་
 ལ་ཁུ་བ་འབྱུང་བ་ནི་མེད་དེ། དེ་དག་གི་ནི་འབྱུང་བའི་ཆེ་མཆོན་གྱི་སྐོ་
 བས་རྒྱུད་ཉི་ཆེ་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་སྒྲོ་བ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་
 གྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་སོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་དག་ནི་ལུས་
 ཀྱི་ཕྱི་ནང་གཙང་ཞིང་ཐིང་བ་མེད་དོ། །དེ་དག་ལ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ་མི་གཙང་

བའི་རྣམ་འདི་ལྟ་སྟེ་རྒྱལ་དང་བྲི་མ་དང་རྒྱས་པ་དང་རྩ་དང་མཁལ་མ་དང་
སྤྱིང་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་མེད་དེ། །ཞེས་རྩ་དང་ནང་ཁོལ་
རྣམས་མེད་པར་གསུངས་པས་འདོད་ལྟ་རྣམས་ལ་ཀྱན་ད་ལྟ་བུའི་རྟེན་རྩའི་
ལའོར་ལོ་རྣམས་ཀྱང་མེད་དོ། །དེ་དག་གིས་བདུད་རྩི་ལ་སོགས་པའི་ཁམ་
ཟས་ཟོས་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་ནས་
ལྷ་སྟེ་བཤད་གཅིར་འགྱུར་བ་མེད་པར་ས་ཡི་དངོས་གཞི་ལས་གསུངས་
སོ། །མིའི་སྤྱིང་གཞན་རྣམས་ཀྱང་སྤྱར་བཤད་པ་ལྟར་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་
རྣོ་བ་མ་ཡིན་ལ། སྤྱགས་ནས་བཤད་པའི་ཆེ་གཅིག་གིས་སངས་རྒྱས་
འགྱུ་བ་པ་ལ་ནི་དབང་པོ་མཆོག་ཏུ་རྣོ་བ་ཞིག་དགོས་པས་མཛུམ་བུ་སྤྱིང་
པ་དགོས་སོ། །

འདི་ཡང་སྒྲོན་གསལ་ལས། ལུ་རྒྱལ་དེ་བཞིན་བད་དཀར་
དང་། །བརྒྱ་ཅ་ཐུན་ཉིད་དག་སྟེ། །གང་ཟག་བཞི་པོ་འདི་དག་ནི། །ཆོགས་པ་
ལ་བཤད་གང་ཟག་གོ། །རྩོགས་བའི་རིམ་གྱི་སྐལ་ལྡན་ཞིང་། །རྟག་ཏུ་སྦྱོད་
པས་རྣམ་བརྒྱན་པ། །འདི་ནི་རིན་ཆེན་གང་ཟག་སྟེ། །སྒོ་བ་མ་ལ་བཤད་
སྦོད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོགས་བཤད་ཀྱི་སྦོད་ཀྱི་གང་ཟག་
བཞི་དང་སྒོ་བ་བཤད་ཀྱི་སྦོད་གཅིག་སྟེ་ལྷ་ཡོད་ཀྱང་གདུལ་བུའི་གཙུག་པོ་
ནི་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་ཡང་རྒྱུད་དང་སྐབ་ཐབས་ཀྱི་རྒྱ་གཞུང་པལ་

མོ་ཆེན་སྐྱེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསྟན་པ་མང་བར་སྤང་ན་ཡང་བྱད་
མེད་རྟེན་དུ་མི་རུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་བཙུག་སུམ་པ་ལས།
རིག་པ་ཆེན་མོ་སྤྱན་ལ་སོགས། རྟག་ཏུ་འདོད་པའི་དོན་བཙོན་པ། འདོད་
པའི་ལོངས་སྤྱོད་དག་གིས་ནི། །རྗེ་ལྷར་འདོད་པ་བསྟེན་ན་འགྲུབ། །ཅེས་
གསུངས་ཤིང་དེའི་འགྲེལ་བ་སྟོན་གསལ་ལས་ཀྱང་། འདོད་ཆགས་ལས་
སྐྱེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ནི་སྐྱེས་པ་འབའ་ཞིག་གིས་བསྐྱབ་པར་མ་ཟད་ཀྱི་བྱད་
མེད་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རིག་པ་ཆེན་
མོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལ་
རིག་པ་ཆེན་མོ་ནི་ལེགས་པར་བསྐྱབས་པའི་ཕྱག་རྒྱའོ། །སྤྱན་ལ་སོགས་
པ་ནི་བརྒྱ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་བྱད་མེད་བཞིའོ། །

འདོད་པ་ནི་ཡུལ་ལྔ་དང་དེའི་དོན་ནི་དེ་ནམ་པར་དག་པ་སྟེ་དེ་
ལ་རྟག་ཏུ་སྒྲོམ་པ་ལྟར་ལེན་པ་ལ་བཙོན་པས་རྗེ་ལྷར་བདེ་བར་འདོད་
པའི་ཡུལ་ལ་བསྐྱབས་ན་རྗེ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་འགྲུབ་པར་འགྲེལ་པར་
བཤད་པས་ཐོབ་བྱ་འབྲུལ། རྟེན་ནི་སྒྲོམ་འབྱུང་དང་གདན་བཞི་དང་ཞལ་
ལུང་ལ་སོགས་པར་གསུངས་པའི་མཆན་ཉིད་དེ་ནམས་ཆང་བའི་བྱད་
མེད་དགོས་པར་གསལ་ལོ། །འདི་ཡི་གོལ་ལྷགས་ཀྱི་བྱད་པར་ནི་རྗེ་
རྗེ་མཁའ་འགྲོའི་ལེའུ་དང་པོའི་འགྲེལ་པར་ཡང་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་

འདོད་པའི་རྟེན་ལ་འཁང་རྒྱ་བ་ཐམས་ཅད་འཛམ་བུ་སྤྱིང་པའི་རྟེན་ཅན་དུ་
བསྐྱབས་པས་ནི་སྒྲགས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་ཆེ་དེ་ལ་འཁང་རྒྱ་བ་རྣམས་ཀྱང་
འདོད་པའི་རྟེན་ལ་འཁང་རྒྱ་བ་ཡིན་པས་འཛམ་བུ་སྤྱིང་པའི་རྟེན་ཅན་
དུ་འགྲུབ་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྟེན་དེས་བཅུད་ཆགས་པ་དང་ཆོས་
མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བའི་མཐུན་ཡུལ་ཡང་འཛམ་བུ་སྤྱིང་པའི་མིའི་
སྤྱིད་པ་འགྲུབ་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་སྐྱོམ་པ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

སྟོན་འབྲུང་གི་ལེའུ་གཉིས་པ་བསྐྱེད་རིམ་སྟོན་པའི་ལེའུ་ལས་
སྤར་བཤད་པ་བཞིན་སྐྱེ་གནས་བཞི་བཤད་པའི་འོག་དུ་སྤྱིང་བཞི་ལ་
ལོངས་སྐྱོད་དང་ལས་ཀྱི་ས་གཉིས་དང་འཁང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་བཞི་གསུངས་
པའི་དོན་རྣམས་ནི་འགྲེལ་པས་འདི་དང་མི་མཐུན་པར་བཀའ་མོད་ཀྱང་
སྟོབ་དཔོན་འདིས་བཀོལ་བའི་དོན་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྤྱང་བས་རྒྱུད་དེའི་
དོན་ཡང་འདི་དང་མཐུན་པར་བྱའོ། །འདིར་ཆོས་མཐུན་སྐྱོམ་པ་པོ་དེ་
འཛམ་བུ་སྤྱིང་པའི་མི་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་ཆོས་མཐུན་པའི་མཐུན་ཡུལ་
ལ་འཛམ་བུ་སྤྱིང་པའི་མིའི་སྐྱེ་ལེ་བར་དོ་གསུམ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཅི་ཡིན་སྟུམ་ན། སྤྱིར་ཆོས་མཐུན་སྐྱོམ་པ་དང་བྱུང་པར་དུ་འཛམ་བུ་
སྤྱིང་པའི་མི་དང་མཐུན་པར་སྐྱོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་གནད་ཀྱི་དོན་དང་རིམ་
པ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱང་བར་བྱ་བའི་གཞིར་གང་འགྱུར་བ་རྣམས་ནི་འཆད་

པར་འགྱུར་རོ། །སྤྲལ་ས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་ཆེ་གཅིག་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་
སངས་རྒྱས་དེ་མིའི་རྟེན་ལ་སྐྱབ་ན་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ཅན་གྱིས་རྟེན་དེ་ལ་
ཐོབ་པའི་སངས་རྒྱས་སྤྲལ་ས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་འདོད་མི་འདོད་དང་འོག་
མིན་གྱི་ལྟ་དང་འདོད་པའི་མིའི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་འཁོར་རྒྱ་བའི་ཆོས་དང་
གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་འགྱུར་པའི་བྱད་པར་དང་། མིའི་རྟེན་ལ་འཁོར་རྒྱ་བར་
བཤད་པ་དང་། རྫོགས་རིམ་ཐོབ་ནས་སྦྱོང་བ་བྱེད་པ་མ་བྱུང་བར་ཆེའི་
དུས་བྱས་པ་དེ་འགྲོ་བ་གཞན་དུ་སྦྱེ་བ་མ་སྦངས་པར་འཁོར་རྒྱ་བར་སྦྱོང་
བསྐྱས་ལས་གསུངས་པ་གཉིས་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་དང་། ཆེ་གཅིག་ལ་
འཁོར་རྒྱ་བའི་རྟེན་དེས་ཀྱང་ལུས་བརྗེས་ནས་འཁོར་རྒྱ་བར་སྦྱོང་བསྐྱས་
དང་སྦྱོན་གསལ་ལས་གསུངས་པས། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་དང་པོར་མིའི་རྟེན་ལ་
ལམ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཀྱང་མཐར་འབྲས་བྱ་འཐོབ་པ་ན་ལུས་རྟེན་དེ་བརྗེ་ཚུལ་
རི་ལྟར་བྱེད་པ་སོགས་ནི་རྫོགས་རིམ་གྱི་གཞུང་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་
བབ་པར་སྤང་བས་དེར་བཤད་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མི་དང་མཐུན་པར་
བསྐྱོམ་པ། དེ་འཆི་འཕོ་ཞིང་བར་སྤིང་བྱུབ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པ།
དེས་སྦྱེ་སྤིང་བྱུབ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞལ་
ཡས་ཁང་བསྐྱེད་ནས་ལྟ་བསྐྱེད་པའི་ཐོག་མར་ལྟ་གཞི་མེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་

བསྐྱེད་པར་མདོར་བྱས་སུ་གསུངས་པ་ནི་བསྐྱེད་པ་དང་པོའི་མི་དང་ཆོས་
མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་གཉིས། དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་
མཐུན་ཡུལ། རྒྱགས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ལྷག་མོས་བསྐྱོམ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རྒྱུ་ལ་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་པའི་མི་རྣམས་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་ཅིང་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་
ལུས་ཅན་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཆོན་བ། དབང་
པོ་མ་ཆང་བ་མེད་ཅིང་མ་རྫོགས་པ་མེད་བ། ཁ་དོག་གསལ་པའི་
ལུས་ཅན། རང་གི་མཐུས་ནམ་མཁར་འགྲོ་བ། ཆེ་རིང་ཞིང་དགའ་བ་
ལ་སྦྱོང་བ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལུས་ཅན་ཡིན་ཡང་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱོ་མ་ལྟ་
བྱའི་ཉིང་དེ་འཛིན་མི་ཤེས་ཤིང་མ་ཤེས་པས་ན་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་
ནས་མི་ཤེས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་སྟོབས་ལས་རིམ་གྱིས་རང་
གི་སེམས་ལས་བྱུང་པའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མདོན་
པར་བྲིལ་གྱིས་མནན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་དེ་དག་གིས་ཡིད་ཀྱི་
རང་བཞིན་གྱི་ལུས་སྤངས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱན་གྱི་རིམ་གྱིས་
ཐ་མལ་པའི་མིའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོར་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཏོ། །།

སྤྱིར་བཏུན་འཆགས་པའི་རིམ་པ་ནི་འོད་གསལ་ནས་ལྷ་གཅིག་
ཆེ་འཕོས་ནས་ཆངས་པ་ཆེན་པོར་སྤྱེ་ལ་དེ་ནས་ཆངས་པའི་མདུན་ན་

འདོན་དང་དེ་ནས་ཚངས་རིས་དང་། དེ་ནས་འདོད་ལྟ་བུ་ག་ཡས་རིམ་ནས་
དང་། དེ་ནས་སྒྲ་མི་སྟུན་དང་བ་སྒྲུང་སྒྲོད་དང་ལུས་འཕགས་སོ་དང་འཛམ་
བྱ་སྒྲིང་པའི་མི་ནུམས་རིམ་བཞིན་དུ་འཆགས་སོ། །དེ་ནས་ཡི་དྲགས་
དང་དུད་འགོ་དང་དཔྱལ་བར་སྐྱེ་སྐྱེ་གང་མཐུག་ཏུ་འཛིག་པ་དེ་དང་སོར་
འཆགས་པ་ཆོས་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ནི་ལྟ་དང་མིའི་སྒྲིང་
གཞན་གསུམ་དང་ངན་འགྲོའི་བཟུད་འཆགས་པ་དང་མི་བསྐྱུན་གྱི། འཛམ་
བྱ་སྒྲིང་པའི་མི་དང་བསྐྱུན་ནས་འཆད་དོ། །

དེ་ཡང་འོད་གསལ་གྱི་ལྷའི་རིས་ནས་སེམས་ཅན་ནུམས་ཤི་
འཕོས་ནས་འཛམ་བྱ་སྒྲིང་པའི་མིར་སྐྱེ་སྐྱེ། བསྐྱལ་བ་དང་སོའི་མི་ནུམས་
ནི་མཆན་དཔའི་ཡོན་ཏན་རྗེས་མ་བྱུན་པ་ཡོད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་
ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་ཅིང་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་ཅན་ནི།
མཛོད་འགྲེལ་དུ་མདོ་བྲངས་པ་དང་ལུང་རྣམ་འབྲེད་གཉིས་ཀར་གཟུགས་
ཅན་དང་ཡིད་ལས་བྱུང་བ་གཉིས་སོ་སོར་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་ནི་རྒྱལ་
སོ་སྤྲས་ཀྱིས་གཟུགས་ལྟར་རུང་བ་དང་བརྩམས་ཏེ་སྐྱེས་པ་ལ་བཤད་
དོ། །ལག་པ་དང་རྒྱང་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་དང་སོར་མོ་ལ་སོགས་
པའི་ཉིང་ལག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཆན་པ་སྟེ་དེ་དག་དང་ལྡན་པ། དབང་
སོ་ཆོགས་པས་མ་ཆང་བ་མེད་པ། མ་རྫོགས་པ་མེད་པ་ལ་མཛོད་འགྲེལ་

དུ་མདོ་བྲངས་པ་ལས་ངན་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་འབྱུང་བའི་དོན་ཞར་བ་དང་
ཡོང་བ་མེད་པ་ལ་རྒྱས་པོ་སྤྲས་ཀྱིས་བཤད་དེ་རྣམ་འབྱེད་ལས་དབང་
པོ་མ་ཉམས་པ་ཞེས་པ་དང་མཐུན་ནོ། །ཁ་དོག་གསལ་བའི་ལུས་ཅན་
ལ་མངོན་འགྲེལ་ལས། མངོས་པ་ཁ་དོག་ལ་གནས་པ་རང་གི་འོད་ཅན་
ཞེས་བྲངས་པ་དང་། རྣམ་འབྱེད་གཉིས་དོན་འབྲེལ་བ་ཡོད་ལ་དེའི་དོན་ནི་
དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་བལྟ་ན་སྤྲུག་པ་དང་ཉི་མ་ལ་སོགས་པའི་འོད་ལ་མི་
ལྟོས་པ་ལ་རྒྱལ་པོ་སྤྲས་ཀྱིས་བཤད་དོ། །རང་གི་ལས་ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་
མཐུས་ནས་མཁའ་ལ་འགོ་བ་ལོ་གངས་ཀྱིས་དབག་ཏུ་མེད་པའི་ཆེ་བྱབ་
པས་རིང་ཞིང་ཁམ་ཟས་ལ་མི་ལྟོས་པས་དགའ་བ་ལ་སྒྲོད་པ་སྟེ་དགའ་
བའི་ཟས་ཅན་ནོ། །

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱིས་བརྒྱན་པ་ཞེས་པ་མངོན་པ་དང་
རྣམ་འབྱེད་ལས་མ་བྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལུས་ཅན་ཏེ་འབྱུང་བའི་
ལུས་རགས་པ་དང་བྲལ་བའི་གཟུགས་ཁམས་པའི་ལྟའི་ལུས་དང་འབྲེལ་
བའི་ལུས་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པ་ཡིན་ཡང་རང་གི་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་
ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མངོན་པར་བྲེལ་གྱིས་གཞོན་
པ་སྟེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་འགྱུར་ངོ་། །རྒྱ་གང་གི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་
འགྱུར་བ་ནི། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་བྱུང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་

ལ་མོངས་པའི་མི་ཤེས་པ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་པའི་བག་ཆགས་
གི་སྟོབས་ལས་ལས་ཉོན་གི་དབང་དུ་འགྱུར་རོ། །འདི་ལ་སྦྱ་ལུས་དང་
ཆ་འདྲ་བའི་ལུས་ཡོད་ཀྱང་སྦྱ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཐོས་བསམ་གིས་
མི་ཤེས་ཤིང་བསྟོམས་པས་ཁོང་དུ་མ་ཚུད་དེ་དེས་ན་སྲིད་པར་འབྱུང་བ་
ཡིན་ཏེ་སྟོམ་འབྱུང་ལས། སྦྱ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན། །རབ་ཏུ་མི་ཤེས་
མི་ནམས་ནི། །ཐོག་མེད་དུས་ཅན་ཉོན་མོངས་གི། །བག་ཆགས་རབ་ཏུ་
བསགས་བྱས་ལ། །དེ་ནས་སྟོན་བྱས་ལས་གིས་ནི། །སྦྱེ་དང་འཆི་བ་ཡང་
དག་འབྱུང་། །ཞེས་སོ། །དེ་འདྲ་བའི་ལུས་གྲུབ་པ་དེ་ནས་དེ་དག་གིས་རིམ་
གིས་བརྒྱད་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་རང་གི་འོད་ཀྱབ་པ་ལ་སོགས་
པའི་སྟོན་ནས་ཡིད་གི་རང་བཞིན་གི་ལུས་སྤར་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་ཅན་དེ་
སྤངས་ཏེ་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུད་གིས་རིམ་གིས་ཐ་མལ་པའི་མིའི་བདག་
ཉིད་གི་དངོས་པོ་པོ་མོའི་མཆན་མ་ཅན་རགས་པའི་ལུས་ཡོངས་སུ་འཛིན་
ཏོ། །

གཉིས་པ་ནི། །དེ་ལྟར་བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མི་ཐ་མལ་པའི་ལུས་
ཅན་དུ་གྱུར་ནས་པོ་མོའི་སྟོན་ནས་ཐབས་ཤེས་གི་ནམ་པ་གྲུབ་པའི་བརྒྱད་
གི་སྲིད་པའི་རིམ་པ་གྲུབ་པ་དེ་དང་མཐུན་པར་ལྷག་མོས་གི་ལྟ་པོ་མོའི་
ནམ་པ་ཅན་དུ་སྟོམ་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ལྷག་མོས་གི་ལྟ་ནམས་བསྐྱལ་

བ་དང་པོའི་མི་དང་ཚོས་མ་སྐྱུ་བར་མཛད་པའི་རྒྱ་མཁན་ནི། སྲིད་པ་སྦྱོང་
བ་ལ་སྦྱོང་འཆགས་པའི་འོག་ཏུ་བཅུད་འཆགས་བ་དང་འབྲ་བར། བསྐྱེད་
རིམ་ལ་ཉེན་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་སྦྱོང་ཆགས་པའི་འོག་ཏུ་བཅུད་ཐོག་
མར་ཆགས་བ་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འཛམ་བྱ་གླིང་པའི་
མི་འཆགས་པའི་བཅུད་ཉིད་དང་ཚོས་མ་སྐྱུ་བར་སྒོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །

འོ་ན་སྐབས་འདིར་ལྷག་མོས་བསྒོམ་བ་དང་ཚོས་མ་སྐྱུ་སྦྱོར་
བ་མ་མཛད་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཉེན་བསྐྱེད་པའི་འོག་ཏུ་བཅུད་པ་ཐོག་མར་
བསྐྱེད་བ་ན། དེར་མི་བསྐྱེད་བ་ལ་སོགས་པའི་ལྷའི་འཁོར་ལོ་ཐམས་ཅད་
ལྷག་བར་མོས་བས་དགོད་བར་བྱའོ། །ཞེས་བ་དང་། གནས་ནི་སྦྱབ་བ་
སྦྱོན་འགོ་བས། རྫོ་རྩེ་གསུམ་བསྐྱེད་བསྒོམ་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་ཟིན་
ལ་བཅུན་བ་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་མ་སྐྱུ་ཡུལ་ཡང་སྤར་བཤད་ཟིན་པས་དེ་དང་
ལྷག་མོས་གཉིས་སྦྱོར་བ་གོ་སྤྲ་བ་ལ་དགོངས་ནས་མ་གསུངས་སོ། །དེའི་
ཕྱིར་མན་ངག་སྟེ་མའི་སྟེ་མ་བཅུ་གཉིས་པར། ལྷག་མོས་དང་བར་སྲིད་
གཉིས་ཚོས་མ་སྐྱུ་བར་སྦྱོར་བ་ནི་མི་འཐད་ཅིང་། བར་སྲིད་དང་དང་པོའི་
མགོན་པོ་གཉིས་ཚོས་མ་སྐྱུ་བར་སྦྱོར་བ་འོག་ནས་སྦྱོན་བ་དང་འགལ་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་དགོངས་སྐྱེད་བྱེད་བ་ཡང་

བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མི་བརྒྱུས་སྦྲེས་དང་བསྐྱུན་བ་ཡིན་གྱི་བར་སྤིད་གྱི་སྦྲེ་
ཚུལ་དང་བསྐྱུན་བ་མིན་ནོ། །འདིར་ལྷག་མོས་གྱི་མཛད་པ་དང་ལྷག་མོས་
ལུས་ལ་བསྐྱུ་བ་སོགས་ལ་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བའི་བྲ་མོའི་ཆོས་མཐུན་མི་
དགོས་གྱི་རགས་པའི་ཆོས་མཐུན་གྱིས་ཆོག་སྟེ་སྐབས་གཞན་དུ་བཤད་
པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་བ་ལ་གཉིས། མཐུན་ཡུལ་བཤད་པ། དེ་དང་མཐུན་པར་
སྒྲིམ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཆི་འཕོ་བ་དང་། བེ་ནས་བར་དོ་
འབྲུབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། །དེ་ལྟ་བུའི་ཐུགས་དོ་རྗེ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
དང་བྲལ་བས་རང་གི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས་སེམས་
ཅན་གྱི་རིས་ནས་འཕོ་ཞིང་། ། །

སྒར་བསྐྱུན་བ་དེ་ལྟ་བུའི་བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མིའི་སེམས་ཐུགས་
དོ་རྗེ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱ་བའི་གཞི་དེས་སེམས་རང་ཉིད་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་
སྒྲིང་བ་རྒྱུད་གི་བཞོན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས་སེམས་
ཅན་གྱི་རིས་ནས་འཛིག་ཉེན་གཞན་དུ་འཆི་འཕོའོ། །སེམས་གྱི་རང་བཞིན་
མི་ཤེས་པའི་རྒྱ་ནི་ལམ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྟོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་
གཉེན་དང་བྲལ་བས་ཡིན་ནོ། །སྦྱོང་བསྐྱུས་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་འདི་དག་

ནི་ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་པར་སྤྱོད་པའོ་ཞེས་མི་ཤེས་ཤིང་རང་
ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྤང་བ་རྒྱུད་གི་བཞོན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་མ་ཤེས་
ནས་པའི་ལུས་དང་པའི་དག་དང་པའི་སེམས་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྣོ་མ་པ་དང་
རང་སེམས་པས་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་རྣམས་བྱས་ནས་བདེ་འགྲོ་
དང་རན་འགྲོར་མཆོག་ཏུ་གཞོལ་བར་འབྱུང་རོ། །ཞེས་སེམས་ཀྱི་བདག་
མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཤེས་པར་བདག་དང་བདག་གི་བར་བརྒྱུད་པའི་
ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་གིས་ལས་བསགས་ནས་འཁོར་བར་འབྱུང་བར་
གསུངས་པ་འདི་སྤྲགས་དང་མཆོན་ཉིད་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ཀྱིས་འཁོར་
བའི་འཇུག་རིམ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྤྱིད་པར་འབྱུང་པའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་
གཙོད་བྱེད་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བུ་ནི་ལམ་གཉིས་ཀ་ལ་འབྲེལ་སྤྲགས་
ཀྱི་ལམ་ལ་ཡང་བསྟན་པའི་སྤྱིང་པོ་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་
ཐེབས་པའི་ཤེས་རབ་དང་མ་བྲལ་བ་སྤྱིང་པོའི་དོན་དུ་གཟུང་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བར་དོར་གནས་པའི་དུས། བར་དོའི་མཚན་
ཉིད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། །རི་སྤྱིད་དུ་སྤྱེ་བའི་ཆོགས་པ་མ་རྟེན་པ་
དེ་སྤྱིད་དུ་ཉིན་ཞག་བདུན་དུ་སྤྱིད་པ་བར་མ་དོར་གནས་སོ་ཞེས་ངེས་
པར་བཤད་དོ། །༽

ཤི་འཕོས་པ་དེ་བར་དོར་ཡུན་རི་ཅམ་ཞིག་གནས་སྟམ་ན། རི་

སྲིད་དུ་སྐྱེ་གནས་ཕྱི་མར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་ཚོགས་པ་མ་རྟེན་པ་དེ་སྲིད་
 དུ་སྲིད་པ་བར་མ་དོན་གནས་སོ་ཞེས་གསུང་བ་ནི་ངེས་པར་བཤད་པ་
 ཡིན་པས་དེ་ནི་བར་དོ་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །དུས་དེ་ཡང་རི་ཙམ་
 ལྷམ་ན་ཞག་བདུན་དུ་ཞེས་པ་ནི་བར་དོའི་ཆེ་གཅིག་གི་དབང་དུ་མཇད་ཀྱི་
 སྦྱིར་ནི་གང་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་མ་ཚོགས་ན་བར་དོ་དེ་ཤི་ནས་བར་དོར་
 ཞག་བདུན་སྟག་བདུན་གནས་ལ་དེ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཚོགས་
 པ་རྟེན་པར་འགྱུར་རོ། །སྒོམ་འབྱུང་ལས་ཀྱང་། ཚོགས་པ་མ་རྟེན་དེ་སྲིད་
 དུ། །ཞག་བདུན་བར་དོའི་སྲིད་པར་གནས། །སྲིད་པ་བར་དོའི་སེམས་
 ཅན་ནི། །འགྲོན་སོ་རྣམས་ཀྱི་བགྲོད་པ་བཞིན། །འདི་ལྟར་ལས་ཀྱི་སྟངས་
 ཡིས། །འགྲོ་བ་དྲུག་ཏུ་རབ་ཏུ་རྒྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བར་དོའི་གནས་
 ཆད་ནི། ས་ཡི་དངོས་གཞི་ལས། བར་མ་དོའི་སྲིད་པ་དེ་ཡང་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་
 མ་རྟེན་གྱི་བར་དུ་རེ་ལྟར་ཐོགས་ན་ཞག་བདུན་གནས་པར་ཟད་དོ། །རྒྱ་
 རྟེན་ན་ནི་ངེས་པ་མེད་དོ། །

ཡང་མ་རྟེན་ན་ནི་ལུས་བརྗེས་ནས་ཡང་ཞག་བདུན་དུ་གནས་སོ།
 རྒྱ་མ་རྟེན་ན་ཞག་བདུན་སྟག་བདུན་གྱི་བར་དུ་ཡང་གནས་སོ། །དེ་ལས་
 འདས་པ་ཆད་ནི་གདོམ་མི་ཟ་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་རྟེན་པར་འགྱུར་རོ། །
 ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། རེ་ལྟར་ཐོགས་ན་ཞེས་དང་ངེས་པ་མེད་དོ་

ཞེས་གསུངས་པས་ཞག་བདུན་ནི་ཆེ་གཅིག་གི་རིང་མཐོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཇི་བ་དང་། ལན་ནོ། དང་པོ་ནི། །སྲིད་པ་
བར་མའི་རང་བཞིན་ངེ་ལྟ་བུ་ལགས། ་།

སྲིད་པ་བར་མ་དོའི་སྐྱོད་དང་ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་ངེ་ལྟ་
ལགས་ཞེས་ཁྱས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བར་དོའི་རང་བཞིན་སྤྱིར་
བསྟན་པ། བྱང་སེམས་ཀྱི་བར་དོ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་
གཞན་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། །སྦྲས་པ། འཆི་བའི་སྲིད་པ་དང་སྦྱེ་བའི་སྲིད་པའི་
བར་ན་བདག་གི་ངོ་བོ་མངོན་པར་གྱུ་བ་ཅིང་ཡུལ་གཞན་དུ་སྦྱེ་བ་
གྱུ་བ་བ་དེ་ལ་སྲིད་པ་བར་མ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་དབང་པོ་རྣེ་བར་
འགྱུར་ཏེ། ་།

ཇི་བའི་ལན་སྦྲས་པ། ཆེ་སྤྱི་མའི་འཆི་སྲིད་དང་ཆེ་བྱེ་མའི་སྦྱེ་
བའི་སྲིད་པའི་བར་ན་བདག་གི་ངོ་བོ་མངོན་པར་གྱུ་བ་ཅིང་ད་གཞོད་ཡུལ་
གཞན་དུ་སྦྱེ་བ་འགྱུ་བ་བ་དེ་ལ་སྲིད་པ་བར་མ་ཞེས་གསུང་རབ་ལས་
བཤད་དེ་སྦྱེ་འཆི་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་གནས་པའི་སྲིད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་
རོ། །དེའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ནི་དེའི་བྱིར་འགྲོ་ཞིང་དེས་བརྟན་པར་
འགྱུར་བས་དེ་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་སྦྱེ་གནས་སུ་འགྲོ་བའམ་ཁྱུ་

ཐུག་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཡིད་ལས་སྐྱེས་པས་ཡིད་ལས་བྱུང་བ་
དང་། སྐྱེ་བ་འབྱུང་བ་ལ་སྤྱོད་གས་པས་ན་མངོན་པར་འབྱུང་བ་དང་། སྲིད་
པ་ཚོ་ལ་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཡིན་པས་ན་སྲིད་པ་ཚོ་ལ་བ་ཞེས་གསུངས་
སོ། །བར་དོ་དེ་ཡང་ན་ཚོད་གཞོན་ཞིང་དབང་པོ་ནོ་བར་འགྱུར་ཏེ། མངོད་
འགྲེལ་ལས། བོངས་ཚོད་ནི་བྱིས་པ་ལོ་ལྔ་ལས་ལོ་དྲུག་ལོན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་དེ་
ཡང་དབང་པོ་གསལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། །རི་ལྟར་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའ་མཚན་ཐམས་ཅད་དང་དཔེ་བྱད་དང་ལང་ཚོ་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྲིད་པ་བར་མ་ན་གནས་པ་ཡང་
མའི་རུམ་དུ་རབ་ཏུ་འཇུག་པའོ། །བྱེ་བ་བརྒྱ་ཡང་འདིའི་འོད་ཀྱི་སྒྲུང་
བས་གསལ་བར་བྱེད་དོ། །༽

རི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན། དགའ་ལྡན་གྱི་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་
པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཐམས་ཅད་དང་ལང་
ཚོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡང་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་མའི་རུམ་དུ་སྟེ་ཡུམ་
གྱི་ལྟམས་སུ་རབ་ཏུ་འཇུག་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སྲིད་པ་བར་མ་
དོན་གནས་པ་ཡང་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་དང་ལྡན་ཞིང་ལང་ཚོ་ཡོངས་
སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་སྤྱིང་བཞི་པ་བྱེ་བ་སྤྲུག་བརྒྱར་ཡང་

བྱང་སེམས་བར་དོ་ན་གནས་པ་འདིའི་འོད་ཀྱི་སྒྲིབ་བས་གསལ་བར་
བྱེད་དོ། །བར་དོ་མངལ་དུ་འབྱུག་ཚུལ་འོག་ཏུ་སྟོན་ཅིང་འདིར་བར་དོའི་
མཚན་ཉིད་སྟོན་བས་ན་འདི་བྱང་སེམས་ཀྱི་བར་དོ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་བར་
དོས་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །མཛོད་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དབང་གི་དཔེར་ན་གཞོན་ནུ་ཐོར་བུ་ལྟ་བུ་མཚན་དང་དཔེ་
བྱད་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྲིད་པ་བར་མ་ལ་གནས་པ་
ཡུམ་གྱི་ལྷམས་སུ་འབྱུག་པས་སྤིང་བཞི་བྱེ་བ་སྐྱུ་བརྒྱ་སྒྲིབ་བར་མཛད་
དོ། །ཞེས་བྱང་སེམས་དགའ་ལྡན་ནས་འཕོ་བའི་བར་དོ་ངོས་བསྐྱུང་བ་
དང་འདི་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་པས་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་
བྱའོ། །

འདིར་མཛོད་འགྲེལ་ལས་ཡུམ་གྱི་མི་ལམ་ན་སྤང་བོ་ཆེའི་སྤྲུག་གྲུ་
དཀར་པོ་ཞུགས་པར་གཞིགས་པ་དང་། ཆོས་ལྡན་རབ་འབྱོར་གྱིས་སྤང་
ཆེན་དཀར་པོ་མཆེ་བ་དུག་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡུམ་གྱི་ལྷམས་སུ་ཞུགས་
པར་བཤད་པ་དང་། སྤར་གྱི་བྱང་སེམས་ཀྱི་བར་སྲིད་ཀྱི་རྣམ་པ་མི་འད་
བའི་ཅོད་སྤོང་ལ། དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་བརྒྱུག་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་པའི་
ཕྱིར་མཚན་མ་ཅམ་དུ་ཟད་དེ་དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་གྱི་གྱིའི་མི་ལྷས་བཞིན་
ནོ། །ཞེས་སྤར་མའི་ལན་དུ་གསུངས་ལ། ཆོས་ལྡན་རབ་འབྱོར་གྱི་ཆོག་གི་

སྡེ་སྡོད་གསུམ་གང་ཡང་མིན་པས་ངེས་པར་དང་མི་དགོས་ལ་གལ་ཏེ་
འདྲན་ནའང་ཡུམ་གྱི་མི་ལམ་དང་མཐུན་པར་ཆོག་པ་བཅད་བྱས་སོ་ཞེས་
དང་བར་བྱ་བར་གསུངས་ཤིང་། ལྷའི་སྲིད་པ་བར་མ་བོངས་ཆོད་ཇོགས་
བར་གསུངས་པས་བྱིས་པ་ལོ་ལྔ་འཇུག་ལོན་པ་ལྟ་བུ་ནི་མི་ལ་སོགས་
པའི་བར་སྲིད་ལ་དགོངས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མདོ་ནས་བཤད་པའི་མཆན་ཉིད་དང་།
མདོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ནས་བཤད་པའི་མཆན་ཉིད་དོ། དང་པོ་ནི། རྒྱུ་
རྒྱུ་དུ་བཟང་སྦྱོང་གིས་ཁུས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་
འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་རབ་ཏུ་སྤངས་ཏེ་ལྷའི་དྲན་པ་རབ་ཏུ་ཐོབ་ཅིང་
འདོད་པ་དྲུག་ལ་སྦྱོད་པའི་ལྷ་མཐོང་བ་དང་དཔྱལ་བ་བཅུ་དྲུག་མཐོང་
ངོ། །དེ་ཡང་རྒྱུ་བ་དང་ལག་པ་མ་ཆང་བ་མེད་ཅིང་རང་གི་ངོ་བོར་
སྤང་བར་འབྱུང་རོ། །འདི་ལྟར་ཡང་བདག་གི་ལུས་དེ་དང་དེ་ནི་འདི་
ཡིན་ནོ་ཞེས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །༽

བར་དོའི་མཆན་ཉིད་གཞན་ནི་བཟང་སྦྱོང་གིས་ཁུས་པའི་མདོ་
ལས་རྒྱུ་དུ་གསུངས་པ་བཞིན་ཏེ་བར་དོ་དེ་ཡང་རགས་པའི་འབྱུང་བ་
ཆེན་པོ་རྣམས་རབ་ཏུ་སྤངས་པའི་སྤྲ་བའི་ལུས་ཅན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས།
ལུས་ཅན་ཡིན་ཡང་སྤྲ་བའི་བྱིར། །འགའ་ཞིག་ལ་ལར་ཐོགས་མེད་དེ། །རྩ་

བཞིན་གསེར་ལ་དངུལ་ཚུ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ལྷའི་བླ་
བ་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཐོབ་པ་ནི། ས་ཡི་དངོས་གཞི་ལས། སྐྱེ་བའི་གནས་
མ་སྤངས་ཀྱི་བར་དུ་དེའི་མིག་ལྷའི་མིག་ལྟ་བུར་ཐོགས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ལྷའི་བླ་བ་སྐྱེ་ལྷའི་མིག་གི་ཤེས་པ་དང་འབྲ་བའི་མིག་
རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཐོབ་པའོ། །མིག་དེས་འདོད་པ་དུག་ལ་སྐྱོད་པའི་ལྟ་དང་
དཔྱལ་བ་བརྩུག་མཐོང་བ་ནི་འདོད་པའི་བར་དོའི་དབང་དུ་མཛད་ལ་དེ་
ཡང་འདོད་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡ་མཐའ་དང་མ་མཐའ་བརྩུང་བས་བར་
ཀྱི་མི་དང་རན་འགྲོ་གཞན་གཉིས་མཐོང་བ་ཡང་མཆོན་ནོ། །

མཐོང་ཚུལ་ནི་ས་ཡི་དངོས་གཞིར་བར་དོ་དེས་རང་དང་རིགས་
མ་ཐུན་པའི་བར་དོ་དང་རང་དང་དེ་དག་གང་དུ་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་གནས་མཐོང་
བར་གསུངས་པས་ལྟ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མཐོང་དོ། །བར་དོ་དེ་ཡང་ལག་
བ་སོགས་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཐམས་ཅད་མ་ཆང་བ་མེད་པའི་རང་གི་
ངོ་བོ་སྟེ་ལུས་སྤང་བ་སྟེ་སྐྱེ་བར་འབྱུང་རོ། །དེས་ན་ཕྱིས་སྐྱེ་གནས་སུ་སྐྱེ་
བ་སྤངས་པའི་འོག་ཏུ་མིག་ལ་སོགས་པ་མ་ཆང་བ་འབྱུང་གི་བར་དོར་མི་
འབྱུང་བར་གསུངས་སོ། །འདི་ལྟར་བདག་གི་སྡོན་གྱི་ལུས་དེ་དང་དེ་ནི་
འདི་དང་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །འོན་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་མི་གནས་
པས་སྡོན་གྱི་ལུས་ལ་འདོད་པ་མི་འབྱུང་གི་ཡུལ་ལ་འདོད་པ་འབྱུང་བར་

ས་ཡི་དངོས་གཞི་ལས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། །དེ་ཡང་རི་སྐད་དུ་མཛོད་ཀྱི་ཆིག་ལེའུར་བྱས་
པ་ལས། །སྟོན་དུ་སྲིད་པའི་ཤ་ཚུགས་ཅན། །དབང་པོ་ཀྱན་ཆང་
ཐོགས་མེད་ལྡན། །ལས་ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་ཤུགས་དང་ལྡན། །རིས་མ་ཐུན་
སྟེ་མིག་དག་པས་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་པའོ། །༽

བར་དོ་དེའི་མཚན་ཉིད་གཞན་ཡང་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་ཆིག་
ལེའུར་བྱས་པ་ལས་རི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། བར་དོ་ནི་ད་གཞོད་
སྐྱེ་བ་བྲངས་པའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དོར་བའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་འཆི་
བའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་དོར་བའི་གོང་ཡན་ཆད་ནི་སྟོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་ཡིན་
ལ་དེའི་ཤ་ཚུགས་ཅན་ནི་དེའི་ལུས་དབྱེབས་ཀྱི་ནུམ་པ་ཅན་ཏེ། མཛོད་
ལས། དེ་ནི་འཆི་བའི་སྟོན་རོལ་ཏེ། །སྐྱེ་བའི་སྐད་གཅིག་པན་ཆད་དོ། །ཞེས་
གསུངས་པས་སྟོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་ནི་ཆེ་བྱི་མའི་འཆི་སྲིད་ལ་ལྟོས་པའི་
སྟོན་ཡིན་ཀྱི་བར་དོ་ལ་ལྟོས་ནས་སྟོན་དུ་མཛོད་པ་མིན་ནོ། །དེས་ན་
མངོན་པ་གོང་མར་གང་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་དབྱེབས་ཅན་དུ་གསུངས་པ་དང་
སྟོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པའི་དབྱེབས་ཅན་གཉིས་དོན་འབྲ་བ་ཡིན་ནོ། །གང་
དང་གང་གི་བར་སྲིད་བྱུང་ན་འགྲོ་བ་དེ་དང་དེར་སྐྱེ་བ་མི་སྒྲོག་པར་མངོན་
པ་འོག་མར་བཤད་ལ་ངས་པ་མེད་པར་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་

བཤད་དོ། །གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལའང་བར་དོར་འདའ་བ་འདོད་པས་བར་
དོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐྱེ་སྲིད་ལེན་པའི་ངེས་པ་མེད་དོ། །ངན་འགྲོའི་བར་
སྲིད་ནི་བྱར་བ་ནག་པོ་ལས་མཚན་མོ་ཐུན་ནག་གི་སྣང་བ་ལྟ་བུ་དང་། བདེ་
འགྲོའི་བར་སྲིད་ནི་སྣང་བུ་དཀར་པོ་ལས་མཚན་མོའི་སྣང་བ་སྒྲོའོད་དང་
བཅས་པ་ལྟ་བུར་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གསུངས་ལ། དཔུལ་བ་
དང་དུད་འགྲོ་དང་ཡི་དྲགས་དང་འདོད་པའི་ལྟ་མི་གཉིས་དང་གཟུགས་ཀྱི་
བར་སྲིད་རྣམས་ནི་རིམ་བུ་བཞིན་དུ་སྡོང་པོ་ཆོག་པ་དང་དུ་བ་དང་ཆུ་དང་
གསེར་ལྟ་བུ་དང་དཀར་པོར་མངལ་འཇུག་ལས་བཤད་དོ། །

འགྲོ་ཚུལ་ནི་ལྟ་དང་མི་དང་ངན་འགྲོའི་བར་སྲིད་རྣམས་ནི་རིམ་བུ་
བཞིན་གྱེན་དུ་དང་ཐད་ཀར་དང་སྦྱི་བུ་ཚུགས་སུ་འགྲོ་བར་ས་ཡི་དངོས་
གཞི་ལས་བཤད་དོ། །མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ཀྱན་ཆང་ཞིང་དོ་
རྗེ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་མི་བསྐྱོག་པས་ཐོགས་དྲགས་མེད་པ་སྟེ་ལུགས་
ཀྱི་ཐུ་ལུམ་འབར་བ་གཤགས་པའི་ནང་ནས་སྲིན་བུ་བྱུང་ངོ་ཞེས་གྲགས་
སོ། །ལས་ཀྱི་རྩ་འཕྲུལ་ཀྱི་ཤྱགས་ཏེ་མགྲོགས་པ་དང་ལྡན་པས་སངས་
རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་དགག་པར་མི་བྱས་ཏེ་ལས་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་
དོ། །བར་དོ་རིགས་མཐུན་རྣམས་དང་ལྟའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་
མཐོང་གི་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་ལྟའི་མིག་གིས་མི་མཐོང་ངོ་། །ལྟ་ལ་སོགས་པའི་

བར་སྲིད་གོང་མ་གོང་མས་འོག་མ་འོག་མ་ཐམས་ཅད་མཐོང་བའི་ལུགས་
ཀྱང་མཛོད་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་སྡུ་མ་དང་
སྡུར་ལ་གསུངས་པས་སོ་ཞེས་བ་ནི་བྱི་མའི་རྒྱ་མཚན་དུ་སྡུར་དོ། །

གཉིས་བ་ནི། །འདིས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་བ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་
རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་དང་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རིམ་པས་
ལྟའི་སྐྱབས་བསྐྱེད་པ་བསྟན་ཏེ། །

སྲིད་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་ལ་དེ་ལྟར་གསུངས་པས་དེ་དང་མཐུན་
པར་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲོམ་དགོས་པས་བསྟན་ཏེ་ཞེས་བྲངས་སོ། །གང་
གིས་ན་མདོར་བྱས་ལས། དེ་ལྟར་སྐྱོར་བ་དམིགས་ནས་ནི། །རྗེས་སུ་
སྐྱོར་བ་བཅུ་པར་བྱ། །ཞེས་སོགས་རྣལ་འབྱོར་དང་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་
སྟོན་པའི་གཞུང་འདིས་སོ། །འདི་མདོར་བྱས་ཀྱིས་རྣམ་གཞག་ཡིན་པས་
འདི་ཞེས་ཉི་བའི་ཆིག་གིས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མདོན་རྟོགས་
རྒྱུ་ལས། སྟོན་པས་འདི་ལས་བཤད་པ་གང་། །ཞེས་ཡུམ་གྱི་མདོའི་དོན་
འགྲེལ་པས་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལ་ཉི་བའི་ཆིག་གིས་སྒྲོས་པ་བཞིན་ནོ། །གང་
བསྟན་ན་ལྟའི་སྐྱབས་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པའོ། །གང་གིས་བསྐྱེད་ན་
བསྐྱེད་པའི་རིམ་བ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །རིམ་བ་ཅི་འདྲ་
བས་བསྐྱེད་ན་སྟོན་དུ་རྣལ་འབྱོར་དང་དེའི་འོག་ཏུ་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་

བསྐྱོམ་པའི་རིམ་པས་སོ། །གང་དང་འབྲ་བར་བསྐྱེད་ན། གྲང་ཞེས་པ་སྲིད་
བ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་ལ་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བར་མ་བཟང་རྣལ་འབྱོར་པས་གྲང་དེ་ལྟར་
བསྐྱེད་དོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྐབས་འདིར་ནི་སྤར་བཤད་པའི་
བསྐྱེད་པ་དང་པོའི་མི་ཤི་བ་དང་དེ་ནས་བར་དོ་གྲུབ་པ་གཉིས་དང་མཐུན་
པར་རོ། །འདིར་སྤྲ་མ་ཁ་ཅིག་གིས་གཞུང་འདིས་བར་སྲིད་དང་མཐུན་པར་
ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པ་སྟོན་པ་སྒོ་ལ་མ་བདེ་བས་འོག་གི་རྒྱུ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་གནས་
སྐབས་ལྟ་གསལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་འོག་ཏུ་བྲངས་ནས་དང་པོའི་
མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་དང་སྦྱར་ནས་འཆད་པ་ནི།
མཁས་པའི་གཞུང་རྣམ་པ་གཞན་ཏུ་སྒྲིགས་ཏེ་འཆད་པའི་བཤད་པ་ཆེར་
མི་འཆམ་པའོ། །སྒྲོབ་དཔོན་འདིས་གཞུང་འདིའི་འོག་ཏུ་བར་དོས་མངལ་
ཏུ་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་དེ་ནས་མངལ་ཏུ་འཕེལ་ནས་བཅས་པའི་བར་གྱི་ཆོས་
མཐུན་པའི་ཡུལ་བཤད་ནས་དེ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་ཚུལ་གསུངས་ལ།

སྐབས་འདིར་ནི་བསྐྱེད་པ་དང་པོའི་མི་ཤི་བ་དང་དེ་ནས་བར་སྲིད་
གྲུབ་པ་དང་མཐུན་པར་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་ཀྱིས་ལྟའི་སྐྱེ་བསྐྱེད་པ་གསལ་
བར་བསྟན་པས་ན་དེ་དག་གི་སྐབས་རྣམས་ནི་སོ་སོར་བཤད་དགོས་
སོ། །དེས་ན་རྣལ་འབྱོར་ལ་བྱང་ཆུབ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་དེ་བཞིན་ནིད་
ལས་བྱང་ཆུབ་པ་ལྟག་མོས་འོད་གསལ་ཏུ་སྦྱད་པ་ནི། བསྐྱེད་པ་དང་

པོའི་མིས་འཆི་བའི་འོད་གསལ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་དང་འབྲས་མེད་མཛོད་
བྱས་ལས་ཆོས་སྐྱུར་གསུངས་པས་འཆི་བ་སྤྱོད་བྱེད་ཆོས་སྐྱུར་བསྐྱོམ་
པའོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་པ་ལྷག་མ་བཞིས་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་ནི་
ཤེ་བའི་འོད་གསལ་ལས་ལངས་པའི་མཐར་བར་དོ་འབྱུང་བ་དང་འབྲས་མེད་
རྟོ་རྟེ་སེམས་དཔའི་སྐྱུར་ཐབས་ལས། དེ་ལྟར་ནས་འབྱོར་དང་རྟེ་སེམས་སུ་ནས་
འབྱོར་གྱི་རིམ་པས་བདག་ཉིད་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱུར་བསྐྱེད་ནས།
ཞེས་གསུངས་པས་བར་དོ་སྤྱོད་བྱེད་ལོངས་སྤྱོད་བསྐྱོམ་པའོ། །དེ་ནས་
ལོངས་སྤྱོད་སྤྱུལ་སྐྱུར་བསྐྱུར་བ་སོགས་ནས་འབྱོར་ལྷག་མ་གཉིས་བསྐྱོམ་
པ་ནི་བར་དོས་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་ཁྲངས་པ་དང་འབྲས་མེད་འདི་སྤྱུལ་སྐྱུར་བསྐྱུར་
བ་ཡིན་པས་སྐྱེ་བ་སྤྱོད་བྱེད་སྤྱུལ་སྐྱུར་བསྐྱོམ་པའོ། །

འོག་ཏུ་ལོངས་སྤྱོད་མི་ནམས་ཀྱི་དོན་མཛད་པར་མི་རུས་པས་
སྤྱུལ་པའི་སྐྱུ་གཟུང་བའི་དོན་དུ། མའི་མངལ་དུ་འཇུག་པའི་སྤྱུལ་པ་བསྐྱུན་
པ་དང་འབྲས་བར་བར་དོ་ཐ་མལ་པའི་མིག་གི་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བ་དེས་
མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་ཁྲངས་པ་རྫོགས་པ་ནས་ཐ་མལ་པས་མཐོང་དུ་རུང་བ་
དང་འབྲས་བར། ནས་འབྱོར་ལྷག་མ་ནམས་བསྐྱོམ་པར་གསུང་པས་ཀྱང་
དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་འབྲས་བུའི་སྐབས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་དང་གཞིའི་
སྐབས་ཀྱི་བར་དོ་དང་འབྲས་བུ་དང་། དེ་སྤྱུལ་སྐྱུར་བསྐྱུར་བ་འབྲས་བུའི་

སྐབས་ཀྱི་སྤྱལ་སྤྱོད་དང་གཞིའི་སྐབས་ཀྱི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་བཟུང་བ་དང་འབྲས་བུ་ལོན་ཏུ་གསལ་བ་ཡིན་ནོ། །མདོ་བསྐྱེད་ལས་ཀྱང་། རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་བསྐྱོམ་པ་ནི་རྗེས་སུ་ནལ་འབྱོར་རོ། །དེ་ནས་ལེ་ལྷ་དང་པོ་ལས་གསུངས་པའི་རིག་པའི་སྐྱེས་བུའི་གཟུགས་ཅན་དུ་བསྟན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བར་མི་རྣམས་པས་ན། ཞེས་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤྱལ་སྤྱོད་བསྐྱར་བའི་སྐབས་སུ་དེའི་རྒྱ་མཚན་དུ་གསུངས་པ་འདི་དང་གཞུང་འདི་གཉིས་ཀྱང་དོན་འབྲས་བུ་རྣམས་རོ། །ལེ་ལྷ་དང་པོའི་སྐྱོན་གསལ་ལས་ཀྱང་། དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་བྱིར་བུང་པོ་ལ་སོགས་པར་རྗེས་སུ་ཞུགས་པས་སྤྱལ་པའི་སྤྱོད་འཛིན་པར་མཛད་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སྐྱེ་བ་བཟུང་བའི་དོན་དང་སྤྱལ་སྤྱོད་གཉིས་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པས་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤྱལ་སྤྱོད་བསྐྱར་དགོས་པ་ཡང་འདོད་ལ་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་བཟུང་བའི་དོན་དུ་ཡང་འདོད་པ་ནི་འགལ་བའོ། །

རིམ་ལྔ་ལས་ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྤྱོད་མ་ཉིད། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྤྱོད་ཡང་དེ། །དེ་ཉིད་བྱི་ཐའི་སེམས་ཅན་ཡིན། །ཞེས་ལོངས་སྤྱོད་བར་དོའི་དོན་དུ་གསུངས་པས་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་ནི་བར་དོ་

དང་ཆོས་མཐུན་པར་གདོན་མི་བ་བར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤྱི་དུང་གི་སྤྱི་བ་དང་ཆོས་མཐུན་སྤྱི་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བོ་ནི་སྤྱི་ལི་བར་དོ་གསུམ་དང་མཐུན་པར་ལམ་གྱི་སྤྱི་གསུམ་བསྐྱོམས་པས་འབྲས་བུའི་སྤྱི་གསུམ་དང་ཡང་མཐུན་པར་འབྲས་བུའི་རྣམ་པ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་འདི་ཡིན་ལ། རིམ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་སྤྱི་བ་བྱེད་སྤྱི་གསུམ་བསྐྱོམ་ལུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས་པ་སྤྱི་བ་གཞི་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་གསུམ་དང་མཐུན་པར་སྤྱི་གསུམ་བསྐྱོམ་པ་ཅམ་ནི་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱི་བ་རིམ་པ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་སྤྱི་ལི་བར་དོ་གསུམ་གྱི་སོ་སོའི་ཆོས་མཐུན་ངོས་མ་ཟེན་པར་འཕྲུགས་ན་རྒྱུད་འབྲེལ་དུ་སེམས་དབེན་དང་འོད་གསལ་གྱི་མཐར་སྐྱུ་མ་དང་བྱང་འཕུག་གི་སྤྱི་བ་བཞེངས་པ་འོངས་སྤྱི་དང་དེ་སྤྱི་ལ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བའི་རྣམ་གཞག་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་གནད་ཟིན་པ་ཡང་ངེས་པར་འཕྲུག་པ་ཡིན་པས་འདི་གལ་ཆེད། །

དེས་ན་སྤྱི་བ་དུས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་ཁ་ཅིག་ཉི་མ་དང་བསྐྱེད་དེའི་སྤྱི་བ་ལི་བོ་གསུམ་དང་འབྲས་ནས་ཆོས་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་སོང་བའི་སྤྱི་བ་གཞི་ནི་རིམ་པ་ལྟར་པ་དང་མ་དང་བར་དོ་དང་པ་མ་བར་དོ་དང་བཅས་པ་གསུམ་བདེ་བས་བརྒྱལ་བ་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་གྱི་རིགས་ཡོད་པས་མེར་མེར་སོ་ལ་ཨོ། ། ལྟར་ལྟར་སོ་ལ་ཨྲ། གོར་གོར་སོ་ལ་ཨྲ། གི་དབྱིབས་

རང་ཆས་སུ་ཡོད་པ་དང་། འཁྲང་འགྱུར་དང་རྒྱུ་ལག་འགྱུས་པའི་སྐབས་
 ལྷ་ནི་ས་བོན་དང་ཕྱག་མཆན་དང་སྐྱོ་གས་པའི་སྤང་གཞིར་བཞེད་པ་
 དང་། སྤོན་གྱི་ཁ་ཅིག་ནི་པའི་དོ་རྩེ་རྒྱས་པ་ཉི་མ། པ་མ་གཉིས་པན་ཚུན་
 ཆགས་པ་རྒྱ་བ། མ་ཡི་བསྐྱ་རྒྱས་པ་བསྐྱ། དེའི་སྤྱང་གི་ཡི་གེ་གསུམ་བར་
 སྤོན་གྱི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ། འདྲེས་པ་ནི་བར་དོ་དང་ཁ་ཐག་གསུམ་
 འདྲེས་ནས་ཡེ་ཤེས་གྱི་ས་ཐོབ་པ་དང་ཆོས་མ་ཐུན་ལ་གནས་སྐབས་
 དང་པོ་གཉིས་གྱི་ཆེ་འབྲུ་གསུམ་གྱི་དབྱིབས་དང་། བར་པ་གཉིས་གྱི་ཆེ་
 སངས་རྒྱས་གྱི་སྤྱང་པོ་ཅན་ཡིན་པས་ཕྱག་མཆན་གྱི་དབྱིབས་སུ་ཡོད་ལ་
 ལྷ་ཁ་ནི་སྤང་དང་འདྲ་བར་འཆད་པ་ཡང་རྣང་མི་འོང་སྟེ། དཔལ་སྤྱིའི་བྱང་
 ཚུབ་ལ་སོགས་པའི་ཆེན་པོ་དག་གིས་བར་དོ་དང་པོ་ངས་སྐྱོ་ཆོས་མ་ཐུན་
 སྤྱར་བའི་ཆོས་མ་ཐུན་བྱང་བར་ཅན་དོར་ནས། སྤང་བྱང་མ་དམིགས་པས་
 ཞེགས་པའི་ཨོ་ལ་སོགས་པའི་དབྱིབས་སྐྱབ་བྱེད་ལྟར་སྤང་ལ་བརྟེན་ནས་
 བན་ཏན་གྱིས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་བཞིན་དུ་མན་ངག་སྟེ་མའི་སྟེ་མ་བཅུ་གཉིས་པར་ཡང་མདོན་
 བྱང་ལྷས་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་རྣངས་པ་དང་ཆོས་
 མ་ཐུན་སྤྱར་བ་ཡང་ཆེན་པོ་དག་གི་གཞུང་དང་འགལ་བས་ཡིད་བརྟན་
 པའི་གནས་སུ་མི་བྱང་ངོ་། །ཕྱིས་གྱི་སྐྱ་མ་ཁ་ཅིག་གིས་ནི་ལུགས་དེ་

ནམས་བཀག་ནས་རང་གི་ལུགས་འདི་ལྟར་འདྲི་བ་སྟེ། ཟླ་ཉི་ཤུ་གསུམ་
ནི་ལུགས་བརྒྱུད་གི་སྤང་བ་གསུམ། དེ་དག་བསྐྱེད་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་ནི་
སེམས་ཀྱི་བཞུག་པའི་སྤྱང་། བརྒྱའི་སྟེང་གི་ཡི་གེ་གསུམ་ནི་བར་དོའི་ལུས་
རག་ཡིད་གསུམ། འདྲེས་པ་ནི་བར་དོར་སྐྱེ་བ་སྤངས་པ། སྟོ་བསྐྱེས་ཟླ་བ་
རྫོགས་པ་ནི་ནམ་ཤེས་སྤྱང་གི་གཞོན་པ་ཅན་ལ་ཉེན་ནས་བར་དོའི་ལུང་
པོ་རྫོགས་པ་དང་ཆོས་མ་ཐུན་ནོ། །ལུགས་བརྒྱུད་གི་སྤང་བ་ལས་བར་
དོ་འབྲུབ་ལུགས་ལ། སྟེ་མ་ཉེར་གཅིག་པར་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཤི་བའི་
འོད་གསལ་ལས་ལྷང་བའི་སྤང་བ་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་ཆེ་བར་སྤྱིད་བྱུང་ལ་སྤང་
བ་མཆེད་པ་ནི་བར་དོས་འདོད་པ་ལེན་པའི་སེམས་དང་སྤང་བ་ནི་སྐྱེ་བ་
གཟུང་བའི་སེམས་སུ་བཤད་པ་སུན་འབྱེན་ཏེ། ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་ཆེ་བར་སྤྱིད་
བྱུང་བ་མི་འཐད་དེ་བར་དོ་འབྲུབ་པ་ལ་སྤང་བ་གསུམ་ག་དགོས་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། ཟུད་དོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས། སྤང་བ་གསུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཅན། །གང་
འདི་ནམ་ཤེས་གསུམ་ཐོབ་པ། །སེམས་ཅན་ཁམས་ནི་མ་ལུས་པའི། །རང་
བཞིན་རྩ་བ་འདི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

དེས་ན་འོད་གསལ་ལས་ལྷང་བ་དང་བར་དོར་སྐྱེ་བ་སྤང་མཁའི་
མཐོ་དམན་ལྟར་འབྱུང་བས་འོད་གསལ་ལས་ལྷང་བར་རྩོམ་འདོད་པའི་
སྤང་སེམས་ལ་གཉིས་ལས་མི་གསལ་བ་ནི་ཉེར་ཐོབ་ཡིན་ལ་གསལ་བ་ནི་

སྣང་བ་མཆེད་པའོ། །འོད་གསལ་ལས་ལངས་པ་དང་དུས་མཉམ་པའི་བར་
དོའི་སེམས་གསལ་བ་ནི་སྣང་བའོ། །སྦྱེ་བ་གཟུང་བའི་སེམས་སྣང་བར་
བྱེད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ་བར་དོ་ཞི་ནས་སྦྱེ་བ་ལེན་པ་ལ་ལུགས་མ་བྱུན་གྱི་
སྣང་བ་གསུམ་རིམ་གྱིས་བྱུང་ནས་མཐར་འཁྱིལ་བའི་འོད་གསལ་དུ་འགྲོ་
དགོས་པས་སྣང་བ་ཙམ་ནས་འོད་གསལ་དུ་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་
ནས་ལུགས་བརྒྱུག་གི་ཐ་མར་འབྱུང་བའི་སྣང་བ་ལས་སྣང་བ་མཆེད་པར་
འགྲོ་བ་ནི་སྦྱེ་བ་ལེན་པའི་དོན་དུ་འགྲོ་བ་སོགས་གྱི་སྐབས་སོ། །དེ་ཉིར་
ཐོབ་ཏུ་ཐིམ་པ་ནི་སྦྱེ་སྤྱོད་ལ་གཞོལ་བའི་བར་དོ་འགག་པ་ལ་ཕྱོགས་པའི་
སེམས་ཉེ་དེ་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་ནས་སྦྱེ་བ་ལེན་ནོ། །སྣང་བ་དེ་གསུམ་
སྦྱོང་བ་ལ་ཁྲ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། ས་བོན་དང་ཕྱག་མཆན་ལས་བྱང་
ཆུབ་པ་དང་། སྦྱོང་གསུམ་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། རིམ་ལྡེ་ལས།
ཞེས་རབ་ངོ་བོ་ཉིད་འདི་ནི། །ཁྲ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་དག་ཏུ་བརྟག། །སེམས་
ཉིད་རང་གིས་མཐོང་འབྱུང་ཏེ། །རང་ཉིད་ཁྲ་བའི་གཟུགས་བཞིན་ནོ། །

དེ་ནས་ཁྲ་བ་ལ་དཔེགས་པ། །དོ་རྩེ་མཆན་མར་རབ་ཏུ་བརྟག། །འདི་
ནི་དོ་རྩེ་ལས་བྱང་བའི། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་ཐབས་སུ་བཤད། །ཁྲ་བ་དོ་རྩེ་
སོགས་མཉམ་སྦྱོར། །སེམས་དང་སེམས་བྱང་འདུས་པ་སྟེ། །ཞེས་རབ་
ཐབས་སུ་འདུས་པ་ལས། །ལྟ་ཡི་གཟུགས་ནི་འབྱུང་བར་འབྱུང། །ཕྱག་

ཀྱུ་བཞིས་ནི་ཀྱས་བཏབ་ཅིང་། །ལྷ་ཡི་ང་ཀྱལ་འཆང་བྱེད་དེ། །བསྐྱེད་
 པའི་རིམ་དང་ལྷན་པར་ནི། །སྤྲུགས་པས་ཏྲག་ཏུ་སྐྱོད་པར་འགྱུར། །ཞེས་
 པ་བྲངས་ནས་དེ་ལྟར་འཆད་དོ། །འདི་ལ་ཅུང་ཟད་དབྱེད་ན། ས་ཡི་དངོས་
 གཞི་ལས། བར་མ་དོའི་སྲིད་པ་སྤྲུགས་དེ་ནས་བར་ཆད་མེད་པར་དུས་
 གཅིག་ཏུ་འགག་པ་དང་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤང་གི་ཐོར་ཏོ་མཐོ་དམན་དུ་
 འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་དོ། །ཞེས་འཆི་སྲིད་འགགས་པ་
 དང་བར་སྲིད་གྲུབ་པ་གཉིས་བར་དུ་གཞན་གྱིས་མ་ཆོད་པར་དུས་མཉམ་
 པར་གསུངས་ལ་དེ་ལྟར་དུ་རང་ཡང་བཞེད་ཅིང་བར་སྲིད་རྩས་ཏེ་སྐྱེ་བའི་
 ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ལ་སོགས་པ་ནུམས་དུས་གཅིག་ཏུ་འགྲུབ་པར་
 གསུངས་པའི་བྱིར། ཤི་བའི་འོད་གསལ་ལས་ལྷགས་བསྐྱོག་ཏུ་ཤར་བའི་
 ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་ཆེ་བར་དོར་སྐྱེས་པ་དགོས་པས་དེ་འགོག་པ་མི་འཐད་དོ། །

ལྷང་སེམས་གཉིས་པོ་འཆི་སྲིད་ཀྱི་སྐྱབས་ལ་འཛོག་ན་ཐམས་
 ཅད་སྟོང་པ་ཡིན་ཀྱི་ཉེར་ཐོབ་དང་མཆོད་པར་མི་རུང་ལ་དེ་གཉིས་བར་
 དོ་གྲུབ་པའི་སྐྱབས་ལ་འཛོག་ན་རང་གི་ཁས་སྦྲངས་པ་དང་ཡང་འགལ་
 ཞིང་སྐྱབས་དེ་གཉིས་སུ་མི་འཛོག་ན་སྲིད་པ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བཞག་
 དགོས་པས་ལྷང་དང་ཁས་སྦྲངས་པ་གཉིས་ཆར་དང་འགལ་བར་སྤང་
 དོ། །སེམས་ཅན་ཁམས་ནི་མ་ལུས་པའི། །རང་བཞིན་རྩ་བ་འདི་ཡིན་

ནོ། །ཞེས་པའི་ལུང་གིས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་བརྒྱུད་
ཅུའི་ཉོག་པའི་རྩ་བར་སྤང་བ་གསུམ་དགོས་པར་བསྟན་གྱི། སེམས་ཅན་དུ་
གང་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྲོད་གྱི་ཤི་བའི་འོག་ཏུ་སྤང་བ་གསུམ་སྟོན་པར་
མི་སྤང་ངོ། །རིམ་བཤག་ཉིས་པའི་ལུང་དོན་ཡང་གཞིའི་སྤང་བ་གསུམ་ལས་
བར་དོ་འབྱུང་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ཆོ་བ་དོ་རྗེ་སོགས་ལས་ལྷ་བསྐྱེད་
པའི་རིམ་བཤ་སྟོན་པ་མིན་གྱི། རྫོགས་རིམ་བས་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ལས་ལྷ་
བསྐྱེད་པའི་དོད་བསྐྱེད་རིམ་བས་ཆོ་བ་དང་དོ་རྗེ་སོགས་ལས་ལྷའི་སྐྱེ་
བསྐྱེད་དོ་ཞེས་སྟོན་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ་སྤྲོད་བྲངས་བཤ་ལྷར་བསྐྱེད་རིམ་པའི་
སྤགས་བས་དེ་ལྷར་སྐྱེད་པར་གསུངས་པའི་འོག་ཏུ། ད་ནི་ཡོངས་རྫོགས་
རྣལ་འབྱོར་གྱི། །མཆོན་པར་བྱེད་པ་དག་ནི་བྱ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འོད་
གསལ་ལས་ལངས་པའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ལས་མཆོན་དཔེས་སྤྲས་པའི་སྐྱེ་
འབྱུང་བར་གསུངས་པའི་བྱིར་ངོ། །

བསྐྱེད་རིམ་ལ་ལུགས་འབྱུང་གི་སྤང་གསུམ་གྱི་རིམ་བཤ་བཤད་ལ་
རྫོགས་རིམ་ལ་ལུགས་བརྫོགས་གི་སྤང་བའི་རིམ་བཤ་བཤད་ཀྱང་དེ་གཉིས་
ཀྱི་གོ་རིམ་རིམ་གཉིས་ལ་འདྲ་བ་མི་དགོས་ཀྱི་སྤྱིར་སྤང་བ་གསུམ་ལས་
ལྷའི་སྐྱེ་འབྱུང་བ་ཅན་དུ་འདྲ་བས་ཆོག་གོ། །གཞན་ཡང་ལུང་དེས་ཆོ་བ་
དང་དོ་རྗེ་སོགས་འདྲེས་པ་ལས་ལྷ་བསྐྱེད་པར་བསྟན་ལ་འདིར་ནི་ཆོ་བ་

གདན་དུ་བྱས་པའི་སྤྲེང་དུ་བསྐྱེད་དེ་སྟོན་པ་དང་གནས་ལུན་ཆོག་པ་ཡིག་
 འོན་དུ་བཤད་པའི་སྐབས་བཞིན་ནོ། །ལུགས་བརྒྱུ་གི་སྤང་བ་གསུམ་
 བ་སྐྱེ་བ་གཟུང་སེམས་སུ་བཤད་པ་ལ་ཡང་སྐྱོན་མེད་དེ། བར་དོ་སྤྲོད་པ་
 ཆོལ་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཡིན་པས་ཐོག་མ་ནས་སྐྱེ་བ་འཆོལ་བའི་སེམས་
 འབྱུང་གི་བར་དོ་འགག་ཁ་མའི་ཆེ་ཁོ་ན་མི་དགོས་པས་སོ། །དེས་ན་བར་
 དོན་གྱི་བའི་འོད་གསལ་ལས་ལུགས་བརྒྱུ་གི་ལངས་པའི་སྤང་སེམས་
 ཅམ་ལས་བྱུང་བ་འབྱུང་བའི་ལུས་རགས་པ་སྤངས་པའི་ཤིན་དུ་སྤྲོད་པའི་
 ལུས་ཅན་ཡིན་པས་ཡིད་ལུས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལུས་ཅན་ཞེས་གསུངས་
 སོ། །དེ་དང་མཐུན་པར་ལྷ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཤི་བའི་འོད་གསལ་དང་འབྲེལ་བ་ནི་
 དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱུང་ཚུབ་པའོ། །དེའི་ངང་ནས་ལངས་པ་ལ་ལྷ་བསྐྱེད་
 པའི་རྒྱུར་སྟོན་དུ་སྒྲ་བ་ལས་བྱུང་ཚུབ་པ་སྟོན་པ་ནི་རྒྱུད་གི་བཞོན་པ་ཅན་
 ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རྣམ་པ་སྒྲ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྤང་བ་ཅམ་ལས་བསྐྱེད་
 པའི་ལྷའི་སྐྱེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལུས་ཅན་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལ་སྤྲོད་ཉིད་ཀྱི་ངང་ནས་ལྷང་བའི་སྤྲོད་པའི་གསུམ་ནི་གཞིའི་
 ལུགས་བརྒྱུ་གི་སྤང་བ་གསུམ་དང་འབྲེལ། ཡེ་གི་གསུམ་སྤྲོད་རྣམས་
 ནི་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བཞོན་པའི་རྒྱུད་དང་འབྲེལ། དེ་རྣམས་འདྲེས་པས་
 ནི་གཞིའི་སྐབས་ཀྱི་རྒྱུད་སེམས་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་མཆོན། སྤྲོ་བ་སྤྲུམ་

ཟླ་བ་རྫོགས་པ་ནི། རྒྱུད་རྫོང་འཕྲེང་ལས། སྤྱི་དང་གནས་དང་འཛིག་པ་
དང་། །སྤྱི་དང་བར་མར་གནས་པ་སྟེ། །རི་སྟེང་འཛིག་ཏེན་གྱིས་བརྟགས་
པ། །སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་གི་རྣམ་འབྱུང་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱུད་གི་
བཞེན་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་སྟོན་བཅུད་ཀྱི་ཅ་བ་ཅན་དུ་མཆོན་
པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ནས་ངོ་བོ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཅམ་ཞིག་རྣམ་པ་ཟླ་བའི་
རྣམ་པར་སྤང་བ་ལས་ཚུ་ལས་ཚུ་བྱར་སྟེ་བ་བཞིན་དུ་ས་བོན་སྟེས་ནས་
དེས་ཕྱག་མཆོན་དང་དེས་ལྟའི་སྟེ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པ་ནི་རྒྱུད་སེམས་
ཅམ་ལས་བྱུབ་པའི་བར་དོའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་
བཞི་དང་འབྲ་བར། གསུང་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། ཕྱགས་དམ་ཆིག་གི་
ཕྱག་རྒྱ་དང་། སྟེ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། འཕྲིན་ལས་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་
ལས་མི་འདའ་བའི་ཚུ་ལ་གྱིས་རྒྱས་བཏབ་ནས་ལྟའི་སྟེ་བསྟོམས་པས་ཐ་
མལ་པའི་སྟོ་གསུམ་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་སྦྱོར་བའོ། །འཕྲིན་ལས་ནི་ས་བོན་
སོགས་ལས་སྟོ་བསྟེ་བྱེད་པ་ལ་བྱའོ། །འདི་དག་ཀྱང་སྦྱིར་ཆོས་མ་སྟན་
སྦྱོར་བ་ཡིན་གྱི་སྟེ་རྫོང་གི་རིམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟེ་མོ་འགའ་ཞིག་རི་ལྟ་
བ་བཞིན་སྦྱར་རྒྱ་མ་བྱུང་ཡང་སྦྱོན་མེད་དེ་སྐབས་གཞན་དུ་བསྟན་པ་དང་
འབྲའོ། །

གསུམ་པ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། དང་པོ་མགོན་པོ་བསམས་ནས་

ཀྱང་། །ཤིན་ཏུ་སྒྲོར་བ་ཡང་དག་བཅུམ། །ཞེས་པ་ནས། ཉིང་འཛིན་སེམས་
དཔའ་ཞེས་བྱ་བ། །ཡི་གེ་རྩྱ་ཀི་དེ་རུ་དགོད། །ཅེས་པའི་བར་གྱིས་ལོངས་
སྒྲུ་སྒྲུལ་སྒྲུར་བསྒྲུར་བ་ནས་སེམས་དཔའ་གསུམ་བཅེག་ཏུ་བྱ་བའི་བར་
ནི་བར་དོ་མངལ་དུ་སྒྲེ་བ་ལྷངས་པ་དང་མཐུན་པར་བསྒྲོམ་པ་ཡིན་པས་
འདི་ལ་གཉིས། མཐུན་ཡུལ་བཤད་བ། དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་སྒྲོམ་
ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྒྲེ་བ་ལེན་ཚུལ་མདོར་བསྟན་བ། རྒྱས་པར་
བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། །དེ་ལྟར་སྒྲེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ལོངས་སྒྲོད་རྫོགས་པའི་སྒྲུས་
མི་ནམས་ཀྱི་དོན་མཛད་པར་མི་སྒྲོད་པས་ཕྱང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྒྲེ་
མཆེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པས་སྒྲུལ་པའི་སྒྲུ་འཛིན་པའི་དོན་དུ་འཇུག་
པ་ཉི་བར་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྲིད་པ་བར་མ་ན་གནས་པ་ཡང་ཉིན་
ཞག་བདུན་པ་དོར་ཉ། ཐོག་མ་མེད་པའི་རང་གི་ནམ་པར་རྟོག་པའི་
བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་ལས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་བསྒྲུལ་ཉེ་རིམ་
པ་འདིས་སྒྲེ་བ་ལེན་ཏོ། །།

དེ་ལྟར་ཉེ་དཔེར་ན་མའི་མངལ་དུ་འཇུག་པ་ཉི་བར་བསྟན་ཉེ་ཞེས་
བྱང་དོ། །གང་ན་སྒྲེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་དགའ་

ལྷན་ན་བཞུགས་པས་སོ། །གང་གི་དོན་དུ་མཆོག་གི་སྤྱལ་པའི་སྐྱར་སྐྱེ་
བ་འཛིན་པའི་དོན་དུ་ལོ། །དེར་སྐྱེ་བ་གཟུང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་བྱང་
སེམས་དེས་མི་ལ་སོགས་པའི་གདུལ་བྱ་ཐ་མལ་པའི་ཡང་དོན་མཛད་
དགོས་ལ། སྤར་ལོངས་སྐྱར་སངས་རྒྱས་པའི་སྐྱ་དེ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་
དུ་མི་བྱང་བས་དེའི་སྒོ་ནས་མི་དང་དེས་མཆོན་པའི་གདུལ་བྱ་ཐ་མལ་བ་
རྣམས་ཀྱི་དོན་མཛད་པར་མི་སྒྲིད་པས་སོ། །འདིས་ནི་ལོངས་སྐྱས་མི་ལ་
སོགས་པའི་དོན་མཛད་པའི་ཕྱིར་དུ་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་
སེམས་སུ་སྤྱལ་ནས་འཛམ་བུ་གླིང་དུ་སྤྱལ་སྐྱར་སངས་རྒྱ་བར་བསྟན་
པས་བདག་ཅག་གི་སྟོན་བ་ལྟ་བུ་ནི་སྟོན་སངས་རྒྱས་ཟེན་ནས་འདོད་
ཁམས་སུ་མཛད་པ་བསྟན་པར་བཞེད་དོ། །

སྐྱེ་བ་འཛིན་ཚུལ་ནི་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་བྱང་སེམས་ཀྱི་བར་
དོ་དེ་ཡུམ་གྱི་ལྷམས་སུ་མི་ཡི་བྱང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྗེས་
སུ་ཞུགས་པའི་སྒོ་ནས་སོ། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་ཏེ་ཞེས་བྲངས་
སོ། །གང་གིས་ན་བྱང་སེམས་དེར་མ་ཟད་སྤར་བཤད་པའི་བསྐལ་བ་
དང་པོའི་མི་ཤི་བའི་འོག་ཏུ་སྦྱིད་པ་བར་མ་ན་གནས་པའི་བར་དོ་དེ་ཡང་
དོ། །སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་དུས་ནི་ཉིན་ཞག་བདུན་པ་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་དོར་
ཏེ་ལོ། །གང་གི་མཐུས་སྐྱེ་ན་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པའི་རང་གི་བདག་

གཉིས་སུ་ནུམ་པར་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་ལས་ཀྱིས་ཡང་
 དག་པར་བསྐྱེད་ཏེ་ལོ། །བར་སྤྱིད་སྤྱིད་དུ་འབྱུག་པའི་ཚུལ་ནི་འོག་ནས་
 འཆད་པའི་རིམ་པ་འདིས་སོ། །གལ་ཏེ་སྐྱབས་འདི་ནུམ་ས་གཞིའི་སྤྱིད་པ་
 སྤྱི་བའི་རིམ་པ་དང་བསྐྱེད་རིམ་སྒོམ་པ་ཆོས་མཐུན་པར་སྟོན་པའི་སྐྱབས་
 མ་ཡིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་སྐྱབས་འདིར་འབྲས་བུའི་སྐྱལ་སྐྱེ་འབྲུག་པ་དང་
 གཞིའི་བར་དོས་སྤྱི་བ་ལེན་ཚུལ་ཆོས་མཐུན་པར་སྟོན་སྟུང་ན། དེ་ལ་སྟོན་
 གྱི་སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་ལྟ་བུ་སྤྱིད་པ་ལ་ཚུལ་གཉིས་ལས་སངས་རྒྱུས་འཆང་རྒྱ་
 བའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱེད་པ་ནི་དེ་ཉིད་བསྐྱེད་པ་སོགས་ནས་
 བསྟན་པ་ནུམ་མ་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་སྤྱིད་པར་སྤྱི་བ་དང་མཐུན་པར་
 བསྐྱེད་པ་ནི་ནུལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་ནས་བསྟན་པ་འདི་འོ་ཞེས་དེ་གཉིས་མི་
 མཐུན་པར་འཆད་མོད་ཀྱང་། གཞིའི་སྤྱི་ཡི་བར་དོ་གསུམ་དང་མཐུན་
 པར་སྒོམ་པ་ན་ཆོས་ལོངས་སྐྱལ་གསུམ་དང་མཐུན་པར་སྒོམ་དགོས་
 པས་གཞི་དང་མཐུན་པར་སྒོམ་པ་དང་འབྲས་བུ་དང་མཐུན་པར་སྒོམ་པ་
 ལ་འགལ་བ་མ་མཐོང་ངོ་། །

དེས་ན་འཆི་བ་ཆོས་སྐྱེད་དང་འབྲས་བུ་ནི་ནུམ་གཞག་བཞི་བ་ནས་
 འཆད་པར་འབྱུང་ལ་བར་དོ་དང་སྤྱི་བ་གཉིས་ལོངས་སྐྱལ་དང་འབྲས་བུ་
 འདིར་བསྟན་པ་ན་ཆོས་མཐུན་སྐྱོར་བའི་གཙོ་བོའི་དོན་མི་འབྱུག་ལ། དེ་

ལ་བརྟེན་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་སྐྱབས་གསུམ་པོ་གང་བསྐྱོམས་པས་
སྐྱུང་གཞི་གང་སྐྱོང་བའི་ཚུལ་མི་འཇུག་པ་དང་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་འདིའི་
རྗེས་སུ་འདི་སྐྱོམ་དང་འདི་ལྟར་སྐྱོམ་པའི་རྒྱ་མཚན་རྣམས་ཀྱང་བདེ་
ལྷག་དུ་རེས་པར་འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་གཞི་དང་འབྲས་བུའི་ཆོས་མཐུན་
གསུངས་སོ། །དེ་ནི་དཔེར་ན་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་སུ་ལོངས་སྐྱབས་སྐྱུལ་པའི་
སྐྱེ་བ་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཚན་འདིར་གསུངས་པས་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྐྱུལ་
སྐྱར་སྐྱར་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཞན་ཡང་ལོངས་
སྐྱབས་འགོ་བ་གང་གི་བྱང་པོ་སོགས་ལ་ལྟམས་སུ་ཞུགས་པས་དེའི་རྟེན་
ལ་འཆང་རྒྱ་བའི་སྐྱུལ་བ་སྟོན་པའི་རྟེན་དེ་ནི་སྤྱིར་མིའི་འགོ་བ་དང་དེའི་
ནང་ནས་ཀྱང་འཛམ་བུ་སྤྱིང་པའི་རྟེན་བྱད་པར་ཅན་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ།
སྤྲགས་པས་གང་དང་མཐུན་པར་བསྐྱོམས་པས་དེའི་དོད་ལ་སྐྱུལ་པའི་སྐྱེ་
འབྲས་པའི་སྐྱེ་བ་དང་དེ་འཛིན་པའི་བར་དོ་རྣམས་ཀྱང་འཛམ་བུ་སྤྱིང་པའི་
དབང་དུ་བྱས་པ་དགོས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ། བྱང་སེམས་ཡུལ་གྱི་
སྐྱམས་སུ་འཇུག་པ་དང་འབྲས་བུའི་མའི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བའི་བར་དོ་བསྟན་གྱི་
བར་དོ་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་དུ་མ་བྱས་ཏེ་འོག་
ནས་འཆད་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བར་དོ་མ་ཡི་མངལ་དུ་འཇུག་པའི་རིམ་པ།

ཞུགས་ནས་མངལ་དུ་འཕེལ་བའི་རིམ་པ། མངལ་ནས་སྤྱིར་འཛོལ་བའི་
རིམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མངལ་འཛོལ་བའི་མ་ལ་སོགས་པ་ནུམ་ས་
འི་ལྟར་བྱུང་བ། དེ་ནས་བར་དོ་འི་ལྟར་ཞུགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མི་ནུམ་ས་ཐ་མལ་པའི་མིར་གྱུར་པའི་རིམ་པ། ཐོ་མོ་
བྱུང་ནས་གོང་པའི་ཆོས་བསྟན་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། །དེ་ལ་རིམ་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། །དང་པོའི་བསྐྱལ་
པའི་མི་ནུམ་ས་བདུད་ཅི་ཟ་བ་ནས་འི་སྤྱིད་དུ་འབྲས་ཆན་ཟ་བ་ཡན་
ཆད་ཀྱིས་ལུས་སྤྱི་བ་དང་ལྷོ་བ་ཉིད་ཀྱིས་འོན་ཏེ། འོད་མི་སྤྱང་བར་
འགྱུར་རོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ལུན་པ་སྤྱིས་བས་ཉི་མ་དང་རྒྱ་བ་དག་འཛིག་
ཉེན་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའོ། །༽

བར་དོས་སྤྱི་བ་ལེན་པ་དེ་ལ་ལེན་པའི་རིམ་པ་ནི་འོག་ནས་འབྱུང་
བ་འདི་ཡིན་ཏེ། བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མི་ནུམ་ས་སྤྱིར་ཐ་མལ་པའི་མིར་རིམ་
ཀྱིས་འགྱུར་བར་བསྟན་པའི་འགྱུར་ཚུལ་ནི་བདུད་ཅི་སྤྱི་སའི་བཅུད་ཟ་
བ་ནས་བཟུང་སྤྱི་འི་སྤྱིད་དུ་འབྲས་ཆན་ཟ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཐ་མལ་པའི་
ལུས་སྤྱི་འགྱུར་རོ། །འཛིག་ཉེན་འཆགས་པའི་དུས་ན། ས་ཆེན་པོ་འདི་
རྒྱ་མཚོ་འབའ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྤྱིར་ན་འོ་མ་བསྐྱོལ་བ་གངས་པའི་སྤྱིས་
མ་ཆགས་པ་བཞིན་དུ་ཆགས་པའི་ས་ཡི་བཅུད་ཁ་དོག་དེ་རོ་ལུན་སུམ་

ཆོག་ས་པའི་ཁ་དོག་ནི་མར་གསར་ལྟ་བུ་རོ་ནི་སྤང་ཅི་མ་བསྐོལ་བ་ལྟ་བུ་
 ཡོད་པ་དེ། སྤར་བཤད་པའི་བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མི་བཞུགས་ཆགས་ཅན་ཞིག་
 གིས་སོར་མའི་ཅེ་མོས་སྤངས་ཏེ་སྤང་བར་བྱེད་ཅིང་དེ་ལ་འདོད་པར་བྱེད་
 གོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གཞན་གྱིས་ཀྱང་བྱེད་དེ་ཁམས་ཟས་ཟོས་པ་
 དེས་དེ་དག་གི་ལུས་ལ་སྤར་བ་དང་ལྷོ་བ་ཉིད་གྱིས་ལོན་ཏེ་ལུས་ཀྱི་ཁ་དོག་
 གསལ་བའི་འོད་མི་སྤང་བར་གྱུར་རྟོ། །དེའི་འོག་དུ་སྤྱོད་པ་སྤྱེས་པས་ཉི་
 མ་དང་སྒྲ་བ་དག་འདིག་ཉིན་དུ་བྱུང་ལ། རྒྱ་སྐར་དང་ཉིན་མཚན་དང་སྒྲ་བ་
 དང་སྒྲ་བ་བྱེད་དང་དུས་ཆོག་ས་དང་ལོ་དག་ཀྱང་བྱུང་ངོ། །ས་ཡི་བརྩུད་
 ཟོས་པའི་དབང་གིས་འོད་རླབ་ནས་ཉི་མེ་བྱུང་བར་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་
 གསུངས་པ་ལྟར་མཛོད་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བས་འབྲས་ཆན་ཟོས་
 པའི་འོག་དུ་ཉི་མེ་བྱུང་བ་མིན་ལོ། །ཟས་དེ་ཉིད་དུ་ཟོས་པ་རྣམས་ཁ་དོག་
 བཟང་ལ་མང་དུ་ཟོས་པ་རྣམས་ཁ་དོག་ངན་པར་གྱུར་པ་ན་ངན་ཁ་དོག་
 བཟང་ལ་ཁྱོད་ནི་ངན་ལོ་ཞེས་བྱུང་དུ་བསད་པའི་དབང་གིས་ས་ཡི་བརྩུད་
 དེ་མེད་པར་གྱུར་རྟོ། །

དེ་དག་འདུས་ནས་དེ་ལ་སྤྱང་བྱེད་པ་ན་ས་ཞག་ཁ་དོག་དོང་
 ཀའི་མེ་ཉོག་ལྟ་བུ་རོ་སྤར་དང་འབྲས་བུ་ཞིག་བྱུང་བ་ནས་བྱུང་དུ་བསད་པའི་
 བར་སྤར་བཞིན་བྱས་པས་དེ་ཡང་མེད་པར་གྱུར་རྟོ། །དེ་ནས་ཡང་སྤར་

བཞིན་མྱ་ངན་བྱེད་པ་ན་མྱ་གྱའི་ཚལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཁ་དོག་ནི་ག་
 ཏམ་བྱ་གའི་མེ་ཏོག་ལྟ་བུ་རོ་སྤར་དང་འབྲ་བ་ཞིག་བྱང་བ་ནས་རྒྱབ་པའི་
 བར་ཡང་སྤར་བཞིན་ནོ། །དེ་ནས་ཡང་མ་མོས་མ་བཏབ་པའི་འབྲས་ས་ལུ་
 རྒྱན་པ་དང་ཕུབ་མ་མེད་པ་རྩ་བ་སོར་བཞི་པ་ནང་བཟས་ན་རྒྱབ་སྐྱེ་ཞིང་
 རྒྱབ་བཟས་ན་ནང་སྐྱེ་བ་བཟས་བར་མི་མངོན་པ་ཞིག་བྱང་བ་ཟ་བར་བྱེད་
 ཏོ། །

གཉིས་པ་ནི། །དེ་ནས་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ནུམ་པར་དབྱེ་
 བ་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་དེ་དག་གི་ཕོ་དང་མོའི་དབང་ཕོ་རབ་ཏུ་དོད་ཅིང་
 དབྱིབས་ཐ་དད་ཅིང་། །དེ་དག་སྟོན་གོམས་པའི་དབང་གིས་གཅིག་
 ལ་གཅིག་ལྟ་ཞིང་པན་ཚུན་དུ་ཆགས་པའི་སེམས་སྐྱེའོ། །གང་གི་ཕྱིར་
 ལོག་པར་ཞུགས་པ་དེ་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཕོ་དང་མོ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་
 དུ་འཛིག་རྟེན་དུ་གྲགས་སོ། །

འབྲས་དེ་ཐོས་པ་དང་ཟས་དེ་ཆེས་རགས་པས་དེ་ནས་ཐབས་
 དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ནུམ་པར་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་བཤད་གཅི་འབྲུང་
 བའི་ལམ་ཕོ་མོའི་དབང་ཕོ་དང་བཅས་པ་དོད་ཅིང་ཕོ་མོའི་དབྱིབས་ཀྱང་
 ཐ་དད་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་སྟོན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཚུལ་མིན་ཡིད་
 བྱེད་ལ་གོམས་པའི་དབང་གིས་ཕོ་མོ་གཅིག་ལ་གཅིག་ལྟ་ཞིང་པན་ཚུན་

ཆགས་པའི་སེམས་སྐྱེའོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཏེ་གང་ཚུན་ཆད་པན་ཚུན་ལོག་
པར་ཞུགས་པ་དེ་ནས་བརྒྱམས་ཏེ་པོ་དང་མོ་ཞེས་པའི་མིང་འདི་གཉིན་
དུ་གྲགས་སོ། །དེ་ཡང་ལོག་པར་ཞུགས་པ་མཐོང་ནས་ས་ལ་སོགས་པ་
འཛོར་བ་སོགས་བྱེད་ཅིང་སེམས་ཅན་ངན་པ་ཞེས་སྒྲིམ་པ་ན་བྱ་བ་མ་
ཡིན་པ་བྱེད་པའི་དོན་དུ་བྱིམ་བཞེགས་ཏེ་འདོད་པ་བསྐྱེན་པ་དང་བྱིམ་གྱི་
དང་པོ་ལོ། །དེ་ནས་འབྲས་ས་ལུ་དེ་ནང་ཟ་བ་ན་ནང་ལེན་རྒྱབ་ཟ་བ་རྒྱབ་
ལེན་པ་ལ་སེམས་ཅན་ལེ་ལོ་ཅན་ཞིག་གིས་ནང་དགོང་གཉིས་ཀའི་ས་ལུ་
དུས་གཅིག་ཏུ་སྒྲངས་སོ། །དེ་ནས་སེམས་ཅན་གཞན་ཞིག་གིས་ཀྱང་ཉི་
མ་གཉིས་དང་གསུམ་དང་བདུན་གྱི་བར་གྱི་ས་ལུ་དུས་གཅིག་ཏུ་སྒྲངས་
སོ། །དེ་མཐོང་ནས་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་སྒྲ་བ་བྱེད་དང་སྒྲ་བ་གཅིག་གི་
ས་ལུ་དུས་གཅིག་ཏུ་སྒྲངས་པས་བཇས་པ་རྣམས་སྒྲར་མི་སྐྱེ་ཞིང་སོ་བ་
དང་ཤུན་པ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ཏོ། །

ལུང་རྣམ་འབྲེད་ལས་སྒྲར་བཤད་པའི་ལུས་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པ་
དེ་རྣམས་ཉིད་འདིའི་བར་དུ་གྱུར་པར་གསུངས་པས་ལྷག་མོས་དང་ཆོས་
མཐུན་སྒྱུར་བའི་མི་ནི་བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་རྣམས་སྐྱེས་ཡིན་ལ། མཆོམས་
འདི་ནས་རྒྱལ་པོ་མང་པོས་བཀྱར་བ་བསྐྱོས་པར་གསུངས་ཤིང་དེའི་
གདུང་རབས་ལས་ཤུག་རྣམས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་དེ་དག་ནི་སྤིང་འདིའི་

དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ལྷག་མ་ནུམ་ས་ནི་ཆོག་མངས་སུ་དོགས་ནས་མ་
བྲིས་ཏེ་རྒྱས་པར་ཤེས་པར་འདོད་ན་འདུལ་བ་ལུང་བལྟ་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་འཛིན་པའི་རྒྱ་བསྟན་པ།
དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་གནས་སུ་འཇུག་ཚུལ། དེའི་རིམ་པ་ཅ་རྒྱད་དང་མ་
རྒྱད་ནས་རི་ལྟར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། །དེ་ནས་ངི་བ་ཉེ་བར་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་
གནས་སྐབས་གསུམ་ཉེ་བར་གྱུར་པས་མའི་རུམ་དུ་མངལ་དུ་འཇུག་
པར་འགྱུར་ཏེ། མ་ནད་མེད་པ་དང་། ཁྲག་དང་ལྡན་པ་དང་། མ་དང་པ་
རྗེས་སུ་ཆགས་པ་འགྱུར་བའོ། །༽

ལྷན་བཤད་པའི་བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མི་ཐ་མལ་པར་གྱུར་པ་ཤི་
བའི་རྗེས་སུ་བར་སྤིད་གྲུབ་པ་དང་བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མི་ཕོ་མོ་ལོག་པར་
འཇུག་པའི་སྐབས་དེ་ནས་གནས་སྐབས་གསུམ་ཉེ་བ་སྟེ་ཆོགས་པར་
གྱུར་པས་མའི་རུམ་དུ་བར་དོ་དེ་མངལ་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། མ་ནད་
མེད་པར་ཉམས་བདེ་ཞིང་ལྷ་མཆོན་གྱི་ཁྲག་དང་ལྡན་པའི་སྐབས་དང་པ་
དང་མ་པན་ཚུན་རྗེས་སུ་ཆགས་པར་གྱུར་ཅིང་ཕྱད་པ་དང་ངི་བའི་སེམས་
ཅན་ཉེ་བར་འཁོར་བ་སྟེ་དེ་ཉེ་བར་གནས་ཤིང་འཇུག་འདོད་པའོ། །དེ་ལ་
མངལ་དུ་འཇུག་པ་ལས་པ་མ་ཆགས་པར་གྱུར་ཅིང་ཕྱད་པ་དང་མ་ཡང་

རུང་བར་གྱུར་ཅིང་ཆེ་མཚན་དང་ལྡན་པ་དང་ངི་ཟ་ཡང་ཉེ་བར་གནས་
 བར་གྱུར་ཅིང་འཇུག་པར་འདོད་ན་སྟེ་དགའ་བོ་ངི་ཟ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྲིད་
 བ་བར་མའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཆོག་ལྷ་དྲགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་བཤད་དགོས་པས་གཞུང་འདིར་ནད་མེད་པ་དང་ཁྲག་དང་ལྡན་པ་སོ་
 སོར་ཕྲལ་ཞིང་ངི་ཟ་ཉེ་བ་གནས་སྐབས་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་མ་བྱུང་བ་ནི་
 འགྱུར་གྱིས་མ་ཐོན་པའོ། །དེ་ཡང་རྒྱུང་མཁྲིས་བད་ཀན་གྱིས་བསྐྱགས་
 བ་དང་དབུས་ནས་འབྲེལ་བ་དང་གོག་མའི་རྟེན་པ་འབྲེལ་བ་ལ་སོགས་པའི་
 མངལ་གྱི་ཉེས་པ་དང་པ་མ་གཉིས་ཀ་ལས་མ་བྱུང་བ་དང་བྱུང་ཡང་གང་
 རུང་གཅིག་རུལ་བ་ས་བོན་གྱི་ཉེས་པ་དང་། བ་མས་བྱ་རྟེན་པ་དང་བུས་
 །ཀྱང་པ་མར་འགྱུར་བའི་ལས་མ་བསགས་པ་ལས་གྱི་ཉེས་པ་གསུམ་
 གང་རུང་དང་ལྡན་ན་མངལ་དུ་བྱ་མི་འཆགས་པར་མངལ་འཇུག་ལས་
 གསུངས་པས་དེ་དག་དང་ཡང་བྲལ་བ་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། །དེ་ནས་དེ་དག་ཕན་ཚུན་རྗེས་སུ་ཆགས་པས་
 རྟོ་རྗེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་འཇུག་པ་དང་འོ་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་
 བྱ་བས་དབང་པོ་གཉིས་མཉམ་པར་སྦྲུལ་བ་མཐོང་བས་འདོད་པ་ཉེ་
 བར་ལེན་པའི་ཕྱིར་སྲིད་པ་བར་མ་སྤངས་ཏེ་རྟོ་ཞོན་པ་བཞིན་རྣམ་
 བར་ཤེས་པའི་བདག་པོ་ཐུགས་རྟོ་རྗེ་རྒྱུང་གི་བཞོན་པ་ལ་ཡང་དག་

བར་ཞོན་ནས་ཤིན་ཏུ་སྒྱུར་བར་འོང་ཞིང་སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་གམ་
ཡུད་ཅམ་གྱིས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དབང་ལྟར་རྣམ་བར་སྤང་མཛད་གྱི་
སྒོ་ནས་ཞུགས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་གྱི་ས་ཐོབ་ནས་ཐབས་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་
ལྟན་ཅིག་གཉིས་སུ་མེད་བར་གྱུར་ནས་ཤིན་ཏུ་དགའ་བར་ཚུད་པའི་
སྒྲིང་པོ་ཡིན་ཏེ། །

དེ་དག་ཆོགས་པ་དེ་ནས་པོ་མོ་དེ་དག་པན་ཚུན་རྗེས་སུ་ཆགས་
པས་རྡོ་རྗེ་དང་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་སྟེ་རྒྱས་པར་བྱས་པས་འཁྲུང་
བ་དང་འོ་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་འབྲིག་པའི་བྱ་བས་པོ་མོའི་དབང་པོ་
གཉིས་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་བར་དོ་དེས་མཐོང་ངོ་། །དེ་ནི་ས་ཡི་དངོས་
གཞི་ལས་པ་མ་ལས་བྱུང་བའི་ཁུ་ཁྲག་ལ་པ་མ་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་མེད་བཞིན་
དུ་མཐོང་བའི་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒོ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་མཐོང་བས་
འདོད་པའི་ཡུལ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤྱིར་དུ་སྤིད་པ་བར་མ་སྦྱོང་སྟེ་སྟེ་བ་
ལེན་ནོ། །དེ་ཡང་མི་རྟལ་ཞོན་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་བར་ཤེས་པའི་བདག་པོ་
ཐུགས་རྡོ་རྗེ་བར་དོའི་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་ལུས་དང་བཅས་པ་དེ་རྒྱུད་
གི་བཞོན་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞོན་ནས་ཤིན་ཏུ་སྒྱུར་བར་འོང་ཞིང་སྐད་
ཅིག་ཐང་ཅིག་གམ་ཡུད་ཅམ་གྱིས་ཕྱོགས་དེར་བྱིན་ནས་རྣམ་བར་སྤང་
མཛད་གྱི་སྒོ་ནས་འཇུག་གོ། །འདི་ལ་སྦྱོན་གྱི་སྒྲ་མ་དག་བཤད་པ་ལ་རྣམ་

སྒྲིབ་ཏུ་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་ལམ་ནུས་སྒྲིབ་གི་སྒྲོར་འཆད་པ་
 མི་འཐད་དེ། ཡེ་ཤེས་སེམས་དབང་ལྟར་ཞེས་དམ་ཆོག་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་
 འཇུག་པའི་སྒྲོར་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་ཡེ་ཤེས་སེམས་དབང་སྤྱི་
 བོ་ནས་འཇུག་པ་ལྟར་ནུས་སྒྲིབ་སྤྱོད་ཅེ་གང་ཏུ་འགོད་པའི་སྒྲོ་སྤྱི་བོ་ནས་
 འཇུག་གོ། །སྒྲོམ་འབྱུང་ལས་ནི། དང་པོ་པ་མའི་ཀུན་སྒྲུབ་ལས། སྤེད་པའི་
 སྤྱི་བ་ཅན་ཏུ་མཐོང་། །ཤིན་ཏུ་ངེས་པར་ཀུན་དགའི་སྟོབས། །ཁ་ཡི་ལམ་
 ལ་རབ་ཏུ་འཇུག། ཅེས་ཁ་ནས་འཇུག་པར་ཡང་བཤད་ལ་དེ་ཡང་པའི་ཁ་
 ཡིན་པར་རྒྱད་རྟོག་འཕྲུང་ལས། སྒྲོན་ལས་རྒྱུད་གི་ནུས་ཤེས་ནི། །བརྒྱ་
 ལ་གང་ཆེ་འགོ་འགྱུར་ན། །པ་ཡི་ཁ་ལ་མཚུངས་པར་ལྡན། །དེ་ཆེ་ཆགས་
 པའི་དབང་ཏུ་འགྱུར། །གསང་གནས་སྒྲུ་མཆོན་ལྡན་པའི་ཅ། །མེ་དང་ཉི་
 མ་འཆར་བ་ན། །དེ་ཆེ་ལྟག་པར་ཆགས་པས་ལོན། །ཆགས་པ་མཆོག་
 ཏུ་འདོད་པར་འགྱུར། །རྟོ་ཅེ་བརྒྱ་འདེས་པའི་གདོང་། །འཇུག་པ་རྩ་ཡི་
 ཁ་ཡི་རྒྱུད་། །དེ་ཆེ་ས་བོན་ཏུ་ནི་འགྱུར། །ས་བོན་ལས་ནི་སེམས་ཅན་
 འབྱུང་། །ཞེས་ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ་ལས་གསུངས་སོ། །

མཛོད་འགྲེལ་ལས། སྤེད་པ་བར་མ་ནི་སྟོ་བ་བརྟོལ་ཏེ་འཇུག་པ་
 མ་ཡིན་གྱི་སྤྱི་གནས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་འཇུག་སྟེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་མཆེ་མ་ལས་
 གང་སྤྱིས་བྱུང་བ་དེ་ནི་ཕུ་པོ་ཞེས་བྱའོ། །གང་སྤྱར་བྱུང་བ་དེ་ནི་ལུ་པོ་

ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་ཀྱང་བཤད་པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་སོ། །དང་པོ་
གང་ནས་འཇུག་ཀྱང་མཐའ་མངལ་གྱི་སྐྱེ་གནས་སུ་འཇུག་པར་ནི་ཐམས་
ཅད་འདྲའོ། །བར་སྲིད་ཐོགས་མེད་ཡིན་པས་འཇུག་པའི་སྐོལ་བུ་ག་ནམ་
མཁའི་སྐོལ་དགོས་ཏེ་ལྷགས་ཀྱི་ཐུ་ལུམ་གཤགས་པའི་ནང་ནས་སྲིན་བུ་
བྱང་བར་གྲགས་སོ། །ཞེས་མཛོད་འགྲེལ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་ས་དངོས་ནི་སྒྲོས་པའི་མཚན་མ་མི་དམིགས་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་
ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་བར་དོ་ཤི་བ་ལ་དར་བཏགས་པ་ནི་ནུམ་རྟོག་
རགས་པ་འགགས་པའི་ཆ་ནས་ཡིན་ལ་དེ་ཐོབ་པ་ནི་ཤི་བའི་འོད་གསལ་
སྟོང་བའོ། །འདིར་ས་ཡི་དངོས་གཞི་ལས་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་དེ་མཐོང་བ་ན་
གཅིག་ལ་ཆགས་ཤིང་ཅིག་ཤོས་ལ་འབྲལ་འདོད་སྐྱེ་སྟེ། ཐོར་སྐྱེ་ན་བྱེད་
མེད་ལ་ཆགས་ཤིང་སྐྱེས་པ་ལ་འབྲལ་བར་འདོད་ལ་མོར་སྐྱེ་ན་དེ་ལས་
བསྐྱོད་སྟེ་འབྱུང་བ་དང་། དེ་ནས་སྐྱེས་པའམ་བྱེད་མེད་གང་རུང་གཅིག་
ཁོ་ན་མཐོང་ལ་ཇི་ལྟར་སྟོགས་དེར་ཉེ་བར་སྒྲུབ་བ་དེ་ལྟར་ཡན་ལག་
གཞན་མི་སྒྲུང་བར་པོ་མོའི་མཚན་མ་ཅམ་ཞིག་མཐོང་བ་ན་ཁོང་ཁོ་སྐྱེས་
ནས་འཆི་བར་བཤད་དོ། །

བར་དོ་ཤི་ནས་ཉིང་མཚམས་སྒྲུབ་བ་ནི་སྒྲུང་མདའི་མཐོང་ཐམན་
ལྟར་འབྱུང་བས་དེའི་ཚུལ་ནི་ཐབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཐེག་ལེ་དང་གཉིས་སུ་

མེད་པར་གྱུར་ཏེ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིན་ཏུ་དགའ་བ་སྐྱེ་བའི་གནས་ཁྱེད་
 ཐུག་གི་དབྱས་དེར་བར་དོ་ཤི་བའི་སེམས་ཚུད་པ་ཡང་ཡིན་ལ་དེ་དག་
 གི་སྦྱིང་པོར་གྱུར་པ་ཡང་ཡིན་པས་ཚུད་པའི་སྦྱིང་པོ་ཡིན་ནོ། །འདིར་པ་
 མ་གཉིས་ཆགས་པ་དྲག་པོའི་སྐྱབས་སུ་བབ་པ་ན་མཐུག་ཏུ་ཁྱེད་བ་བསྐྱབ་
 འབྱུང་ལ་དེའི་རྗེས་སུ་དེ་གཉིས་ཀ་ལས་ཁྱེད་ཐུག་གི་ཐེགས་པ་གཉིས་ངེས་
 པར་བྱུང་བ་དེ་མའི་སྐྱེ་གནས་སུ་འབྲེས་ནས་འོ་མ་བསྐྱོལ་བའི་སྤྲིས་མ་
 ཆགས་པ་ལྟར་འདུག་པའི་དབྱས་སུ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་འཐུག་པར་ས་
 ཡི་དངོས་གཞི་ལས་གསུངས་སོ། །ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པ་རྣམས་ནི་དེ་
 ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པར་འདོད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། །རྒྱུད་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་
 ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་ཉིང་ངེ་འཇོན་གསུངས་པའི་རིགས་པ་དང་།
 ཤེས་རབ་ཀྱི་མདོ་ལས་གཉིས་ཀ་མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་བདེ་བས་
 ཆོམ་པར་བྱས་པས་ཅ་སྟོང་ཐུག་བདུན་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཡང་དག་པར་
 བསྐྱེལ་ཏེ། གཉིས་གཤང་མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་བདེ་བས་ཆོམ་པར་
 བྱའོ། །ཞུ་ལི་དང་ཀ་ལི་རྣམས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ནས་ཁམས་སྤྲ་བ་ལ་
 རྒྱགས་པས་ཤེས་རབ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་ཟེར་ཤར་བས་གཉིས་
 ག་ཡང་རྒྱ་བར་གྱུར་ཏེ་ཁྱེད་བ་དང་ཐུག་ཡང་དག་པར་འབྲེས་ནས་སྐྱེ་

གནས་ཀྱི་དབྱས་སུ་ཐིག་ལའི་གཟུགས་སུ་བབས་སོ་ཞེས་གསུངས་
སོ། །འདྲིའི་དོན་གསལ་བར་གསུངས་པ། ཅ་བའི་རྒྱད་ལས། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་དྲོ་རྩེའི་
བཙུན་མོའི་ལྷ་ག་ལ་ཞུགས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། ། ་་་

དེ་ལྟར་བར་དོས་གང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་པ་མའི་ཐིག་ལའི་རྣམ་
འབྱུང་བའི་ཚུལ་འདུས་པའི་ཅ་བའི་རྒྱད་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གསུངས་པའི་རིམ་པ་
དང་སྒྱར་ན། ལེའུ་དང་པོ་ལས། དེ་ནས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་འདི་ཐམས་
ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དྲོ་རྩེའི་དོ་བོར་གནས་པར་གྱུར་
ཏོ། །དེ་ནས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་རྩི་
སྟེང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དྲོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་གྱིས་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་པར་
གྱུར་ཏོ། །ཞེས་དྲོ་རྩེ་འཆང་ཟིལ་གཞོན་དྲོ་རྩེའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་ཞུགས་མ་
ཐག་ཏུ་དེ་ལྟར་གྱུར་པར་གསུངས་ལ། དེའི་འགྲེལ་བ་སྟོན་གསལ་དུ་ནམ་
མཁའི་དབྱིངས་ནི་ཅ་བདུན་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་གི་ཁོང་སྟོང་དང་དྲོ་རྩེ་ནི་ཐབས་
ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་གནས་པ་ནི་བྱུང་བར་གྱུར་པ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ནི་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་དྲོར་སེམས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་ནི་ཐབས་ཀྱི་ཡེ་

ཤེས་ཤར་བ་དང་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་པ་ནི་དབང་པོ་གཉིས་སྒྱར་
བ་ལས་ཆགས་པ་ཆེན་པོའི་མེས་ཁྱེན་ས་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་སྤྲོད་བ་ལ་
བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་པ་མ་གཉིས་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ན་ཆགས་པའི་
མེས་ཅུ་གནས་ཐམས་ཅད་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཁྱེན་ས་འབབ་པར་
གསུངས་པའི་ཐོག་ལའི་དབུས་སུ་བར་དོའི་ཤེས་པ་འཇུག་པའོ། །སྟོན་
གསལ་ལས་འདི་འདྲོད་ཆགས་ཆོས་ཀྱིས་སྤྲས་དོན་དུ་བཤད་པས་ལམ་
སྟོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པོ་མོ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་སྐབས་ཡིན་མོས་
ཀྱང་མཆོན་ཉིད་ལ་དབྱད་ན་གཞིའི་སྐབས་དང་འབྲ་བས་འདིར་ཡང་སྒྱར་
དུ་བྱུང་ངོ། །རྣལ་འབྱོར་རྒྱད་ལས་དེ་ལྟར་གསུང་བར་མ་བཟད་ཀྱི་ཤེས་
རབ་ཀྱི་མདོ་སྡེ་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱད་སྟོམ་འབྱུང་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ་
ཅ་སྟོང་ཕྲག་བདུན་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཡང་དག་པར་བསྐྱལ་བ་སྟེ་དེ་དག་ནས་
ཁམས་བཞུས་ཏེ་པོ་མོ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཁམས་ཁྱེན་བ་ལས་བྱང་བའི་མཆོག་
ཏུ་དགའ་བའི་བདེ་བས་ཆོམ་པར་བྱའོ་སྟེ་བྱེད་དོ། །

ཅུ་གནས་ནས་ཁམས་འཇུ་བའི་རྒྱུན་ནི་ཤེས་རབ་སྟེ་བྱང་མེད་
དང་ཡེ་ཤེས་ཏེ་སྟེས་པ་གཉིས་ཀྱི་གཏུམ་མོའི་མའི་འོད་ཟེར་ཤར་བ་སྟེ་
འབར་བས་རེ་རེར་མ་བཟད་པོ་མོ་གཉིས་ཀའི་ཐོག་ལའི་ཡང་ཁྱེན་བར་བྱུར་
ཏོ། །ཁྱེན་ཡང་དག་པར་འདྲེས་ནས་བྱང་མེད་ཀྱི་སྟེ་གནས་ཀྱི་དབུས་

སུ་ཐིག་ལའི་གཞུགས་སུ་བབས་ནས་གནས་སོ། །མེ་དེ་གང་གིས་སྒྲོར་
བ་དང་སྒར་བའི་མེས་རྩ་སད་པར་བྱེད་ཚུལ་ནི། རྒྱུད་དོ་རྗེ་སྤང་བའི་
ལེ་བྱ་བཞི་བ་ལས། དཔལ་པོ་ནལ་འབྱོར་མ་སྒྲོར་བ། །གང་ཆེ་གསང་
བའི་རྩ་གཉིས་ནི། །ཡང་དག་སྒྲོར་བས་རེག་གྱུར་བ། །དེ་ཆེ་ནམ་མཁར་
ནམ་རྒྱས་ཉིད། །ནམ་མཁའ་ལས་ནི་སྐྱེས་པའི་རྒྱུད། །དེ་ཡིས་མེ་ནི་
རབ་དྲུ་འབར། །རྩ་ནི་སྒྲོང་ཕྱག་བདུན་ཅུ་གཉིས། །རྩ་ནམས་རབ་སད་
མེ་དེ་ཡིས། །བདེ་བ་ཀུན་གྱི་གོ་འཕང་མཆོག་། །བདེ་བ་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་
སེམས། །ནམ་པར་ལྷ་ནས་རྩར་གནས་བ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཁྱེད་ཀྱི་གཉིས་རྩ་གནས་ནམས་ནས་སྐྱེ་གནས་སུ་འོང་
བའི་ཚུལ་ནི། །ལྷ་ལི་སྟེ་ཁྱེད་ཀྱི་ཆའི་གནས་སོ་སོ་ནས་ལྷ་བ་ནམས་མཐར་
རྩའི་ལམ་གཅིག་དྲུ་འཛེས་བ་དང་དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་ལི་སྟེ་ཁྱེད་ཀྱི་ནམས་ཀྱང་
གཅིག་དྲུ་འཛེས་པར་གྱུར་ཏེ་ཁམས་སྤྱོད་ལ་རྒྱགས་པས་རྒྱུད་གིས་
བསྒྲོད་ནས་སྤར་དུ་བྱངས་པས་སྐྱེ་གནས་སུ་འཛེས་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོད་
བསྐྱུས་ལས། དེ་ཉིད་ལྷ་ལི་ལྷ་ལི་ནམས་དང་ལྷན་ཅིག་དབང་པོ་གཉིས་
མཉམ་པར་སྒྲོར་བའི་དུས་སུ་ཁྱེད་དུ་བསྐྱུས་པར་འགྱུར་བས་གསང་
བའི་སྒྲའི་བྱ་གནས་ས་བོན་གྱི་གཞུགས་ཀྱིས་སྤྱང་ནས་སེམས་ཅན་
གྱི་ཁམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་དེ་ཉིད་ནི་འབྲུག་གསུམ་

ཡིན་ལ་དེ་ཡང་རྒྱང་འབྲུག་གནས་ལྡང་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་མཛད་
 རོ། །དཔལ་སྒྲོམ་བ་འབྱུང་བ་ལས། ཏཱ་ཞོན་པ་ཡི་རྣམ་ཤེས་ནི། །རྒྱང་གི་
 བཞོན་པ་ཞོན་པ་བཞིན། །ཤིན་ཏུ་སྦྱར་བར་འོངས་གྱུར་ཏེ། །སྐད་ཅིག་
 ཐང་ཅིག་ཅམ་ལ་ནི། །གཉིས་དང་སྟོང་སྤྲག་བདུན་ཅུའི་ཅ། །རབ་བསྐྱལ་དེ་
 ཡི་སྐད་ཅིག་ལ། །མཚོག་ཏུ་དགའ་བ་ཡང་དག་ཐོབ། །ཞུ་ཡི་ཀླ་ཡི་ཁྱ་བྱས་
 པའི། །ཁྱ་ཁྱག་དེ་དག་གི་དབྱས་སུ། །ཐིག་ལའི་གཟུགས་ཀྱིས་གནས་པར་
 འབྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཁྱ་ཁྱག་འདྲེས་པའི་ཐིག་ལེ་སྦྱེ་གནས་ཀྱི་
 དབྱས་སུ་གནས་པ་འདིའི་དོན་གསལ་བར་གསུངས་པ་ནི། འདུས་པའི་ཅ་
 བའི་རྒྱད་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱ་དང་གསུང་དང་
 ཐུགས་དོན་མེད་པའི་ལྷ་ག་ལ་བཞུགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

འདིས་བསྟན་ཚུལ་ནི་བཤད་རྒྱུ་སྟོན་གསལ་དུ་བྲངས་པ་
 ལས། འདི་ནི་ཕྱང་པོ་ལྷ་རྒྱལ་བ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་
 ཡིན། །དེ་ཡི་བདག་ཉིད་སྦྱ་གསུང་ཐུགས། །དོན་མེད་ཐུགས་འདིར་བདེ་ཆེན་
 སོ། །བཅུན་མོ་ལེགས་སྦྱངས་ཐུག་རྒྱ་ཡིན། །ལེགས་སྦྱངས་པ་རྣམས་ཀྱི་
 ཡིན། །བཞུགས་པ་དོན་མེད་པ་དེར། །ཐིག་ལའི་གཟུགས་ཀྱིས་གནས་
 པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བར་དོའི་ཤེས་པ་ཁྱ་ཁྱག་འདྲེས་པའི་
 དབྱས་སུ་ཞུགས་པ་སྦྱེ་གནས་སུ་གནས་པར་གསུངས་པའི་སྦྱེ་གནས་

ནི་མའི་པོ་བའི་འོག་ཡོང་གའི་སྟེང་གི་བར་ཡིན་པར་མངལ་འཇུག་ནས་
གསུངས་པས་འདྲིར་བརྒྱལ་གནས་པར་གསུངས་པ་དང་པོ་དེར་ཐིག་ལེ་
ཞུགས་པ་ལ་བྱའི་མེར་མེར་པོ་གནས་པའི་སྐྱེ་གནས་ནི་མིན་ནོ། །སྟོན་
གསལ་ལས་ཐིག་ལེའི་གཟུགས་ཀྱིས་གནས་པ་སྟ་མོ་བཞིས་ཞུས་ཀྱི་
ལུང་བྲངས་ནས་སྟའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་མོད་ཀྱང་གཞིའི་
སྐབས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་དངོས་ལ་ཡང་བཤད་དུ་རུང་བས་སྟོབ་དཔོན་འདིས་
སྤར་ལྟར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། འཕེལ་རིམ་དངོས། གནས་སྐབས་ལྔ་
རིགས་ལྔ་དང་སྤར་བ། ལུ་རྟལ་གྱི་རྟེན་ཅའི་གཙོ་བོ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། །དེའི་འོག་ཏུ་རིམ་གྱིས་འཕེལ་ཏེ། དང་པོར་མེར་
མེར་པོའི་རྣམ་པའོ། །མེར་མེར་པོ་ལས་ལྟར་ལྟར་པོར་འགྱུར། ལྟར་
ལྟར་པོ་ལས་གོར་གོར་པོའོ། གོར་གོར་པོ་ལས་མཐུང་གྱུར། མཐུང་
གྱུར་ལ་ཡང་རྒྱུང་གིས་བསྐྱལ་ཏེ། དེས་རྟང་ལག་འགྱུས་ཏེ་གནས་
སྐབས་ལྔ་གསལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་འོག་ཏུ་སྐྱེ་དང་། མེན་མོ་ལ་
སོགས་པ་དང་། དབང་པོ་རྣམས་དང་གཟུགས་དང་མཚན་མ་རྣམས་
རིམ་གྱིས་སྟེའོ། །༽

མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་སྤངས་པ་དེའི་འོག་ཏུ་ལུས་རིམ་གྱིས་འཕེལ་

ཏེ་དང་པོ་ནི་མེར་མེར་པོ་སྟེ་ཕྱི་སྤྱིས་མ་ལྟ་བུས་གཡོགས་ལ་ནང་ཤིན་
 ཏུ་སྦྲ་བར་འདུག་པའོ། །འདིར་དང་པོ་སྟོགས་གང་དུ་རྣམ་ཤེས་ཞུགས་
 པའི་སྟོགས་དེ་ནི་སྟོང་ག་སྟེ་ཐ་མ་གང་ནས་རྣམ་ཤེས་འཕོ་བའི་སྟོགས་
 དེར་དང་པོར་འདུག་པར་ས་ཡི་དངོས་གཞི་ལས་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་
 མཛོད་འགྲེལ་དང་ལུང་གི་མངལ་འདུག་ལས། ལུར་ལུར་པོ་དང་གནས་
 སྐབས་གཉིས་པ་ལ་མེར་མེར་པོ་ཞེས་གསུངས་ལ། ས་ཡི་དངོས་གཞི་
 ལས་བརྒྱུ་སྟེ་གསུངས་ཀྱང་དོན་གྱི་རིམ་པ་འདྲའོ། །མེར་མེར་པོ་སྟོན་པ་
 ལས་ལྟར་ལྟར་པོ་སྟེ་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀ་སྤྱིས་མ་ལྟར་གྱུར་ཏེ་ཞོ་ལྟར་འདུག་
 ལ་ཤར་ནི་མ་གྱུར་པའོ། །ལྟར་ལྟར་པོ་སྟོན་པ་ལས་གོར་གོར་པོར་འགྱུར་
 ཏེ་ཤར་ནི་གྱུར་ལ་མཚན་མི་བཟོད་པའི་སྦྲ་བའོ། །

འདི་ལ་ས་ཡི་དངོས་གཞི་ལས་ལྟར་ལྟར་པོ་དང་། མངལ་འདུག་
 ལས། ཟངས་ཀྱི་ཐུར་མ་དང་འབྲ་བས་ནར་ནར་པོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གོར་
 གོར་པོ་སྟོན་པ་ལས་འབྲང་འགྱུར་ཏེ་བསྐྱ་ཞིང་མཚན་བཟོད་པའོ། །མངལ་
 འདུག་ལས། གདར་དང་འབྲ་བས་གོར་གོར་པོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འབྲང་
 འགྱུར་རྒྱུ་གིས་བསྐྱལ་ཏེ་སྟོན་པར་བྱས་པ་ལས་རྟེན་ལག་འགྱུ་བ་
 སྟེ་དབྱང་བ་གཉིས་དང་བརྒྱ་གཉིས་དང་མགོ་བོའི་མཚན་མ་ལྟ་འབྱུང་
 འོ། །ཡང་ཞེས་པ་ནི་གནས་སྐབས་སྤྲུལ་རྣམས་སུ་ཡང་རྒྱུ་གིས་བསྐྱལ་

བར་མ་ཟད་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་མེར་མེར་པོ་ལ་སོགས་པའི་མངལ་གྱི་གནས་
སྐབས་ལྷ་གསལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་འོག་ཏུ་སྐྱ་དང་སེན་མོ་དང་བ་སྐྱ་ལ་
སོགས་པ་དང་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ནམས་ཞེས་
སྦྱར་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་དུ་མདོ་བྲངས་པ་ལས། སྐྱ་སྐྱ་སེན་མོ་ལ་སོགས་
དང་། །དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ནམས་དང་ནི། །མཚན་ནམས་རིམ་གྱིས་
སྦྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མཚན་མ་ནི་པོ་མོའི་ཉགས་ཏེ་དེ་
ནམས་རིམ་གྱིས་སྦྱེའོ། །རྒྱལ་པོ་སྤྲས་གྱིས་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་
ཉན་ལ་མཚན་མར་འཆད་དོ། །སྒྲོམ་འབྱུང་ལས་ཀྱང་། དང་པོར་བྱར་བྱར་
པོའི་ནམ་བ། །མེར་མེར་པོ་ནི་གཉིས་པ་ཡིན། །ལྟར་ལྟར་པོ་སྦྱེས་གསུམ་
པ་སྟེ། །བཞི་པ་གོར་གོར་པོ་ཉིད་དོ། །རྒྱང་ནམས་གྱིས་ནི་བསྐྱལ་བས་
ན། །ཉ་ཡི་ནམ་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར། །ཆེ་བ་ལྷར་གྱུར་ས་བོན་ལས། །ཡན་
ལག་ལྷ་ནི་རབ་ཏུ་སྦྱེ། །སྐྱ་སྐྱ་སེན་མོ་ནམས་དང་ཉགས། །ཆེ་བ་བདུན་
གྱིས་སྦྱེ་བར་འགྱུར། །དབང་པོ་ནམས་དང་གཟུགས་ནམས་ནི། །ཆེ་བ་
བརྒྱད་ལ་སྦྱེ་བར་འགྱུར། །ཆེ་བ་དགུ་ཡིས་ཡང་དག་ཇོགས། །ཆེ་བ་བཅུ་
ལ་སེམས་དང་ལྷན། །ཞེས་ཆེ་བ་དགུས་ལུས་ཇོགས་ནས་ཆེ་བ་བཅུ་པ་ལ་
ཕྱིར་འབྱུང་བའི་སེམས་དང་ལྷན་པར་གསུངས་སོ། །

མངལ་འཇུག་ལས། །ཞག་བདུན་སྤག་སོ་བརྒྱད་ཇོགས་ནས་

བཅའ་བར་གསུངས་ལ། ས་ཡི་དངོས་གཞི་ལས་དེ་ནས་ཞག་བཞི་ལོན་
ནས་བཅའ་བར་གསུངས་པས་རིམ་པོ་དགུ་དང་ངོ་བཅུར་བྱས་ན་འདི་
དང་མཐུན་པར་སྒྲུང་ངོ། །མངལ་ན་གནས་པ་ཞག་བདུན་ཕྱག་རེ་རེ་ལ་
རྒྱང་གིས་སློན་པར་བྱེད་ཚུལ་རྒྱས་པར་ལུང་གི་མངལ་འཇུག་ལས་ཤེས་
པར་བྱ་སྟེ་འདིར་ཆོག་མངས་སུ་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། །དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྷས་བྱིན་
བརྒྱབས་པ་ལས་ས་བོན་གྱི་གནས་སྐབས་ནས་བརྩམས་ཏེ་གནས་
སྐབས་ལྷ་ངེས་པར་སྟེ་བཤོ། །དེ་ལ་མེར་མེར་པོ་ནི་མི་བསྐྱོད་
བཤོ། །ལྟར་ལྟར་པོ་ནི་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྗན་གྱིའོ། །གོར་གོར་འོད་
དཔག་མེད་གྱིའོ། །མཁའ་གྱུར་ནི་དོན་ཡོད་གྲུབ་པའི་འོ། །རྟེན་
ལག་འབྱུས་པ་ནི་རྣམ་པར་སྒྲུང་མཛད་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
བཤོ། །ཞག་གི་ཡང་གནས་སྐབས་ལྷར་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། །དེ་ལ་ཁྱུ་
བཞི་མི་བསྐྱོད་བཤོ། །དམར་པོ་ནི་འོད་དཔག་མེད་གྱིའོ། །གོར་གོར་
པོ་ནི་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྗན་གྱིའོ། །མཁའ་གྱུར་ནི་དོན་ཡོད་པར་གྲུབ་
བཤོ། །ཡང་དག་པར་འབྲེས་པ་ནི་རྣམ་པར་སྒྲུང་མཛད་གྱིས་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་བཤོ། །༽

ལྷར་གྱི་གནས་སྐབས་དེ་ལ་ཡང་ས་བོན་གྱི་སྟེ་ཁྱུ་བཞི་གནས་

སྐབས་དེ་ནི་གནས་སྐབས་ལྟར་ངེས་པར་སྦྱེ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་སྟེ་དེར་ང་རྒྱལ་བྱ་བ་ལས། དེ་ལ་མེར་མེར་
པོའི་ནི་མི་བསྐྱོད་པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་སྟེ་དེ་བཞིན་དུ་ལྷག་མ་བཞི་
ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །ཁུ་བར་མ་ཟད་ཁྲག་གི་ཡང་གནས་སྐབས་ལྟ་བུ་སྟན་པར་
བྱའོ། །ལྟ་པོ་དེ་ལ་ཁྲག་གི་ཁུ་བའི་གནས་སྐབས་ནི་མི་བསྐྱོད་པའི་འོ། །དེའི་
དམར་པོ་ནི་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་འོ། །གོང་བུ་སྟེ་གོར་གོར་པོའི་སྐབས་ནི་
རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྗན་གྱི་འོ། །དེའི་འཁྲང་འབྱུར་གྱི་སྐབས་ནི་དོན་ཡོད་བྱུ་བ་
པའི་འོ། །གནས་སྐབས་དེ་བཞིན་སྟེ་མ་སྟེ་མ་ལས་བྱི་མ་བྱི་མར་སྦྱོན་ནས་
གནས་སྐབས་ལྟ་བུར་སོན་པ་ནི་ཡང་དག་པར་འདྲེས་པ་སྟེ་རྒྱང་ལག་འབྱུ་
བའི་སྐབས་སོ། །དེ་ནི་ནུམ་སྤང་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའོ། །

མདོར་ན་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྟ་པོ་དེའི་དང་པོ་མེར་མེར་
པོ་ནི་ཁུ་ཁྲག་གཉིས་འདྲེས་པའི་སྐབས་ཅམ་ཡིན་ལ་དེ་རིམ་གྱིས་འཕེལ་
ནས་གནས་སྐབས་བྱི་མ་བཞིར་འབྱུར་བས་ན་དེ་དག་ལ་ཁུ་བ་དང་ཁྲག་
གི་གནས་སྐབས་ལྟ་བུར་བྱས་ནས་དེ་དག་རིགས་ལྟ་བུར་སྦྱར་བའོ། །སྟོམ་
འབྱུང་ལས་ཅུང་མི་འབྲ་ཅམ་དུ་གསུངས་ཏེ། མི་བསྐྱོད་གཟུགས་ཀྱི་བྱར་
བྱར་པོ། །མེར་མེར་པོ་ནི་རིན་ཆེན་འབྱུང་། །དཔག་མེད་མགོན་ཡང་
ལྟར་ལྟར་པོ། །དོན་ཡོད་བྱུ་བ་པ་གོར་གོར་པོ། །འཁྲང་འབྱུར་ནུམ་པར་

སྒྲིབ་མཛད་དེ། །རྣམ་པ་ལྟར་ནི་བསྟན་པ་ཡིན། །དེ་ཙམ་ཞུགས་ནི་མི་བསྟོད་
པ། །ཁུ་བའི་གཞུགས་ཅན་འོད་དཔག་མེད། །གོང་བྱ་ཅན་ནི་རིན་ཆེན་
འབྱུང་། །འབྲེས་པ་རྣམ་པར་སྒྲིབ་མཛད་ནས། །ཞེས་ཏེ་ཕྱི་མ་ལ་མི་བསྟོད་
པ་ལ་གཉིས་སྒྲིབ་ནས་དོན་གྲུབ་དང་མ་སྒྲིབ་རོ། །འབྲེས་པས་གོང་བྱ་རོ་
ལ་སོགས་པ་འདུས་པ་དང་འབྲེས་པ་དེ་ཆེན་ལ་འཆད་དོ། །གལ་ཏེ་སྐབས་
འདིར་མ་སྒྲིབ་ཡུལ་གྱི་སྲིད་པ་འཆད་ན་རིགས་ལྟ་དང་སྒྲིབ་མི་དགོས་
ལ་དེ་དང་ཆོས་མ་སྒྲིབ་ཀྱི་ལམ་འཆད་ན་ལུས་དཀྱིལ་སྒྲོམ་པའི་རིགས་
ལྟ་དང་སྒྲིབ་དགོས་པ་ལ་དེ་དང་མི་མ་སྒྲིབ་ཞིང་སྐབས་ཀྱང་མིན་ནོ་ཞེ་
ན། །སྒྲིབ་མེད་དེ་མངལ་དུ་སྒྲེབ་བ་བཟུང་བའི་ལུས་ཀྱི་གནས་སྐབས་བསྟེན་
པ་ལ་པ་མ་ལས་ཐོབ་པའི་དཀར་དམར་གྱི་ཆ་གཉིས་ཀྱི་གནས་སྐབས་
སྒྲིབ་པ་ལས་མི་འདའ་ལ་དེ་དག་ཀྱང་རིགས་ལྟ་ལས་མི་འདའ་བར་བསྟན་
པས། །བར་སྲིད་དང་འབྲེས་པའི་དང་པོའི་མགོན་པོས་སྒྲེབ་སྲིད་དང་འབྲེས་
སྒྲེབ་སྒྲེབ་ལུས་སྒྲིབ་པ་ལ་དགོད་པར་བྱ་བའི་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་རྣམས་
ཀྱང་རིགས་ལྟ་དང་དེའི་རིགས་ཅན་ལས་མི་འདའ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་
དང་། །བར་སྲིད་གང་དུ་སྒྲེབ་ལེན་པའི་གནས་མེར་མེར་པོ་མི་བསྟོད་པར་
གསུངས་པས་དང་པོའི་མགོན་པོ་མི་བསྟོད་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པས་
སྒྲེབ་སྒྲིབ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྒྱ་ཡི་ཡང་། རྒྱེ་གནས་དབུས་ཀྱི་ཙ་གཉིས་
ནི། གཡས་དང་གཡོན་ན་དེ་བཞིན་གནས། གཡོན་ན་ཁུ་བ་ཤེས་
པར་བྱ། གཡས་པ་ན་ནི་ཁག་ཉིད་དེ། རྒྱ་དག་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པ་
ཉིད། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྐྱུས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །

སྒར་བཤད་པའི་པ་མ་ལས་ཐོབ་པའི་ཐེག་ལེ་དཀར་དམར་ལུས་
བསྐྱེད་པ་ལ་རྒྱུར་རྒྱུར་བ་དེའི་རྟེན་བསྐྱུས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྒྱེ་གནས་
སོགས་གསུངས་པས། རྒྱེ་གནས་ནི་འདིར་མངལ་ན་གནས་པའི་ལྟ་བ་
ལ་བྱ་ཡི་མ་ཡི་རྒྱེ་གནས་མིན་ཏེ། བརྟག་བ་ཕྱི་མའི་ལེ་ཏུ་བཞེ་བ་ལས།
རྒྱེ་གནས་འཁོར་ལོའི་ནམ་པ་ཨ། བདེ་ཆེན་ཀྱི་འང་ནམ་པ་རྟ། ཞེས་
རྒྱེ་གནས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྟེ་བའི་འཁོར་ལོ་ལ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། རྟེ་
བའི་འཁོར་ལོའི་དབུས་སུ་ཙ་གཉིས་ནི་གཡས་སུ་རོ་མ་དང་དེ་བཞིན་དུ་
གཡོན་དུ་རྒྱུར་མ་གནས་སོ། གཡོན་ཀྱི་ཙ་དེ་ན་ནི་ཁུ་བ་གནས་པར་
ཤེས་པར་བྱ་ལ་གཡས་པའི་ཙ་ན་ནི་ཁག་རྒྱ་བ་ཉིད་དོ། རྒྱ་དེ་དག་
གཉིས་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པ་སྟེ་གང་ལ་འདུས་ཤིང་འབྱུང་བ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་ཏེ་ཙ་ཨ་མ་རྒྱུ་རྒྱུར་བསྐྱུས་པ་སྟེ་དེར་འབྱུང་བའོ། ཞེས་གསུངས་
སོ། །

དེ་ལྟར་ན་གཡོན་ནས་སྟོང་སྟོངས་ཁུ་བ་འབབ་པ་ནི་སྐྱེ་དང་

གཡས་ནས་རྩལ་ཁྲག་འབབ་པ་ནི་གསུང་དང་དབྱས་ནས་སྤྲོ་བ་སེམས་
གནས་པ་ནི་ཐུགས་ཏེ། སྤྱི་ཤིང་བརྟག་པ་དུག་པའི་རབ་བྱེད་དང་སོ་
ལས། སྤྱི་གནས་དབྱས་ན་ཅ་གཉིས་ཏེ། གཡོན་དང་དེ་བཞིན་གཡས་ན་
ལོ། གཡོན་ན་ཁུ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཡས་ན་དེ་བཞིན་ཁྲག་ཉིད་དོ། དེ་དག་
པན་ཚུན་འདུས་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་འདུས་པ་ཡིན། སྤྱིང་སྤྱོད་ས་
ལུས་ཏེ་རྩལ་ནི་དག སྤྲོ་བ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏེ། སྤྱིང་སྤྱོད་ས་ཁུ་བ་
རྩལ་ཁྲག་སྟེ། དེ་ལས་སྤྱིས་པ་སྤྲོ་བ་ཡིན། ཞེས་སོ། ཆོགས་བཅད་
སྤྱི་མ་འདི་སྤྱི་མོ་བཞིས་ཁུ་བ་དང་སྤྱི་མ་འབྱུང་ལས་ཀྱང་འབྱུང་ཞིང་། སྤྱི་མ་
འབྱུང་འབྲེལ་པས་ཀྱང་སྤྱི་གནས་སྟེ་ལོག་དང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་
བཞིན་ཅ་ཨ་ཨ་རྩུ་རྩུ་ལ་བཤད་དོ། ཅ་བདུན་ཁྲི་ཉིས་སྤྱིང་གི་གཙོ་བོ་བརྒྱ་
ཉི་ལྔ་དེའི་གཙོ་བོ་སོ་གཉིས་དེའི་གཙོ་བོ་གསུམ་དུ་སྤྲགས་ནས་བཤད་
ལ།

དགའ་བོ་མངལ་འདུག་ལས། ཞག་བདུན་སྤྲག་བཙོ་ལ་ལུས་ཀྱི་
མདུན་རྒྱབ་དང་གཡས་གཡོན་བཞིར་ཅ་ལྷ་ལྷ་སྟེ་ཉི་ལྔ་སྤྱི་ལ་དེ་རེ་རེ་ལ་
ཅའི་འཁོར་བཞི་བརྒྱ་རེ་ཡོད་པས་བརྒྱད་བརྒྱ་སྟེ་སྤྱིང་གི་གནས་བཞིར་
ཉིས་བརྒྱ་རེ་ལོ། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཅའི་འཁོར་བརྒྱ་བརྒྱ་ཡོད་པས་བརྒྱད་
ཁྲི་སྟེ་མདུན་ལ་སོགས་པ་བཞིར་ཉི་ཁྲི་རེ་འཆགས་ཤིང་ཁ་དོག་ནི་སྤྱི་མོ་

ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོགས་དང་མིང་ཡང་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ཅིང་ཁ་ཅིག་ལ་བྱ་
གཅིག་པ་དང་ཁ་ཅིག་ལ་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་ཡོད་གསུངས་
སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། མངལ་དུ་སློན་པའི་མཐར་ཆོས་འབྱུང་གི་
སྒྲོར་ཕྱོགས་པར་བྱེད་ཚུལ། དེའི་སྒྲོན་དུ་མངལ་ན་རྩི་ལྟར་གནས་པ། ཟླ་
བ་བརྒྱའི་མཐར་མངལ་སྒྲོར་འཛོན་པའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། །དེ་ལྟར་ན་མེར་མེར་པོ་ལ་སོགས་པས་ས་བོན་
དང་མུ་གུ་བཞིན་ཡོངས་སུ་སློན་པ་ཐོབ་སྟེ། མངལ་གྱི་སྒྲོན་གྱི་ནང་
དུ་ལས་གྱི་ནཱ་པར་སློན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྒྱུད་རྒྱ་བ་གང་དག་གིས་
མངལ་གྱི་སྒྲོན་ཡོངས་སུ་བསྐྱར་ནས་མའི་རུམ་ནས་ཆོས་གྱི་འབྱུང་
གནས་གྱི་སྒྲོར་མངོན་པར་ཕྱོགས་ཤིང་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །

ལྷན་བཤད་པའི་རིམ་པ་དེ་ལྟར་མེར་མེར་པོ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་
པས་ས་བོན་ལས་མུ་གུ་དང་དེ་ལས་སྒྲོང་བུ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་གྱིས་
འཕེལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་རིམ་གྱིས་མངལ་ཡོངས་སུ་སློན་པ་ཐོབ་སྟེ་མངལ་
གྱི་སྒྲོན་སྐྱེ་གནས་གྱི་ནང་དུ་ཞག་བདུན་སྟག་སོ་བརྒྱད་པ་ལ་སྒྲོན་གྱི་
ལས་གྱི་ནཱ་པར་སློན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྒྱུད་ཡན་ལག་ཅས་བྱ་བ་ལངས་
ནས་རྒྱ་བ་གང་དག་གིས་མངལ་གྱི་སྒྲོན་དུ་གནས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་

ཡོངས་སུ་བསྐྱར་ནས་ལག་བ་གཉིས་བཅུམ་སྟེ་མའི་རུམ་ནས་ཆོས་ཀྱི་
འབྱུང་གནས་ཀྱི་སྒོར་མངོན་པར་ཕྱོགས་པར་བྱེད་ཅིང་གནས་པར་འབྱུར་
རོ། །དེ་ནས་སྟོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་རྒྱུ་ཁ་ཐུར་དུ་ལྟ་བ་ཞེས་བ་ལངས་ནས་
དེའི་རྒྱུ་བ་བྱེད་དུ་དང་མགོ་ཐུར་དུ་བསྟན་ནས་མའི་གཅི་བའི་ལམ་དུ་
འབྱུལ་བར་མངལ་འདུག་ལས་གསུངས་ཤིང་། ཞག་བདུན་ཐག་སོ་དྲུག་
བ་ལ་མངལ་ན་གནས་པར་མི་དགའ་ཞིང་འབྱུང་འདོད་ལ་སོ་བདུན་བ་ལ་
མི་གཙང་བ་དང་བྱི་ང་བའི་འདུ་ཤེས་སྦྱེ་བར་བཤད་དོ། །

གཉིས་བ་ནི། །དེ་ཡང་ཕོ་ཞིག་ཡིན་ན་མའི་རུམ་གྱི་གཡས་
སུ་བརྟེན་ཅིང་རྒྱབ་དུ་མངོན་པར་བལྟས་ཏེ་ཙྨ་ཙྨ་པོར་གནས་
སོ། །གཡ་ཏེ་ཕོ་ཞིག་ན་དེའི་ཕྱིར་མངལ་གྱི་གཡོན་དུ་བརྟེན་ཏེ་སྟེ་
བར་མངོན་པར་བལྟས་ཏེ་གནས་སོ། །༽

འོན་དེ་མངལ་ན་གནས་པའི་ཆེ་ཁ་གང་དུ་ཕྱོགས་ཏེ་གནས་སྟུམ་
ན། དེ་ཡང་ཕོ་ཞིག་ཡིན་ན་མའི་རུམ་གྱི་གཞོགས་གཡས་སུ་བརྟེན་ཅིང་ཁ་
རྒྱབ་དུ་མངོན་པར་ཕྱོགས་ཏེ་ཙྨ་ཙྨ་པོར་གནས་སོ། །གཡ་ཏེ་ཕོ་ཞིག་
ཡིན་ན་མ་དེའི་མངལ་གྱི་གཞོགས་གཡོན་དུ་བརྟེན་ཏེ་ཁ་སྟོ་བར་མངོན་
པར་བལྟས་ཏེ་གནས་སོ། །མ་ནིང་ཡིན་ན་ནི་ཕོ་མོའི་ཆགས་བ་གཉིས་
གང་དང་ལྡན་པ་དེ་བཞིན་དུ་གནས་པར་མཛོད་འབྲེལ་ལས་གསུངས་ལ།

ཁའི་ལྟ་སྟོགས་དེ་ལྟར་འོང་བ་ནི་རང་ཉིད་འབྲིག་པ་བྱེད་པའི་མངོན་པའི་
 ང་རྒྱལ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་པར་རྒྱལ་པོ་སྤྲས་ཀྱིས་བཤད་དེ། བར་སྤྱི་གྱི་
 སྐབས་ཀྱི་བསམ་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་སྟོམ་འབྱུང་འབྲེལ་
 བར་གསུངས་སོ། །རྒྱུད་གིས་ཆོས་འབྱུང་གི་སྟོར་སྟོགས་པར་བྱེད་པ་
 དང་མའི་སྟོན་རྗེ་ལྟར་གནས་པ་འདྲིར་བཤད་པ་བཞིན་སྟོམ་འབྱུང་ལས་
 གྲང་གསུངས་ཤིང་། བྱེད་པར་དུ་པའི་ས་བོན་ལྷུང་བའི་དུས་སུ་རྒྱུད་གང་
 ཅས་རྒྱ་བའི་རྟགས་ལས་སྦྱེས་པ་སོགས་སུ་འགྱུར་བ་ནི། ས་བོན་ལྷུང་
 དུས་ལུང་ཅམ་ལ། །རིམ་པ་མཆོན་བྱ་ལེགས་པའི་སྟོ། །གཡས་པར་རྒྱ་
 བའི་རྒྱུད་དག་ལ། །ཐམས་ཅད་ཆེ་ནི་སྦྱེས་པར་འབྱུར། །གལ་ཏེ་གཡོན་ལ་
 རྒྱུད་རྒྱ་ན། །ངས་པར་བྱད་མེད་དག་ཏུ་འབྱུར། །གཉིས་ཀའི་དབུས་རྒྱུའི་
 རྒྱུད་དག་ལ། །རྟག་ཏུ་མ་ནིང་དག་ཏུ་འབྱུར། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། །དེ་འོག་ཏུ་རྒྱ་བ་བཅུ་ལྔ་ཐ་མར་རྩ་བའི་རྒྱུད་
 ལས་གསུངས་པའི་དམ་ཆོག་འབྱུང་བའི་རྩོད་རྒྱུད་འཛིན་ལ་
 ཡང་དག་པར་བསྟན་པའི་རིམ་པས་མའི་མངལ་ནས་འཛོན་པར་
 བྱར་ཏེ། །དེའི་ཕྱིར་ནི་ཟ་ཉི་བར་འཁོར་གྱི་སེམས་ཅན་འདི་མིག་གི་
 ཡུལ་དུ་བྱུར་ཏོ། །།

ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱུད་གིས་མངལ་གྱི་སྟོར་ཡུལ་བ་དེའི་འོག་

ཏུ་མའི་མངལ་གྱི་སྒོ་ནས་སྤྱིར་འཐོན་པར་འགྱུར་རོ། །དུས་ཅི་ཙམ་ཞིག་
སོང་བའི་ཆེ་སྟམ་ན། ཟླ་བ་རིལ་པོ་དགུ་དང་ངོ་བཅུ་མཐོང་བའི་མཐར་ཉེ་
མཚམས་དེ་ནས་འཐོན་ནོ། །འཐོན་པའི་ཚུལ་ནི་ཙ་བའི་རྒྱད་ཀྱི་ལེའུ་དང་
པོ་ལས་གསུངས་པའི་རིམ་པས་ཉེ། དེ་ཡང་དེར་དམ་ཚིག་འབྱུང་བ་དོ་
རྗེའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡང་དག་པར་བསྟན་པའི་རིམ་པ་ལྟར་རོ། །མངལ་ནས་
སྤྱི་རོལ་དུ་བཅས་པ་དེའི་སྤྱིར་བྱི་བའི་བར་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་བར་དོ་
དེ་སྤར་བར་དོའི་དུས་ནས་ཤེས་མིག་གི་ཡུལ་དུ་མི་རུང་ཡང་དེ་ནས་ཤེས་
མིག་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་ཏོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཙ་རྒྱད་དང་བཤད་རྒྱུད་ཀྱིས་རི་ལྟར་བཤད་
བ་དང་། མདོར་བྱས་ཀྱི་གཞུང་གིས་རི་ལྟར་བསྟན་པའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། །དེ་ལྟར་ཙ་བའི་རྒྱད་ལས་གསུངས་ཉེ། །བཙམ་
ལྟར་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དོ་རྗེ་ཞལ་
གསུམ་པ་ལྟ་བུར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡང་དག་
པར་གཟིགས་པར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་གསུངས་པ།
ཚུ་ཡི་ཁམས་ནི་པ་ཡིན་ཉེ། །མེ་ཡི་ཁམས་ནི་མ་ཞེས་བྱ། །པགས་པ་
ཤ་དང་ཁྲག་རྣམས་ནི། །མ་ཞེས་སུ་ནི་བསྟན་པ་ཡིན། །རུས་བ་རྐང་
དང་ཁུ་བ་རྣམས། །པ་ཞེས་སུ་ཡང་བསྟན་པ་ཡིན། །དེ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་

བསྟན་པ་ཡིན། །ལུས་ཀྱི་གོང་བུ་བསྟུས་པ་ལོ། །གཟུགས་དང་ཚོར་བ་
འདུ་ཤེས་དང་། །འདུ་བྱེད་ནུམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད། །ལུང་པོ་ལ་སོགས་
སངས་རྒྱས་ལྡིང་། །རང་བཞིན་དངོས་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་
བཅོམ་ལྟན་འདས་གྱིས་ལྟ་ལོ་བཞིས་ཁྱེས་པའི་ནུམ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་
རྒྱུད་ལས་གསུངས་སོ། །༽

འདུས་པའི་ཅ་བའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་ཏེ་ཞེས་བྲངས་སོ། །ཆོག་
ཅི་འདྲ་ཞིག་གསུངས་ན། དེ་ནས་བཅོམ་ལྟན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྩོལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱུ་དང་
གསུང་དང་ཐུགས་རྩོལ་འདྲེན་ཆོག་འབྱུང་བའི་རྩོལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་
འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཁྱེས་ནས། རིག་པ་ཆེན་པོའི་སྦྱེས་བྱའི་གཟུགས་
འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲགས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་སོ། །བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་མ་ཐག་ཏུ་བཅོམ་
ལྟན་འདས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྩོལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ཉིད་ཞལ་
གསུམ་པ་ལྟ་བུར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཟིགས་པར་
བྱུང་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རི་ལྟར་དུ་གསུངས་ན། བར་དོས་མངལ་དུ་
སྦྱེ་བ་སྒྲངས་པ་དང་དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ལུས་རྩོགས་ནས་བཅས་པ་དེ་ལྟར་
ཏེ། དེ་དང་མཐུན་པར་ལྟ་བུ་སྦྱེད་པའི་རིམ་པ་གསུངས་སོ། །ཆོས་མཐུན་

སྒྲོར་ཚུལ་ནི། སྒྲོབ་དཔོན་འདིས་གཞུང་དེས་སྲིད་པ་སྒྲུབ་པའི་རིམ་པ་དང་
 དེ་ལྟར་དུ་ལྟའི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ཀ་བསྟན་པར་བཞེད་ལ། སྒྲོན་གསལ་དུ་
 ལྟའི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཚུལ་བྱང་དེས་གཉིས་སུ་བཟུལ་བའི་དང་པོ་འདིར་སྐབས་
 སུ་བབ་པས་དེ་དག་བསྐྱབས་ནས་བཤད་དགོས་སོ། །དེ་ལ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་བྱུགས་དོན་མཁའ་ལྷོ་གཤེགས་མོ། །དེ་ཉིད་
 ལྟ་སྒྲོམ་པའི་རྣམ་འབྱོར་པས་འདུལ་བར་མི་བྱ་བས་ན་དམ་ཆོག་ཡིན་ལ་
 དེ་ལས་བྱུང་བ་ནི་སྒྲུས་པ་སྟེ་བྲག་མཆོན་དང་སྒྲུ་རྩོགས་པ་ལས་བྱུང་ཚུབ་
 པ་ལ་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ནི་གཞན་གྱིས་མི་བྱེད་པས་ན་དོན་མཁའ་སྟེ་དེ་བསྒྲུབ་
 པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་དོན་མཁའ་སྟེ་མས་པར་ཞུགས་པའོ། །

རིག་པ་ཆེན་པོ་ནི་སྒྲུགས་ཀྱི་ཡི་གེ་གསུམ་སྟེ་དེས་བསྒྲུབ་པའི་
 སྒྲུས་བྱའི་གཞུགས་ནི་སྒྲུབ་ལེན་པའི་བར་དོ་ལྟ་བུ་དང་པོའི་མགོན་པོ་
 ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ནི་འདིར་བྱུང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དོན་སྟེ་ལོངས་སྒྲུ་དོན་
 འཆང་ངོ་། །དྲི་ཟའི་སེམས་ཅན་སྒྲུབ་བྱངས་ནས་བཅས་པའི་ཆེ་ལའི་
 མིག་གིས་མཐོང་བ་དང་འབྲུ་བར་ལོངས་སྒྲུ་དེ་ཡང་སྐབས་གཞན་དུ་གྱུར་
 པ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྟེ་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཞལ་གསུམ་པར་
 གཟིགས་པར་གྱུར་ཏོ། །དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་ན་གཟིགས་སྟུང་ན་བྱིན་གྱིས་
 བསྐྱབས་མ་ཐག་ཏུའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་སྤང་གི་ས་བོན་ཨོ་ལ་སོགས་པ་ལུས་

ལ་དགོད་རྒྱའི་སྒྲགས་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་བ་སྟེ་
དེ་ནུམས་ལུས་ལ་བཀོད་པའི་མཐུག་ཐོགས་སུའོ། །སྒྲགས་འགོད་པའི་
ལུས་ནི་བར་དོས་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་བླངས་པའི་རྟེན་དེ་ལ་ཕྱང་པོ་དང་ཁམས་
དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ནུམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་
འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤྱལ་སྐྱར་བསྐྱར་བ་ཡོངས་སྐྱར་
སྤྱལ་སྐྱའི་སྐྱེ་བ་བཟུང་བའི་ལུས་དེ་ཡིན་ནོ། །རིག་བ་ཆེན་པོའི་སྐྱེས་བྱའི་
གཟུགས་འདི་ཞེས་སྐྱེ་དེ་ལུས་དཀྱིལ་དགོད་པའི་རྟེན་ལྟ་བུར་གསུངས་
ཀྱང་དེ་སྤྱལ་སྐྱར་བསྐྱར་བ་ལ་བྱ་སྟེ། སྤར་མདོ་བསྐྱེད་བསྐྱར་བ་ལྟར་སྐྱེ་དེ་
དང་པོའི་མགོན་པོའི་སྐྱར་གསུངས་ལ་སྟོན་གསལ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་དེ་ཡི་གེ་
གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྐྱར་གསུངས་པས་སོ། །

དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤྱལ་སྐྱར་བསྐྱར་ལུགས་ལ། མདོ་བསྐྱེད་ན་མི་
གསལ་ཞིང་མདོར་བྱས་ལས་མི་བསྐྱེད་པ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པས་བསྐྱར་
བ་ཅུམ་ལས་མ་གསུངས་ལ། རབ་ཏུ་སྟོན་གསལ་དང་འགྲེལ་བ་རིན་
འཕྲེང་དང་དམ་ཆོག་རྫོགས་རང་གི་ཐུགས་ཀ་ནས་མི་བསྐྱེད་པ་སྟོས་
ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས་ཚུར་འདུས་ནས་རང་ལ་ཐེམ་པས་སྤྱལ་
སྐྱར་བསྐྱར་བར་འདོད་དོ། །ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་དག་ལུགས་དེ་དག་བཀག་
ནས་སྟོབ་དཔོན་འདིས་ཐེམ་གཞོན་རྫོགས་ཉིང་རེ་འཛིན་ལྟར་བསྐྱེད་པར་

གསུངས་པས། རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱལ་
སྤྱུས་སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཞུགས་པ་ནི་པ་མ་སྟོམས་
པར་ཞུགས་པ་དང་འདྲ། དེས་མི་བསྐྱོད་པ་སྤྱལ་ཏེ་ནམ་མཁའ་བྱུང་བར་
བྱས་པའི་ནམ་མཁའ་ནི་ཅ་བདུན་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་དང་འདྲ། མི་བསྐྱོད་པ་ནི་
བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ཐབས་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཤར་བ་དང་འདྲ། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ལ་དེས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་ཟག་མེད་གྱི་དགའ་བདེ་ཐོབ་
པ་ནི་དབང་པོ་སྐྱར་བའི་བདེ་བ་སྟོང་བ་དང་འདྲ། རང་ཉིད་དེ་ལ་ཞུགས་པ་
ནི་སྐྱེ་བ་བཟུང་བ་དང་འདྲ་བར་འཆད་དོ། །སྟོབ་དཔོན་འདིས་ཟེལ་གཞོན་
རྩོ་རྩེ་སྲིད་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་ལ་སྐྱར་བ་མ་གཏོགས་པ་དེ་དང་མཐུན་པར་
ལྷ་བསྐྱེད་པ་ལ་སྐྱོར་བའི་གསལ་ཁ་མེད་ཀྱང་། དམ་ཆོག་འབྱུང་བ་རྩོ་རྩེ་
ཉིང་ངེ་འཛིན་སྲིད་པ་སྐྱེ་བ་དང་ལྷ་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་བཤད་པ་ལྟར་དེ་
ལའང་ཤིན་ཏུ་བྱང་ཞིང་། དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེའི་ཡིག་དོན་དུའང་སྤང་ལ་
དེ་དང་སྤངས་བཤད་གྱི་སྐབས་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་མཐུན་ཡང་ཤིན་ཏུ་ལེགས་
པས་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན། སྤྱལ་སྐྱར་བསྐྱར་བ་ནས་སེམས་དཔའ་གསུམ་བཅེག་གི་
བར་རྣམས་མངལ་དང་བཅས་པའི་སྐབས་གཉིས་ལ་སྐྱོར་ཚུལ་ངེ་ལྟར་
ཡིན་སྟུང་ན། འདི་ལ་སྟོན་གྱི་མཁས་པ་དག་གནས་གསུམ་བྱིན་གྱིས་

བརྒྱབ་པ་ཚུན་ཆད་མངལ་ན་གནས་པ་དང་སྒྲོར་ལ། སེམས་དཔའ་གསུམ་
བཅེག་ནི་མངལ་ནས་འཛོན་པའི་ལུས་དང་། དེ་ལ་གནས་པའི་རྒྱང་དང་ཨ་
ཟུང་དང་སྒྲོར་རོ། །ཕྱིས་ཀྱི་སྒྲ་མ་དག་ལུས་དཀྱིལ་དགོད་པ་མངལ་དང་
སྒྲོར་ལ། གནས་གསུམ་བྱིན་བརྒྱབ་དང་སེམས་དཔའ་གསུམ་བཅེག་
བཅས་པའི་སྐབས་དང་སྒྲོར་བར་བྱེད་དོ། །སྒྲོབ་དཔོན་འདིས་བཅས་མ་
ཐག་པ་དང་ཞལ་གསུམ་པ་ལྟ་བུར་མཐོང་བ་གཉིས་སྒྲར་ལ། རྒྱུད་ལས་
དེའི་གོང་དུ་སྒྲགས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་གསུངས་པའི་དོན་སྒྲོན་
གསལ་ལས་འདི་སྐད་སྟོན་པར་འགྱུར་ཏེ། བསྐྱབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་
ནལ་འབྱོར་བཞིའི་རིམ་གྱིས་སེམས་དཔའ་གསུམ་གྱི་མཐར་ཐུག་པའི་
བར་གྱིས་ངི་སྲིད་སྒྲགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེད་ཇི་འཆང་ཆེན་
པོའི་བདག་ཉིད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་གྱུར་པའོ། །

ཞེས་སེམས་དཔའ་གསུམ་བཅེག་ཡན་ཆད་གྱིས་སྒྲགས་ཐམས་
ཅད་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་སྐྱེ་བསྐྱེད་པ་གསལ་བར་གསུངས་
པས། སེམས་དཔའ་གསུམ་བཅེག་ཡན་ཆད་ཐམས་ཅད་མངལ་གྱི་སྒྲོར་
ཕྱོགས་པ་ཡན་ཆད་དང་སྒྲར་བར་བྱའོ། །མངལ་དུ་དག་སྒྲ་བ་མེད་ཀྱང་
དག་གི་གནས་ལྟེ་ཡོད་པས་དག་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་
སྒྲོར་བ་མི་འགལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་མངལ་དུ་ཐུང་པོ་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་བྱི་

ནང་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན་དེ་མ་ཐག་
 བཅས་ནས་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱལ་སྦྱར་བསྦྱར་བའི་
 སྦྱའི་དགྲིལ་འཁོར་རྫོགས་པ་ན་འང་སྤྱལ་བའི་སྦྱ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་
 ཡིན་ཏེ། གནས་གསུམ་གྱིན་བརྒྱབས་དང་སེམས་དཔའ་གསུམ་བཅེག་
 གྲང་དེའི་སྐབས་ཀྱི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུས་
 ལྟའི་དགྲིལ་འཁོར་བར་བསྐྱོམ་པ་བཤད་པའི་རྒྱད་ལས་གྲང་གསུངས་པ་
 བྱི། རྩའི་ཁམས་ཏེ་ཁུ་བཞི་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། མེའི་ཁམས་ཏེ་ཁྲག་
 བྱི་མ་ལས་སྐྱེས་ཞེས་བྱའོ། །ལྟ་མོ་བཞིས་ཁུས་ཀྱི་རྒྱད་དང་སྟོམ་འབྱུང་
 དུ་ཁམས་དེ་གཉིས་པ་མ་ལས་སྐྱེས་པར་བསྦྱར་བའི་འབྱུང་ལེགས་
 སོ། །འགས་པ་སོགས་གསུམ་བྱི་མ་ལས་སྐྱེས་སུ་སྟེ་སྐྱེས་ཞེས་བསྟན་པ་
 ཡིན་ལ། རུས་པ་སོགས་གསུམ་བྱི་པ་ལས་སྐྱེས་སུ་བསྟན་པའོ། །

སྟོམ་འབྱུང་ལས། རྒྱས་པ་རྟེན་དང་ཁུ་བ་ཡང་། ཞེས་འབྱུང་ལ། ད་
 ལྟའི་ལྟ་མོ་བཞིས་ཁུས་ལས། ཆེ་ལ་དང་རྟེན་དང་ཁུ་བ་ཡང་། །ཞེས་འབྱུང་
 ཞིང་། སམ་རྩུ་ཤའི་བརྟག་པ་བྱུག་པའི་རབ་བྱེད་དང་སོ་ནས་འབྱུང་བ་དང་
 གཞུང་འདི་མ་ཐུན་ནོ། །ལུས་ཀྱི་གོང་བྱ་བྱི་མདོ་རུ་བསྦྱས་ན་བྱུག་སོ་དེ་
 ཅུམ་ཞིག་དུ་བསྟན་པའོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ གཙོ་བོའི་གཡས་ཞལ་གྱིས་པ་
 ལས་ཐོབ་པའི་དཀར་ཆ་དང་གཡོན་ཞལ་གྱིས་མ་ལས་ཐོབ་པའི་དམར་ཆ་

དང་ཅ་ཞལ་སྟོན་པོས་རྣམ་ཤེས་མཆོན་ལ། ཡང་པ་ལས་སྦྱེས་པ་གསུམ་
གྱིས་གཡས་གྱི་ཕྱག་གསུམ་དང་མ་ལས་སྦྱེས་པ་གསུམ་གྱིས་གཡོན་
གྱི་ཕྱག་མཆོན་བསྟན་པར་འཆད་དོ། །འདིར་ནི་ལུས་ལ་པ་མ་ལས་ཐོབ་
པའི་ཆ་གཉིས་སུ་བསྟན་པས་ལུས་དགྱིལ་དགོད་པའི་ལྷ་རྣམས་ལ་པོ་མོ་
གཉིས་སུ་འོང་བའི་ཁུངས་སུ་བྱ་དགོས་པ་འདྲའོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་
པ་ལྡེ་སངས་རྒྱས་ལྡེ་རང་བཞིན་དུ་བསྟན་པས་ནི་དེ་དག་གི་རིགས་ཅན་
གྱི་ལྷ་གཞན་ཡང་མཆོན་པས་ལུས་དགྱིལ་དགོད་པའི་ཁུངས་སོ། །སྟོམ་
འབྱུང་དང་ད་ལྟའི་ལྷ་མོ་བཞིས་ཁྲུས་ལ་སོགས་གྱི་སྦྱ་མ་བྱུང་ལ་ཕྱང་པོ་
ལ་སོགས་ཞེས་འདིར་བྱུང་བ་ལྟར་ན་ལྷག་མ་ཁམས་བཞི་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་བསྟུན། །ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ལྷ་མོ་བཞིས་ཁྲུས་པ་ཞེས་
བྱ་བ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་གྱི་ལེ་འུ་གསུམ་པ་གོས་དཀར་མོས་ཁྲུས་
པ་ལས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ༼གཞུང་འདིས་རྣམ་འབྱོར་བཞི་ལས་བསྐྱབས་
པ་ནི་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲགས་པས་ང་རྒྱལ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་
བསྟན་ཏོ། །རྣམ་པར་དགོད་པ་བསྟན་པའི་རིམ་པར་བྱེ་བ་སྟེ་དང་
པོའོ། ༽

དེ་ལྟར་ཅ་རྒྱུད་དང་བཤད་རྒྱུད་ནས་ངེ་ལྟར་བསྟན་པ་གསུངས་

ནས་སྐབས་ཀྱི་གཞུང་མདོར་བྱས་ཀྱིས་ངེ་ལྟར་བསྟན་པ་ནི་བསྟན་ཏོ་ཞེས་
བྱངས་སོ། །གང་གིས་ན་སྤར་བྱངས་པའི་ཐོག་མཐའ་སློམ་པའི་མདོར་བྱས་
ཀྱི་གཞུང་འདིས་སོ། །ཅི་བསྟན་ན་ང་རྒྱལ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་
ཏོ། །སྤྱས་བསྐྱེད་ན་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་སློམ་པའི་སྤྲལས་པས་སོ། །ངེ་
ལྟར་བསྐྱེད་ན་དེ་ནི་བདག་ཡིན་ལོ་ཞེས་སེམས་པའོ། །སྤྱ་ཞིག་ཅེ་ན་རྣལ་
འབྱོར་བཞི་ལས་བསྐྱབས་པའི་རྩི་རྩེ་འཆང་དེ་ནིའོ། །བསྐྱེད་རིམ་སློམ་པ་
ལ་ལྟའི་སྤྱ་མདོག་སོགས་ཀྱི་སྤྱང་བ་གསལ་ཞིང་བརྟན་པ་སྤྱབ་པ་དང་རང་
ཉིད་སྤྱད་ཡིན་ལོ་སྤྱམ་པའི་ང་རྒྱལ་བརྟན་པར་བསྐྱབ་པ་གཉིས་ཡོད་མོད་
ཀྱང་། གཙོ་བོ་ནི་རང་སྤྱད་འོ་སྤྱམ་དུ་བསམས་པ་ན་བཙས་ནས་བྱས་
པ་མིན་པར་འདྲིན་སྤངས་བཙས་མ་མིན་པར་འགྱུར་བྱབ་པའི་ང་རྒྱལ་
བསྐྱེད་པ་འདི་ཡིན་པས་འདིར་ཡང་ང་རྒྱལ་བསྐྱེད་པ་ཉིད་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་སློམ་པ་དེ་སྤྱིད་པ་སྤྱེ་བའི་རིམ་པ་གང་དང་བསྟན་ནས་
སློམ་པ་གཞུང་འོག་མ་འདིས་མ་གསུངས་པ་ནི་སྤར་དམ་ཆོག་འབྱུང་བ་རྩི་
རྩེའི་ཉིང་རེ་འདྲིན་ཀྱི་རིམ་པ་དང་བསྟན་ནས་གསུངས་ཐེན་པས། འདིར་
རྣལ་འབྱོར་བཞིས་བསྐྱབས་ཐེན་པའི་མཐའ་རྩི་རྩེ་འཆང་ལ་ང་རྒྱལ་འདོག་
ཚུལ་ཙམ་ཞིག་གསུངས་པའོ། །འོ་ན་བར་དོས་མངལ་དུ་སྤྱེ་བ་ལྷང་པ་
མན་ཆད་ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་དང་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་གཉིས་དང་མཐུན་

བར་སྐྱོམ་པ་མ་ཡིན་ནམ་ནལ་འབྱོར་བཞི་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་
སྟམ་ན། སྐྱེ་བ་བཟུང་བྱིན་ཆད་དང་མ་སྟན་བར་སྐྱོམ་པའི་སྐབས་སུ་ནལ་
འབྱོར་དང་པོ་གཉིས་མི་སྐྱོམ་ཡང་ནལ་འབྱོར་བཞི་ལས་བསྐྱབས་པའི་རྩ་
རྩེ་འཆང་ལ་ང་རྒྱལ་འཛོགས་པ་ལ་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། དཔེར་
ན་མངོན་བྱང་ཐ་མའི་སྐབས་སུ་མངོན་བྱང་དང་པོ་རྣམས་མི་སྐྱོམ་ཡང་དེ་
དག་གིས་བསྐྱེད་པའི་ལྷ་སྐྱ་སྐྱོམ་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་གཞུང་
ལས་ནལ་འབྱོར་བཞི་ལས་བསྐྱབས་པ་ནི་ཞེས་གསུངས་ཀྱི་ནལ་འབྱོར་
བཞི་སྐྱོམ་པར་མ་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། སྲིད་པའི་རིམ་པ་དང་བསྟན་ནས་གསུངས་
པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྟན་པ་དང་། མངོན་རྟོགས་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་
མ་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཆན་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟོགས་ལྷན་ལ་སྐྱེ་བའི་དོགས་པའི་གནས་
དགོད་པ་དང་། དོགས་པ་དེ་གཙོད་པའི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་
སྤར་བཤད་པ་ལྟར་སྟོད་བཅུད་ཀྱི་སྲིད་པ་དང་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ལྷ་
སྐྱོམ་པའི་རིམ་པ་གཉིས་ལ་དངོས་པོ་ལ་འདྲ་བ་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་དེ་
རྟོགས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། འདྲ་བར་མ་ཤེས་ཀྱང་མངོན་རྟོགས་བསྐྱོམས་
པས་འདོད་པའི་དོན་འབྱུང་བ་པ་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བ་པའི་བྱིར་ཏེ།

སྒྲིབ་ན་ནི་ཐམས་ཅད་འདྲ་བ་ནི་གང་ནའང་མེད་ལ་སྟོགས་རེ་ཅམ་མི་
འདྲ་བ་ཡང་མེད་པས་སྤར་གྱི་དེ་མིན་པའི་འདྲ་ཡུལ་རྣམས་དང་ཡང་འདྲ་
བར་ཉོགས་དགོས་པས་ཏེ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཐམས་ཅད་
དང་འདྲ་བ་ཤེས་མི་དགོས་ཀྱི་སྤར་བཤད་པའི་ཆོས་མ་སྤུན་ཤེས་ནས་དེ་
དག་དང་ཆོས་མ་སྤུན་པར་བསྒྲོམས་པས་ཐ་མལ་པའི་ལུས་དང་གནས་
སུ་སྤང་བ་ལོག་ནས་སྤང་བ་དེ་གཉིས་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་
སྒྲོམ་པ་ལ་དེ་ཤེས་དགོས་སོ་སྟམ་ན། དེ་ལྟ་ན་དགོས་པ་དེ་འགྲུབ་པ་
ལ་འདྲ་བར་ཤེས་མི་དགོས་ཏེ་རང་ཉིད་ལྟ་དང་དེའི་གནས་གཞལ་ཡས་
ཁང་དུ་བསྒྲོམ་པ་གོམས་པ་ཅམ་གྱིས་རང་དང་གནས་ལ་ཁྱད་པར་ཅན་
གྱི་སྤང་བ་སྐྱེ་བ་སྟོང་བས་བྱུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་ཆོས་མ་སྤུན་སྤྱིར་
བ་ནི་སྤྱིད་པའི་སྟོང་བ་ཅུད་འདི་དང་འདི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་
འདི་དང་འདིས་སྟོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤང་གཞི་དང་སྟོང་བྱེད་སོ་སོར་ངོ་
འཕྲོད་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ་སྟམ་ན། བསྐྱལ་བ་དང་པོར་བྱུང་བའི་སྟོང་
དང་བཅུད་ཀྱི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་རྣམས་ད་ལྟ་ལམ་སྒྲོམ་པའི་བྱེད་པས་སྟོང་
བར་འདོད་པ་ནི། བ་ནིང་བུད་ཤིང་ཞིག་པ་ད་ལོའི་མེས་སྟེག་པར་འདོད་
པ་དང་འདྲ་བས་སྟོང་བོ་མེད་པའི་གཏམ་སོ། །དེས་ན་སྤྱིད་པ་སྐྱེ་བ་ལྟར་
སྒྲོམ་པའི་ཆོས་མ་སྤུན་སྤྱིར་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ་སྟམ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཆོས་མ་ཐུན་སྦྲུང་བའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པ་
དང་། རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྦྲུང་གཞི་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོང་
བཅུད་ཀྱི་འཛིག་ཆགས་དང་སྒྲགས་ཀྱི་ལམ་སྟོམ་པ་གཉིས་ལ་ཆོས་
མ་ཐུན་པའི་འབྲ་ཆོས་གཅིག་དངོས་པོ་ལ་ཡོད་པ་དེ་ངོས་ཟེན་པ་ཙམ་
ཀྱི་ཕྱིར་དུ་འབྲ་ཆོས་སྒྲིག་པ་ཙམ་བྱེད་པ་མིན་པས་ཏེ་ཅང་ཐལ་བའི་
ཉེས་པ་མེད་ལ། རང་གི་ལུས་དང་གནས་ལ་བྱུང་པར་ཅན་ཀྱི་སྦྲུང་བ་
བསྐྱེད་པ་ལ་སྟོན་དུ་སྟིད་པའི་རིམ་པ་དང་འབྲ་བར་ཤེས་དགོས་པ་ཡང་
མིན་པས་སྟོན་གཉིས་པ་ཡང་མེད་དོ། །བསྐྱལ་པ་དང་པོའི་དུས་ཀྱི་སྟོང་
བཅུད་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་ད་ལྟ་ལམ་སྟོམ་པའི་སྦྲུང་གཞིར་བོད་ཀྱི་འདུས་
པ་ལ་སྦྲུངས་པ་རྣམས་འཆད་མོད་ཀྱང་ཁོ་བོ་ནི་ཆོས་མ་ཐུན་ཀྱི་ཡུལ་
དང་སྦྲུང་གཞི་གཉིས་མ་བྱེད་པའི་གཏམ་དེ་མི་སྣ་སྟེ། རིགས་པའི་རྒྱལ་
པོས། སྟེ་འདོད་ཉེས་པ་བཙུག་པའི་ཕྱིར། །གང་ཡང་སྟོན་རྣམས་འགོག་
བྱེད་པ། །དེ་སྟེད་ལས་ལ་རུས་འགྱུར་གྱི། །རི་ལྟར་བྱས་པ་ཉམས་པར་
འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འབྱུང་འགྱུར་ནི་རྒྱའི་རུས་པ་བཀག་པའི་
སྟོན་ས་དགག་རུས་ལ་འབྲས་བུ་སྦྲུང་ཟེན་ཞིག་པ་ལ་འགོག་པའི་བྱེད་པ་
མི་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོན་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་པར་བྱ་སྟེ་སྤྱིར་འཕགས་པ་

ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཞེད་པའི་སྲགས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་སྟོགས་དུས་ཀྱི་མིའི་ཆེ་
གཅིག་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི་གཞི་ལ་
ཆོས་གསུམ་གནས་པ་རིམ་བུ་དེ་འདྲ་བའི་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་ཞིག་
ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་མཐར་ཕྱིན་པ་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་
གི་སྐབས་ལ་བཞག་དགོས་མོད་ཀྱང་ལམ་ལའང་བཤད་པ་ནི་ཡབ་སྲས་
ཀྱི་གཞུང་ནས་མང་དུ་འབྱུང་བས་འདྲིར་ནི་རགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི།
ཞིབ་ཏུ་ནི་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པར་བྱའོ། །འདྲི་ལྟར་འཆི་
བ་ནི་ཕྱང་སོགས་ཐེམ་ནས་སྟོས་པ་རགས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་འགྱུར་
བས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་ཞིང་། བར་དོ་ནི་རྒྱུང་སེམས་ཅམ་
ལས་གྲུབ་ཅིང་འདྲེལ་ལུས་ལྟར་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་ལུས་ཅན་ཡིན་པས་ལོངས་
སྐྱེ་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་ལ། དེས་ཤིང་མིག་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་ནས་དེ་དག་
གི་བྱ་བ་སྐྱབ་ཀྱས་པའི་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ནི་ལོངས་སྐྱེས་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་སྐྱེལ་
པ་ཐ་མལ་པའི་མཐོང་བའི་ལམ་དུ་བསྟན་ནས་དེ་དག་གི་དོན་སྐྱབ་པ་དང་
འདྲའོ། །

དེས་ན་དེ་གསུམ་དང་རིགས་འདྲ་བའི་ལམ་གསུམ་སྟོམས་པའི་
མཐར་ཐ་མལ་པ་ལ་འཆི་བ་འོང་བའི་དོད་ལ་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་དོན་དམ་
པའི་བདེན་པ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་སྐྱེའོང་ཞིང་། ཐ་མལ་པ་ལ་བར་དོ་

འོང་བའི་དོད་ལ་འོད་གསལ་ལས་ལུགས་བརྒྱུ་ཏུ་ཤར་བའི་རྒྱུ་མེས་ས་
 ཅམ་ལས་བྱུང་བའི་འོངས་སྐྱེ་འོང་ལ། ཐ་མལ་བ་ལ་འཁོར་བའི་སྐྱེ་བ་
 འོང་བའི་དོད་ལ་ནལ་འབྱོར་བ་ལ་འགོ་བའི་དོན་དུ་དགའ་མགུར་སྐྱེ་བ་
 ལེན་པའི་སྐྱལ་སྐྱེ་འོང་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་གཞུང་གཞན་ནས་བཤད་པའི་
 སྐྱེ་གསུམ་དང་མི་འབྲ་ཡི་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་ཆས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའོ། །དེ་
 ལྟར་ན་ཐབས་མཁས་དང་བྲལ་ན་འཁོར་བའི་རྒྱུར་གྱུར་བའི་སྐྱེ་འཆི་བར་
 དོ་གསུམ་དུ་འོང་རྒྱ་དེ་ཐབས་མཁས་ཀྱི་མཐུས་དེ་གསུམ་རིམ་འབྲ་བ་དེ་དེ་
 འབྲ་བའི་སྐྱེ་གསུམ་དུ་བརྒྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱོད་བསྐྱུས་ལས། དེ་ལྟར་གྱིས་
 བ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་སྤྱིད་པ་བར་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཁོར་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་
 རོ། །དེ་ཉིད་སྤྲུལ་བརྒྱུད་པའི་རིམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་མན་ངག་ཐོབ་པ་ནམས་ནི་བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཞེས་བྱ་བ་
 འདི་ལྟར་ཅིག་པའམ་རས་རིས་མེ་འོང་གི་ནང་དུ་ཉེ་བར་སྤང་བ་དེ་བཞིན་
 དུ། རོ་རྗེའི་སྐྱེའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་ཉིད་སྐྱལ་ཏེ་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 མཆོག་དང་ལྷན་པ་སྐྱེ་ལྟ་བུས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་མཆོན་
 ལུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་ལ་སོགས་པས་ལུས་ལ་བརྒྱན་པ་སྟེ་མདོར་ན་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་འོ། །

རིམ་སྐད་དུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ནམ་པར་སྤང་མཛད་མཛོན་

པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རྒྱུད་ལས། འཇའ་ཚོན་ལྟ་བུའི་ལུས་དག་ནི། དེ་ཉིད་
བསྐྱེམས་པས་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་བྱིས་པ་ལ་
འཁོར་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའི་བར་དོ་དེ་མན་ངག་དང་ལྡན་པ་ལ་འཇའ་
ལུས་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔར་འགྱུར་བར་གསུངས་ཏེ་བར་དོ་འོང་བའི་དོད་ལ་
འོངས་སྐྱ་བྱང་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཆི་བའི་དོད་ལ་དོན་དམ་ཆོས་སྐྱ་དང་
སྐྱེ་བའི་དོད་ལ་ཀུན་རྫོབ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་འོང་བར་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། དེ་
བས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པ་ནི་རྒྱུན་མ་ཆང་བས་རི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་
སྐྱོད་པ་གལ་ཏེ་མ་སྐྱད་དུ་ཟིན་ཀྱང་། ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྤངས་
ནས་འཆི་བར་འགྱུར་བ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ལ། སྐྱེ་བ་ནི་ཀུན་
རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའོ་ཞེས་ཡང་དག་པར་མངོན་པར་རྟོགས་ནས་བརྒྱ་ལམ་
ན་འོད་གསལ་བར་ཞུགས་ནས་ཐ་མལ་པའི་ཡུང་པོ་ཐོར་ནས་བདག་ལ་
བྱིན་བྱིས་བརྒྱབས་པའི་རིམ་བྱིས་ལྡང་བར་བྱའོ་ཞེས་བརྟན་པའི་སེམས་
བསྐྱེད་དེ། དེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་གནས་པར་བྱེད་ན་དེ་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་ཡིད་
ལ་བྱེད་པ་དེ་འདོར་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་དེ་བས་ན་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

འདི་རིམ་པ་དང་པོ་མཐར་བྱིན་ནས་རྫོགས་རིམ་ཐོབ་པ་གཅིག་
སྐྱོད་པ་བྱེད་པ་མ་བྱུང་བར་འཆི་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་

ཀྱང་སྒྱུར་འཆི་བ་ཆོས་སྐྱུ་དང་སྐྱེ་བ་གཟུགས་སྐྱུར་འཆར་བ་ཞེས་པའི་
དོན་ལ་ནི་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །རིམ་ལྔ་ལས་ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྐྱུ་མ་
ཉིད། །ལོངས་སྐྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱུ་ཡང་དེ། །དེ་ཉིད་ནི་ཟེའི་སེམས་ཅན་
ཡིན། །རྡོ་རྗེའི་སྐྱུ་ཡང་དེ་ཉིད་གང་། །རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་རང་ཉིད་དེ། །དེ་
བས་རང་ཉིད་མཆོད་ལ་འདུག །ཅེས་གསུངས་ཏེ་སྤར་ཡང་མང་དུ་བཤད་
དོ། །དེས་ན་གཞིའི་སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་དང་རིགས་མཐུན་པའི་སྐྱུ་
གསུམ་བསྐྱབ་བྱར་བྱེད་པའི་གནད་ཀྱིས་ལམ་དུ་ཡང་དེ་གསུམ་དང་རྗེས་
སྐྱུ་མཐུན་པའི་སྒྲོམ་པའི་རིམ་བ་སྟོན་བས། སྟོན་བཅུད་ཀྱི་སྲིད་པའི་རིམ་
པ་རེ་དང་བསྐྱུན་ནས་དེའི་དོན་ལ་ལམ་འདི་འདྲ་ཞིག་སྒྲོམ་ཞེས་གསུངས་
ཏེ། དཔེར་ན་རས་རིས་ལ་དོན་མེད་པའི་གཟུགས་བརྟན་མང་པོ་འདི་བ་
ཞིག་ལ་གཞན་ཞིག་གིས་དེའི་དོན་ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྐྱུ་འདི་བྲིས་ཤིག་
ཅེས་སྐྱུ་བ་བཞིན་དུ། འཁོར་བ་པ་ལ་སྟོན་བཅུད་འདི་ལྟར་འབྱུང་བའི་དོན་
དེ་ལ་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་སྐྱུ་གསུམ་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་འོང་བ་ཀྱིས་ཞེས་
གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་སྒྲོམ་པ་ན་རི་ལྟར་སྒྲོམ་པ་དེ་དང་དེར་བྱུབ་
པའི་ནུམ་བར་སྒྲོམ་པས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཆོས་མཐུན་སྒྲོམ་པ་པོ་འཛུམ་བུ་
སྤྱིང་པའི་མི་ཡིན་པར་བྱུབ་པ་ན་དེས་གང་དང་མཐུན་པར་སྒྲོམ་པའི་སྐྱེ་

ཤི་བར་དོའི་རིམ་པ་ཡང་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཞིག་
 དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་ལམ་སྐྱོམ་པའི་མཐུན་ཡུལ་དུ་
 བཀོད་པ་ནི་འབྲས་སྒྲིག་པ་ཙམ་མ་ཡིན་གྱི་དེ་དང་རིགས་གཅིག་པའི་སྐྱེ་
 ཤི་བར་དོ་གསུམ་དུ་འོང་རྒྱ་དེ་སྐྱེ་གསུམ་དུ་བསྐྱར་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་ཆོས་དེ་གསུམ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པས་
 དེ་དང་རིགས་གཅིག་པའི་མཐུན་ཡུལ་ཡང་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་དབང་དུ་
 བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་འཆི་བ་ལ་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་དབང་དུ་བྱས་
 པ་དགོས་སུ་ཚུགས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ལ་འཛམ་བུ་གླིང་གི་མི་དང་དེར་སྐྱེ་བའི་བར་
 རོ་མི་དགོས་གྱི་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མི་ཤི་བའི་འོག་གི་བར་དོ་དང་སྐྱེ་བ་
 ཙམ་དང་ཆོས་མཐུན་སྐྱར་བས་ཆོག་གོ་སྟམ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ་འཛམ་བུ་
 གླིང་པའི་མིའི་སྐྱེ་བ་དང་དེར་སྐྱེ་བའི་བར་དོའི་དོད་ལ་ལོངས་སྤྱུལ་གྱི་སྐྱེ་
 སྐྱབ་བྱས་ན་རང་ཉིད་ལས་གྱི་དབང་གིས་འཇུག་པའི་བར་དོ་དང་སྐྱེ་བ་
 ལེན་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱོང་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མིའི་སྐྱེ་
 བ་དང་དེར་སྐྱེ་བའི་བར་དོ་དང་སྐྱོར་བ་ལ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཆོས་མཐུན་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེན་སྲིད་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་སྐྱར་
 པ་རྣམས་ལ་མར་ལ་གཞིའི་སྐབས་དང་ཡར་ལ་འབྲས་བུའི་སྐབས་གཉིས་

ཀ་དང་ནུམ་པ་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པའི་ཚོས་མ་ཐུན་བྱད་པར་ཅན་ཡོད་པས་དེ་
 དག་ལ་འབྲས་བུ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཡུམ་གྱི་ལྷ་མས་
 སུ་སྐྱེ་བ་བཟུང་ནས་མཆོག་གི་སྦྱལ་སྦྱར་འཆང་རྒྱ་བའི་ཉེན་དེ་འཛམ་
 བུ་སྦྱིང་པའི་མིའི་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས་འབྲས་བུའི་ནུམ་པ་དེ་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་
 སྦྱལ་པའི་སྦྱ་སྒོམ་པའི་ཚོས་མ་ཐུན་གྱི་ཡུལ་ཡང་འཛམ་བུ་སྦྱིང་པའི་མི་ལ་
 མཛད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་བར་དོ་ཡང་སྐྱེ་བ་དེ་ལེན་པའི་བར་དོ་བྱེ་བྲག་པ་ལ་
 མཛད་དེ་མཆོག་གི་སྦྱལ་སྦྱར་སྐྱེ་བ་འཛིན་པའི་འོངས་སྦྱུང་དོད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཉེ་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །འོ་ན་ལམ་སྒོམ་པ་པོ་དེའི་འབྱུང་འགྱུར་
 གྱི་སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་མ་ཐུན་ཡུལ་དུ་བྱ་བར་རིགས་པས་བསྐྱལ་བ་
 དང་པོའི་སྐབས་དང་བསྐྱུན་པར་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། སྦྱོན་མེད་དེ་གཞིའི་
 ཚོས་གསུམ་དང་འབྲུ་བའི་སྦྱ་གསུམ་སྒོམ་པ་ལ་སྦྱོན་དུ་ཉེན་བསྐྱེད་དགོས་
 ཞིང་དེ་ནི་སྦྱོད་ཆགས་པ་དང་ཚོས་མ་ཐུན་པར་བྱ་དགོས་ལ་དེ་ལྟ་ན་དེར་
 བཅུད་གྱི་ལྷ་ཆགས་པ་དང་དེ་འོད་གསལ་དུ་སྦྱུད་པ་སོགས་ཀྱང་བསྐྱལ་
 པ་དང་པོའི་བཅུད་གྱི་སེམས་ཅན་ཆགས་པ་དང་དེ་ཉི་བ་སོགས་དང་
 ཚོས་མ་ཐུན་པར་སྦྱར་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་དུས་ཀྱི་
 སྦྱོད་བཅུད་གྱི་སྦྱིང་པའི་རིམ་པ་ནུམ་པ་ཚོས་མ་ཐུན་གྱི་ཡུལ་ཡིན་ཡང་ད་
 ལྟ་ལམ་སྒོམ་པའི་བྱེད་པས་དེ་མི་སྦྱོང་བས་ལམ་བསྒོམས་པས་ནི་འབྱུང་

འགྱུར་གྱི་སྲིད་པའི་རིམ་པ་སྐྱོང་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་རིམ་པ་དང་པོའི་སྐྱུང་གཞི་ལ་སྐྱེ་འཆི་
བར་དོ་གསུམ་ག་འདྲོག་ན་རྩོགས་རིམ་གྱི་སྐྱུང་གཞི་མེད་པར་འགྱུར་
ལ་དེ་གསུམ་ལས་གཉིས་ཀའི་སྐྱུང་གཞིར་འདྲོག་ན་སྐྱུང་བྱ་གཅིག་ལ་
སྐྱོང་བྱེད་གཉིས་དོན་མེད་དོ། །སྐྱོད་བསྐྱུས་ལས་ཀྱང་། སྐྱེ་བ་ཀྱང་རྩོག་
བདེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །འཆི་བའི་མིང་ཡང་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན། །རིམ་
གཉིས་དེ་དག་སྒྲ་མའི་བྲིན་གྱིས་ནི། །རྟེན་པ་འདི་ནི་མ་འོངས་སངས་
རྒྱས་ཡིན། །ཞེས་སྐྱེ་འཆི་སྐྱོང་བྱེད་གྱི་བདེན་པ་གཉིས་ལ་རིམ་པ་
གཉིས་སུ་གསུངས་པ་དང་འགཤམ་ལོ་ཞེས་ཟེར་ན། འདི་ལ་སྒྲོན་གྱི་སྒྲ་
མ་དག་རིམ་གཉིས་གྱི་སྐྱུང་གཞི་འགཤམ་བར་བཟུང་ནས་སྐྱེ་བ་བསྐྱེད་
རིམ་གྱི་སྐྱུང་གཞིར་འདོད་ཅིང་། འཆི་བ་ལ་བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མི་འཆི་
བ་ནི་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྐྱུད་པ་དང་མངལ་ཁ་བརྒྱད་པའི་མི་འཆི་
བའི་ཕུང་སོགས་རགས་པ་འགགས་པ་ནི་ལུས་དབེན་དང་རླུང་རྣམས་
འགགས་པ་དག་དབེན་དང་སེམས་གསུམ་འགགས་པ་སེམས་དབེན་
གྱི་སྐྱུང་གཞིར་འདོད་དོ། །

སྐྱེ་མའི་སྐྱུང་གཞི་ལ་རྒྱལ་པོ་སྐྱིན་ཕྱགས་ཅན་བར་དོ་ལ་འདོད་
པ་དང་། བཙུན་མོ་ཅན་མི་ལས་ལ་འདོད་པ་དང་། མདོན་ཤེས་ཅན་བར་

དོས་ལུས་ལེན་ཁའི་སྤྱོད་འདོགས་ཤེས་པ་ལ་འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་བར་
 དོའི་སེམས་བྱང་འཇུག་གི་སྤྱང་གཞི་ཡིན་པས་ལུས་ཡིན་ཞེས་འདོད་པ་
 རྣམས་བཀག་ནས། སྤྱི་མ་དང་བྱང་འཇུག་གཉིས་སྤྱང་གཞི་ལ་བྱང་མེད་
 གྲང་དང་པོ་གཉིས་པའི་ཉེར་ལེན་གི་རྒྱ་ལ་དགོས་པས་དེ་གཉིས་ཀའི་
 སྤྱང་གཞི་བར་དོ་ལ་བྱེད་པ་ནག་པོ་པའི་ལུགས་ལེགས་པར་སྤྱོད་ཞིང་འཆི་
 པའི་ཤེར་ཕྱིན་འོད་གསལ་གི་སྤྱང་གཞིར་བྱེད་ལ། སྤྱང་གཞི་སྤྱོད་བ་དང་
 སྤྱང་བྱ་སྤྱོད་བའི་བྱང་པར་ནི་གནས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཐ་མལ་བར་ཞེན་
 པ་ནི་མི་སྤྱོད་བར་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་ལྷ་སོ་གཉིས་སུ་སྒྲོམས་ཏེ་སྤྱང་བ་
 བསྐྱར་བ་ཙམ་ཡིན་ལ་རང་གི་སེམས་རྒྱུན་ལ་ཞེན་པའི་ས་བོན་གཙོད་པ་
 ནི་སྤྱོད་བ་ཡིན་ཞེས་འཆད་དོ། །

ཐུ་མ་རྟོག་པ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་གི་སྤྱང་གཞི་ལྷང་པོ་ཁམས་སྤྱི་
 མཆེད་ལུལ་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ལ་སྤྱོད་བསྐྱུས་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་བརྒྱར་
 བྱེ་བ་དང་ལུས་གི་ཁོང་སྟོང་ལས་རྒྱང་ཉི་ཁྲི་གཅིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ཡི་གེ་
 གསུམ་གི་སྤྱར་གྲགས་ཤིང་རྒྱ་བ་དང་། སེམས་གསུམ་རང་བཞིན་དང་
 བཅས་པ་དང་། དབང་པོ་གཉིས་སྤྱོད་གི་ཆེ་རང་རིག་གི་བདེ་བ་ཉམས་
 སུ་སྤྱོད་བ་དང་། མི་ལམ་གི་དུས་སུ་རྒྱང་སེམས་ཙམ་ལས་ཡིད་ལུས་
 མངོན་ཞེན་དང་བཅས་པ་བྱང་ནས་ཕྱོགས་བཅུར་འདོད་པ་ལ་སྤྱོད་པར་

སྣང་བ་དང་། འཆི་བའི་འོད་གསལ་དང་དེ་ལས་གྲུབ་པའི་བར་དོ་རྣམས་
ལུས་དབེན་ནས་བྱུང་འཇུག་གི་བར་གྱི་སྤྱང་གཞིར་འདོད་ཅིང་འཆི་བ་
དང་བར་དོ་རིམ་པ་གཉིས་ཀའི་སྤྱང་གཞིར་བཤད་པ་ནི་འཆི་བའི་སྤྱང་
ཉིད་རིམ་ལྟ་བུ་བཞིན་མ་རྟོགས་པ་དང་རྟོགས་པ་དང་མངལ་དུ་འཇུག་པའི་
དུས་ཀྱི་བར་དོ་དང་བར་དོའི་དུས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རིམ་ལྟ་བུ་བཞིན་གྱི་ཁྱད་
པར་རམ་ཡང་ན་ལུས་འདིའི་སྡོན་རོལ་དང་ལུས་འདི་མཐར་འགག་པའི་
འཆི་བ་དང་བར་དོའི་ཁྱད་པར་དུ་འཆད་དོ། །དེ་ལ་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་
ཀྱིས་ནི་འདི་དག་ལ་སྤྱང་གཞི་དང་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་གསལ་བར་མ་
མཛད་ལ་སྤྱི་ཅམ་ནས། སྤྱི་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན། །ཡང་དག་མཐས་ནི་
རྣམ་པར་སྤྱང་། །ཞེས་རིམ་ལྡེ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་གཉིན་པོ་ཡང་སྤྱང་
བྱར་གསུངས་པ་ཡོད་མོད་ཀྱང་འདིར་ནི། མདོར་བྱས་ལས། རྣམ་རྟོག་
བག་ཆགས་ཉེས་པ་ཡིས། །འགྲོ་བ་གསུམ་པོ་རྣམ་ཚྲིངས་ལ། །སློང་དང་
ལྷན་པས་ལེགས་བལྟས་ཏེ། །རྣམ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱིས་སྤྱང་བར་བྱ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ངི་མ་སེལ་བ་ལ་སྤྱོད་བར་བྱའོ། །

འདི་ལ་གྱར་གྱི་ལེའུ་དང་པོ་ལས། ཐུགས་ཀྱི་དོ་རྩེ་ལས་བྱུང་
བའི། །སེམས་ཅན་སྣ་ཚོགས་རང་བཞིན་ཅན། །སེམས་ནི་རང་གི་རྣམ་
རྟོག་གི། །དྲི་མས་སྐྱེ་བ་སྤྲགས་པར་བྱས། །དེ་ཕྱིར་ཀུན་ཏུ་རབ་འབད་

བས། །ཐུགས་ཀྱི་དོ་མེ་ནུམ་པར་སྦྱང་། །སེམས་དག་བས་ནི་བདེ་བ་
ཡིན། །ཉོན་མོངས་དུག་ནི་ཐམས་ཅད་འཛོམས། །ཞེས་གསུང་བ་ལྟར་ནི་
མས་བསྐྱད་པའི་སེམས་སྦྱང་བ་ནི་སེམས་ཀྱི་རིགས་འདྲ་རྒྱན་གཅོད་པ་
སྦྱང་བའི་དོན་མ་ཡིན་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རིགས་འདྲ་བྱི་མ་ནི་མ་དང་བྲལ་བར་
བསྐྱད་བ་སྦྱང་བའི་དོན་ཡིན་ལ། བདག་ཏུ་འཛིན་བ་སྦྱང་བར་གསུངས་
བ་ལྟ་བུ་ནི་རིགས་འདྲ་གཅོད་པ་སྦྱང་བའི་དོན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་
ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་སྦྱིབ་པའི་ནི་མ་སེལ་བ་ལ་ཆོས་ཉིད་
དེ་སྦྱང་བར་གསུངས་བ་ཡང་ཡོད་པས་སྦྱང་ཚུལ་གསུམ་སྟགས་དང་
མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་བ་གཉིས་ཀ་ནས་གསུངས་སོ། །འདིར་ནི་སྦྱང་གཞི་
ཁྱད་པར་བ་ཞིག་སྟོན་བ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་ཡང་སྟོན་བཅུད་གཉིས་སུ་དབྱེར་
ཡོད་མོད་ཀྱང་གཙོ་བོའི་དོན་ངོས་བཟུང་ན་གཞིའི་སྟེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་
ཡིན་ལ། དེ་སྦྱང་ཚུལ་ནི་དེ་གསུམ་ཀྱི་རིགས་འདྲ་བྱི་མ་གསུམ་ནི་བྲལ་དུ་
བསྐྱད་བ་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་ནི་མ་ཟད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་གསུམ་མངོན་དུ་གྱུར་བ་ལ་སྦྱིབ་པའི་ནི་མ་སེལ་བ་ཡང་མ་
ཡིན་ཏེ་སེམས་ཅན་ནུམས་ལ་དེ་དག་མངོན་དུ་གྱུར་ཐེན་པས་དེའི་དོན་དུ་
འབད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་མེད་བ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
བདག་འཛིན་འགོག་བ་ལྟ་བུ་ཡང་མིན་ཏེ་དེ་ལ་དག་བྱ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་

པའི་ལམ་སྒྲོམ་མི་དགོས་ལ་འདི་ལ་དེ་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་འདིར་
 བྱི་ཐ་མལ་པ་འཆི་བའི་ཆེ་འབྱུང་བ་ཐེམ་པའི་རིམ་པ་ཅན་གྱི་ཉམས་ངེ་ལྟར་
 སྐྱེ་བ་དེ་འདྲ་བའི་རྫོགས་རིམ་སྐྱེད་པར་གསུངས་པ་ལྟར། གཞིའི་ཆོས་
 གསུམ་ཅི་འདྲ་བ་དེ་འདྲ་བའི་ལམ་བསྒྲོམས་ནས་ཐ་མལ་པའི་སྐྱེ་ལི་བར་
 རོ་གསུམ་དག་པར་བྱེད་པ་སྦྱོང་བའི་གནད་ཀྱི་དོན་དུ་མཐོང་རོ། །ཚུལ་
 དེས་ལམ་སྒྲོམ་པ་པོ་རང་གི་སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་སྦྱོང་བ་ལ་ལམ་རིམ་
 པ་གཉིས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་དཔེར་ན་ཉོན་མོངས་བདག་འཛིན་ལྟ་བུ་
 ཅིག་སྦྱོང་བ་ལ་སྒྲོབ་པའི་ལམ་བཞི་སྒྲོམ་པ་མི་འགལ་བ་ལྟར་སྦྱང་གཞིའི་
 ཆོས་གསུམ་གཅིག་ཡིན་ཡང་དེ་སྦྱོང་བའི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་རིམ་གྱིས་
 སྐྱེ་བ་ཅི་ཞིག་འགལ། རིམ་པ་རེ་རེས་རྫོགས་པར་སྦྱོང་བ་ལྟར་སྦྱང་གཞི་
 གཅིག་ལ་སྦྱོང་བྱེད་གཉིས་མི་དགོས་ཀྱང་དེ་ཁས་མི་ལེན་པས་ཚུད་པའི་
 གནས་མེད་དོ། །

དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་སྦྱང་གཞི་སོ་སོ་བར་ངེས་ན་བྱི་རིམ་པ་རེ་རེས་
 ཀྱང་སྐྱེ་བ་སྦྱངས་པའི་སྦྱལ་སྦྱུང་དང་འཆི་བ་དང་བར་དོ་སྦྱངས་པའི་ཆོས་
 སྦྱང་ལོངས་སྦྱོབ་པར་བྱས་པ་ཡང་འདྲོད་པར་གྱིས་ཤིག །གལ་ཏེ་སོ་
 སོའི་སྦྱང་གཞི་རྫོགས་པར་སྦྱོང་བ་ལྟར་པའི་དབང་དུ་མི་བྱེད་ཀྱི་སྦྱང་གཞི་
 དང་རྣམ་པ་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་སྒྲོམ་པ་གང་ལ་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་

ནས་སྤང་གཞི་སོ་སོར་བྱེད་དོ་སྦྲུམ་ན། དེ་ལྟ་ན་རིམ་པ་དང་པོ་ལ་ཡང་
གཞིའི་ཆོས་གསུམ་དང་མ་ཐུན་པར་སྒྲོམ་པ་གསུམ་གསུངས་པས་སྐྱེ་བ་
གཅིག་ཕུ་སྤྱོད་བྱེད་དུ་འགལ་ལ་གསུམ་ག་སྤྱོད་ན་ནི་སྤང་གཞི་གཅིག་ཏུ་
འགྱུར་ཏེ། བསྐྱལ་པ་དང་པོའི་མི་རྩུས་སྐྱེས་དང་མངལ་སྐྱེས་སམ་ལམ་
སྒྲོམ་པ་པོའི་ཆེ་སྒྲུབའི་ཆོས་གསུམ་སོ་སོར་བྱེད་ནས་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་
སྤང་གཞི་སོ་སོར་འདོད་པ་བཀག་ཟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྫོགས་
རིམ་ལ་ཡང་འཆི་བ་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པའི་སྤྱོད་ཉིད་སྒྲོམ་པ་དང་བར་
དོ་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པའི་སྐྱུ་ལུས་དང་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་
པའི་སྐྱུ་ལ་སྐྱར་བསྐྱར་བ་སོགས་ཡོད་པས་འཆི་བ་དང་བར་དོ་ཁོ་ན་སྤྱོད་
བྱེད་དུ་འགལ་ལོ། །སྤྱོད་བསྐྱུས་ལས་སྐྱེ་འཆི་གཉིས་བདེན་པ་གཉིས་སུ་
གསུངས་པ་ནི་སྤང་བྱངས་པའི་རྫོགས་རིམ་ཐོབ་ལ་སྤྱོད་པ་བྱེད་ཏུ་མ་
བྱུང་བ་དེའི་སྐྱེ་འཆི་གཉིས་ལ་གསུངས་པ་དེ་ནི་ཕྱིན་ཏུ་གསལ་བས་དེས་
འཆི་བའི་དུས་སུ་དོན་དམ་མདོན་དུ་བྱས་ནས་སྐྱེ་བའི་དུས་སུ་སྐྱུ་མའི་སྐྱ་
འགྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་གཞིའི་སྐྱབས་ཀྱི་སྐྱེ་འཆི་གཉིས་རིམ་གཉིས་ཀྱི་
སྤང་གཞིར་སྟོན་པ་གཏན་མིན་ནོ། །

འོ་ན་རིམ་གཉིས་དེ་དག་ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་གང་ཡིན་སྦྲུམ་
ན། འཆི་བའི་ཆེ་འོད་གསལ་མདོན་དུ་བྱེད་པར་གསུངས་པའི་ལུང་སྤང་

བྲངས་པ་དེའི་མཐུག་ཏུ་དེའི་དོན་བསྐྱུས་པ་ན་འདིར་བཤད་པ་གང་ཞིག་
སྐྱེ་བ་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་། སྤར་རྫོགས་རིམ་ལ་གནས་པར་
བཤད་པས་རིམ་པ་གཉིས་ཐོབ་པར་བསྟན་པ་དེ་ལ་སྟེག་པའི་ཆོག་ཡིན་
ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཀུན་རྫོབ་དང་འཆི་བ་དོན་དམ་ལ་སྟེག་པ་མིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ནི་
གང་ཟག་དེའི་སྤྱིས་ཀྱི་ཐོབ་བྱ་ཡིན་པས་ད་དུང་མ་རྟོག་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་
ལྟར་བྱས་ན་ལྟག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྤྱད་པ་དང་སེམས་དབེན་དང་འོད་
གསལ་ནི་འཆི་བ་དང་རྣམ་པ་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་སྒོམ་པ་འཆི་བ་སྦྱོང་
བྱེད་ཡིན་ལ། དང་པོའི་མགོན་པོ་དང་སྐྱུ་ལུས་དང་ཟུང་འཇུག་ནི་བར་དོ་
དང་རྣམ་པ་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་སྒོམ་པ་བར་དོ་སྦྱོང་བྱེད་དང་། དེ་གསུམ་
རང་རང་གི་སྐབས་ཀྱི་སྤྱལ་སྤྱར་སྤྱར་བ་ནི་སྐྱེ་བ་ཡིན་པ་དང་རྣམ་པ་རྗེས་
སུ་མཐུན་པར་སྒོམ་པ་སྐྱེ་བ་སྦྱོང་བྱེད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སྤྱང་གཞི་གཅིག་
སྦྱོང་བ་ལ་རབ་འབྱིང་ཐ་གསུམ་ཀྱི་རྫོགས་པ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་
སྐྱེ་བ་སྐྱས་ཀྱི་གདང་བུའི་རིམ་པ་དང་འབྲ་བའོ། །

དེས་ན་རིམ་པ་དང་པོར་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཚུབ་པ་མངོན་
དུ་བྱེད་པའི་རྟེན་ལ་སྟེག་མོས་གསུངས་པ་དང་འབྲ་བར་ལུས་དབེན་ནི་
སེམས་དབེན་ཀྱི་སྦྱོང་བ་གསུམ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྟེན་ཡིན་ལ། དག་
དབེན་ནི་སེམས་ཀྱི་བཞོན་པའི་རྒྱུ་དབང་དུ་བྱེད་པས་སེམས་དབེན་

གྱི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་ཆེན་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ལ་སྤིང་བ་སྦྱེ་རིམ་གྱི་དབང་
 དུ་བྱས་པའི་སྤྱང་གཞི་བྱར་བ་མི་དགོས་ཏེ། རིམ་བ་དང་པོའི་སྐྱབས་སུ་
 སྤྱིར་ལམ་དེས་སྦྱོང་བ་ལ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྤྱང་
 གཞིར་མི་འཆད་པར་སྦྱེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་བསྟན་བ་དང་འདྲ་བར་རིམ་
 བ་གཉིས་པའི་སྐྱབས་སུ་ཡང་སྤྱང་གཞིའི་གནད་བསྟུས་པ་ནི་གསུམ་པོ་
 དེ་ཙམ་ལ་བྱའོ། །ཁྱད་པར་དུ་སྦྱོད་བསྟུས་ལས་བདག་གིན་གྱིས་བརྒྱབ་
 བ་ངེས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཆེ་ལམ་ལ་ངེས་ལན་མཛད་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་ཆིག་
 ཙམ་ལ་འབྲུལ་ནས་ཆེ་ལམ་སྦྱུ་ལུས་ཀྱི་སྤྱང་གཞིར་འཆད་པ་ནི། འདྲ་
 ཆོས་སྤྱིག་པ་ཙམ་ལ་སྤྱང་གཞི་དང་སྦྱོང་བྱེད་གོ་བར་འདོད་པའི་ལུགས་
 སུ་སྤྱང་བས་སྤྱང་གཞིའི་གནད་མ་ཟེན་པའོ། །

སྤྱང་གཞི་གསུམ་པོ་སྦྱོང་བ་ན་དེ་དང་རིགས་མ་ཐུན་གྱི་རྟོགས་
 བ་བསྐྱེད་ནས་སྦྱོང་དགོས་པ་ལ་མཆན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཐུན་པའི་
 རྟོགས་པ་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐྱབས་མིན་པར་མི་སྦྱེ་ཞིང་། དེ་སྦྱེ་བ་ལ་ཡང་
 དང་པོ་སྤྱོགས་མ་ཐུན་ཙམ་གྱི་ལམ་རིམ་བ་དང་པོས་རྒྱུད་སྤོན་པར་བྱ་
 དགོས་ཏེ་དེས་སྤོན་པར་མ་བྱས་ན་དགེ་རྩ་མི་སྤོན་པས་རྫོགས་པའི་རིམ་
 བ་མི་སྦྱེ་བའི་བྱིར་ཏེ། ལེ་ཏུ་བཅུ་གཅིག་པའི་སྤོན་གསལ་ལས། དེ་ལྟར་
 བརྟགས་པའི་ཡིད་ཀྱིས་ཐུན་བཞིར་བསྐྱབ་པར་བྱས་ན་དེ་དགེ་བའི་རྩ་

བ་ཡོངས་སུ་སློན་པས་རྟོ་རྟེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་མངོན་པར་རྟོགས་ནས་
ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འབྱུང་རོ། །ཞེས་
གསུངས་ཤིང་། རིམ་ལྡན་སྟོང་བསྐྱེད་ལས་ཀྱང་སྐྱེས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་
འབྲ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་རིམ་པ་དང་པོས་དགེ་ཅུ་སློན་པར་
བྱས་པས་སྦྱང་གཞི་གསུམ་ཅི་ཅམ་ཞིག་སྟོང་བ་དང་དེས་སྟོང་མ་རྣམས་
པའི་ལྷག་མ་གཉིས་པར་ཅི་ཅམ་རེ་སྟོང་བ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་པར་ལེགས་
པར་བྱེད་ན་སྟོང་བསྐྱེད་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་ཀྱི་གོ་རིམ་རྣམས་ལ་ངེས་
པ་བརྟན་པོ་རྟེན་ནས་ཉམས་ལེན་མི་འབྱུག་ལ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་འཕགས་
པའི་གདམས་པ་དམ་པ་མདོར་བྱས་ནས་འབྱུང་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་
ལ་སོགས་པ་རྩིས་མེད་དུ་བཞག་ནས་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཡབ་སྐུ་ཀྱིས་གཏན་
ལ་པབ་པའི་དོན་གཞུང་འདིས་བསྟན་ཟེར་རྒྱ་མེད་པའི་མན་ངག་སྤྲོ་མོ་
འགའ་ཞིག་གིས་དུས་འདས་ནས་ལམ་ཀྱི་ལུས་མི་རྟེན་པས། བསྐྱེད་
རྟོགས་གཉིས་ཀའི་ཆོས་སྐད་རྣམས་སྦྱང་གཞིའི་གནད་གཅིག་ལ་བསྐྱོར་
ནས་ལམ་ལྟར་སྦྱང་བས་བཀྱི་བར་མི་རྣམས་པའི་ངེས་པ་བརྟན་པོ་སྤྲོ་མ་
ལས་བཅའ་བར་བྱ་སྟེ་འདི་དག་ཀྱང་གཞན་དུ་བཞད་པར་བྱའོ། །

རྣམ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་སྟེ་དག་ནས་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་རྣམ་
འབྱོར་རྣམས་སྟོང་བ་སྦྱེ་བའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་སྟོན་པར་གསུང་

བ་རྣམས་ལ། འཕགས་བ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་བ་འདི་འདྲ་བའི་འགྲེལ་
ལུགས་ཤིག་མེད་ན་གང་མ་སྤྱན་མ་སྤྱན་བསྐྱིགས་པའི་འདྲ་སྐྱིག་བ་ཙམ་
རེའི་བཤད་བ་ལས་རྒྱས་བ་གཞན་མི་ཐོན་པས་སློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དག་ཆིམ་
བར་ག་ལ་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་ལམ་རིམ་བ་གཉིས་
བསྐྱོམས་ནས་ཆེ་དེ་ལ་འཆང་རྒྱ་བར་སྤྲུགས་ནས་གསུངས་པའི་རིན་པོ་
ཆེ་ལྟ་བུའི་ཉེན་གྱི་གང་ཟག་དེ་འཛམ་བླ་སྤྱིང་བའི་ཉེན་ཅན་དུ་བྱས་ནས།
དེས་འཛམ་བླ་སྤྱིང་བའི་མིའི་སྤྱི་ཤི་བར་དོ་གསུམ་དང་མ་སྤྱན་བར་སྤྲུགས་
ཀྱི་ལམ་སྐོམ་པའི་ཚུལ་འཕགས་སྐོར་གཞན་དུ་མི་གསལ་བ་སློབ་དཔོན་
འདིས་གསལ་བར་མཛད་བ་འདི་ནི། ལྷ་མེད་སྤྱི་དང་བྱུང་བར་དུ་དཔལ་
གསང་བ་འདུས་པའི་དོན་འཕགས་བ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་བཀྲལ་བ་ལ་མེད་
དུ་མི་རུང་བའི་གནད་ཆེན་པོར་མཐོང་བས། ཤེས་རབ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་
འདིའི་དོན་ལེགས་བར་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱེད་བ་འགག་གི་དོན་དུ་བྱུངས་
ཤིག །

གཉིས་བ་ནི། འོ་ན་སྤྱང་འཁོར་དང་རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་ཕྱིན་ཆད་
ལ་ཆོས་མ་སྤྱན་མ་སྤྱར་བ་ཅི་ཡིན་སྟུམ་ན། འདི་ལ་ལྷ་མ་བཙུན་མོ་ཅན་
ཕྱིའི་ལུགས་རི་དང་བསྐྱང་འཁོར་གཉིས་ཆོས་མ་སྤྱན་སྤྱིར་བ་ནི་འཐད་བ་
མ་ཡིན་ཏེ། གང་དང་ཆོས་མ་སྤྱན་སྤྱིར་བའི་ཡུལ་སྤིད་བ་ལ་སྤོད་བཙུང་

གཉིས་ལས་མེད་ལ་དེའི་ཐོག་མ་ཡང་སྟོད་ནས་སྟོར་བ་ཡིན་ན་སྟོད་
ཞིག་པ་དང་དེ་ནས་ཆགས་པ་མན་ཆད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་སྟོམ་པ་མན་ལ་
སྟར་བའི་བྱིར་དང་། ལྷགས་རིན་གཞལ་ཡང་ཁང་དང་ཆོས་མཐུན་པར་
དངོས་སུ་སྟར་བའི་བྱིར་རོ། །བྱིས་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་ལྷག་མོས་བསྐྱལ་བ་
དང་པོའི་མི་དང་ཆོས་མཐུན་སྟར་བ་ལ་བསམས་ནས་བསྟར་འཁོར་ཡན་
ཆད་དུ་བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མིར་སྟེ་བའི་རྒྱ་སོག་པ་དང་འདྲ་བར་ལྷག་
མོས་ཀྱིས་ལྟར་སྟེ་བའི་རྒྱ་གསོག་པ་ལ་སྟོར་ཏེ། སྟོར་བ་ཆོགས་གསོག་
ནི་བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མིར་སྟེ་བའི་ལན་གངས་གཞན་ལ་སྟོང་འགྱུར་གྱི་
ལས་དང་འདྲ། དེ་ནས་སྟོང་ཉིད་སྟོམ་པ་ནི་རྟེན་དེ་ནས་ཤི་བ་དང་འདྲ།
དེ་ལས་དང་པོའི་མགོན་པོར་སྟེད་པ་ནི་བར་དོ་དང་འདྲ། དེ་ཞེ་སྟང་རྟོ་
རྟེན་བསྟར་བ་ནི་སྟེ་བ་སྒྲངས་པ་དང་འདྲ། རྩ་བ་དང་བ་བ་དང་སྟར་བ་
ནི་གདན་བཞེར་སྟེན་པ་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་བཟོད་པ་གསུམ་ལ་གསུངས་པས་
དེ་གསུམ་གྱིས་བསྟར་བའི་དགེ་བ་བསགས་པ་ནི་བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་
མིར་སྟེ་བའི་སྟེས་ནས་སྟོང་འགྱུར་གྱི་ལས་དང་འདྲ། དེ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ས་སྟོམ་པ་ནི་ཤི་བ་དང་འདྲ་ལ་ལྷག་མོས་སྟོམ་པ་ནི་བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་
མིར་སྟེས་པ་ལྟ་བུའི་གསུང་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཁས་སྒྲངས་དང་འགལ།
གཞུང་དང་འགལ། ཐུག་པ་མེད་པའི་སྟོན། སྐབས་ཀྱི་དོན་མ་རྟོགས་པའི་

སྒྲོན་བཞི་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དང་པོ་ནི། དམ་ཚིག་དོན་རྒྱུ་མོགས་ཀྱིས་དང་པོའི་མགོན་པོས་
རང་གིས་ཐུགས་ཀ་ནས་མི་བསྐྱོད་པ་སྒྲོས་ཏེ་རང་ལ་ཐིམ་བས་སྒྲུལ་
སྒྱུར་བསྒྱུར་བ་འགོག་པ་ན་བར་དོ་རང་གི་ཁུ་བས་རང་གི་ལུས་སྐྱེད་པ་
མེད་པས་སྒྱུར་གཞི་དང་མི་མ་ཐུན་ནོ་ཞེས་སྒྲུས་ནས་བསྐྱུང་འཁོར་གྱི་
སྐབས་སུ་དང་པོའི་མགོན་པོ་ཡབ་ཡུམ་མཉམ་པར་སྒྱུར་བའི་ཁུ་བ་ལས་
མི་བསྐྱོད་པ་བསྐྱེད་ནས་རང་ལ་བཅུག་པས་ཞེ་སྒྲུང་དོན་རྒྱུར་བར་
འདོད་པ་ནི་རང་གི་ཚིག་ལ་ཅོ་འདྲི་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། བསྐྱུང་འཁོར་
བསྐྱོམས་པའི་འོག་ཏུ་སྒྲོད་བཅུད་འོད་གསལ་དུ་སྒྱུད་པ་ནི་སྒྲོད་ཞིག་པ་
དང་སྒྲོར་བ་གསལ་བར་གསུངས་པས་བསྐྱུང་བ་དང་པོའི་མིར་སྐྱེ་བྱུ་གི་
བ་དང་སྒྲོར་བ་ནི་འབྲེལ་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་བསྐྱུང་བ་དང་པོའི་མིར་སྐྱེ་བྱུ་འི་
སེམས་ཅན་དེར་སྐྱེ་བའི་བྱུ་ལ་སོགས་པ་དང་ཡང་སྒྱུར་དགོས་པར་
འགྱུར་བས་ཐུག་པ་མེད་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱོམས་པ་དང་སྒྲུག་མོས་ཀྱི་
བར་དུ་ཡང་བར་སྤིང་དང་སྒྲོར་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །བཞི་པ་ནི་ཚོས་
མ་ཐུན་སྒྲོར་བའི་ཡུལ་སྤིང་པ་འཛིག་ཆགས་ནི་སྒྲོད་བཅུད་འཛིག་ཆགས་
གཉིས་སུ་ངེས་ཤིང་། དེའི་ཐོག་མ་སྒྲོད་འཛིག་པ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་

སྒྲིམ་པ་མན་ཆད་ལ་སྦྱར་བས་ན་དེའི་གོང་དུ་སྦྱར་མི་དགོས་པར་ཤིན་
ཏུ་གསལ་བར་རྟོགས་ན་སྤང་འཁོར་དང་སྲིད་པ་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བའི་
ཆོགས་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། དེས་ན་སྦྱོན་གསལ་ལས། བསམ་གཏན་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་ལས་དང་པོ་བའི་དགེ་བའི་བྱ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་
གྱུར་བའི་བསྐྱེད་བའི་ཆོག་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
བསྐྱེད་འཁོར་ནི་སྲིད་པ་སྦྱེ་བའི་རིམ་པ་ལྟར་བསྒྲིམ་པའི་བསྦྱེད་རིམ་
དངོས་གཞིའི་ཡན་ལག་གམ་སྟོན་འགོ་ཙམ་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་སྲིད་
པའི་རིམ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་མི་དགོས་སོ། །

ཡང་བོད་ཀྱི་ཆ་མ་དག་ཕྱག་རྒྱ་སྦྱབ་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་དང་བརྒྱ་བྱིན་
ཀྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་། ལས་ལ་གནས་ཏེ་མཆོད་
པ་བྱེད་པ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་སྦྱེད་པ་དང་། མཆོད་པ་ལ་
སོགས་པའི་རིམ་ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་སྒྲིམ་པ་དང་། སེམས་
སྦྱང་བའི་བྱིར་སྤྲོ་མོ་བསྒྲིམས་པས་དངོས་བྱུང་འབྱུང་བ་རྣམས་ནི། རིམ་
པ་བཞེན་རིགས་གཞན་གྱི་བྱུང་མེད་ལེན་པ་དང་། པོ་མོའི་དབང་པོ་སང་
ནས་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་། ལས་ལ་གནས་ཏེ་སྒྲོ་གསུམ་ཆོམ་པ་དང་།
བྱ་དང་བྱ་མོ་སྦྱེད་པ་དང་། བྱ་ཆ་གསོ་བ་དང་སྦྱང་བའི་རིམ་ཀྱིས་ལུས་
ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་དང་། བྱ་དང་ཆ་བོ་དེ་དག་རང་གི་སེམས་སྦྱང་ཞིང་

ཤེས་རབ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རིག་པའི་གནས་ལ་བསྐྱབས་ནས་རང་གཞན་
གྱིས་དོན་གྲུབ་བ་དང་ཆོས་མ་ཐུན་ལ། ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་རྒྱལ་པོ་ལ་
སོགས་བ་མཉེས་བར་བྱས་བས་འདོད་པའི་དོན་སྙེར་བ་ནི། སྒྲགས་ལ་
གཞོལ་བས་སྒྲགས་འབྲུམ་སྒྲག་དང་སྦྱིན་སྒྲིག་གིས་ལྷ་མཉེས་བར་བྱས་
བས་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་བ་དང་ཆོས་མ་ཐུན་པར་འཆད་དོ། །སྦྱིར་མངོན་
རྟོགས་དངོས་གཞིའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གང་དུ་འཆང་རྒྱ་བའི་གནས་
དང་། དེར་འཆང་རྒྱ་བའི་རྟོན་དང་། གང་གི་ངོ་བོར་འཆང་རྒྱ་བའི་རིམ་
བ་དང་། སངས་རྒྱས་ནས་མཛད་པ་ཅི་མཛད་པ་སྟེ་བཞིའོ། །དེ་ལ་དང་
པོ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་དང་རྩོམ་པའི་ས་སྟེན་དུ་འགྲོ་བའི་གཞལ་ཡས་ཁང་
ངོ། །གཉིས་པ་ནི་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྦྱུད་པའི་ཆོས་སྐྱེད་དང་
དང་པོའི་མགོན་པོར་སྐྱེད་པའི་ལོངས་སྐྱེད་དང་དེ་རྩོར་སེམས་སྟེན་པོར་
བསྐྱུར་བའི་སྐྱལ་སྐྱེ་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོར་འཆང་རྒྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ཡང་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་དངོས་པོ་ལ་དེ་ལྟར་མི་གནས་ཀྱང་དེ་དང་
དེའི་ང་རྒྱལ་བྱེད་པས་ན་འདི་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཞིང་དག་ཅིང་སྐྱེ་འཆི་བར་
དོ་གསུམ་སྐྱུངས་པའི་སྐྱེ་གསུམ་ཐོབ་པའི་ལྷགས་སུ་བྱེད་པས་སྟོད་
དང་བཅུད་ཀྱི་སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པའི་སྐྱུང་རྒྱ་བྱུར་བ་

མེད་པས་རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་མན་ཆད་ལ་ཆོས་མཐུན་སྒྱུར་བ་མ་མཛད་
དོ། །ལེ་ཅུ་བརྒྱད་པའི་སྒྲོན་གསལ་ལས་ཕྱག་རྒྱ་འདུ་བས་པ་དང་སྟོམས་
པར་ཞུགས་ནས་ལྷ་སྐྱེད་པ་སྐྱེད་པའི་རིམ་པར་གསུངས་པ་ནི་པ་
མས་བྱ་བ་སྐྱེད་པ་དང་འབྲས་བུ་ཅམ་ཡིན་གྱི་སྦྲུང་གཞི་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་
ཀ་ཆོག་པ་པའི་མཐུན་ཡུལ་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རིག་མ་འདུ་བྱ་
བ་མན་ཆད་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་པའི་སྐབས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་སྦྲུང་གྱི་
སྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་མི་སྦྲུང་ཏེ། སྦྲུང་སངས་པའི་མདོ་བསྐྱེད་ནས། སྟོན་
པས་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་ཚུལ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་
སྐྱེ་བཞིན་པ་ལ་གནས་པས་དང་པོའི་སྒྱུར་བ་བྱ་ཞེས་འབྲས་བུའི་སྐབས་
ཀྱི་མཛད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྲུང་ལ། དེ་དང་མཐུན་པར་རྩོམ་སྐྱེ་སེམས་
དཔའི་སྦྲུབ་ཐབས་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུའི་སྐབས་དང་སྦྲུང་གྱི་སྐྱེད་པའི་
རིམ་པ་དང་མ་སྦྲུང་བ་ལྟར་རོ། །

དེ་ཡང་སྦྲུབ་ཐབས་དེ་དང་སྒྱུར་བ་སྦྲུས་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོན་
པས་དགའ་ལྡན་ནས་བབས་ཏེ། སྦྲུལ་སྦྲུལ་སྒྲོན་པ་ཆགས་བྲལ་གྱི་སྒྱུར་པ་
དང་པར་ཕྱིན་གྱི་སྒྱུར་པ་དང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྒྱུར་པ་གསུམ་བཟུན་པའི་
སྒྱུར་པ་ཕྱི་མས་འདུལ་བའི་གདུལ་བྱའི་ཕྱིར་དུ་གཟུངས་དཀྱིལ་སྦྲུལ་ཞིང་
དེ་རྣམས་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར་དུ་ལྷ་བཙུག་གསུམ་སྦྲུལ་པ་དེ་བཞིན་དུ།

ནལ་འགྱོར་པས་ཀྱང་སྤྱལ་སྤྱར་བསྤྱར་བའི་དགོས་པ་སྤྱབ་པ་ན་མཛད་པ་
གསུམ་པས་བྱེད་ལ་དེ་ཡང་རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་སོགས་སྟོན་དུ་བཏང་སྟེ་
ལས་ལ་གནས་པར་བྱས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་ལྟ་ནམས་བསྐྱེད་
ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་དེ་ལྟའི་སྤྱོད་སྤྱོས་ནས་དོན་མཛད་པ་སྤྱིའི་
མཛད་པ་དང་འབྲེལ། །སེམས་བརྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྤྲོ་མོ་གཉིས་སྟོམ་
པ་དང་ལྟ་ནམས་ཀྱི་སྤྱགས་སྤྱལ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྤྱགས་བཞུས་པ་ནི་སྤྱགས་
ཀྱི་མཛད་པ་ནང་དུ་ཡང་དག་པར་འདོགས་པ་དང་གསུང་གི་མཛད་པ་ཆོས་
སྟོན་པ་དང་འབྲེལ། །དངོས་ཀྱི་མཛད་པས་འདུལ་བ་མེད་པ་ན་སྤྱང་ན་ལས་
འདའ་ཆུལ་སྟོན་ཅིང་ཡོད་པ་ན་ཆད་མེད་བཞིས་བསྤྱལ་ནས་དེ་ནམས་
ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱར་སྤྱང་ནས་དེ་དག་གི་ཡོན་གནས་མཛད་པ་བཞིན་
དུ། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ཡང་བསྟོམ་བཞུས་
སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་མཛད་པའི་མཐར་ཁྱབ་དང་དེ་ལ་ཆད་མེད་བཞིའི་ལྟ་
མོའི་སྤྱུས་བསྤྱལ་བ་དང་དེའི་ངོར་བཞེངས་ནས་མཆོད་བསྟོད་བདག་གིར་
མཛད་དོ། །

འདི་ཁ་ཅིག་གིས་འབྲས་བྱ་དང་གཞིའི་སྐབས་གཉིས་ལ་སྤྱར་
བའི་སྤྲ་མ་ལེགས་མོད་ནའང་། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་བྱ་ཆ་བོ་ལ་སོགས་པ་
བསྐྱེད་ཅིང་རང་གཞན་གྱི་བྱ་བ་བྱས་པའི་མཐར་དུས་བྱས་ནས་གཉིན་

འབྲེལ་རྣམས་དུ་བ་དང་དེ་དག་ལ་ཆགས་པ་དང་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་
སྐྱེས་ནས་འདོད་ཡོན་ཡོངས་སྟོང་པ་དང་སྦྱར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། སྤར་
བ་འདད་པའི་སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་དང་སྦྱར་ནས་བསྐྱོམས་པས་སྦྱང་གཞི་
སྦྱོང་བའི་རིགས་དེར་དེའི་སྦྱང་གཞི་ཐམས་ཅད་འདུ་བས་དེ་ཙམ་གྱིས་
ཆོག་པའི་སྤྱིར་ཉེ་གཞན་དུ་ན་སྦྱང་གཞི་དང་སྦྱོར་ཚུལ་ཐུག་པ་མེད་པ་བྱ་
དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །སྤྱུལ་པ་སྤར་རང་ལ་སྦྱད་པ་ནི་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་
སུ་སྤྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་སྟོན་དུ་འོང་ཡང་འདིར་རྗེས་འཇུག་གི་དབང་
དུ་བྱས་པའོ། །རྣམ་པར་དགོད་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་རིམ་པར་བྱེ་བ་སྟེ་
ལེ་ལུ་དང་པོའི་རྣམ་པར་བའདད་པའོ། །

གཉིས་པ་སྐྱེ་དགྱེལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་གཞག་ རིམ་པ་ལ་གཉིས།

ལུས་རྟེན་གྱི་དགྱེལ་འཁོར་དུ་བསྐྱོམ་པ་དང་། བརྟེན་པའི་དགྱེལ་འཁོར་དུ་
སྐྱོམ་པའི་རྒྱ་འབྲས་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ༼ད་ནི་རྣམ་པར་གཞག་པའི་རིམ་པ་གཉིས་པ་
ཉི་བར་བསྟན་པའི་སྤྱིར་དང་པོ་ཁོ་ནར་སྐྱེ་དགྱེལ་འཁོར་རྣམ་པར་
བའདད་བར་བྱ་སྟེ། ཆངས་པའི་ཐིག་ནས་ཡང་དག་བཅུ། །བྱུ་བཞི་

བ་རུ་རྣམ་པར་དབྱེ། །གཞལ་ཡས་ཁང་ལྟར་སྤང་བ་ཡིས། །རྣམ་འབྱོར་
བ་ཡི་སྐྱེ་དགྲིལ་འཁོར། །དེ་སྐད་དུ། །རྩ་གའི་དགྲིལ་འཁོར་ཞེས་བྱ་
དང་། །བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་དང་། །དགྲིལ་འཁོར་ལུས་
སུ་གསུངས་བ་སྟེ། །དགྲིལ་འཁོར་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བརྟགས། །ཞེས་
འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས་གསུངས་སོ། །༽

ད་ནི་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་གཉིས་པ་རྒྱས་པར་ཉི་བར་བསྟན་པར་
བྱ་བའི་ཕྱིར་སྐྱེའི་དགྲིལ་འཁོར་རྣམ་པར་གཞག་པར་བྱ་སྟེ། །དེ་ལ་ཡང་
གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་ཁོ་ནར་རྟེན་གྱི་སྐྱེ་དགྲིལ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་
ཕྱིའི་དགྲིལ་འཁོར་ནི་ཤར་རྒྱབ་རྩ་འདེབས་པའི་ཆངས་པའི་ཐིག་དང་པོ་
ནས་བརྩམས་བ་སྟེ་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱ་བཞི་པ་དང་སྟོ་བཞི་པ་རུ་དགྲིལ་
འཁོར་གྱི་ཆ་རྣམས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་སྟེ་སོ་སོར་བགོས་པའི་གཞལ་ཡང་
ཁང་རོ། །རྣམ་འབྱོར་པའི་ལུས་དེ་ལྟ་བུར་སྤང་བའི་སྐྱེའི་དགྲིལ་འཁོར་
རོ། །དེ་ལ་ཁུངས་དགོད་པ་ནི་དེ་སྐད་དུ་ཞེས་སོགས་ཉི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས་
དགྲིལ་འཁོར་གསུམ་གསུངས་པའི་གསུམ་པའོ། །

དེ་གསུམ་ནི་སྒྲིན་གསལ་ལས། །དོན་དམ་པའི་དགྲིལ་འཁོར་དང་
སྐྱེའི་དགྲིལ་འཁོར་དང་སྤང་བའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་རོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་
ན་དགྲིལ་འཁོར་གསུམ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར་རམ། །ཡང་ན་རྩ་ག་

ཉིད་དེའི་དགྲིལ་འཁོར་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་ཀུན་
རྫོབ་དང་དོན་དམ་པ་གཉིས་སུ་བྱའོ། །རྒྱལ་བས་བྱིན་གྱིས་རྩ་ག་བརྒྱ་
ཡིན་ལ་དེ་ཡང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སྤྱོད་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སེམས་ཆོས་སྤྱོད་དང་། འགོ་བའི་དོན་སྤྱོད་པའི་སྤྱལ་སྤྱོད་
གསུམ་གྱི་སྟོང་པོ་ལེན་ཅིང་འཛིན་པ་ལ་དགྲིལ་འཁོར་གསུམ་དུ་བཤད་
ལ། ཐ་ག་ནས་ཆོས་འབྱུང་གི་དང་བརྒྱལ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་དང་ལུས་ལ་བྱུག་རྒྱ་བཞིའི་དགྲིལ་འཁོར་ཞེས་འཆད་
དོ། །ལུས་རྟེན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་སྒྲོམ་པ་མདོར་བྱས་སུ་མ་གསུངས་
བས་འདི་ནི་དེའི་དགོངས་པ་ཁ་སྒྲོང་བའོ། །དེ་ཡང་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བའི་ལེ་བྱ་
རེ་བདུན་པ་ལས། ཟུར་བཞི་བ་ནི་མདུན་རྒྱུ་དང་། །གཡས་དང་གཡོན་
གྱི་དབྱེ་བས་སོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལུས་ཀྱི་ཆ་གང་གཞུང་ཡས་ཁང་གི་
ཆ་གང་དུ་སྒྲོམ་པ་རྣམས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་ལ། བྱང་པོ་ལ་རིགས་ལྔ་དགོད་པའི་རྒྱ་འབྲས་
བསྟན་པ། ཁམས་ལ་ཡུམ་བཞི་དགོད་པའི་རྒྱ་འབྲས་བསྟན་པ། དབང་
པོ་དང་ཆོགས་དང་རྒྱས་པ་ལ་སེམས་དབའ་བརྒྱད་དགོད་པའི་རྒྱ་འབྲས་
བསྟན་པ། ཡུལ་ལ་སེམས་མ་ལྔ་དགོད་པའི་རྒྱ་འབྲས་བསྟན་པ། ཡན་
ལག་རྣམས་ལ་ཁྲོ་པོ་བརྒྱད་དགོད་པའི་རྒྱ་འབྲས་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། །དེ་ལྟར་གྱུར་པའི་རང་གི་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
ལ་ཕྱང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལྷ་ནུམས་
དགོད་པའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གསུངས་པ། །དེ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱང་
པོ་ནི་ནུམ་བར་སྤང་མཛད། །ཆོར་བའི་ཕྱང་པོ་ནི་རིན་ཆེན་འབྱུང་
ལྡན། །འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ནི་འོད་དཔག་མེད། །འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་
ནི་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ། །ནུམ་བར་ཤེས་ནི་མི་བསྐྱོད་བའོ། །དེའི་ཕྱིར་
ཅ་བའི་རྒྱུད་ལས། །མདོར་ན་ཕྱང་པོ་ལྷ་ནུམས་ནི། །སངས་རྒྱས་ལྷ་
རྩ་རབ་ཏུ་བསྐྱབས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་
པའི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྷ་དགོད་
པ་ལས། །ཕྱང་པོ་ལྷ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱར་འབྱུར་ཏེ། །རི་རྒྱུད་དུ་ཅ་བའི་
རྒྱུད་ལས། །གཏི་མུག་ཞེ་སྤང་ཆགས་པ་དང་། །ཡིད་བཞིན་ཞོར་བུ་
དམ་ཆོག་ནུམས། །དེ་ལྟར་རིགས་ནི་ལྷ་ཉིད་དེ། །འདོད་དང་ཐར་པར་
རབ་སྐྱབ་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །༽

དགོད་པའི་གཞི་སྤར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་གྱུར་པའི་རང་གི་ལུས་
ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་དགོད་ཚུལ་ཕྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་
དགོད་བྱ་ལྷ་ནུམས་དགོད་པའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གསུངས་པ་དེ་ལ་ཞེས་
སོགས་སོ། །རྒྱ་ནི་སྐྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ལ་དེའི་འབྲས་བུ་ནི་

དེ་ཉིད་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཅ་བའི་རྒྱུ་ལས། །ས་ཡི་ཁམས་ནི་
སྤྱན་མར་བཤད། །ཚུ་ཡི་ཁམས་ནི་ལྷ་མ་གྱི་ །མེ་ནི་གོས་དཀར་མོར་
བཤད་དེ། །རྒྱུ་ནི་སྒྲོལ་མར་རབ་ཏུ་གྲགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་
ལྟར་ཁམས་རྣམས་ཀྱི་ཡང་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཤེས་བར་བྱ་སྟེ། །ལྟ་
མོ་རྣམས་བཀོད་བས་ཁམས་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཉིད་སྒྲོལ་བར་
འགྱུར་རོ། །༽

ལྟ་མོ་རྣམས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཆོམས་སྤྱར་ནས། གཉི་ལྷག་
དགའ་མ་ཞེས་བ་ནས། རྒྱུ་ནི་སྒྲོལ་མར་རབ་ཏུ་གྲགས། ཞེས་པའི་བར་
ཀྱིས་རྒྱ་དང་། དེ་ལྟར་ཞེས་བ་ནས་ཅོལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་བར་
ཀྱིས་འབྲས་བུ་བསྟན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ནི། །སྤྲིག་ལ་སོགས་པའི་སྟེ་མཆེད་རྣམས་ལ་
བྱང་རྩལ་སེམས་དབང་རྣམས་དགོད་པའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གསུངས་
པ། །བཙུང་ལྷན་འདས་ཐུགས་རྩི་རྩེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སའི་སྒྲིང་པོའི་ཉིང་
རེ་འཇིན་མིག་གི་དབང་པོ་ལ་བཀོད་བས་གཟུགས་གསུམ་ལ་འོད་
གསལ་བས་ཐོགས་པ་མེད་པའི་རྩི་རྩེ་མིག་གི་དབང་པོ་སྒྲོལ་བར་
འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐུག་ན་རྩི་རྩེ་རྣ་བ་ལ་བཀོད་བས་སྤྱ་གསུམ་
ལ་དེ་བཞིན་དུ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་རྩི་རྩེ་རྣ་བའི་དབང་པོ་རབ་ཏུ་

སྒྲིལ་ལོ། །རྣམ་མཁའ་སྒྲིང་པོ་སྒྲིལ་བཀོད་པས་དྲི་གསུམ་ལ་ཐོགས་
བ་མེད་པའི་དོན་རྒྱུ་རྣམས་དབང་པོ་རབ་ཏུ་སྒྲིལ་ལོ། །འཛིག་རྟེན་དབང་
ལྷན་སྒྲིལ་བཀོད་པས་རོ་གསུམ་ལ་ཐོགས་བ་མེད་པའི་དོན་རྒྱུ་
དབང་པོ་རབ་ཏུ་སྒྲིང་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་འཇམ་དཔལ་འཇུག་
པའི་རྣམ་པར་ཤེས་བ་མཐའ་དྲུག་ལ་བཀོད་པས་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ལ་
ཐོགས་བ་མེད་པའི་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་བར་ཤེས་བ་
རབ་ཏུ་སྒྲིལ་ལོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་སྒྲིབ་བ་རྣམ་པར་སེལ་བ་ལུས་
གྱི་དབང་པོ་ལ་བཀོད་པས་སྒྲིབ་བ་མེད་བར་ནང་གི་ཁམས་རྣམས་
གཅིག་ལ་གཅིག་བསྐྱུས་ཏེ་སྒྲེ་བ་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས་ནས་དོན་རྒྱུ་
རབ་ཏུ་བསྐྱུབ་བར་འགྱུར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱན་དུ་བཟང་པོ་
ཆོག་མཐའ་ཐམས་ཅད་ལ་བཀོད་པས་འོད་གསལ་དུ་ཆོག་མཐའ་ཐམས་ཅད་
གཟིགས་བར་འགྱུར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱམས་བ་རྒྱས་པའི་རང་
བཞིན་ལ་བཀོད་པས་རྒྱས་པའི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བར་རབ་ཏུ་
འཇུག་གོ། །

མིག་ཅེས་བ་ནས་གསུངས་བ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་མཆོམས་སྦྱར་
ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བ་ནས་བཀོད་ཅེས་པའི་བར་གྱིས་རྒྱ་དང་།
གཟུགས་ཞེས་བ་ནས་ཚོལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འབྲས་བུ་

བསྟན་ཏོ། །སྤྲུགས་དོན་རྗེ་ནི་འདིར་དོན་རྗེ་འཆང་སྟེ་ས་སྟོང་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་འབྱུང་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་མིག་ལ་བཀོད་པ་སྟེ། སྟོམ་
འབྱུང་གི་ཡེ་འུ་བཞི་པ་ལས། མིག་སོགས་རྣམས་ལ་བསྟོམ་བྱ་སྟེ། མིག་
གི་དབང་པོའི་རྣམ་ཤེས་ནི། །སྤྲུགས་ཀྱི་དོན་རྗེ་འཆང་ཡིན། །གསུམ་
གྱི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དོན། །འོད་གསལ་གྱི་ནི་གོ་འཕང་འབྱུང་། །ཞེས་
སོ། །གཟུགས་གསུམ་ནི་རབ་འབྱིང་ཐ་མ་སྟེ་དཀ་ལ་ཆགས་ཐོགས་མེད་
པར་འཇུག་པའི་དོན་རྗེ་འཆང་མིག་སྟེར་བ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པའི་མིག་འོད་གསལ་
བས་སྦྱངས་པ་ལས་ཡིན་ལ། མིག་ལ་ས་སྟོང་བསྟོམས་པས་ནི་མིག་
འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པར་འབྱུང་རོ། །དབང་པོ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་
བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་སྤྲུལ་ནི་སྤྲུགས་དོན་རྗེ་ཉིད་མིག་ལ་
བཀོད་པ་ལྟར་རྣ་བ་ལ་ཡང་འགོད་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་
གཉིས་པ་ནི་འོད་གསལ་གྱིས་སྦྱངས་པ་གོ་བར་བྱེད་པའོ། །འཇུག་ཤེས་
དུག་ནི་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་དུག་གོ། །ཡེ་ཤེས་གསུམ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་
ཀྱི་སྤྲང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་ཤེས་པའོ། །

ནང་གི་ཁམས་རྣམས་ནི་ཟེན་པའི་ས་ཆ་མེ་རླང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་
ཁམས་ལྟ་ཡིན་ལ། གཅིག་ལ་གཅིག་བསྐྱུས་པ་ནི་སྤྲུལ་རྣམས་ཕྱི་མ་
ལ་ཐེམ་པའི་མཐར་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་ཏེ་དེ་ལས་ལངས་པའི་མཐར་

ལུགས་བརྒྱུག་གི་སྤང་བ་གསུམ་རྒྱང་དང་བཅས་པ་སྤྲེ་བ་ལ་རབ་དུ་
འཇུག་པ་སྟེ་ཞུགས་ནས་དོ་རྒྱུ་སྤྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །སྤྲིབ་པ་མེད་པ་
ནི་ཐགས་ཐོགས་མེད་པར་ཁམས་རྣམས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པའོ། །འོད་
གསལ་དུ་ཐམས་ཅད་བརྟན་པར་བྱ་བ་ནི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་དེར་འཇུག་
པའི་རྣམ་གངས་སོ། །

བཞི་བ་ནི། ཉ་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ཉིད་གཟུགས་གསུམ་གྱི་
རྣམ་པས་སྤྲེ་རོལ་ལྟ་བུར་སྤང་བས་མིག་གི་དབང་པོ་ལ་བདེ་བ་སྟོལ་
བའི་གཟུགས་དོ་རྒྱུ་འོ། །དེ་ལྟར་སྤྲེ་དོ་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཁོང་
དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །དི་སྐད་དུ། རྣལ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་བཅོམ་ལྷན་
འདས། །དོ་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་དེ་བཞིན་གཤེགས། །ཁམས་གསུམ་པན་
མ་ལུས་ཀྱང། །དེ་ཡི་ཉེ་བར་ཡོངས་སྤྱོད་ཉིད། །ཅེས་བདེ་མཆོག་ལས་
གསུངས་ཉེ་འདིས་ལྟ་མོ་རྣམས་དགོད་པའི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་
ཤེས་པས་ཡུལ་རྣམ་པར་དག་པ་བསྐྱབ་པར་འགྱུར་རོ། །དོན་འདི་ཉིད་
གསལ་བར་རྩ་བའི་ཆུད་ལས། །དོ་རྒྱུ་སྤྲེ་མཆེད་ཉིད་དག་ཀྱང་། །བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགྱིལ་འཁོར་མཆོག་ །ཅེས་བ་དང་། །གཟུགས་
སྤྲེ་རོ་ལྟགས་པ་ཡིས། །ལྟ་རྣམས་སུ་ནི་རྟག་པར་བསྐྱོམ། །ཞེས་
གསུངས་པས་སོ། །༽

བཅོམ་ལྷན་འདས་དོན་རྗེ་འཆང་དེ་ཉིད་གཟུགས་གསུམ་གྱི་རྣམ་
 པས་སྤྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལྟ་བུར་སྤང་བས་མིག་གི་དབང་པོ་ས་སྤྱིང་ལ་བདེ་
 བ་སྦྱོལ་བའི་ལྟ་མོ་གཟུགས་དོན་རྗེའོ། །དེ་ལྟར་དུ་སྤྱོད་དོན་སོགས་ཀྱང་
 ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱ་སྟེ་དེ་ཉིད་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་རྣམ་པས་སྤྱི་རོལ་ལྟ་བུར་སྤང་
 བས་རྣ་བའི་དབང་པོ་ལ་བདེ་བ་སྦྱོལ་བའི་སྤྱོད་དོན་ཞེས་སོགས་སུ་སྦྱར་
 རོ། །དབང་པོ་ལ་བཀོད་པའི་ས་སྤྱིང་སོགས་དང་ལུས་ལ་བཀོད་པའི་ལྟ་མོ་
 རྣམས་ཐུགས་དོན་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་འབྲུལ་ཡིན་པར་སྦྱབ་པའི་ཤེས་བྱེད་ནི།
 རི་སྐད་དུ་ཞེས་སོགས་ཏེ། འོངས་སྦྱོད་པ་པོའི་སེམས་ཅན་ལྟར་བསྐྱེད་
 པར་བྱ་བའི་ལྟའི་རྣམ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དུག་པ་དོན་
 རྗེ་སེམས་དཔའི་རྣམ་འབྱོར་ལས་གཞན་ན་མེད་པས་ན། ཁམས་གསུམ་
 པའི་འོངས་སྦྱོད་ལྟའི་འོངས་སྦྱོད་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་མ་ལུས་པ་ཀུན་
 ཀྱང་དོན་རྗེ་སེམས་དཔའ་དེའི་འོངས་སྦྱོད་ལས་གཞན་དུ་མེད་དོ། །ཞེས་
 སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་དང་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་མཁའ་འགྲོ་མ་སྦྱུ་མ་བདེ་
 མཆོག་ལས་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་ལྷ་གཞན་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡུལ་ལྟ་ལ་དོན་
 རྗེ་མ་ལྟ་དགོད་པའི་ཚུལ་འདིས་ལྟ་མོ་རྣམས་དགོད་པའི་རང་བཞིན་ཤེས་
 པས་དེ་ལྟར་སྒྲོམ་པ་ནི་རྒྱ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བཞེན་ནས་ཡུལ་རྣམ་པར་དག་

གཏན་ལ་དབབ་དགོས་པར་སྤང་ནའང་མངོན་རྟོགས་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོམ་རིམ་
ཉིད་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་བབ་པར་སྤང་བས་དེར་བཤད་པར་བྱའོ། །

ལྔ་པ་ནི། རྩ་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲོ་བོ་རྣམས་བཀོད་
པའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གསུངས་པ། །ལག་པ་གཡས་ལ་གཤིན་རྗེ་
གཤེད། །གཡོན་ལ་གཞན་གྱིས་མི་བྱབ་པ། །ཁ་ཡི་བརྒྱར་རྟམ་གྱིན་
བསམ། །རྡོ་རྗེ་བདུད་ཅི་འབྲིལ་པ་སྟེ། །དུང་བ་གཡས་པར་མི་གཡོ་
བ། །གཡོན་པར་འདྲོད་པའི་རྒྱལ་པོའོ། །ལྷས་མོ་གཡས་པར་བསམ་
བྱ་བ། །དབྱུག་པ་སྟོན་པོ་འབར་ཆེན་པོ། །ལྷས་མོ་གཡོན་ལ་སྟོབས་
པོ་ཆེ། །སྤྱི་བོར་གཙུག་ཏྲར་འཁོར་ལོས་སྐྱུར། །རྐང་མཐེལ་གཉིས་
སུ་བསམ་བྱ་བ། །གཞོད་མངའ་ས་རྒྱལ་པོ་རྣམ་པར་བསམ། །ཁྲོ་བོའི་
རྒྱལ་པོ་འདི་དག་ནི་སྐྱབ་པ་པོའི་ཡན་ལག་ལ་བཀོད་པས་འབད་བ་
མེད་པར་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱའི་དཀྱིལ་
འཁོར་ལས་བྱུང་ནས་ཕྱོགས་བཅུའི་བགོགས་ཀྱི་ཆོགས་ལ་བསྐྱེགས་
པར་མཇུག་དོ། །འདིར་རྩ་བའི་རྒྱད་ལས། ཁྲོ་འོ་ཞེ་སྤང་གནས་ལས་
སྐྱེས། །རྟག་ཏུ་གསོད་ལ་བཅོན་པ་སྟེ། །གསོད་པའི་དོན་གྱིས་འགྲུབ་
པར་འགྱུར། །སྐྱབ་པའི་མཆོག་ལ་ཆོས་ཅན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །སྐྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་པར་གཞག་པའི་རིམ་པར་བྱེ་བ་སྟེ་

གཉིས་པའོ། ༡༽

ཡན་ལག་ཅེས་པ་ནས་གསུངས་པ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་མཆོམས་
སྐྱར་ནས། ལག་པ་གཡས་ལ་གཤེན་ཇི་གཤེད། ཅེས་པ་ནས། གཞོད་
མཛེས་རྒྱལ་པོ་རྣམ་པར་བསམ། ཞེས་པའི་བར་གྱི་མདོར་བྱས་གྱི་
གཞུང་བྲངས་པས་ནི་རྒྱ་བསྟན་ལ། སྐྱབ་པ་པོ་ཞེས་པ་ནས་བསྐྱེགས་པར་
མཛད་དོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ནི་འབྲས་བུ་བསྟན་ཏོ། །དོན་ནི་ཡན་ལག་གི་
གནས་བཅུར་ཁོ་བོ་བཅུ་བཞེད་ནས་བསྐྱོམས་པས་འབད་པ་སྟེ་ཐོགས་པ་
མེད་པར་རང་གི་ལུས་ལས་དེ་འབྲ་བའི་ཁོ་བོ་བྱུང་ནས་རང་ལ་གཞོད་པའི་
བགལས་ཕྱོགས་བཅུར་གནས་པ་རྣམས་འཛོམས་པའོ། །སྐྱར་བཤད་པ་
འདིས་བསྟན་པ་ནི་ཅ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་ཏེ་ཁོ་བོ་ནི་གཤེན་ཇི་གཤེད་ལ་
སོགས་པའོ། །ཞེ་སྤང་ནི་མི་བསྐྱོད་པ་ཡིན་ལ་གནས་ནི་དེ་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཡི་
གོ་རྒྱུ་སྟེ་དེ་ལས་ཁོ་བོ་རྣམས་སྐྱེས་པའོ། །གསོད་ལ་བཙོན་པ་ནི་གདུག་པ་
འདུལ་བའི་ལས་ཅན་ལོ། །

སྐྱབ་པ་མཆོག་གི་ཆོས་ཅན་ནི་ཤིན་ཏུ་རྒྱལ་ཞུགས་ཅན་གྱི་སྐྱབ་
པ་པོ་ལོ། །གསལ་བའི་དོན་ནི་དབང་ལས་ཏེ་དེས་འདོད་པའི་དོན་སྐྱབ་པར་
བྱེད་པའོ། །སྐྱེད་གྱིལ་གྱི་ལྷ་རྣམས་ལུས་ཀྱི་ཆ་གང་ལ་དགོད་པ་ནི་རྣམ་
གཞག་དང་པོའི་ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྐབས་སུ་བབ་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་

དེ་ལྟར་བཀོད་པའི་འབྲས་ཁྱུ་སྐབས་འདིར་སྟོན་པ་ན་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་
བསྟན་པ་ཅུ་མོ། །སྐྱེ་མཆེད་ལ་ས་སྟོང་སོགས་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
དེ་དག་མཐར་འོད་གསལ་ལ་དུ་འཇུག་པའི་འབྲས་ཁྱུ་གསུངས་པ་ནི་ཕྱང་པོ་
ལ་སོགས་པ་གཞན་ལ་ཡང་འབྲས་ལུས་དགྲིལ་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱང་
སོགས་སྦྱོང་བར་གསུང་པའི་དོན་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའི་
ཕྱིར་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་བསྟོམ་པ་ན་སྟོན་དུ་ལྷ་རྣམས་ལུས་
ལ་བཀོད་ནས་དེ་ནས་རྟེན་དེ་འོད་གསལ་ལ་དུ་འཇུག་པར་གསུངས་ཏེ་
གཞིའི་སྐབས་སུ་ཕྱང་སོགས་མཐར་འཆི་བའི་འོད་གསལ་ལ་དུ་འཇུག་པ་
ལས་དུ་སྦྱོང་བའོ། །

གཞིའི་སྐབས་སུ་ཕྱང་སོགས་ཐེམ་པའི་རིམ་པ་རྗེ་བཞིན་པའི་
ལམ་ནི་རིམ་པ་གཉིས་པའི་སྐབས་མིན་པར་མི་སྐྱེ་ཡང་དེ་སྐྱེ་བ་ནི་སྟོན་
དུ་རིམ་པ་དང་པོས་འདི་ལྟར་སྦྱངས་པ་ལ་ལྟོས་པས་ན་ལས་དང་པོ་པ་ལ་
རིམ་པ་དང་པོ་གལ་ཆེའོ། །མདོར་བྱས་ལས་སྐྱེའི་དགྲིལ་འཁོར་གསུངས་
པ་མིད་པ་སྐྱེ་རིམ་དང་སྦྱོར་བའི་རྣམ་གཞག་ནི་རྣམ་གཞག་དང་པོར་
བསྟན་ཟེན་པས་ལེ་ཅུ་འདི་ནི་དེའི་སྐབས་ཀྱི་དཀྱུས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་འགའ་
ཞིག་ཁ་སྐོང་བ་དང་དེ་ལྟར་སྟོམ་པའི་དགོས་པ་མཐའ་གཙོད་པའི་རྣམ་
གཞག་གོ། །སྐྱེའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་གཞག་རིམ་པར་བྱེ་བ་སྟེ་ལེ་ཅུ་

གཉིས་པའི་རྣམ་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་སྤང་བའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་གཞག་

རིམ་པ་ལ་གསུམ།

སྤང་བའི་དགྲིལ་འཁོར་དངོས། སྤང་བའི་རྟེན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་ལུང་གིས་
བསྐྱབ་པ། རིམ་ལན་གྱིས་དོགས་པ་བཅད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་བཞི། སྐྱའི་དགྲིལ་འཁོར་ལས་སྤང་བའི་དགྲིལ་འཁོར་
བསྐྱེད་ཚུལ། འབྲེན་པའི་སྒྲགས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ། སྤང་བའི་ལྷས་འཕྲིན་
ལས་མཛད་ནས་རང་གནས་སུ་འཁོད་པ། དེ་དག་གི་བྲག་མཆན་དང་སྐྱ་
མདོག་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། །སྐྱའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་ལྷ་རྣམས་དགོད་པའི་རྒྱ་
དང་འབྲས་བུ་རྟོགས་པའི་སྒྲགས་པས་གཞན་གྱི་དོན་བསྐྱབ་པའི་བྱིར་
སྐྱའི་དགྲིལ་འཁོར་ལས་སྤང་བའི་དགྲིལ་འཁོར་རིམ་པ་འདིས་སྤྲུལ་
པར་བྱ་སྟེ། །དེའི་རིམ་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། །སེམས་ལས་རང་གི་རིགས་
ཀྱི་བྱ་ཚོ་སློབ་འཇམ། ཡང་ན་བྱི་རོལ་གྱི་བྱ་ཚོ་སྦངས་ལ་སྐྱབ་ཐབས་
ལས་གསུངས་པའི་རིམ་པས་དབང་པོ་གཉིས་མཉམ་པར་སྒྱུར་བ་
བྱས་ཏེ། །སྒྲོན་དུ་གསུངས་པའི་རིམ་པས་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱབས་

ལ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་སྐྱབ་ཅིང་བཟླ་རྒྱུ་ཀ་ཅས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པའི་སྒྲགས་བརྗོད་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྔོ་བར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་སྐྱའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་ལྟ་ནམས་དགོད་པའི་རྒྱ་དང་འབྲས་
བྱ་ཤེས་པའི་སྒྲགས་པས་སྐྱལ་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་སྐྱར་རོ། །གང་ན་སྐྱང་པའི་
རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་རོ། །གང་ལས་སྐྱང་ན་བསྐྱར་བསྐྱེད་པ་
ནམས་སྒྲགས་ཀར་བྲངས་ཏེ་དེ་ནས་ཕྱིར་འབྱེན་པ་དང་ལུས་ལ་བཀོད་
པའི་ལྟ་ནམས་ཐིག་ལེར་ཁྱུ་བ་དོ་རྗེ་ལམ་ནས་བསྐྱར་སྐྱང་ནས་བསྐྱེད་པ་
གཉིས་ཀ་སྐྱའི་དགྲིལ་འཁོར་ལས་སྐྱང་བའོ། །ཚུལ་རི་ལྟར་སྐྱལ་ན་འོག་
ནས་འཆད་པའི་རིམ་པ་འདིས་སོ། །ཅི་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་སྐྱལ་ན་སྐྱར་བཤད་
པ་ལྟར་རང་དོན་སྐྱུ་གསུམ་ཐོབ་པ་དེས་གཞན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བསྐྱབ་
པའི་ཕྱིར་བྱའོ། །སྟོན་གསལ་ལས་ཀྱང་། ལྟག་མ་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་མཆོག་
དང་ལས་ཀྱི་མཆོག་གི་མཐར་ཐུག་པ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་ཆེན་པོ་སྐྱབ་པས་
ན་སྐྱབ་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

འོ་ན་མདོ་བསྟེ་ལས། མཆོད་པ་ཡན་ཆད་རང་དོན་སྤུན་ཆོགས་
ལ་སྐྱར་ཞིང་མི་བསྐྱེད་པ་འབྱེན་པ་མན་ཆད་གཞན་དོན་སྤུན་ཆོགས་
ལ་སྐྱར་བ་ཅི་ཡིན་སྟུམ་ན། མདོ་བསྟེ་ལས། འདོད་ཆགས་ལ་སྐྱེད་པའི་
སེམས་ཅན་ནམས་ཀྱི་འདོད་པས་ཐར་པ་རབ་ཏུ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་

ཞེས་སོགས་སྤར་བྲངས་པ་ལྟར། མྱོན་བྱང་ལ་སྟོན་པ་འདོད་ཆགས་ཆེན་
 བོའི་ཚུལ་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་ཞུགས་པ་བཞིན་དུ་རྗེས་འཇུག་གིས་རིག་
 མ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆགས་པ་ལས་དུ་བྱས་ཏེ་
 རང་གི་དོན་སྐྱབ་པ་ལ་དགོངས་ནས་རང་དོན་དུ་གསུངས་ལ། སྟོམས་
 པར་ཞུགས་པ་དེ་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་སྐྱལ་པའི་ཡན་ལག་
 ཏུ་འཇུག་པ་ལ་དགོངས་ནས་གཞན་དོན་སྐྱབ་བྱེད་དུ་གསུངས་པས་མི་
 འགལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་གཟུངས་དཀྱིལ་སྐྱལ་པ་སྤྲ་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོད་
 པའི་སྐྱབས་ལ་སྐྱར་བ་ཡང་རུང་མོད་ཀྱང་མདོ་བསྐྱེད་དང་རྩོམ་སྐྱེད་སེམས་
 དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་གཉིས་ཀ་ནས་དངོས་སུ་སྐྱབས་འདིར་སྐྱར་བ་ལྟར་
 སྐྱར་དགོས་ཤིང་། ཉིང་རེ་འཛིན་དེ་ལ་བྲང་རེས་གཉིས་ཀྱི་བའད་པ་སྟོན་
 གསལ་ལས་མཛད་པའི་བྲང་དོན་གྱི་ཚུལ་འདིར་སྐྱར་ནས་དེ་ལས་ཉིང་རེ་
 འཛིན་ཅི་སྟེད་པ་སོགས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱལ་པ་དེ་ལ་རིམ་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ་མི་བསྟོད་
 པའི་སྐྱབ་པ་པོ་ཡིན་ན་སྟེ་ཤ་ཅན་གྱི་བྱ་མོ་རིག་མར་བྱ་དགོས་པ་ལྟ་བུ་
 སྐྱབ་པ་པོ་རང་རང་གི་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་སེམས་ལས་སྟོབ་སྟེ་ཡིད་ཀྱིས་
 སྐྱལ་པའམ་ཡང་ན་རིགས་དེ་དང་དེའི་བྱ་རོལ་གྱི་བྱ་མོ་བྲངས་ལ་སྐྱལ་
 པར་བྱའོ། །མདོར་བྱས་ལས་བྱི་རོལ་གྱི་བྱ་མོ་ཅན་ལས་མ་གསུངས་

ཀྱང་། མདོ་བསྟེ་དང་གཞུང་འདིར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་གདམ་ང་ཅན་
དུ་གསུངས་ཤིང་རང་གི་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་འབྲིན་པར་གསུངས་པས། རྟོག་
མར་རིག་མ་རང་དགའ་བའི་ནུམ་པ་ཅན་ཞིག་ཕྱང་ནས་དེ་ནས་རིག་རྟོ་
རྩེ་མ་སོགས་ཀྱི་ལྷ་མོར་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། འབྲིན་པའི་གནས་ནི་སྤྱིང་ག་
ནས་བྱ་བར་མདོ་བསྟེ་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་སྐྱབ་ཐབས་མདོར་
བྱས་ལས་གསུངས་པའི་རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་དང་རྟོ་རྩེ་དང་བསྐྱེད་འདུ་བའི་
རིམ་པས་ཡབ་ཡུམ་གྱི་དབང་པོ་གཉིས་མཉམ་པར་སྦྱོར་བར་བྱ་སྟེ་ལྷ་སོ་
གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱེད་ནས་སྦྱོར་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྡོན་དུ་
གཞལ་ཡང་ཁང་བསྐྱབས་ལ་དེ་ནས་ལྷ་བསྐྱེད་དེ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་ནི་མདོར་
བྱས་ལས་གསུང་པའི་རིམ་པས་བྱའོ། །

དེ་ཡང་སའི་ཆ་གཉིས་བསྐྱེད་མི་དགོས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ལས་རྩི་
ཡིག་དང་དེ་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་མཆན་ཉིད་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་
པའོ། །མདོ་བསྟེ་ལས། འབྲིན་པའི་སྐྱབས་སུ་པཌ་ཅེས་བརྗོད་ལ་བྱང་ཚུབ་
ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྩལ་སྤྲོ་རབ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སོགས་
པའི་འབྱུང་གནས་སུ་བསྐྱོམས་ལ་སྤར་བཤད་པའི་གཞལ་ཡང་ཁང་གི་
དབུས་ན་གནས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ཐིག་ལེ་རྟོ་རྩེ་ནས་ཕྱིར་
འབྲིན་པའི་དུས་སུ་དེ་ལྟར་བྱས་ནས་དེ་ནས་དོན་བྱུང་གི་ང་རྒྱལ་གྱིས་

སྒྲགས་བརྗོད་པར་གསུངས་པས། དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་རྣམས་
གཞལ་ཡང་ཁང་དུ་གནས་ཚུལ་སྟོན་པ་མིན་པས་ལུང་དེས་གཞལ་ཡང་
ཁང་སྐབས་འདིར་བསྐྱེད་མི་དགོས་པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །དེས་ན་མདོར་
བྱས་དང་མདོ་བསྐྱེད་ལས་གསར་དུ་གཞལ་ཡང་ཁང་བསྐྱེད་པ་མ་གསུངས་
ཀྱང་གཞུང་འདིར་གསལ་བར་གསུངས་པས་དགོས་སོ། །ལྷ་བསྐྱེད་ཚུལ་
ནི་ཐིག་ལེ་རྩོམ་པའི་ལམ་ནས་ཡུམ་གྱི་བསྐྱར་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་
སེམས་དང་འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་སྒྲགས་གྱི་ཡིག་འབྲུའི་གཟུགས་ལས་
བསྐྱེད་ཅིང་ཞེས་པའོ། །དེ་ནས་སྤྱུལ་ཚུལ་ནི་ཡུམ་གྱི་མཁའ་ནས་ཡབ་
གྱི་ཐུགས་ཀར་བྱངས་ལ་བརྩོན་ཀྱི་ཀ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོའི་འབྲེན་སྒྲགས་
བརྗོད་དེ་ཐུགས་ཀ་ནས་ཕྱིར་སྟོབ་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། །སྤྱང་བའི་དགྲིལ་འཁོར་བའི་སྒྲགས་བསྟན་
པར་བྱ་སྟེ། མདོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་རྣམ་པ་ལྷ་སྟོན་པའི་རྩོམ་
བསྐྱམས་པས་ན་རྩོམ་འཆང་དོ། །འདིས་ཉོན་མོངས་པ་ཞེ་སྤང་རྣམ་
པར་སྤྱངས་ནས་སྤྱར་བྱོན་ཏེ་རྩོམ་འཆང་ཆེན་པོ་དང་གཉིས་སུ་མེད་
པར་གྱུར་ཏེ། །ཁ་སྐྱར་གྱི་སྦྱོར་བས་མི་བསྦྱོད་པའི་གཟུགས་གྱིས་
བཞུགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཅིབས་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆོས་གྱི་འཁོར་
ལོས་བདུད་བཞི་ལས་རྒྱལ་བས་ན་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་བའོ། །བསམ་པ་

ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་པས་ན་
 རིན་ཆེན་འཆང་ངོ། །ཤུ་ནི་མ་ལུས་པའོ། །རོ་ནི་འཁོར་བ་སྟེ་འཁོར་
 བ་ལས་འདས་ཤིང་འགྲོ་བས་ན་འཁོར་འདས་སོ། །རྣམ་པར་འབྱེད་
 པའི་མཆན་ཉིད་ནི་ཤེས་རབ་སྟེ། །དེ་འཛིན་པས་ན་ཤེས་རབ་འཆང་
 ངོ། །གཉི་ལྷག་ནི་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་དེ། །དེ་ལ་དགའ་བས་ན་གཉི་
 ལྷག་དགའ་མའོ། །ཞེ་སྤང་ནི་མི་བསྐྱོད་བ་སྟེ། །དེ་ལ་དགའ་བས་ན་
 ཞེ་སྤང་དགའ་མའོ། །འདོད་ཆགས་ནི་འོད་དཔག་མེད་དེ། །དེ་ལ་
 དགའ་བས་ན་འདོད་ཆགས་དགའ་མའོ། །རྫོ་རྩེ་ནི་དོན་ཡོད་པར་བྱུབ་
 བ་སྟེ། །དེ་ལ་དགའ་བས་ན་རྫོ་རྩེ་དགའ་མའོ། །ས་ལྟར་མི་གཡོ་བའི་
 ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ཉིད་སྟོང་པོ་སྟེ། །ནང་གི་བདག་ཉིད་གང་ལ་ཡོད་པ་
 དེ་ནི་སའི་སྟོང་པོ་འོ། །ཡེ་ཤེས་ལྷའི་རང་བཞིན་གྱི་རྫོ་རྩེ་འཆང་བར་
 མཛད་པས་ན་ལྷག་ན་རྫོ་རྩེ་འོ། །ནམ་མཁའ་ནི་སྤྲིབ་པ་དང་བྲལ་བའི་
 ཡེ་ཤེས་ཉེ་དེ་ཉིད་སྟོང་པོ་སྟེ་ནམ་མཁའི་སྟོང་པོ་འོ། །ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་
 སྟོབས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་རྣམས་དབང་དུ་བྱེད་པས་ན་འཛིག་རྟེན་དབང་
 ལྷག་གོ། །འོད་གསལ་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་བསྐྱུལ་
 བའི་དཔལ་ཡོད་པས་ན་འཇམ་དཔལ་འོ། །སྤྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཉོན་
 མོངས་པ་རྣམས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་མནན་

པས་ན་སྤྱི་བ་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བའོ། །ཀུན་ནས་མངེས་པས་ན་
 ཀུན་དུ་བཟང་བའོ། །བྱམས་པའི་ཡོན་ཏན་གང་ལ་ཡོད་པ་ནི་བྱམས་
 པའོ། །བཏྟ་བར་བྱ་བས་ན་གཟུགས་སོ། །མཉན་པར་བྱ་བས་ན་
 སྒྲུའོ། །བསྐྱམ་པར་བྱ་བས་ན་དྲིའོ། །མྱང་བར་བྱ་བས་ན་རོའོ། །རེག་
 པར་བྱ་བས་ན་རེག་བྱའོ། །དྲོ་རྩེའི་སྤྱམ་ནི་དེ་དག་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་
 གྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པར་དག་པ་བསྟན་ཏོ། །གཤིན་
 རྒྱུའི་དཔྱལ་བ་སྟེ་དེ་འཛོམས་པ་དང་ལྷན་པའི་སྤྱིར་ཉེ། །ཁྲོ་བོ་ཆེན་
 པོའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་མཐར་བྱེད་པས་ན་གཤིན་རྩེ་མཐར་བྱེད་
 ཏོ། །ཤེས་རབ་གྱིས་འཆིང་བ་རྣམས་མཐར་བྱེད་པས་ན་ཤེས་རབ་
 མཐར་བྱེད་ཏོ། །བརྒྱ་ལྟར་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པར་དག་
 པས་ན་བརྒྱ་མཐར་བྱེད་ཏོ། །བགེགས་ནི་བདུད་བཞི་སྟེ་དེ་འཛོམས་
 པ་དང་ལྷན་པས་ན་ཁྲོ་བོ་ཆེན་པོའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་དེ་རྣམས་
 མཐར་བྱེད་པས་ན་བགེགས་མཐར་བྱེད་ཏོ། །འཛིག་ཉེན་གྱི་ཆོས་
 བརྒྱད་གྱིས་རྟག་ཏུ་སེམས་རབ་ཏུ་བསྐྱོད་པ་རྣམས་དྲོ་རྩེ་སྟེ་ཉིང་
 རེ་འཛིན་གྱིས་མནན་ཅིང་བཅོམ་པས་ན་མི་གཡོ་བའོ། །འགྲི་ནི་འདོད་
 པའི་འདོད་ཆགས་ཉེ། །དེ་བསལ་བར་བྱེད་ཅིང་རྣམ་པར་དག་པར་
 བྱེད་པས་ན་འདོད་པའི་རྒྱལ་བའོ། །སྤྱོད་པོ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་

སྤྲིག་པའི་ལས་སོ། །དབྱིག་པ་ནི་དེ་ཆད་པས་ཚར་གཅོད་པ་སྟེ། །དེ་
བྱེད་པས་ན་དབྱུག་སྟོན་ནོ། །དོན་དམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་
ནམས་ཀྱི་ཉི་བའི་ཉོན་མོངས་པ་འཛོམས་པར་བྱེད་པས་ན་སྟོབས་པོ་
ཆེའོ། །སེམས་ཅན་ནམས་ལ་ཁམས་གསུམ་ལས་ནམ་པར་སྐྱོལ་བའི་
ཡེ་ཤེས་སྐྱོལ་བས་ན་གཙུག་ཏོར་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའོ། །སྤྲིག་ས་
བརྩའི་བགོགས་ཀྱི་ཆོགས་ངེས་པར་བཀྲུག་ནས་ཕྱར་བྱས་འདེབས་
པས་ན་གཞོན་མངེས་རྒྱལ་བའོ། །༽

ཕྱང་བའི་དགྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་ནམས་ཀྱི་འབྲིན་སྤྲགས་ཀྱི་དོན་
བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་ལ་སོགས་པ་མངོན་
བྱང་ལྔ་སྟོན་པ་སྟེ་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་དོ་རྩེ་གཡས་ཀྱི་ཕྱག་དང་པོ་ན་
བསྐྱམས་པས་ན་བཟླ་རྒྱུ་ཀྱི་སྟེ་དོ་རྩེ་འཆང་ངོ། །དོ་རྩེ་འཆང་འདིས་སེམས་
ཅན་ནམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཞེ་སྤང་ནམ་པར་སྐྱུངས་ནས་སྐྱར་བྱོན་ཏེ་
སྐྱར་གྱི་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་ཅིག་གཉིས་སུ་མེད་པར་འདྲེས་པར་
གྱུར་ཏེ་མི་བསྐྱོད་པ་བྲག་པོ་ཞེ་སྤང་དོ་རྩེའི་གཟུགས་ཀྱིས་དགྱིལ་འཁོར་
ཀྱི་དབྱས་ན་བཞུགས་སོ། །ཁ་སྐྱར་སྐྱོར་བ་ནི་ཕྱང་བའི་མི་བསྐྱོད་པ་དོ་
རྩེ་འཆང་དང་དབྱེར་མེད་དུ་འདྲེས་པ་བཤད་ཟིན་པས་རེག་བྱ་དོ་རྩེ་མ་
དང་ཞལ་སྐྱར་བའི་སྐྱོར་བས་བཞུགས་པ་ལ་བྱའོ། །བཟླ་རྒྱུ་ཀྱི་གི་སྤྲགས་

ཀྱིས་སྤང་བ་ནི་མི་བསྐྱོད་པ་ཡིན་ན་དེ་དོན་མེད་འཆང་དུ་ངེ་ལྟར་རིགས་སྣམ་
ན། སྐྱོན་མེད་དེ་བརྗེ་ནི་དོན་མེད་ཡིན་ལ་རྩི་ཀ་ནི་འཛིན་པ་འཕམ་འཆང་བ་ཡིན་
པས་སྤྲུགས་དེའི་སྤྱོད་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
དོན་མེད་འཆང་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་རིགས་བྱུག་པ་དོན་མེད་འཆང་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། །དེས་ན་གཞུང་ལས་དོན་མེད་འཆང་ཆེན་པོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་བྱུག་
པ་ཡིན་ལ་སྤྱོད་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པ་ནི་མི་བསྐྱོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་
མཆོའི་ནང་གི་སྤྲུལ་པ་ལ་མཆོ་སྤྱེས་ཀྱི་སྤྱོད་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་ཀྱང་
མཆོ་སྤྱེས་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ཉོན་
མོངས་སྤངས་ནས་སྤྱོད་ཉེ་རང་གི་གནས་སུ་བཞུགས་པ་སྤར་ལྟར་
སྤྱོད་པའི་དོན་ནོ། །

ཅིབས་བརྩུ་གཉིས་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་ལྟའི་བྱ་དང་སྤང་པོ་
དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་འཆི་བདག་གི་བདུད་ལས་རྒྱལ་བས་ན་ངོ་མོ་འཛིན་པ་
སྟེ་རྒྱལ་བ་རྒྱལ་ལོ། །རྩྱ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་
པར་བྱེད་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ཆ་དགུ་པའོ། །རྩི་ཀ་ནི་དེ་འཛིན་པས་ན་རིན་
ཆེན་འཆང་ངོ་། །ཞུ་ནི་མ་ལུས་པ་དང་རོ་ནི་འཁོར་བ་དང་ཡིག་ནི་དེ་ལས་
འདས་ཤིང་འགྲོ་བས་ན་འཁོར་བ་འདས་སོ། །ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་
པའི་མཚན་ཉིད་ནི་བརྗེ་ཞེས་པ་ཤེས་རབ་སྟེ་རྩི་ཀ་ནི་དེ་འཛིན་པས་ན་

ཤེས་རབ་འཆང་ངོ། །མོ་ཏྲ་ར་ཏི་དང་དྲེ། སྒ་ར་ཏི་དང་རྩ་ག་ར་ཏི་དང་བཟླ་
ར་ཏི་བཞི་ནི་གཏི་ཐུག་དགའ་མ་ནས་དྲོ་རྩེ་དགའ་མ་ཞེས་བ་ཡིན་ལ། གཏི་
ཐུག་ལ་སོགས་བཞི་ནི་ནུམ་སྒྲང་ནས་དོན་གྲུབ་ཀྱི་བར་ཡིན་ཞིང་དེ་དག་
ལ་དགའ་བས་ན་དེ་སྐད་དུ་བཏགས་སོ། །ཤྲི་ཏི་ནི་ས་སྟེ་ས་སྟར་མི་གཡོ་
བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཉིད་གཞུ་ནི་སྟོང་པོ་སྟེ་ནང་གི་བདག་ཉིད་གང་ལ་
ཡོད་བ་དེ་ནི་ས་སྟོང་ངོ། །བཟླ་ནི་མེ་ལོང་སྟར་བྱ་ལ་སོགས་བའི་ཡེ་ཤེས་
ལྷའི་རང་བཞིན་གྱི་དྲོ་རྩེ་སྟེ་དེ་ཐུག་ན་འཆང་བར་མཛད་པས་ན་བཟླ་སྟེ་
ནི་སྟེ་ཐུག་དྲོར་ངོ། །ནུམ་མཁའ་ནི་སྐྱབ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཏི་དེ་ཉིད་
སྟོང་པོ་ཡིན་པས་ན་ཁ་གཞན་སྟེ་ནུམ་སྟོང་ངོ། །

ལོ་གི་ལྷ་ར་དང་མཚུ་བྱེ་དང་སྐྱ་ནི་ཕ་ར་ན་བེ་སྐྱོ་བེ་ནི་དང་ས་
མཚུ་ཟླ་བ་དང་མི་བྱ་ནི་འཛིན་ཏེན་དབང་ཐུག་ནས་བྱམས་བའི་བར་གྱི་
འབྲེན་སྒྲགས་ཡིན་ལ་སྒྲགས་དེ་དག་གི་དོན་གཞན་ནི་གོ་སྒྲ་ཞིང་། སྐྱའི་
འོད་གསལ་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་ནི་འཇམ་པའི་དོན། བསྐྱལ་བ་ནི་གཞན་
གྱི་ཡིད་དོ། །རྩུ་བ་དང་ཤུག་དང་གཞུ་དང་ར་ས་དང་སྐར་ཤ་ནུམས་ལ་བཟླ་
ཞེས་སྐྱར་བ་ནི་དྲོ་རྩེ་མ་ལྷའི་འབྲེན་སྒྲགས་སོ། །རྩུ་བ་སོགས་ལྷ་ནི་བཟླ་
བར་བྱ་བས་ན་གཞུགས་ཞེས་སོགས་ཡུལ་ལྷ་ཡིན་ལ་དྲོ་རྩེ་འཇམ་པའི་
ཡུལ་དེ་དག་གི་སྟེ་མའི་རང་བཞིན་གྱིས་གཞུགས་སོགས་དག་པར་བྱེད་

པ་བསྟན་ཏོ། །ཡ་སྟན་ཏ་ཤིང་དང་བརྟན་ཏ་ཤིང་དང་པད་སྟན་ཏ་ཤིང་དང་
 བེསྟན་ཤིང་ནི་ཤར་ལ་སོགས་པ་བཞིའི་ཁྲོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་འབྲེན་སྟགས་
 སོ། །ཡ་མ་ནི་གཤེན་རྩེ་སྟེ་དཔུལ་བའོ། །ཁྲོ་བོའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནི་གཤེན་
 རྩེ་གཤེད་ཀྱི་འོ། །ཏ་ཤིང་ནི་མཐར་བྱེད་པ་སྟེ་འཛིག་ཅིང་འཛོམས་པར་
 མཛད་པའོ། །འཆིང་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པའོ། །བརྟ་ལྟར་ནི་དེ་ཚུས་མ་གོས་
 པ་བཞིན་དུ་ཆགས་སོགས་ཀྱིས་མ་གོས་པའོ། །ཨ་ཙ་ལ་དང་འགྲི་རྩ་རྩ་
 དང་རྩེ་ལ་དཔྱ་དང་མདུ་ལ་ནི་མཆམས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་བཞིའི་འབྲེན་སྟགས་
 སོ། །འཛིག་ཉེན་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱད་ནི་རྟེན་པ་དང་ལྟོག་ཏུ་སྟན་པར་སྟེ་བ་དང་
 བདེ་བ་དང་དངོས་སུ་བསྟོད་པ་བཞི་ལ་དམིགས་ནས་ཡིད་བདེ་བ་དང་།
 དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་བཞི་ལ་དམིགས་ནས་ཡིད་མི་བདེ་བ་སྟེ་བ་ཡིན་ཀྱི་རྟེན་
 པ་ལ་སོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་དག་གིས་སེམས་བསྐྱོད་པ་ནི་ཙ་ལ་སྟེ་གཡོ་བ་ཡིན་ལ། དེ་
 རྣམས་བཅོམ་པས་ན་ཨ་ཙ་ལ་སྟེ་མི་གཡོ་བའོ། །འགྲི་ནི་འདོད་པ་སྟེ་འདིར་
 འདོད་པ་ལ་ཆགས་པའོ། །དེ་བས་ལ་ཞིང་དག་པར་བྱེད་པས་ན་རྩ་རྩ་སྟེ་
 རྩལ་བའོ། །རྩེ་ལ་ནི་སྟོན་པོ་སྟེ་སྟེག་པའི་ལས་སོ། །དཔྱ་ནི་དབྱིག་པ་སྟེ་
 དེ་ཆད་པས་ཆར་གཅོད་པའོ། །དོན་དམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་
 ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་འཛོམས་པས་ན་ལ་ནི་སྟོབས་དང་མདུ་ནི་ཆེན་པོ་སྟེ་

སྟོབས་པོ་ཆེའོ། །ཟུ་ཕྱི་ཁ་ཅ་ག་ཕྱི་དང་སྟོ་ཟ་རྩ་རྩ་ནི་སྟེང་འོག་གི་ཁོ་བོ་
གཉིས་ཀྱི་འབྲེན་སྒྲགས་སོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཁམས་གསུམ་ལས་
གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་སྟོལ་བས་ན་ཟུ་ཕྱི་ཁ་སྟེ་གཙུག་ཏྲར་དང་ཅ་ག་ཕྱི་ནི་
འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའོ། །སྟོགས་བཅུའི་བགལ་བས་བཀུག་ནས་སྤར་བྱས་
འདེབས་པས་ན་སྟོ་ཟ་རྩ་རྩ་སྟེ་གཞོན་མངོས་རྒྱལ་བའོ། །

གསུམ་བའི། །ལྷ་སྐྱུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་པོ་འདི་དག་གི་སྐྱུལ་པའི་
སྐྱུ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པ་མཆན་མའི་ཕྱག་མཆན་སྐྱ་ཆོགས་ཕྱག་
ན་བསྐྱམས་པ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་སྒྲགས་ཀྱི་གཟུགས་
ཀྱིས་སྐྱུལ་བ་ཡང་འབད་བ་མེད་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱབ་བ་བོའི་ལུས་ཀྱི་
དཀྱིལ་འཁོར་ལས་སྐྱར་སྟེ། །བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་འཕེལ་བར་
བྱ་བའི་དོན་དུ་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་གཉི་ཕྱག་ལ་སྦྱོད་པའི་
སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་རྣམས་ཉིང་དེ་འཛིན་
དེ་དང་དེས་སྐྱངས་ནས་སྐྱར་བྱོན་ཏེ་རང་རང་གི་སྟན་ལ་བཞུགས་
པར་གྱུར་ཏོ། །།

ལྷ་ཞེས་པ་ནས་གྱུར་ཏེ་ཞེས་པའི་བར་ཀྱིས་ནི་འབྲེན་སྒྲགས་དེ་
དག་གིས་སྐྱང་བའི་ལྷ་དང་དེའི་མཛད་པ་སོགས་སྟོན་ཏེ། ལྷ་གངས་ནི་
སོ་གཉིས། རོ་བོ་ནི་སྐྱུལ་པའི་སྐྱུ་ཞལ་ཕྱག་ནི་གསུམ་དང་དྲུག་པ་མཆན་

མའི་ཕྱག་རྒྱ་སྟེ་དོ་རྩེ་སོགས་ཀྱི་ཕྱག་མཆན་ཕྱག་ན་བསྐྱམས་པ་སྤྱུལ་
ལོ་ཞེས་སྦྱར་རོ། །གང་ལས་སྤྱུལ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ནས་གཟུགས་ཀྱིས་
ཞེས་པའི་བར་རོ། །སྦྱང་གྱིལ་ལས་བྱང་བ་ནི་ཐུགས་ཀ་ནས་བྱིར་འཐོན་
པའོ། །འབད་པ་མེད་པ་ནི་ཐོགས་པ་མེད་པའོ། །ལྷ་དེ་དང་དེའི་ཉིང་རེ་
འཛིན་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་སྦྱིང་བ་ལ་དུག་གསུམ་སྟོན་པ་
ནི་གཙོ་བོ་བཟོད་པའོ། །དེ་ལྟར་མཛད་པའི་དགོས་པ་ནི་རང་གི་བསོད་
ནམས་ཀྱི་ཆོགས་འཕེལ་བའི་དོན་དུ་སྟེ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མཐའ་མེད་
པ་ལ་དམིགས་ནས་ལྷ་དེ་སྦྱང་སྦྱོས་ཏེ་སྦྱངས་བས་བསོད་ནམས་
ཀྱང་དེ་སྦྱང་འཐོབ་པའོ། །འདིར་མདོ་བསྟེ་ལས། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་
སྦྱང་མཛད་ལ་སོགས་པའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་བྱང་ནས་དེ་རྣམས་
ཀྱིས་གཏི་ཐུག་ལ་སོགས་པ་ལ་རྩེས་སུ་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་
ཡང་དག་པར་སྦྱངས་ནས་བསྐྱུས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བཅུག་ལ་སྦྱར་
བཀུག་སྟེ། གནས་རིམ་ལྟར་བཞིན་དུ་གནས་པར་བྱས་ལ་ཕྱག་རྒྱ་བཞེས་
རྒྱས་བཏབ་པ་འདི་ནི་དགྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་ལོ་མཆོག་ཅེས་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་
འཛིན་ཏེ་གཉིས་པའོ། །ཞེས་ལྷ་རྣམས་ལ་ཕྱག་རྒྱ་བཞེས་རྒྱས་གདབ་པར་
གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། རྩོད་དང་། འཁོར་ལོ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་དང་།

བསྐྱོད་དང་། རལ་གྱི་དང་། རིམ་བུ་ནམས་གངས་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་བྱུག་གི་མཚན་མར་གསུངས་ཏེ། །དེ་ཉིད་ནི་མཚོན་ཆ་
ལྟ་བུར་བསྐྱམས་སོ། །ཞི་བ་དང་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཀྱི་དབྱེ་
བས་ཁ་དོག་སོ་སོར་བྱའོ། །རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་
མདོག་ཨུ་རྩེ་ལ་ལྟ་བུའོ། །།

དོན་ཅེ་ནས་རིམ་བུའི་བར་བྱུག་ནི་གངས་བཞིན་དུ་མི་བསྐྱོད་པ་ནམ་
སྤང་རིན་འབྱུང་འོད་དཔག་མེད་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་དོན་ཅེ་འཆང་སྟེ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་བྱུག་གི་མཚན་མར་གསུངས་ཏེ་དེ་ཉིད་མཚོན་ཆ་ལྟ་བུར་
བྱུག་ན་བསྐྱམས་སོ། །དོན་ཅེ་ནི་ཐུགས་མཚོན་པའི་མཚན་མ་ཡིན་པས་མི་
བསྐྱོད་པའི་མཚན་མ་ཡིན་ལ། རིམ་བུ་ནི་ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་
སྒྲ་འབྱུང་བ་མཚོན་པས་སྟོན་པའི་གཙོ་བོ་དོན་ཅེ་འཆང་གི་མཚན་མའོ། །ལྟ་
ནམས་ཀྱི་སྒྲ་མདོག་ནི་དང་པོ་ལྟའི་ནམ་འབྱོར་ལ་སྟོབ་པའི་དུས་སུ་མདོར་
བྱས་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟེ་སེར་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཆོག་པས་ཡིན་ལ།
ཕྱིས་རྒྱས་པ་རྟེན་ནས་ལས་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་ནི་ཞི་བ་ལ་ཐམས་ཅད་
དཀར་པོ་དང་རྒྱས་པ་ལ་སེར་པོ་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་དབང་ལ་
དམར་པོ་དང་བྱུག་པོ་ལ་ནག་པོ་སྟེ་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིས་ཁ་དོག་སོ་སོར་
དབྱེ་བར་བྱའོ། །མདོག་ཨུ་རྩེ་ནི་ལ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་པ་ནི་གཙོ་བོའི་ཁ་དོག་ལ་

དོགས་པ་གཙོན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་མདོར་བྱས་ལས། ཞེ་སྤང་དོ་རྗེའི་གནས་
ལ་བཞུགས། །ཨི་ཐྱི་ལྷོ་ལའི་འོད་འབར་བ། །ཞེས་མཐིང་ནག་གི་འོད་འབར་
བར་གསུངས་པ་ནི་སྐྱེ་ལས་འཕྲོས་པའི་འོད་ཀྱི་ཁ་དོག་སྟོན་པ་ཡིན་ནམ་
སྟམ་ན། སྐྱེ་མདོག་མཐིང་གར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་འཕྲོས་པའི་འོད་ཀྱི་ཁ་དོག་
མིན་ཏེ། སྐྱེ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་ཁ་དོག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱན་དང་ལྗན་པའི་ཕྱིར་སྡོ་
སེར་ལ་སོགས་པའི་འོད་སྒྲ་ཆོགས་འཕྲོ་བས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། །སྤྱང་བའི་དགྱིལ་འཁོར་འདི་ཉིད་བཤད་པའི་
ཕྱིར་རྩ་བའི་རྒྱད་ལས། །དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་བསྐྱོད་
པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་བཅུན་མོའི་རྣ་ག་ལ་རྩལ་དང་
བྲལ་བའི་དམ་ཆོག་ཆེན་པོའི་དགྱིལ་འཁོར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་
ནི། གསལ་བ་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད། །སྒྲ་ཆོགས་གཟུགས་གྱིས་ཀྱན་དུ་
མཛན། །སངས་རྒྱས་སྟོན་གྱིས་ཀྱན་དུ་བྱབ། །འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་
མང་པོ་འབྱུག །གསལ་བ་ལ་སོགས་དགྱིལ་འཁོར་ལྡན། །དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཀྱན་གྱི་གཞི། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

སྤྱང་བའི་དགྱིལ་འཁོར་འདི་ཉིད་བཤད་པའི་ཕྱིར་དུ། འདུས་
པའི་རྩ་བའི་རྒྱད་ལས། དེ་ནས་ཞེས་པ་ནས་གསུངས་སོ་ཞེས་པའི་བར་
རོ། །སྟོན་སྤང་ལ་མི་བསྐྱོད་པས་རྣ་ག་ལ་དགྱིལ་འཁོར་སྐྱེལ་པ་ཡིན་ལ་དེ་

རྗེས་འབྲུག་གི་ཉམས་ལེན་ལ་སྦྱར་ན་མི་བསྐྱོད་པ་ནི་རྣམ་འབྱོར་བཞིས་
བསྐྱབས་པའི་དོན་རྗེ་འཆང་གི་ང་རྒྱལ་འཛིན་པའི་སྐྱབས་པ་པོ་ལོ། །བཙུན་མོ་
ནི་འདྲུ་བྱས་པའི་རིག་མ་ཡིན་ལ་ཟླ་ག་ནི་དེའི་བསྐྱེད་ཀྱི། བཙུན་མོ་ལེགས་
སྦྱངས་ཕྱག་རྒྱ་སྟེ། །ལེགས་སྦྱངས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡིན། །ཞེས་སྟོན་པ་དང་
གནས་ཕྱོག་ཆོགས་སྟེ་དོན་དུ་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་སྟོན་གསལ་དུ་བྲངས་
པ་དང་འབྲལ། །དཀྱིལ་འཁོར་རྩལ་དང་བྲལ་བ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ནི་
ཡུམ་གྱི་བསྐྱེད་ནང་དུ་བྱི་མ་མེད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱུ་བཞི་སྟོ་བཞི་ལ་
སོགས་པ་སྐྱལ་པོ། །དེ་སྟེ་དཀྱིལ་འཁོར་ཡིན་ན་དམ་ཆོག་ཆེན་པོའི་
ཡིན་ལ།

དེ་ཡང་སྟོན་གསལ་ལས་དོན་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ལ་བཤད་པ་ནི་སྟེ་ག་
མོས་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་དགོངས་ལ། འདིར་ནི་གཙོ་བོ་འཕོ་བའི་དབང་
གིས་མ་ངེས་པས་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་སྐབས་སུ་གང་བབ་པའི་
གཙོ་བོ་ལ་བྱའོ། །དེའི་མཆོད་ཉིད་ནི་ཤེལ་གྱི་ནང་གི་གཟུགས་བཞིན་དུ་
གསལ་བ་སྟེ་བྱི་ནས་ཀྱང་ལྟ་རྣམས་མཐོང་བའོ། །ཞི་རྒྱུ་ནི་ལ་ལ་སོགས་
པ་ཁ་དོག་སྟོ་ཆོགས་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཏུ་རྒྱས་པ་སྟེ་བྱང་པར་དང་
ལྷན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་སྟོན་གྱིས་བྲབ་པ་ནི་སྦྱང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་
གྱི་ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་བྲབ་པ་ལ་སྟོན་གསལ་ལས་གསུངས་ཤིང་། སྟོས་པའི་

དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཞེས་ཏ་སྤྲ་ག་ཏ་ར་ཤི་ཏས་བཤད་དོ། །སློན་གསལ་
དུ་ལྷག་མོས་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་གསུངས་པ་དང་། གཞུང་འདིར་བསྐྱར་
དགྲིལ་འཁོར་སྐྱེད་པའི་ཁུངས་སུ་མཛད་པ་གཉིས་ཀ་དོན་གྱི་ཕྱོགས་
རེ་ལ་དགོངས་པར་བྱས་ན་དགོངས་པ་མཐུན་ནོ། །གཞལ་ཡས་ཁང་གི་
ཕྱོགས་བཅུར་གནས་པའི་ཁོ་པོའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཆོགས་མང་པོ་འསྐྱོ་ཞིང་
འབྲུགས་པ་དང་གསལ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ཏེ་རྒྱ་བའི་གདན་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་དང་ལྷན་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་གྱི་གནས་དགྲིལ་འཁོར་
རོ། །ཆོགས་བཅད་དེ་དག་ནི་སློན་གསལ་ནས་བཟུལ་བ་ལྟར་འདིར་ཡང་
བཤད་པས་ཆོག་པར་སྒྲུང་བས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

མདོར་བྱས་དང་མདོ་བསྐྱེད་ལས་ཡུམ་གྱི་བསྐྱར་རྟེན་གྱི་དགྲིལ་
འཁོར་སྐྱེད་པ་མ་བཤད་པས་སློབ་དཔོན་འདིས་བཤད་པ་ལ་ཁུངས་ཅི་
ཞིག་ཡོད་སྟེ་མ་བཤད་དོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ། བཅུན་མོའི་རྟ་གཤེགས་
རྟེན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་སྐྱེད་པ་ཅ་རྒྱུད་ལས་གསལ་བར་གསུངས་པ་བྲངས་
པ་ཡིན་པས་སྤྱང་བའི་རྟེན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཁུངས་སུ་ཤེས་པར་
བྱའོ། །ལྷང་བའི་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་གངས་སོ་གཉིས་ཡིན་
པར་སྒྲུབ་པ་ནི་འོག་ནས་སྟོན་ལ། འབྲིན་ཕྲགས་ཀྱིས་སྤྱང་ནས་མཛད་པ་
མཛད་དེ་སྤྲར་གནས་སུ་འཁོད་པ་ལ་ཁུངས་འགོད་ན་ནི་ལེ་ཏུ་དང་པོའི་ལྷ་

བརྩ་གསུམ་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་གསར་བར་གསུངས་པས་སྐྱབ་པར་རིགས་
གྱི་བརྟེན་པའི་ལྷའི་རྣམ་གཞག་ཤིན་ཏུ་མི་གསལ་བའི་བསྐྱུས་པའི་དགྱིལ་
འཁོར་གྱི་གཞུང་གིས་སྐྱབ་པར་མི་རིགས་སོ། །དེས་ན་ཁྱ་མ་ཁ་ཅིག་གིས་
རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་གཉིས་བྱས་ནས་ལུང་གིས་སྐྱབ་པ་མི་
རིགས་ཤིང་བྱད་པར་དུ་རྟེན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་ལྷག་མོས་གྱི་སྡོན་དུ་སྦྱེད་
པ་ལ་བྱེད་པ་ནི་དོན་མིན་ཏེ། དེ་ལུང་གིས་བསྐྱབས་པས་ལུང་བའི་དགྱིལ་
འཁོར་སྦྱེད་པ་ལ་ཅི་ཡང་མི་པན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཡན་ཆད་རིག་མ་འདུ་
བྱ་བ་མན་ཆད་ནི། མདོར་བྱས་ལས། ཆོ་གའི་སྦྱོར་བ་འདི་ཡིས་ནི། །ཕྱག་
རྒྱ་བསྐྱབ་པ་བརྩམ་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ནས། ས་ཡི་འོག་ཏུ་དེ་བཞུགས་
སོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་རྣམ་གཞག་གོ།

གསུམ་པ་ལ་བཞི། ཕྱག་རྒྱ་བཞིས་ལྷའི་སྐྱ་རྒྱས་བཏབ་པ་ལ་ངེས་
ལན་གྱིས་དོགས་པ་བཅད་པ། འདུས་པའི་ལྷ་རྣམས་ཞལ་གསུམ་པར་
བཤད་པ་ལ་ངེས་ལན་གྱིས་དོགས་པ་བཅད་པ། དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་
གངས་མི་མཐུན་པ་ལ་ངེས་ལན་གྱིས་དོགས་པ་བཅད་པ། སྐྱབ་པ་པོའི་
ལུས་ལ་ལྷ་བཞོད་པ་ལ་ངེས་ལན་གྱིས་དོགས་པ་བཅད་པའོ། །དང་པོ་
ལ་གཉིས། ངེ་བ་དང་། ལན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། །གསོལ་བ། གལ་ཏེ་རྒྱད་འདི་ལ་ལག་པའི་ཕྱག་

ཀྱ་མེད་ན་རི་ལྟར་བྱལ་ཀྱ་བཞིས་ཀྱས་བཏབ་པའི་ལྷའི་སྐྱ་བསྐྱེད་
པར་འགྱུར། །

སློབ་མས་གསོལ་བ། གཤམ་ཏེ་འདུས་པའི་རྒྱུད་འདི་ལ་ལག་པའི་
བྱལ་ཀྱ་འཆིང་བ་མེད་ན་རི་ལྟར་བྱལ་ཀྱ་བཞིས་ཀྱས་བཏབ་པའི་ལྷའི་
སྐྱ་སྐྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ངེས་བ་སྟེ། ད་ཀྱི་ལ་འཁོར་
ཀྱི་ལ་མཆོག་གི་ལྷ་རྣམས་བསྐྱེད་པ་ན་བྱལ་ཀྱ་བཞིས་ཀྱས་འདེབས་པར་
བཤད་པ་དང་ལག་པའི་བྱལ་ཀྱ་མེད་པ་གཉིས་འགལ་ཏེ། དམ་ཀྱ་དང་
ལས་ཀྱ་དང་བྱལ་ཆེན་ལ་ལག་པའི་བྱལ་ཀྱ་འཆིང་དགོས་པས་སོ་སྣམ་
དུ་བསམས་པའོ། །

གཉིས་བ་ནི། རྒྱ་བཀའ་སྐུལ་བ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
མ་ལུས་པས་བརྒྱན་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ལྷའི་སྐྱ་ནི་བྱལ་ཀྱ་ཆེན་
པོའོ། །བཙུན་མོ་ནི་དམ་ཆོག་གི་བྱལ་ཀྱ་འོ། །སྤྲལས་ཀྱི་ཡི་གེ་ནི་
ཆོས་ཀྱི་བྱལ་ཀྱ་འོ། །གཞུགས་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་ཅིང་སྐྱབ་པ་ནི་ལས་ཀྱི་བྱལ་ཀྱ་འོ། ། །

དེའི་ལན་སློབ་དཔོན་ཀྱིས་བཀའ་སྐུལ་བ། མཆོན་ལ་སོགས་
པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པས་བརྒྱན་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་
ལྷའི་སྐྱ་ནི་བྱལ་ཀྱ་ཆེན་པོའོ། །བཙུན་མོ་ནི་དམ་ཆོག་གི་བྱལ་ཀྱ་འོ། །རྩྱ་ལ་

སོགས་པའི་སྤྲུགས་ཀྱི་ཡི་གེ་ནམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའོ། །ལྷ་ནམས་ཀྱི་
གཟུགས་སྣ་ཆོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་ཅིང་སྦྱབ་
པའི་འཕྲིན་ལས་ནི་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའོ། །གལ་ཏེ་བཙུན་མོ་དམ་ཆོག་གི་
ཕྱག་རྒྱ་ཡིན་ན་རིགས་ལྔ་དང་ས་སྟོང་སོགས་ལྔ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་བཞིས་རྒྱས་
གདབ་བ་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་། ལྷ་པོ་གཞན་ནམས་དང་ལྷ་མོ་དགུ་ལ་ཕྱག་
རྒྱ་བཞིས་རྒྱས་གདབ་བ་མེད་པར་འགྱུར་བས་ལྷ་སོ་གཉིས་པོ་ཐམས་
ཅད་ལ་ཕྱག་རྒྱ་བཞིས་རྒྱས་འདེབས་བ་མི་འཐད་ལ། གཞན་ཡང་ཕྱག་རྒྱ་
བཞིས་རྒྱས་འདེབས་བ་ནི་ལྷ་སྐྱེད་པའི་རིམ་བ་དེ་བཞི་ལས་མི་འདའ་བའི་
ཚུལ་གྱིས་སྐྱེད་བ་ཡིན་ན་ལྷ་མོ་ནམས་ལྷ་དེ་དང་དེ་སྐྱེད་པའི་ཐབས་སུ་རི་
ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་བདེན་མོད་ཀྱང་སྟོན་མེད་དེ་བཙུན་མོ་
ནི་ལྷ་མོ་ལ་མི་བྱེད་ཀྱི་མཆན་མའི་ཕྱག་མཆན་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་ནས་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་ནི། མཐོང་བས་ཕྱག་རྒྱ་དགོད་
པར་བྱ། །ཞེས་པའི་ལེ་འུ་བཞི་པའི་སྟོན་གསལ་ལས། ཕྱག་རྒྱ་ནི་ཆོས་ཀྱི་
ཕྱག་རྒྱ་དང་མཆན་མའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་གསུམ་སྟེ་ཡི་
གེ་རྩྱུ་ལ་སོགས་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའོ། །རྟོ་རྟེ་ལ་སོགས་བ་ནི་མཆན་
མའི་ཕྱག་རྒྱའོ། །མི་བསྐྱེད་བ་ལ་སོགས་པའི་ལྷའི་འཁོར་ལོ་ནི་ཕྱག་
རྒྱ་ཆེན་པོ་དོ། །ཞེས་གསུངས་བ་བཞིན་ནོ། །སྐྱེད་དང་གསུང་དང་འཕྲིན་

ལས་གསུམ་ཕྱག་རྒྱ་གཞན་གསུམ་དུ་བཤད་པའི་ཆེད་ཤུགས་ཀྱིས་ཀྱང་
ཐུགས་མཆོན་པའི་ཕྱག་མཆན་དམ་རྒྱུ་ངེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །འོན་
ཕྱག་མཆན་མི་སྒྲོས་པར་བཅུན་མོའི་མིང་གིས་སྟོན་པ་ཅི་ཡིན་སྟེ་ན།
སྟོན་གསལ་ལས། རྗེ་རྗེ་བཅུན་མོ་ནི་ཤེས་རབ་སྟེ། ཞེས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་
དབྱེར་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བཅུན་མོར་གསུངས་ཤིང་དམ་རྒྱུ་ནི་ཐུགས་
ཀྱི་གསང་བ་ཡིན་པས་དེ་མཆོན་བྱེད་ཕྱག་མཆན་ལ་ཡང་བཅུན་མོའི་
སྒྲིམ་བསྟན་ཏོ། །མཁས་པ་ཁ་ཅིག་རྒྱུད་གཞན་ལས་བཅུན་མོ་ཕྱག་མཆན་
ཀྱི་ཚུལ་དུ་སྒྲིམ་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཕྱག་མཆན་དམ་རྒྱུ་འཆད་དོ། །

དེ་ལྟར་ན་ལྟ་སོ་གཉིས་རེ་རེ་ཡང་ཡིག་འབྲུ་ལས་ཕྱག་མཆན་དང་
དེ་ལས་སྐྱོ་རྗེ་གས་ཏེ་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་བཞིའི་
རིམ་པ་ལས་མ་འདས་པར་བསྐྱེད་ཅིང་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཕྱག་རྒྱ་བཞིས་རྒྱས་
འདེབས་པའི་དོན་ཡིན་པས་ན། ཕྱག་རྒྱ་བཞིས་རྒྱས་བཏབ་ནས་སྟེ་སྐྱོ་
སྐྱེད་པ་དང་། ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་འཆིང་བ་མེད་པ་གཉིས་ལ་འགལ་བ་ག་
ལ་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་རྒྱས་འདེབས་ནི་ཕྱག་རྒྱ་བཞིས་རྒྱས་
བཏབ་པའི་སྟེ་སྐྱོ་རྗེ་སྐྱེད་ཅེས་སྐྱོ་སྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་
འདོད་ཚུལ་བྲིས་པའི་ལན་ཡིན་ལ། སྤྱིར་ནི་སྐྱོ་སྐྱེད་པ་གང་ལ་སྐྱོ་དང་ཕྱག་
མཆན་དང་སྐྱོ་ལ་འགོད་པའི་ཡིག་འབྲུ་དང་དེ་རྣམས་ཀྱི་མཛད་པ་བཞི་

སྤང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་རྒྱ་བཞིས་རྒྱས་བཏབ་པའི་དོན་ཆང་བར་བྱ་
དགོས་པ་འདྲའོ། །འདི་ནི་གཙུག་ཆེར་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ལ་རྩོད་པ་
སྤང་བ་ཡིན་ལ་མངོན་ཏོགས་ཀྱི་སྐབས་གཞན་འགའ་ཞིག་གི་འདྲ་རྩོད་སྤང་
དུ་འགྲོའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཇི་བ་དང་། ལན་ནོ། དང་པོ་ནི། རྒྱ་གསོལ་
པ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། གཉིས་གའི་རྒྱུད་ལས་
ནི་ཞལ་གཅིག་པར་རབ་དུ་གྲགས་ན། ཅིའི་ཕྱིར་འདིར་ཞལ་གསུམ་
པ་ལྟ་བུར་སྤང་བར་འགྱུར། །

སྤོབ་མས་གསོལ་པ། ཅ་བའི་རྒྱུད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱས་པ་དང་
སོགས་ཀྱི་སྐྱས་བསྐྱས་པ་བཤད་པའི་རྒྱུད་དོ་ནི་ཅེ་མོ་དང་དཔལ་མཆོག་
ལ་སོགས་པའི་རྣམ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་དང་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་རྣམ་སྤང་མངོན་
བྱང་སོགས་ལས་ནི་ལྟ་རྣམས་ཞལ་གཅིག་པར་རབ་དུ་གྲགས་པ་སྟེ་
བཤད་ན། གསང་བ་འདུས་པ་འདིར་ཅིའི་ཕྱིར་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཞལ་གསུམ་
པ་ལྟ་བུར་སྤང་བར་འགྱུར་ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱུད་གཞན་གཉིས་ལས་དགྲིལ་
འཁོར་པའི་སྟེ་རྣམས་ཞལ་གཅིག་པ་དང་། རྒྱུད་འདི་ལས་དགྲིལ་འཁོར་
པའི་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཞལ་གསུམ་པར་བཤད་པའི་ཞལ་གྱི་གངས་མི་འདྲ་
བའི་རྒྱ་ཅི་ཡིན་ཞེས་འདྲི་བའོ། །ཞལ་གཅིག་པ་ནི་པལ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་

བྱས་ཀྱི་མ་ངེས་ཏེ་དུམ་བུ་དང་པོར་གཙོ་བོ་ཞལ་བཞི་བར་གསུངས་པ་ལྟ་
བུའོ།

གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་བཀའ་སྩལ་བ། བཙུག་ལྷན་འདས་ཉིད་ཀྱི་
འདིའི་དོན་བཤད་པའི་རྒྱུད་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་པའི་རྒྱུད་ལས།
གང་ཞིག་སྤྱི་ནང་བདག་རྒྱུར་དང་། །དེ་ཉིད་གཉིས་ཀའི་རྟོག་པ་
རྣམས། །གཉིས་སུ་མེད་པར་བཤད་པ་སྟེ། །འདི་ཡི་དེ་ཉིད་ཆེན་པོ་
ཡིན། །ལག་པ་གཡོན་པར་རབ་བྱགས་པའི། །མཐེའུ་ཆུང་མ་ལྷག་གུང་
མོ་དང་། །དེ་བཞིན་མུ་བ་མོ་མཐེ་བོང་ནི། །རིམ་བཞིན་གཟུགས་ལ་
སོགས་པར་གསུང་། །དེ་རྣམས་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡི། །ཤེས་རབ་
རྣམ་པར་འབྱེད་མཆན་ཉིད། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་རུ་རྣམ་པར་བཤད། །དེ་
བཞིན་ཉིད་དང་གཉིས་མེད་མིང་། །མི་བསྐྱོད་རིན་ཆེན་དཔག་མེད་
དང་། །དོན་ཡོད་རྣམ་སྤང་དེ་བཞིན་གཤེགས། །འདི་དག་ལག་པ་
གཡས་པ་ཡི། །མཐེའུ་ཆུང་ལ་སོགས་རིམ་བཞིན་གནས། །གཉིས་
ཀ་གཅིག་ཏུ་སྒྱུར་བ་ཡི། །འདི་ཡི་དེ་ཉིད་སྐུ་བས་གསུམ་བ། །སངས་
རྒྱུ་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ཏེ། །གཅིག་ཀྱང་གསུམ་ཏུ་བརྟག་པ་
ཡིན། །ཕན་ཚུན་སྦྱོར་བས་རྩོུ་ཐེ་མེས། །ཤེས་རབ་ཐབས་ཀྱི་གོ་
འཕང་མཆོག། །ཐལ་མོ་སྦྱོར་བ་ཙམ་གྱིས་ནི། །སངས་རྒྱུ་ཐམས་

ཅད་ཡང་དག་འགྲུགས། །སྐྱབས་གསུམ་དེ་ཉིད་གསུམ་ཡིན་ཏེ། །སྐྱ་
གསུམ་རྣམ་པར་ཐར་གསུམ་གྱི། །ཞལ་གསུམ་ཡིན་ཏེ་མདོག་གསུམ་
ཡང་། །སྦྲོར་གསུམ་དམ་ཆོག་གསུམ་སྦྲོར་བས། །ཁམས་གསུམ་དུ་
ནི་ལྟ་གསུམ་གྱི། །དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་གྱིས་དུས་གསུམ་དུ། །ལམ་
གསུམ་གྱིས་ནི་མཆོག་གསུམ་གྱི། །ཇི་སྟེད་དུ་ནི་རྟོག་པས་བསྐྱུལ།
གསོལ་བ་འདེབས་བ་ཡིད་ལ་བྱེད། །འཛིག་རྟེན་རྣམས་ཀྱི་དོན་
རྣམས་བྱེད། །ཡང་དག་སངས་རྒྱས་དེ་མཉེས་འགྲུར། །དེ་ཉིད་འདིར་
ནི་ཐལ་མོར་གནས། །སེམས་ཅན་གང་དེ་སངས་རྒྱས་ཡིན། །དེ་
བཞིན་ཉིད་དང་གཉིས་མེད་ཆོས། །གནས་མེད་གནས་པའི་སྦྱར་བ་
ཡིས། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བཞུགས། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །༽

སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ལན་བཀའ་སྩལ་བ། །འདུས་པའི་ལྟ་ཞལ་གསུམ་
པར་བཤད་བ་འདིའི་དོན་འདུས་པའི་བཤད་རྒྱུ་དགོངས་བ་ལུང་སྟོན་
ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུ་གྱི་ལེ་ལུ་བཅུ་གཉིས་པ་ལས་དོ་རྗེ་ཐལ་མོའི་ངེས་དོན་
བཤད་པའི་སྐབས་ལས་གསུངས་སོ་ཞེས་སྦྱར་རོ། །ཇི་ལྟར་གསུངས་
སྟུང་ན། །གང་ཞིག་ཅེས་སོགས་ཏེ། །ད་ལྟ་འགྲུར་བའི་རྒྱུ་ན་ལག་བ་
གཡོན་པ་ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་བརྒྱུད་ཆད་ནས་མི་སྤང་ལ་རྟེན་པ་དང་པོ་

བཞི་ཡང་གསལ་བར་མི་སྒྲུང་ངོ་། །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་རིམ་པ་འདི་དེ་ལྟ་བ་
བཞིན་མི་སྒྲུང་ཡང་སྟོད་སྟོད་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ཆང་ཅམ་སྒྲུང་ངོ་། །དེ་ལ་
ལྟ་དེ་རྣམས་ལ་མཆོག་དམན་མེད་ཀྱང་རྒྱུད་དེ་དག་ཏུ་ཐབས་དང་ཤེས་
རབ་དང་དེ་གཉིས་དབྱེར་མེད་པ་སྐྱབ་པའི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྟོན་
མི་སྟོན་གྱི་སྟོན་པ་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྟ་རྣམས་ཞལ་གསུམ་རྫོགས་མ་
རྫོགས་སུ་བཤད་དོ། །དེ་འཆད་པ་ན་མདོར་བསྟན་པ་ནི། གང་ཞིག་སྤྱི་
བདག་ཉིད་ཀྱི་རྟོག་པ་དང་ནང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྟོག་པ་དང་སྤྱི་ནང་དེ་ཉིད་
གཉིས་ཀའི་རྟོག་པ་རྣམས་འོད་གསལ་དུ་དག་ནས་རོ་གཅིག་ཏུ་སོང་བ་ནི་
གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པར་བཤད་པ་སྟེ་དེ་ནི་གསུམ་པོ་དེའི་དེ་ཉིད་
ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །

དེ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ན་སྤྱི་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ནི། ལག་པ་གཡོན་
པའི་མཐེུ་ཆུང་དང་ཐ་མ་དེའི་ལྷག་སྟེ་གོང་མ་སྤོན་ལག་ནས་མཐེ་བོང་
གི་བར་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ནས་རེག་བྱའི་བར་ཡིན་པར་གཟུང་
ངོ་། །ཡུལ་དེ་རྣམས་དངོས་པོ་མེད་པ་འོད་གསལ་དུ་སྒྲུབ་བས་དེ་ཁོ་ནའི་
དོན་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཤེས་རབ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེད་དང་
དེ་བཞིན་ཉིད་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཞེས་པའི་མིང་གིས་བཤད་དོ། །ནང་
གི་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ནི། མི་བསྐྱེད་པ་ནས་རྣམ་སྒྲུང་གི་བར་གྱི་སྐྱས་མཆོན་

པའི་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ལྔ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ལག་པ་གཡས་
 པའི་མཐའ་ལྷ་ཚུང་ནས་མཐའ་བོང་གི་བར་ཡིན་པར་གཟུང་ངོ་། །དེ་རྣམས་
 དངོས་པོ་མེད་སྒྱུར་ཞེས་སོགས་ནི་འདིར་ཡང་སྒྱུར་ཏེ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །འོ་ན་ཡུལ་དང་དབང་པོའི་སྒྲས་ཐད་ཀར་བཤད་པས་ཚོག་མོད་ལག་
 པ་གཡས་གཡོན་གྱི་སོར་མོ་དང་རིགས་ལྔའི་སྒྲས་བསྟན་ནས་ཅེ་བྱ་སྟུང་
 བ། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས། རྩོམ་མའི་དེ་ཉིད་འདི། །ལུང་བསྟན་
 བྱ་ཡིས་དེ་ཉོན་ཅིག །ཅེས་གསུངས་པའི་རྩོམ་མའི་ངེས་དོན་གཞུང་
 འདི་རྣམས་ཀྱིས་འཆད་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལྟར་གཡོན་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་
 ཡིན་པས་རྩོམ་མ་ལྔའི་ངོ་བོའི་གཟུགས་སོགས་དང་། གཡས་པ་ཐབས་
 ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡིན་པས་རིགས་ལྔའི་ངོ་བོའི་དབང་པོ་ལ་བཤད་ངོ་། །

གཉིས་ཀའི་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ནི། གཉིས་ཀ་ཞེས་པ་ནི་ལག་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་ན་གཡས་གཡོན་གྱི་སོར་མོ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ། དེའི་མཚོན་
 དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡུལ་དང་དབང་པོ་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་ནས་
 འབྲུང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །གཅིག་ཏུ་སྒྱུར་བ་ཡང་ལག་པའི་དབང་དུ་
 བྱས་ན་གཡས་གཡོན་གྱི་སོར་མོ་པན་ཚུན་བསྐྱེད་བ་རྒྱུད་གཞན་ལས་རྩོ་
 རྩོམ་མའི་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེའི་མཚོན་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་
 ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འོད་གསལ་དུ་རྩོག་ཅིག་པར་སྒྱུར་བའོ། །དེ་

ལྟར་བྱས་ན་ལག་པའི་སོར་མོ་གཡས་གཡོན་རེ་རེ་བ་དང་གཉིས་ཀས་
ནི་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་རྒྱ་གསུམ་མཆོན་ལ། སོར་མོ་རྣམས་གཤིབས་
ཏེ་པན་ཚུན་བསྒོལ་བས་ནི་དེ་གསུམ་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པ་མཆོན་ཏེ་
ངེས་དོན་གྱི་དོན་རྒྱུ་ཐལ་མོ་ལོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཐལ་མོ་འདི་ནི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རོ་
གཅིག་ཏུ་འབྲས་པ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་དེ་ཉིད་གསུམ་དང་སྐྱབས་གསུམ་དུ་
བརྟགས་པ་སྟེ་དེ་དག་ཏུ་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་འོད་གསལ་
གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དོན་རྒྱུ་ཐལ་མོ་ལོ། །དེ་ནི་ཟུང་འཇུག་གི་དོན་རྒྱུ་
བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཡང་དོན་རྒྱུ་ཐལ་མོ་ནི་དོན་རྒྱུ་སེམས་དབང་རིགས་ཐུག་
པའི་གོ་འཕང་མཆོག་ཡིན་ནོ། །

རིམ་ལྔ་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་དོན་དམ་འོད་གསལ་དང་ཐབས་ཀྱན་
རྫོབ་རྒྱ་མའི་རྒྱ་གཉིས་པན་ཚུན་དུ་དབྱེར་མི་བྱེད་པར་སྒྲིབ་བས་ན་བདེན་
གཉིས་ཟུང་འཇུག་སྟེ། སྒྲོན་གསལ་ལས། ཡན་ལག་ཐུག་པ་ཉིད་རེ་འཛིན་
གྱི་ཡན་ལག་ཟུང་འཇུག་ལ་བཤད་པའི་སྐྱབས་སུ་ཐབས་ཤེས་སྒྲིབ་བ་
བདེན་གཉིས་སྒྲིབ་བའི་ཟུང་འཇུག་ལ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །དེ་འབྲས་པའི་
བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་གི་ཐལ་མོ་སྒྲིབ་བ་ཅམ་གྱིས་ནི་སངས་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀྱན་གྱི་བདག་ཉིད་དོན་རྒྱུ་འཆང་ཡང་
དག་པར་འགྲུགས་པ་སྟེ་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས།

ཐལ་མོ་བཅིངས་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཉིད་ཐོབ་
འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ལག་པ་གཡས་པའི་སོར་མོ་ནི་ཀུན་རྫོབ་
བདེན་པ་ཐབས། གཡོན་པའི་སོར་མོ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་རབ། དེ་
གཉིས་གཤེས་ཏེ་པན་ཚུན་སྒོལ་བ་ཡི་བདེན་གཉིས་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་
ཡིན་པས། རྡོ་རྗེ་ཐལ་མོའི་ངས་དོན་སྲ་མ་ནི་ལམ་གྱི་སྐབས་ཡིན་ལ། འདི་
འབྲས་བུའི་སྐབས་ཡིན་པས་ཐལ་མོ་མཐར་ཐུག་གོ། །སྲ་མའི་སྐབས་སུ་
སོར་མོ་གཡས་གཡོན་རེ་རེ་བ་དང་གཉིས་ཀ་ནི་གཉིན་སོས་དག་པར་བྱ་
བའི་སྤང་བྱ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་དེ་རྣམས་ཐོབ་བའི་དོན་ལ་བྱ་དགོས་པས་
ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེན། །ཐལ་མོ་དེ་ལ་གསུམ་ཆོན་རྣམས་གནས་པར་སྟོན་
པ་ནི། སྐབས་གསུམ་ནས་སངས་རྒྱས་མཉིས་པའི་བར་ཏེ། དེ་ཉིད་འདིར་
ནི་ཐལ་མོར་གནས། །ཞེས་པ་ནི་རེ་རེའི་མཐར་ཐུང་དོ། །

སྐབས་གསུམ་ནི། རྒྱུད་དོར་ཐེང་ལས། སངས་རྒྱས་མོངས་
སྟོང་རྫོགས་པའི་སྒྱ། །དམ་པའི་ཆོས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྒྱ། །དག་འདུན་སྒྲུལ་
པའི་སྐར་ནི་འགྱུར། །དེ་ནི་སྐྱ་གསུམ་བདག་ཉིད་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་དོ། །དེ་ཉིད་གསུམ་ནི་སྤར་བའདད་པ་ལྟར་རམ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་
དང་གཉིས་ཀའི་དེ་ཉིད་དོ། །སྟོམ་འབྱུང་འགྲེལ་པར་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་
དེ་ཉིད་གསུམ་ལ་བའདད་དོ། །སྐྱ་གསུམ་ནི། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས།

དངོས་པོ་མེད་པའི་དེ་ཉིད་འདི། །རྟེན་འབྲུང་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན། །ཡོངས་
སྤྱོད་རྫོགས་པ་བསྐྱུས་ཏེ་གྱུར། །སྤྱུལ་བ་བསམ་མི་བྱུང་ཆོས་ཅན། །ཞེས་
གསུངས་པས། དོན་དམ་ཆོས་སྐུ་ཀུན་རྫོབ་སྤྱུལ་སྐུ་དབྱེར་མེད་ཡོངས་
སྤྱོད། །རྣམ་ཐར་གསུམ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་མཚན་མ་མེད་པ་སྟོན་པ་མེད་པའི་
སྟོ་གསུམ་མོ། །ཞལ་གསུམ་ནི་འདིར་སྐབས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་
གཡས་ཞལ་ཐབས་ཡིན་པས་ཀུན་རྫོབ། གཡོན་ཞལ་ཤེས་རབ་ཡིན་པས་
དོན་དམ། དེ་གཉིས་གང་ལ་སྐྱར་བའི་རྩ་ཞལ་ནི་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མི་
བྱེད་པའོ། །དེས་ན་འདུས་པ་ལས་བྱུང་འདུག་གི་སྐུ་སྐྱབ་པའི་ལམ་རིམ་པ་
དང་པོ་དང་རིམ་པ་གཉིས་པའི་དབེན་གསུམ་དང་སྐྱུ་མ་དང་འོད་གསལ་
རྣམས་ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པར་སྟོན་པས་དེའི་ལྷ་རྣམས་ཞལ་གསུམ་པར་
བཤད་དོ། །

ཞལ་གསུམ་དུ་འོང་བའི་རྒྱ་མཚན་འདི་ནི་འདུས་པ་ལ་ངེས་པ་
སྟེར་བའི་གནད་ཆེན་པོར་སྦྱང་ངོ། །མདོག་གསུམ་ནི་ནག་དཀར་དམར་
བ་དང་སེར་ནག་དཀར་བ་དང་ལྗང་ནག་དཀར་བའི་ལྷ་འདི་སྐུ་མདོག་
ཐམས་ཅད་ལ་བྱའོ། །སྦྱོར་བ་གསུམ་ནི་དང་པོ་སྦྱོར་བ་སོགས་གསུམ་
དང་། དམ་ཚིག་གསུམ་ནི་ལྷ་དང་སྤྲུགས་དང་སྤྲུག་རྒྱུའམ་དོ་རྗེ་དང་
འིལ་བྱ་དང་ལྷ་འམ་སྟོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ལ་སྟོམ་

འབྱུང་འགྲེལ་བར་བཤད་དེ། རྡོ་རྗེ་ཐུགས་གྱི་དང་བྲིལ་བྱ་གསུང་གི་དང་
ལུས་ལྟར་གནས་པ་ཐུག་རྒྱའི་དམ་ཆོག་གསུམ་ལ་བཤད་པ་འཐད་དམ་
སྟམ་མོ། །འདིར་བོད་གྱི་སྤྲ་མ་རྣམས་སྦྱོར་བ་གསུམ་ནི་རིང་རྒྱ་དབེན་
བ་གསུམ། དམ་ཆོག་ནི་འོད་གསལ་དང་གསུམ་ནི་ཉེ་རྒྱ་ཐུགས་བསྐྱོག་
གི་སྒྲུབ་བ་གསུམ་ལ་བྱས་ནས་ཁ་དོག་གསུམ་དུ་འོང་བའི་རྒྱ་མཚན་དུ་
སྦྱོར་བ་ནི་དོན་མིན་ཏེ། གསུམ་ཚན་འདི་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཟུང་འཇུག་
གི་ཐལ་མོ་ལ་ཆང་བར་སྟོན་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་སོ། །སྒྲུབ་མཆེད་ཐོབ་
གསུམ་གྱི་ཆེ་ཆེ་ཉི་མུན་བ་གསུམ་གྱི་འོད་དང་ཁ་དོག་འབྱུང་བ་འབྱུང་བར་
གསུངས་པ་ལ་ཡང་འཁྲལ་བར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ནག་དཀར་དམར་
བའི་ཁ་དོག་གསུམ་ལ་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པར་འགྲོ་ཡི་འདུས་པའི་སྒྲུབ་ཁ་
དོག་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱ་མཚན་མ་བསྟན་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་ཐར་གསུམ་གྱིས་ཞེས་པ་དང་། གསུམ་སྦྱོར་བས་ཞེས་
བྱེད་ཆོག་གསུངས་པ་ནི། དེ་ཉིད་འདིར་ནི་ཐལ་མོར་གནས། ཞེས་པའི་
རྒྱ་མཚན་དུ་བྱའོ། །ཁམས་གསུམ་ནི་སྦྱོད་བསྐྱུས་སུ་ཟུང་འཇུག་གི་མིང་
གི་རྣམ་གྲངས་སུ། འདིག་ཉེན་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན། ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་རོ། །ལྟ་གསུམ་ནི་སྒྲོམ་འབྱུང་འགྲེལ་བར་སྦྱ་རྡོ་རྗེ་སོགས་གསུམ་
ལ་བཤད་ཀྱང་། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས། ལག་པ་གཡོན་ནི་བླ་མོར་

འགྲུར། །གཡས་པ་དེ་བཞིན་བྱེད་འཇུག་སྟེ། །གཉིས་པོ་སྦྱོར་བ་ཚངས་པ་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དབང་ཕྱུག་ཤེས་རབ། བྱེད་འཇུག་ཐབས།
ཚངས་པ་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་ལ་བྱའོ། །དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་
ནི་སྦྱོད་བསྐྱུས་ལས་ཀྱང་བྱུང་འཇུག་གི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་གསུངས་
ལ་དེའི་དོན་ནི་དོན་དམ་པའི་དང་སྐྱའི་དང་ཕྱང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སྦྱོན་
གསལ་དུ་གསུངས་པ་ལ་བྱའོ། །དུས་གསུམ་ནི་སྡོམ་འབྱུང་ལས་དགེ་
བ་གསུམ་གསུངས་པའི་དོན་འགྲེལ་པས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་ཐམས་
ཅད་དུ་དགེ་བ་ལ་བཤད་པ་ལྟར་རམ་ཡང་ན་དུས་གསུམ་གྲགས་པ་ལ་
བྱའོ། །ལམ་གསུམ་ནི་སྦྱོད་བསྐྱུས་ལས། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་
ཅན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

མཆོག་གསུམ་ནི་དགོངས་པ་ལྷུང་སྟོན་ལས། དུས་གསུམ་དམ་
ཆོག་མཆོག་གསུམ་དང་། ཞེས་དམ་ཆོག་གསུམ་ལ་བཤད་པ་ལྟར་རམ་
ཡང་ན་དོ་རྗེ་གསུམ་ལ་བྱའོ། །རྟོག་པས་བསྐྱུལ་བ་ནི་དགོངས་པ་ལྷུང་
སྟོན་ལས། ཇི་མིན་རྟོག་པས་བརྗོད་པ་རྣམས། དེ་ནི་ཐལ་མོར་སྦྱོར་འདི་
ཡིན། །ཞེས་བསྐྱུར་བ་ལྟར་བདེ་བས་སྤར་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་གསུམ་
ཚན་སྐྱེད་དང་རྟོག་པས་བརྗོད་པ་རྣམས་ཐལ་མོའི་དོན་ལ་གནས་ཞེས་
པའོ། །གསོལ་བ་ཞེས་སོགས་ལ་དགོངས་པ་ལྷུང་སྟོན་ལས། གསོལ་

བ་འདེབས་དང་ཕྱག་འཁོལ་དང་། །འདྲིག་རྟེན་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་
བ། །རྫོགས་སངས་རྒྱས་རྣམས་མཉེས་བྱེད་དེ། །བྲིད་ཀྱི་ཐལ་མོར་གནས་
པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་གསོལ་བ་འདེབས་བ་དང་ཕྱག་འཁོལ་བ་
དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་དང་སངས་རྒྱས་མཉེས་པར་བྱེད་བ་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་ཐལ་མོ་ལ་ཆང་བའི་དོན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ནི་སྤར་བཤད་པའི་བྱང་
འཇུག་གི་ཐལ་མོའོ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བཞུགས་པ་ནི་དོན་ཆང་
པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པའོ། །གང་ན་སེམས་ཅན་གང་ཡིན་པ་དང་སངས་
རྒྱས་སུ་གྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དང་དེའི་ཆོས་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་གཉིས་སུ་
མེད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །གནས་ཚུལ་ནི་གནས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་
གྱིས་གནས་པའི་སྤྱོད་བཤམ་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་ཏེ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་རྣམས་དེར་མཐར་ཐུག་པའོ། །

དེ་ལྟར་ན་གསུམ་ཆོན་རྣམས་ནི་ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་གཉིས་དང་
དེ་གཉིས་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་གསུམ་གྱི་མཆོན་བྱེད་ཡིན་པས། མཐར་
གཏུགས་པ་ན་བྱང་དུ་འཇུག་རྒྱ་གཉིས་དང་དེ་གཉིས་མི་འབྲལ་བར་
འཇུག་པ་སྟེ་གསུམ་ཆོགས་པའི་བྱང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་དུ་འགྱུར་ཞིང་།
དེའི་གནད་ཀྱིས་ཞལ་གསུམ་དུ་བཤད་ལ། རྒྱད་གང་ལས་ལམ་རིམ་པ་
གཉིས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཞལ་གསུམ་པར་

བསྟན་པ་དེ་ལས་ནི་རྒྱ་དེས་ཟུང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་བསྐྱབ་པའི་ལམ་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་པར་དཔོག་པར་བྱས་པ་འདི་བསྟན་
པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་གང་དག་ཀྱང་པ་དང་པོ་བཞིས་ཞལ་གསུམ་དུ་འོང་
བའི་རྒྱ་མཚན་འདུས་པས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིས་གསུམ་མ་ལུས་པ་སྟོན་ལ།
དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པ་སོགས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལམ་སྤྱོད་བ་ཅམ་ཡིན་པའི་
སྤྱིར་ཞེས་སྤྲོ་ཞིང་། རྒྱ་དའི་ལ་ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་མེད་པས་སངས་རྒྱས་
རྣམས་སྐྱེ་འདེན་པའི་དོ་རྩེ་བསྐྱུ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་ཡང་མེད་པའི་སྤྱིར་སངས་
རྒྱས་རྣམས་སྐྱེ་འདེན་པ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་པའི་ལན་དུ།

ལག་བཤུགས་པ་ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་
འབྲུགས། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་སྤྱོད་ཉིད་
དུ་རྫོགས་པ་ནི་དོ་རྩེ་བསྐྱུ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་ཡིན་ལ་དེས་སངས་རྒྱས་རྣམས་
འབྲུགས་པས་སྐྱེ་མེད་ཅེས་འཆད་པ་དང་། ཞལ་གསུམ་ལ་མདོག་
གསུམ་འོང་བའི་རྒྱ་མཚན་ངེས་པའི་ལན་དུ། ཀྱང་པ་གཅིག་ཉག་ཏོང་
བ་དང་། ལྷ་དེ་རྣམས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེས་པའི་ལན་དུ། ཁམས་
གསུམ་དུ་ནི་ཞེས་སོགས་འཆད་པ་ནི་སྐབས་ཀྱི་དོན་མ་རྟོགས་པའི་བཤད་
པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞལ་གྱི་གངས་ལ་ངེས་ལན་མཛད་པ་འདི་ནི་རིམ་
པ་གཉིས་ཀའི་སྐབས་ཀྱི་ལྷའི་ཞལ་གྱི་གངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གོ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཇི་བ་དང་། ལན་ནོ། དང་པོ་ནི། རྟགསོལ་
པ། །འདིར་གསང་བ་འདུས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་སྟོན་ནམས་དགོད་
པ་སྟོབ་དཔོན་སྟོ་ཆོགས་པའི་གཞུང་འཛིག་རྟེན་དུ་རབ་ཏུ་འབྱུག་
པར་འགྱུར་རྟེ། །དེ་ནི་ལྟར་སྟུབ་པ་པོ་ནུམས་སོམ་ཉི་མ་མཆིས་པར་
འགྱུར། །

སྟོབ་མས་གསོལ་བ། ལྷུང་བའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་སྟུབས་འདིར་
གསང་བ་འདུས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་སྟོན་ནམས་དགོད་པ་ལ་འདུས་པའི་
དོན་སྟུབ་པའི་སྟོབ་དཔོན་ནུམས་གྱི་སྟོ་ཆོགས་པའི་གཞུང་འཛིག་རྟེན་དུ་
རབ་ཏུ་འབྱུག་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་ལུགས་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་སྤང་ན། སྟུབ་
པ་པོ་ནུམས་སྟོ་གངས་ལ་གངས་འདི་ཅམ་ཞིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངེས་པ་ཐོབ་
ནས་སོམ་ཉི་མེ་ཐེ་ཆོམ་མ་མཆིས་པར་དེ་ལྟར་འགྱུར་རྟེ་མི་འགྱུར་རོ་སྟུམ་
པའོ། །ལུགས་མི་མཐུན་པ་ནི་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་སྟུབ་ཐབས་ལས་བརྩ་
གསུམ་དང་བརྩ་དགྲ་དང་ཉར་ལྟར་འདོད་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་དོན་
ལ། དང་པོ་ནི། ལྷུང་པོའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་རིགས་སྟུང་ལུམ་བཞིའི་སྟེང་
དུ་གཤེན་རྩེ་མཐར་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་སྟོ་བཞིའི་ཁོ་བོ་བཞི་བསྟན་པའོ།

གཉིས་པ་ནི། དཔལ་སྟུ་འབྱུལ་བ་བ་ལས་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་
རིམ་པས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ལྟར་བཤད་པ་སྟུང་སྟེང་པོའི་དགྲིལ་འཁོར་

གྱི་ལྷ་དགུ་དང་དེའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གཟུགས་དོན་རྩེ་མ་ནས་ཆོས་དབྱིངས་དོན་རྩེ་
མའི་བར་རྣལ་འབྱོར་མ་བྱུག་དང་དེའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཁྱོ་བོ་བཅུ་ལྔ། །ཞེས་ཏ་
སྤྱ་ག་ཏ་ར་གྱི་ཏ་ས་བཤད་ཅིང་། སློབ་དཔོན་འདིས་འདོད་པའི་གསལ་ཁ་
མི་སྣང་རོ། །ཁྲ་མ་སྤྲ་མ་རྣམས་ཨིན་པོ་རྩི་ཕྱི་མ་དང་ཡེ་ཤེས་ཞབས་དང་
མགྱེན་བ་གསུམ་པའི་འདོད་པར་འཆད་དེ། ཡེ་ཤེས་ཞབས་སློབ་དཔོན་
འདི་དང་ཁྲ་བ་གྲགས་པ་ལས་འབྱེ་ཡང་ཁོང་གི་སྒྲོན་ནས་རིགས་ལྷ་དང་
ཡུམ་བཞི་དང་དོན་རྩེ་མ་བྱུག་དང་སློབ་ཞེས་ཁྱོ་བོ་སྤྱེ་ལྷ་བཅུ་དགུ་འདོད་པ་
བྱུང་ན་དོན་འབྲལ། །

གཉིས་པ་ནི། །སེམས་དབའ་ཆེན་པོ་ལེགས་སོ་ལེགས་
སོ། །ལུང་དང་རིགས་པས་སོ་སོར་བཤད་པར་བྱལ། །རི་ལྷར་
སྐྱའི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་ལུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ལྷ་
རྣམས་མིང་གིས་དགོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྷ་མོད་ཀྱི་ཙ་བའི་རྒྱད་
ལས་ལྷ་དགོད་པ་རྩོགས་པར་མ་བསྟན་པ་ནི་འདི་ལྷར་སློབ་དཔོན་
མེད་པར་འཇུག་པར་མ་གྱུར་ཅིག་སྟུམ་དུ་དགོངས་སོ། །དགྱིལ་
འཁོར་དགོད་པ་ཡང་གཅིག་ཏུ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པར་བཅོམ་ལྷན་
འདས་ཀྱིས་དབའ་དོན་རྩེ་སྤང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་བཤད་པའི་རྒྱད་ལས་
ཡང་དག་པར་གསུངས་ཏེ་དེ་ལ་འཇུག་པར་བྱལ། །སེམས་ཀྱིས་

གཞན་ནི་མི་བསམ་པར། །སེམས་དབང་ཆེན་པོ་མཉན་པར་
 གྱིས། །དོ་རྩེ་སློབ་དཔོན་ལུས་འདི་ལ། །རྒྱལ་བའི་སྐྱེ་ནི་རིམ་
 བཞིན་གནས། །དང་པོ་སྐྱེ་ཡི་དོ་རྩེ་ནི། །གཟུགས་སྤང་ལ་ནི་རབ་ཏུ་
 བཞུགས། །རྩེས་སུ་ཆགས་པའི་དོ་རྩེ་ནི། །ཆོར་བའི་སྤང་པོར་རབ་
 ཏུ་བཞུགས། །བཙེམ་ལྡན་གསུང་གི་དོ་རྩེ་ནི། །འདུ་མེས་ཀྱི་ནི་སྤང་
 པོར་བཞུགས། །མཆོད་པ་ཀྱན་གྱི་དོ་རྩེ་ནི། །འདུ་མེས་ཀྱི་ནི་སྤང་
 པོར་བཞུགས། །བཙེམ་ལྡན་བྱགས་ཀྱི་དོ་རྩེ་ནི། །རྣམ་མེས་སྤང་
 པོར་ཡང་དག་བཞུགས། །འདི་ཡི་ཤ་སོགས་ས་ཁམས་ལ། །བཙེམ་
 ལྡན་འདས་ཡུམ་སྐྱེན་མ་བཞུགས། །ཁྲག་སོགས་རྩ་ཡི་ཁམས་ལ་
 ནི། །བཙེམ་ལྡན་འདས་ཡུམ་སྐྱེན་མ་བཞུགས། །དོ་བ་ལ་སོགས་མེ་
 ཁམས་ལ། །བཙེམ་ལྡན་འདས་ཡུམ་སྐྱོལ་མ་བཞུགས། །དེ་ཡི་མིག་
 གི་དབང་གཉིས་ལ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ས་སྐྱིང་པོ། །དེ་ཡི་རྣ་བའི་
 དབང་གཉིས་ལ། །བདེ་གཤེགས་བྱག་ན་དོ་རྩེ་པོ། །དེ་ཡི་སྐྱ་ཡི་དབང་
 གཉིས་ལ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཁའ་སྐྱིང་བཞུགས། །དེ་ལྟེ་དབང་
 ལ་བཞུགས་པ་ནི། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཛིག་རྟེན་དབང་། །ཁམས་
 བཞིའི་རང་བཞིན་གོང་དུ་ནི། །རང་གི་ལུས་ཞེས་བྱ་མིང་ལ། །སྤྱི་བ་བ་
 ཐམས་ཅད་རྣམས་སེལ་བ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདིར་བཞུགས་

སོ། །དེ་ཡི་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ལ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་འཇམ་
 དབྱངས་བཞུགས། །ལུས་ཀྱི་ཚིགས་ནི་ཐམས་ཅད་ལ། །དེ་བཞིན་
 གསེགས་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་། །ལས་ཀྱི་རྩ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ལ། །དེ་
 བཞིན་གསེགས་པ་བྱམས་པའོ། །ལག་པ་གཡས་པའི་རྩ་བར་ནི། །དེ་
 བཞིན་གསེགས་པ་གསེན་ཇེ་བཞེད། །ལག་པ་གཡོན་པའི་རྩ་བར་
 ནི། །བདེར་གསེགས་གཞན་གྱི་མི་ཐུབ་པ། །ཁ་ཡི་བརྒྱ་བཞུགས་
 པ་ནི། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྟ་མགིན་ནོ། །གསང་པའི་གནས་སུ་
 བཞུགས་པ་ནི། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་བདུད་ཅི་འབྱིལ། །དབྱང་
 པ་གཡས་པར་བཞུགས་པ་ནི། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་མི་གཡོ་
 པ། །དབྱང་པ་གཡོན་པར་བཞུགས་པ་ནི། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་
 འདྲོད་པའི་རྒྱལ། །ལུས་མོ་གཡས་ན་བཞུགས་པ་ནི། །དེ་བཞིན་
 གསེགས་པ་དབྱུག་པ་སྟོན། །ལུས་མོ་གཡོན་ལ་བཞུགས་པ་ནི། །དེ་
 བཞིན་གསེགས་པ་སྟོབས་པོ་ཆེ། །རང་གི་སྤྱི་པོར་བཞུགས་པ་ནི། །དེ་
 བཞིན་གསེགས་པ་འཁོར་ལོས་སྦྱར། །རྐང་པའི་མཐིལ་དུ་བཞུགས་པ་
 ནི། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་གཞོད་མཛེས་ཏེ། །ལུས་ནི་འདི་ཉིད་ཀུན་
 ལ་འདིར། །སྤྱི་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བརྗོད་པ། །དོན་ཇེ་སྟོབ་དཔོན་ཉིད་
 ཀྱི་ལུས། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོང་གས་པ། །འདི་དག་མ་ལུས་

རྫོགས་སངས་རྒྱལ། རྫོང་ལེགས་བྱས་བསྟན་པ་ནི། ལྷ་པོ་འདས་
ལ་འབྱུག་པར་འགྱུར། བཅོམ་ལྡན་ལྷ་པོ་འདས་འགྱུར་ཐོབ། ལྷོད་
གྱི་དག་བ་ཡོངས་སུ་སྤྲོད། དེ་ནི་རྫོང་སྤོང་དཔོན་གྱི། ལུས་ལ་རྒྱལ་
བ་ཐམས་ཅད་བཞུགས། ཉོན་ཅིག་མཐོང་བ་དོན་ཡོད་ཀྱི། སྤྱི་མའི་
དུས་ན་སེམས་དཔའ་ཆེ། དང་པོའི་ལས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱིས། རབ་
རྒྱ་འབད་དེ་སྦྲུལ་བསྟེན། དེ་ཆེ་མཐོང་བ་དོན་ཡོད་བཅས། བྱང་རྒྱལ་
སེམས་དཔའ་གཤགས་པ་ཆེ། དགའ་ཞིང་མགུ་ལ་རབ་དང་ལྡན། ལྷག་
འཆལ་ནས་ནི་མཆི་མ་སྒྲགས། ཞེས་གསུངས་སོ། །

སྤོང་དཔོན་གྱིས་ལན་བཀའ་སྤྲུལ་བ། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
ཞེས་སྤོང་མ་ལ་བོས་ནས་ལེགས་སོ་གཉིས་གསུངས་པ་ནི་ངོ་མཆར་བ་
ལ་ཆེ་ག་གཅིག་ལན་གཉིས་བརྗོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ཁྱི་བ་དེའི་
ལན་ནི་ལྷ་དང་རིགས་པས་སོ་སོར་ཉེ་རེ་རེ་ནས་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་
གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་ཆེས་ཆེ་བའི་མཁས་པ་དག་གི་མི་མཐུན་པའི་གནས་
ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ལ་དེས་ན་ངི་བའི་སྐྱབས་སུ་བྱང་བ་ལྟར་ཐེ་ཆོ་མ་
ཆོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བས་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་
བཞེད་པ་འདི་ལེགས་པར་གཏན་ལ་དབབ་དགོས་སོ། །འདིར་སྐྱབ་བྱེད་
གཉིས་གསུངས་པའི་རིགས་པས་བསྐྱབ་པ་ནི་མདོན་སྲུང་གིས་མི་འགྲུབ་

པས་རྗེས་དཔག་གིས་བསྐྱབ་དགོས་ལ་དེ་ལ་ནི་རྟགས་སྟོན་མེད་ཀྱི་སྒྲུང་
བ་དགོད་དགོས་པས་ཆོས་ཅན་ལ་སོགས་པ་ངོས་གཟུང་བར་བྱའོ། །དེ་
ལ་ཆོས་ཅན་ནི་སྤྱད་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་པ་སྟེ་འདུས་པའི་ལྷ་དགོད་
པའི་གནས་སྤྱད་བའི་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རོ། །དམ་བཅའ་ནི་ལྷ་རྣམས་
དགོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་སྟེ་ལྷ་སོ་གཉིས་དགོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ་
ཞེས་པའི་དོན་དོ། །རྟགས་ནི་ཕྱགས་ཀྱིས་ཤེས་ཏེ་འདུས་པའི་དཀྱིལ་
འཁོར་ལ་དགོད་དགོས་པའི་ལྷའི་འཁོར་ལོ་རྣམས་རྫོགས་པར་དགོད་པའི་
གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱར་ཞེས་པའོ། །དཔེ་ནི་རི་ལྷར་ནས་དེ་བཞིན་ཞེས་པའི་
བར་ཏེ་སྤྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

སྟོན་གསལ་ལས་ཀྱང་། རི་ལྷར་སྤྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྷ་སྐྱུམ་
ཅུ་ཙ་གཉིས་དགོད་པར་བྱང་བ་རི་ལྷ་བ་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱད་བའི་དཀྱིལ་
འཁོར་ལ་ཡང་སྤྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་འདྲ་སྟེ་འདི་ལྷར་རེ་ཤིག་ལྷ་སྐྱུམ་ཅུ་
ཙ་གཉིས་དགོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པས།
སྟོན་དཔོན་གཉིས་ཀའི་བཞེད་པས་སྒྲུང་བའི་འགོད་ཚུལ་ནི་གདོན་མི་ཟ་
བར་དེ་ལྷར་བྱའི་སྤྱི་དཀྱིལ་ལ་ལྷ་སོ་གཉིས་ཡོད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས།
སྤྱད་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྷ་སོ་གཉིས་ཡོད་པར་བསྐྱབ་པ་རྒྱ་ཆོགས་
པའི་རྟགས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་འབྱུང་རུང་བསྐྱབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་

སུ་སྲ་མ་རྣམས་འཆད་པ་ནི་གཞུང་གི་དོན་གཏན་མ་ཡིན་ནོ། །སྒྲིབ་བ་
 དེ་ལ་རྟགས་མ་བྱུང་བའི་ཉེས་པ་མེད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་ལ་འགལ་བའི་སྒྲིབ་
 ཡང་མེད་དེ་རྟགས་མ་བྱུང་སྒྲིབ་ལ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ་འདི་ལུང་གི་བསྐྱུབ་
 བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་འདུས་བའི་ལྷ་འཁོར་ལོ་རྫོགས་བར་དགོད་
 བའི་གཞི་ཡང་ཡིན་ལ་ལྷ་སོ་གཉིས་མི་དགོད་པ་ཡང་ཡིན་ན་གཞོད་པ་
 ཅི་ཡོད་སྟུང་ན། ལུས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་ལྷ་སོ་གཉིས་དགོད་པར་བྱ་བ་
 བྱི་བཤད་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུབ་པར་འགྱུར་བས་ལུང་གིས་འགྱུབ་ལ། དེ་ལྟ་
 ན་སྒྲིབ་དགྲིལ་འཁོར་ལ་དགོད་པར་བྱ་བའི་ལྷ་གངས་སོ་གཉིས་སུ་བྱུབ་
 བ་ཡིན་ཏེ་སྒྲིབ་དགྲིལ་འཁོར་ལ་དགོད་པར་བྱ་བའི་ལྷ་ལ་སོ་གཉིས་ཡོད་
 བའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་དགོད་བྱའི་ལྷ་རྫོགས་བར་དགོད་པའི་གཞི་དང་ལྷ་
 སོ་གཉིས་མི་འགོད་པ་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །

ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་དེ་ལས་ནི་གཞུང་ཡས་ཁང་ལ་ལྷ་སོ་
 གཉིས་འགོད་པ་འགྱུབ་པས་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྟེན་ཀྱི་དགྲིལ་
 འཁོར་ལ་འགོད་པའི་ལྷ་འཁོར་གངས་ལ་སྐྱུབ་པ་སོ་རྣམས་ཀྱི་ཐེ་ཆོམ་ནི་དེ་
 ལྟར་གཅོད་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཙ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་དང་པོའི་དགྲིལ་འཁོར་
 རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐྱབས་དང་། ལེའུ་བཞི་པའི་མཆོན་མ་འགོད་པའི་སྐྱབས་
 སུ་སྲ་བཤད་པའི་ལྷ་བཅུ་གསུམ་དང་དེའི་མཆོན་མ་བཅུ་གསུམ་ཙ་མ་

ཞིག་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་བཞོད་ནས་ལྷག་མ་མ་བཞོད་པ་ཅི་ཡིན་སྟེ་
 བ། ལྷ་མོ་གཉིས་འགོད་པར་བྱ་བ་དེ་ལྷ་མོ་དེ་གི་སྟེ་དེ་ལྷ་ནའང་ཅ་རྒྱུད་
 ལས་ལྷ་རྣམས་འགོད་པ་རྫོགས་པར་མ་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། འདི་
 ལྷ་སྟོན་དཔོན་མེད་པར་ཉེ་དེ་ལ་རག་མ་ལས་པར་རྒྱུད་ལ་འཇུག་པར་
 མ་གྱུར་ཅིག་སྟེ་དེ་ལྷ་སྟོན་པས་དགོངས་པོ་ཞེས་ཉེ་སྟོན་དཔོན་ལ་སྟེ་
 པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་རྫོགས་པར་མ་གསུངས་པའོ། །གལ་ཉེ་ཅ་རྒྱུད་ལས་
 ལྷ་གངས་བཅུ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་དེ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན་དེ་
 ལྷ་རྫོགས་པར་མ་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་བཅའ་བར་རིགས་ན་མ་རྫོགས་
 པ་ཉིད་དུ་ཅིས་འབྱུང་སྟེ་མ་ན། དེ་གི་ལ་འཁོར་གི་ལྷ་དགོད་པ་ཡང་རྒྱུན་
 གཅིག་ཏུ་གངས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདུས་
 པའི་བཤད་རྒྱུད་དཔལ་རྩེ་རྩེ་ཕྱིར་བའི་ལེའུ་རེ་གསུམ་པ་ལས་སྐྱུ་གསུང་
 ཐུགས་ཀྱི་དེ་གི་ལ་འཁོར་གསུམ་གསུངས་པའི་སྐྱུ་དེ་གི་ལ་གི་སྐྱབས་དེ་
 ལས་ཤེས་ཉེ་རྒྱུད་དེ་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ། །སེམས་ཀྱིས་ཞེས་པའི་རྣང་པ་
 གཉིས་ནི་ཉན་པར་བསྐྱལ་བའོ། །

དེ་ནས་རྣང་པ་གཉིས་ནི་མདོར་བསྟན་པའོ། །རྩོམ་སྟོན་དཔོན་
 བེ་ལིན་ཏུ་རྣམ་འབྱོར་གི་སྐྱབས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་པོ་རྩོམ་པའི་འཆང་དུ་བསྐྱེད་པ་
 སྟེ་གང་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྩོམ་པའི་འཆང་དེ་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་པོ་ཡིན་པས་རྩོམ་

སློབ་དཔོན་དུ་གསུངས་སོ། །དེའི་ལུས་ནི་ལྷ་འགོད་པའི་གཞིའོ། །དང་
པོ་ཞེས་བ་ནས་གཞོད་མཛེས་ཏེ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ནི་སྐྱེད་གྱིལ་རྒྱས་
བར་བཤད་དེ་སྟེ། །སྐྱོད་རྗེ་ནས་ཐུགས་དོན་འཛིན་པར་ལྷ་ནི་རིགས་
ལྷའོ། །དེའི་གཉིས་པ་དང་བཞི་པ་ལ་ད་ལྷ་འགྱུར་བའི་སྤང་བ་ལས་ནམ་
མཁའ་དོན་རྗེ་དང་ལས་ཀྱི་དོན་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ལུས་ནི་འདི་ཉིད་ཀྱན་ལ་
འདིར། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་བཞུགས། །སྐྱེ་ཡི་དགྱིལ་འཁོར་
ཞེས་བཅོད་པ། །དོན་སློབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱི་ལུས། །ཞེས་སོགས་རྒྱུ་བ་དུག་
ནི་དོན་བསྐྱེད་པའོ། །དེ་ནས་རྒྱུ་བ་བཞིས་པན་ཡོན་སྟོན་ཏེ། རྒྱུ་བ་དང་
པོ་ལ་ད་ལྷ་འགྱུར་བའི་སྤང་བ་ལས། སྐྱེ་བ་འདི་ལ་རྣལ་འབྱོར་པ། །ཞེས་
འབྱུང་ངོ་། །དོན་ལེགས་བྱས་བསྟན་པ་ནི། །ཞེས་པ་ལྷར་ན་དོན་རྗེ་འཆང་
གི་སྐྱུར་ལེགས་པར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ལུས་དགྱིལ་སྒྲོམ་པའོ། །

མྱང་འདས་ནི་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ཟུང་འཇུག་གོ། །མྱང་
འདས་དེ་མྱུར་དུ་སྟེ་ཆེ་འདི་ལ་འཛོལ་བའི་རྒྱ་ཁྲིད་ཀྱི་དགོ་བ་ཡོངས་སུ་
སློན་ཞེས་པ་ནི་རིམ་པ་དང་པོ་བསྒྲོམས་པས་དེ་ལྷར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ནི་
ཞེས་པ་སློན་གསལ་དང་རྒྱུད་གཉིས་ཀར་དེས་ན་ཞེས་བསྐྱུར་བ་བདེ་
བས་སྐྱེད་གྱིལ་བསྒྲོམས་པས་རྒྱུད་སློན་པར་བྱེད་པ་དེ་བས་ན་ཉོན་ཅིག་
མཐོང་ན་དོན་ཡོད་པ་ཀྱི་ཞེས་བོས་ནས་སྤྱི་མའི་དུས་ན་སེམས་དཔའ་

ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་འབད་དེ་སྤྲོ་མ་བསྟན་ཅིག །སྤྲོ་མ་ངེ་ལྟ་
བུ་ཞེ་ན། རྟོ་རྟོ་སྤོབ་དཔོན་ཏེ་རྟོ་རྟོ་འཆང་དུ་བསྐྱོམས་པའི་ལུས་ལ་རྒྱལ་
བ་སོ་གཉིས་ཐམས་ཅད་བཞུགས་པའི་ལམ་སྟོན་པ་པོ་འོ། །དེ་ཆེ་ཞེས་པའི་
རྒྱང་པ་བཞི་ནི་གོ་སྤྱོད། །གལ་ཏེ་ལུང་དེ་དག་གིས་དགྱེལ་འཁོར་རྩོགས་
པར་བསྟན་ཞེས་པ་མི་འཐད་དེ། གཟུགས་རྟོ་རྟོ་མ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་མ་
བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་བྱུང་
ན་དེ་དག་གི་ལོངས་སྤྱད་བྱའི་ཡུལ་ལྟ་དེའི་དབང་གིས་འབྱུང་བ་ལྟར་མིག་
སོགས་ལྟའི་རང་བཞིན་ས་སྟོང་སོགས་ཡབ་ལྟར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་
ཤུགས་ཀྱིས་ལོངས་སྤྱོད་བྱའི་ཡུལ་ལྟ་གོ་བར་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞུང་
འདི་དང་སྟོན་གསལ་གཉིས་ཀར་རྟོ་རྟོ་བྱེད་པའི་ལུང་དེ་དག་ལྟ་སོ་གཉིས་
ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་རྩོགས་པར་སྟོན་པའི་ཁུངས་སུ་བྱངས་པས་ན། དེ་དག་
གིས་རྟོ་རྟོ་མ་ལྟ་མ་བསྟན་པར་འདོད་པ་ནི་གཞུང་གཉིས་དང་འགལ་བ་སྤྱི་
པའོ། །

འདིར་སྤྱིར་བྱོན་པའི་པོད་ཀྱི་འདུས་པ་སྤྱི་བ་རྣམས་ནི། བྱུང་བའི་
དགྱེལ་འཁོར་ཞེས་པའི་བྱུང་བའི་ཆོག་ཙམ་ལ་འཆལ་ནས་སྤྱིའི་དགྱེལ་
འཁོར་ལ་སོ་གཉིས་ཡོད་ན་བྱུང་བའི་དགྱེལ་འཁོར་ལ་ཡང་སོ་གཉིས་
ཡོད་དེ་དེ་དག་ནི་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ་སྟམ་དུ་སེམས་སོ། །དེ་ལས་

ཀྱང་སྒར་བྱོན་པ་ནམས་ནི་འདི་སྐད་སྣ་ཏེ། རྒྱ་ཅམ་རྟགས་སུ་བཞོད་ནས་
འབྲས་བུ་དཔོག་ན་མ་ངེས་པས་རྒྱ་བྱས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ལས་འབྲས་
བུ་དཔོག་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཏེ། དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས།
རྒྱ་ཆོགས་པ་ལས་འབྲས་སྐྱེ་བར། །རྗེས་སུ་དཔོག་པ་གང་ཡིན་པ། །དོན་
གཞན་ལ་ནི་མི་ལྟོས་སྤྱིར། །དེ་ནི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་བརྟོད། །ཅེས་
གསུངས་པས་སོ། །གལ་ཏེ་ཡབ་ཀྱི་སྐྱེ་དཀྱིལ་ལ་ཡོད་པ་འགོད་ན་རྗེ་རྗེ་
མ་ལྷ་མེད་པས་ཉེར་བདུན་ལས་མེད་པའི་སྤྱིར་མངས་སོ། །ཡུམ་གྱི་སྐྱེ་
དཀྱིལ་ལ་ཡོད་པ་འགོད་ན་འང་རིགས་ལྷ་དང་ཡུམ་བཞི་དང་རྗེ་རྗེ་མ་ལྷ་
དང་ཁྱོ་མོ་བརྩ་སྟེ་ཉེར་བཞི་ལས་མེད་པས་མངས་ལ། གཉིས་ཀའི་སྐྱེ་
དཀྱིལ་ལ་ཡོད་པ་འགོད་ན་ང་གཅིག་ཡོད་པས་ཉུངས་སོ། །

དེས་ན་རྟགས་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་ན། དཔེར་ན་བུ་བསྐྱེད་པ་ལ་པ་
མ་གཉིས་ཆར་དགོས་པ་ལྟར་འདིར་ལྷ་མངལ་བསྐྱེད་ཡིན་པས་དང་པོ་
གཉིས་མི་འདོད་ཀྱི་གསུམ་པ་ལྟར་འདོད་ལ་མངས་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ།
ཡབ་ཡུམ་གྱི་རིགས་ལྷ་ཆེན་པ་གཉིས་དང་ཡུམ་བཞི་ཆེན་པ་གཉིས་ནི་
ནམ་དག་གཅིག་ཡིན་ལ། ཡབ་ཀྱི་ཁྱོ་མོ་བརྩ་དང་ཡུམ་གྱི་ཁྱོ་མོ་བརྩ་ཡང་
ནམ་དག་གཅིག་པས་སོ་སོར་བགྲང་དུ་མེད་པས་བརྩ་དགྲུ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
དང་། ཡབ་ཀྱི་སེམས་དཔའ་བརྒྱད་དང་ཡུམ་གྱི་སེམས་མ་ལྷ་སོ་སོར་

བགྲངས་པས་བཅུ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡབ་ཡུམ་གྱི་ཁྲོ་བོ་ཡབ་
ཡུམ་རྣམས་བཅུར་བགྲང་ན་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སེམས་དཔའ་ཡབ་ཡུམ་བཅུ་
ཡང་ལྔར་བགྲང་དགོས་པ་མི་མཆུངས་ཏེ། ཁྲོ་བོ་ཕོ་མོ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡན་
ལག་གི་རྣམ་དག་གཅིག་ལས་མེད་ལ། སེམས་དཔའ་ཕོ་མོ་ལ་དབང་ཕོ་
དང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་དག་སོ་སོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་སོ་གཉིས་ལས་མེད་ལ་སོ་གཉིས་ཡོད་པའི་རྟགས་ནི་ལུང་
གིས་གྲུབ་ཅིང་ཁྲབ་པ་ནི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཆད་མས་གྲུབ་བོ་ཞེས་འཆད་
པ་ནི། རིགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས་རྒྱ་ཆོགས་གྲངས་ཆང་གིས་འབྲས་
བྱ་འབྲུང་ངེས་དཔོག་མི་རྒྱས་པས་འབྲུང་རྒྱང་ཅམ་དཔོག་པར་བཤད་
པ་དང་མི་མ་ཐུན་ཞིང་དངོས་དང་བརྒྱད་པ་གང་གི་སྐབས་སུ་ཡང་རྒྱའི་
གྲངས་ཀྱིས་འབྲས་བྱའི་གྲངས་དཔོག་པ་འབྲུལ་བས་ཁྲབ་པ་མི་འབྲུབ་ལ།
སྐྱེད་ཀྱིལ་བསྐྱོམ་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཕྱུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་མི་སྐྱོམ་པ་སྤིང་
པ་ལ་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཆད་མ་ཅི་ཡང་མེད་པས་རྒྱས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་
གཏན་ཆོགས་ཀྱང་མི་འབྲུབ་ལོ། །རྒྱ་རྒྱས་པ་ཐོགས་མེད་ཅམ་བཞོད་ན་
ནི་མ་ངེས་ལ། ཕྱུང་བའི་ལྟ་སོ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་འགོད་ན་ནི་རྟགས་དང་བསྐྱབ་
བྱ་གཉིས་ངེས་དཀའ་སྤྲོ་མེད་པར་འབྱུང་རོ། །དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྟ་གྲངས་
ལ་ངེས་ལན་མཛད་པ་འདི་ནི་རིམ་པ་གཉིས་ཀའི་སྐྱེད་ཀྱིལ་དང་གཞལ་

ཡས་ཁང་ལ་ལྷ་འགོད་པའི་རྣམ་གཞག་གོ།

བཞི་པ་ལ་གཉིས། གྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། དང་པོ་ནི། ༼གསོལ་
བ། །ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དབང་སྟོབས་བརྩ་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྟེན་པ་རྣམས་འདྲིར་ཐ་མལ་པའི་ལུས་
ལ་དགོད་པ་མི་འགལ་ལགས་སམ། ༽

སྟོབ་མས་གསོལ་བ། ལས་དང་པོ་བས་ལྷ་སྟོམ་པའི་སྐབས་འདྲིར་
ཐ་མལ་པའི་ལུས་ལ་རྣམ་སྤང་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་ས་སྟོང་ལ་
སོགས་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་འགོད་པ་མི་འགལ་ལགས་སམ་ཞེས་
འདྲིའོ། །སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་ཅི་འདྲ་ཞེན་སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་
ཐམས་ཅད་སྤངས་ལ་ཐོབ་བྱ་སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྟེན་པ་རྣམས་སོ། །དོན་ནི་ལྷ་སྟོམ་པ་པོ་དེ་
སྤར་བཤད་པའི་སྤང་བྱ་མ་སྤངས་ཤིང་ཐོབ་བྱ་མ་ཐོབ་པའི་ཐ་མལ་པ་ཡིན་
པས་ན་དེས་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དེ་དག་ཏུ་སྟོམ་པ་འགལ་ཏེ་སོལ་བ་
ལ་དྲུང་དུ་སྟོམ་པ་བཞིན་སྟམ་པའོ། །ལུས་ལ་ལྷ་དགོད་པ་ཞེས་པའི་ལུས་
ནི་ལྷ་སྟོམ་པ་པོ་དང་ལྷ་དགོད་པ་ནི་ལྷ་དེར་སྟོམ་པ་ལ་བསམས་ནས་ཚྱེད་
པ་ཡིན་གྱི་རང་ལྷར་སྟོམ་པ་ལ་མི་ཚྱེད་པར་ལུས་ལ་ལྷ་བཀོད་པ་ཅམ་ལ་

ཚོད་པ་མིན་ནོ། །འགལ་ཞེས་པའི་དོན་ནི་རང་ཉིད་ལྟ་མིན་པ་དང་དེར་
སྒྲོམ་པ་གཉིས་ལ་གཞི་མ་ཐུན་མི་སྲིད་སྐྱམ་དུ་ཚོད་པ་མིན་ཏེ་སྒྲོམ་པ་པོ་དེ་
སྟེ་དག་མིན་བཞིན་དུ་དེ་དག་ཏུ་སྒྲོམ་པ་མཐོང་ནས་ཚོད་པས་སོ། །དེས་
ན་རང་ཐ་མལ་པ་ཡིན་ན་ལྟར་སྒྲོམ་དུ་མི་རིགས་སོ་སྐྱམ་དུ་ཚོད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། །བཀའ་སྩལ་བ། །རི་སྲིད་དུ་བརྟུ་བཤལ་གྱི་
སྟོད་ཡིན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ནི་མཆིལ་མ་འདོར་ལ་གཞོང་པའི་
གནས་སྐབས་སུ་འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཟས་ཟའོ། །གཟུགས་བརྟན་གྱི་
གནས་སྐབས་མཆོད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐ་མལ་པའི་ལུས་ལ་
འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཉི་ཐུག་ལ་སོགས་པས་བརྟན་པའི་
སྟོན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་འཁོར་པའི་རྒྱ་ཡིན་ལ་བྱིས་རང་བཞིན་
ཡོངས་སུ་ཤེས་ཤིང་ཡོངས་སུ་དག་པས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་གྲུབ་
པའི་རྒྱར་འགྱུར་བ་ལ་སྦྱོན་མེད་དོ། །དེ་ཡང་གསུངས་པ། ཤིན་ཏུ་མི་
གཙང་གཟུགས་འདི་གཟུང་བྱས་ལ། །རྒྱལ་བའི་རིན་ཆེན་གཟུགས་
བྱས་རིན་ཐང་མེད། །ཅི་ཡིས་སྦྱངས་པ་ལྟ་བུར་བསྐྱེད་པ་འདི། །བྱང་
ཆུབ་སེམས་ནི་རབ་ཏུ་བརྟན་པར་གཟུང་། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་
དུ་ཡང་དཀོན་མཆོག་བརྟེན་པའི་མདོ་ལས། འོད་སྤངས་འདི་ལྟ་སྟེ་
ལུད་ཀྱིས་གཡོགས་པའི་ས་གཞི་ལས་ས་པོན་ཐམས་ཅད་སྦྱེ་བར་

འགྱུར་རོ། །འོད་སྤངས་དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་ལུང་གིས་བྱབ་
 པའི་འདྲིལ་ཉེན་བ་ནུམས་ལ་བྱང་ཆུབ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ནུམས་སྐྱེ་
 བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་བ་དང་། དགོངས་བ་ལུང་སྟོན་བ་ཞེས་
 བྱ་བའི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། སྤྱོད་སྤྱོད་དོན་དེ་ཉིད་ཤེས། ལྷག་ན་རྟོ་
 རྩེ་གཤམ་ཆེན་ལ། །འགྲོ་བ་གཉིས་མེད་སྦྱོར་བ་ཡི། །སྤྱོད་དེ་ཉིད་
 དགོངས་བས་གསུངས། །མདོན་བར་བྱང་ཆུབ་ནུམ་ལྟ་འདྲི། །མ་འོངས་
 སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཅན་ཡིན། །ཆོས་ནུམས་ཡང་དག་བཟོད་པའི་སྐྱེ། །རི་ལྷ་རི་
 ལྷར་ཡིན་གསུངས་པ། །ལུང་པོ་འདི་དག་སངས་རྒྱས་ཡིན། །རྩོགས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་རྒྱུན་དུ་འགྱུར། །གཉིས་མེད་དེ་བཞིན་ཉིད་འཇུག་
 པས། །དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་བར་གསུངས། །ཞེས་སོ། །ལུང་
 པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་རིམ་བར་བྱེ་བ་སྟེ་གསུམ་པའོ། །༽

དེ་བ་དེའི་ལན་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རང་ཉིད་སངས་
 རྒྱས་མ་ཡིན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་སྟོམ་པ་ལ་མི་རིགས་པ་མེད་
 དེ། དེ་ལྟར་བསྟོམས་པས་དེའི་ལུང་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་
 པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཐ་མལ་པའི་ལུས་དེ་སྤར་བྱང་
 ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་མ་གྱུར་བ་བྱིས་ལྟར་བསྟོམས་པ་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་
 བ་འགལ་ཏེ་ཐ་མལ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་མཚུངས་པའི་བྱིར་རོ་སྟུམ་ན།

གནས་སྐབས་ཅན་གཅིག་ལ་གནས་སྐབས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་མི་འགལ་
བ་དཔེ་བཀོད་ནས་བསྐྱབ་སྟེ། དཔེར་ན་ཟངས་ལྟ་བུ་གཅིག་མགར་བས་
བཟུ་བཤལ་གྱི་སྟོང་དུ་བྱས་པ་དེ་རི་སྟོང་དུ་དེའི་གནས་སྐབས་ཡིན་པ་
དེ་སྟོང་དུ་ནི་མཆིལ་མ་འདོར་གྱི་འོག་མ་གཉིས་མི་བྱེད་ལ། ཡང་གཞོང་
པར་བྱས་པ་ན་དེའི་གནས་སྐབས་སུ་ནི་འཛིག་ཏེན་པ་རྣམས་ཟས་ཟ་ཡི་
སྲ་ཕྱི་གཉིས་མི་བྱེད་དོ། །ཡང་དེ་ཉིད་གཟུགས་བརྒྱན་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
སྐུ་འདྲ་བུ་བྱས་པ་ན་དེའི་གནས་སྐབས་སུ་ནི་ཕྱག་དང་མཚོན་པའི་གནས་
སུ་བྱེད་དེ་སྲ་མ་གཉིས་མི་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྐྱབ་པ་པོའི་ཐ་མལ་པའི་
ལུས་ཀྱང་སྟོན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་འཁོར་བའི་རྒྱ་ཡིན་ལ་སྟེ་ཡིན་པ་
དང་། ཕྱིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འགྲུབ་པའི་རྒྱར་འགྲུར་བ་
ལ་འགལ་བའི་སྟོན་མེད་དོ། །

སྟོན་གྱི་སྐབས་རིམ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྟུམ་ན། ལྟར་སྟོམ་པ་སོགས་ཀྱི་
ཐབས་དང་མི་ལྟན་ཞིང་ལུས་ལ་འདོད་ཆགས་སོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་སྟེ་
སྐགས་པའི་རང་དགའ་བའི་དུས་སོ། །ཕྱིས་ཀྱི་སྐབས་ནི་ཕྱང་པོའི་རང་
བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་ཤིང་ལྟར་བསྟོམས་པས་ཡོངས་སུ་
དག་པར་བྱས་པའི་སྐབས་སོ། རྒྱད་གཞན་གྱི་ལམ་གྱིས་གཞན་གྲོལ་བར་
མི་འགྲུར་གྱི་རང་གི་རྒྱད་གྲོལ་བར་འགྲུར་བས་གནོད་བརྟུང་ཐམས་ཅད་

འོད་གསལ་དུ་བསྐྱས་ནས་དེ་རྣམས་ལྟ་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བསྐྱོམས་
བ་ལ་ཐལ་ཆེས་བར་མི་འགྱུར་རོ། །འདིར་ཐ་མལ་བས་ལྟར་བསྐྱོམ་བ་
འགལ་མི་འགལ་ངེས་པའི་ལན་དུ་མི་འགལ་བར་གསུངས་པ་ཡིན་པས་
ལྟར་བསྐྱོམ་པའི་དུས་སུ་སྐྱོམ་མཁན་ཐ་མལ་བ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། ལྟར་སྐྱོམ་
པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དེའི་དོན་ཐ་མལ་བར་སྒྲུང་བ་ལྟོག་དགོས་པར་བདག་
བསྐྱབ་པའི་ཐབས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་དགོས་སོ། །ཐབས་ཀྱིས་
ཟིན་པའི་ཐ་མལ་པའི་བྱང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱར་འགྱུར་བ་དེ་ཡང་གསུངས་
པ། ཤིན་ཏུ་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདི་སྟེད་འཇུག་ལས། གསེར་འགྱུར་ཅི་ཡི་
རྣམ་པ་མཆོག་ལྟ་བུ། །མི་གཙང་ལུས་འདི་སྦངས་ནས་རྒྱལ་བའི་སྒྲ། །རིན་
ཆེན་རིན་ཐང་མེད་པར་བསྐྱར་བས་ན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་རབ་
བརྟན་གཟུང་། །ཞེས་བ་དང་འགྱུར་ཁྱད་ཅུ་མ་མ་གཏོགས་པ་འདྲ་བར་སྒྲུང་
རོ། །

བྱང་དེས་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡང་དགོན་བཅེགས་ཀྱི་འོད་
སྒྲངས་ལེའུ་ལས། འོད་སྒྲངས་ཞེས་སོགས་ཏེ་ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་བྱང་
སེམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱར་འགྱུར་བའོ། །དགོངས་པ་
ལྟར་སྟོན་ཞེས་བྱ་བའི་བཤད་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་གསུམ་པ་ལས་གསུངས་པའི་
ཤེས་བྱེད་དགོད་པ་ནི། བྱག་ན་རྩོམ་སྤྱོད་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཀྱི་དོན་ཞུས་

པའི་ལན་དུ། བྱག་ན་རྩོམ་གྲགས་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བོས་ནས་
 དགོངས་པས་གསུངས་སོ་ཞེས་བྲངས་སོ། །གང་ན་སྤོ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་
 གྱི་དེ་ཉིད་དོ། །དེའི་དོན་དེ་ཅི་འབྲ་བ་ཞིག་ཏུ་གསུངས་ན་སྤོ་མོར་སྦྱོར་
 བའི་དོན་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་གཤེགས་པ་སྟེ་དེ་དང་
 གཉིས་སུ་མེད་པར་འབྱུང་བའོ། །གང་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་ནི། འགྲོ་བ་
 སེམས་ཅན་རྣམས་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་སྦྱོར་བ་ཡིས་སྤོ་
 མོའི་རྣལ་འབྱོར་ཏེ་སྤོ་མོ་ནི་འདིར་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་རྣལ་འབྱོར་ནི་དེ་དང་
 འགྲོ་བ་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བའོ། །དེ་ལྟར་སྦྱར་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་
 བྱང་ཚུབ་པ་ལ་སོགས་པ་མངོན་བྱང་ལྗེ་སྒྲོན་སྤྱར་བསྐྱེད་པ་འདི་ནི་
 མ་འོངས་པའི་སྦྱོ་བོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་བྱེད་པ་ཅན་ཡིན་འོ། །

གང་གི་ཆོས་རྣམས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 སྦྱོ་གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་རི་ལྟ་རི་ལྟར་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་སྒྲོན་པར་
 གསུངས་པའི་སངས་རྒྱས་རིགས་ལྡན་ནི་ཕྱང་པོ་འདི་དག་སྟེ་དེར་བསྒྲོམས་
 པས་ཕྱང་པོ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་རྟེན་དུ་འབྱུང་རོ། །ཕྱང་པོ་དེ་དག་
 དེ་བཞིན་ཉིད་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་འབྱུག་པ་སྟེ་སྦྱར་ནས་སྤྱར་བསྐྱེད་
 པས་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཕྱང་
 འདིས་རང་བཞིན་ཤེས་པའི་སྒྲོན་སྤྱར་བྱས་པས་ཕྱང་པོ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་

རྒྱུ་འགྱུར་བར་བསྟན་ལ། ལྷུང་སྤྲ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ཐབས་ཀྱིས་ཟེན་ན་
ཉོན་མོངས་པ་དང་མི་གཙང་བའི་ལུས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་འགྱུར་བར་
བསྟན་ཏོ། །སྤྱབ་པ་པོས་སངས་རྒྱས་སུ་སྒྲོམ་དུ་རིགས་མི་རིགས་ལ་བྲིས་
ལན་མཛད་པ་འདི་ནི་རིམ་པ་དང་པོའི་སྐབས་གཙོ་ཆེ་མོད་ཀྱང་རིམ་པ་
གཉིས་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྤྲ་སྒྲོམ་པའི་ཡང་རྣམ་གཞག་ཏུ་འགྲོ་ལོ། །སྤྱང་བའི་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པའི་རིམ་པར་སྤེལ་སྟེ་ལེ་ལེ་གསུམ་
པའི་རྣམ་པ་འདུག་དོ། །

བཞི་པ་དོན་དམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་གཞག་ རིམ་པ་ལ་གསུམ།

སྤང་སོགས་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པ། སྤང་སོགས་དང་པོ་བཞི་འོད་
གསལ་དུ་ཞུགས་པའི་རྟགས། ལྷག་མ་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པའི་རིམ་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཅ་རྒྱུད་ཀྱིས་མདོར་བསྟན་པ། བའད་རྒྱུད་ཀྱིས་
རྒྱས་པར་བའད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། །དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པར་
གཞག་པ་བསྟན་པའི་བྱིར། མདོར་བསྟན་པའི་ཆོག་ཅ་བའི་རྒྱུད་
ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། དམ་ཆོག་ཁྱ་སྤྱང་ཆོག་བཞིན། །འབྲས་སུ་

འདོད་པས་བརྟུང་བར་བྱ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོགས་བསད་
ན། །དངོས་གྲུབ་རབ་མཆོག་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་ལེའུ་བདུན་པ་
ལས་མདོར་བསྟན་ཏེ། །།

ད་ནི་དོན་དམ་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་བསྟན་
པའི་བྱིར་དུ་ཐོག་མར་མདོར་བསྟན་པའི་ཆོག་ཅ་བའི་རྒྱད་ལས་གསུངས་
པ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་མཆོམས་སྦྱར་བའོ། །དོན་དམ་པའི་དགྲིལ་
འཁོར་འདི་སྐབས་གང་དུ་འབྲེལ་སྟུང་ན། མདོར་བྱས་དང་མདོ་བསྐྱེད་
སྟུག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྦྱད་པའི་སྐབས་སུ་ལེའུ་བདུན་པ་དང་རྩེ་རྩེ་
སྤང་བའི་ལུང་འདི་རྣམས་བྲངས་ནས་དོན་དམ་པའི་དགྲིལ་འཁོར་བཤད་
པ་འདིར་འཆད་པས་ན་རིམ་པ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་འབྲེལ་ལ་འཆད་པར་
འགྱུར་བ་ལྟར་རྩོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་ཀྱང་སྟོན་པས། གཙུ་བོར་ནི་རིམ་
པ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་དགྲིལ་འཁོར་སྟོན་མོད་
ཀྱང་ཞར་ལ་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བའི་ཡུལ་གཞིའི་སྐབས་ཀྱི་འཆི་བའི་འོད་
གསལ་གྱི་དོན་དམ་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ཡང་སྟོན་ནོ། །

དེ་ལ་དམ་ཆོག་ནི་ཐབས་ཤེས་སྦྱོར་བ་སྟེ་དེས་ཁུ་བ་སྟེ་ས་བོན་
སྤང་བ་སྟེ་བཏོན་ནས་མེར་མེར་པོ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་གྱིས་མདོན་པར་
འཕེལ་བ་དེ་ཉིད་ས་བོན་ལས་སྦུ་གྲུ་འཕེལ་བ་དང་འབྲས་བུ་སྤྱིས་པ་དང་

གཞིན་ཏུ་དང་བར་མའི་གནས་སྐབས་གསུམ་རིམ་གྱིས་ཐོབ་པས་མ་ཆང་
བ་མེད་པར་གནས་ནས་འདོད་ཡོན་ལྡན་སྲུང་བར་འགྱུར་རོ། །མ་
ཆང་བ་མེད་པ་ནི་ནུམ་སྒྲུང་ལ་སོགས་པའི་སྐྱའི་དགྲིལ་འཁོར་ཏེ་སྤྱང་སོ་
ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཡུལ་ཡན་ལག་ནུམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའོ། །དེ་ནས་
ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེ་ན། རྟོག་སྤྱོད་གིས་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་དོན་དམ་པའི་
དགྲིལ་འཁོར་ལ་འཇུག་པའི་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་སྤྱང་སོ་ལ་སོགས་པ་བརྟུང་བ་
སྟེ་དོན་དམ་བདེན་པར་གཞུག་པར་བྱའོ། །ཆོ་ག་བཞིན་དུ་འཇུང་བ་ཡང་
རང་བཞིན་ལྡན་རིམ་གྱིས་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པ་ལ་བྱའོ། །རང་བཞིན་
ལྡན་ནི་སྤྱང་སོ་ཁམས་དབང་སོ་ཡུལ་ཡེ་ཤེས་ནུམས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་འཇུང་
ན་འབྲས་བྱ་སྟེ་འོད་གསལ་བས་དག་པའི་རྫོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་སྐྱེ་འདོད་
ཅིང་དོན་དུ་གཉེར་བས་དེའི་ཕྱིར་བྱའོ། །

དོན་དམ་པར་སོང་བ་བཞིན་དུ་སྒྲུང་ཡང་འོང་བས་ན་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་སྟེ་ནུམ་སྒྲུང་ལ་སོགས་པར་བརྟགས་པའི་གཞུགས་སྤྱང་
སོགས་ཀྱི་ཆོགས་སོ། །དེ་བས་ད་པ་ནི་སྟོན་ཚུལ་ལ་གནས་པ་བཅད་ནས་
དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པའོ། །དེས་ཅིར་འགྱུར་ན་རབ་ཏུ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་
མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་བྱུག་ཆེན་གྱི་དངོས་བྱུང་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
སྟོན་གསལ་ལས་བཤད་དོ། །འདིར་སྤྱི་ཕྱི་འོད་ཀྱི་སྒྲ་མ་དག་སྟོན་གསལ་

ལས་ལུང་འདིས་རྫོགས་རིམ་ཐོབ་ལ། སྟོད་པ་བྱེད་རྒྱ་མ་བུང་བ་དུས་
བྱས་ནས་སྦྱ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་སྟོན་པར་གསུངས་
པ་ལ་བརྟེན་ནས། དམ་ཆོག་ཁུ་བྱང་གི་དོན་ནི་གང་ཟག་དེ་མངལ་ནས་
རིམ་གྱིས་སྦྱེས་པ་ཁོ་ན་ལ་འཆད་ཅིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་ཆོགས་བསད་
པ་ཡང་གང་ཟག་དེས་བྱང་སོགས་འོད་གསལ་དུ་བརྒྱག་པ་ཁོ་ན་ལ་འཆད་
པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནི་འཐད་པར་མ་མཐོང་སྟེ།

སྟོན་གསལ་ལས། ད་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་
དོན་དམ་པའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་རིམ་གྱིས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་འཇུག་
པ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གཞུང་དེའི་མཆམས་སྟོར་དུ་གསུངས་པས་རིམ་
པ་གཉིས་ཀའི་སྐབས་ལ་སྦྱར་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་བསྟེ་ལས་ཀྱང་།
ཁུ་བ་བྱང་སྟེ་ཆོ་ག་བཞིན། འབྲས་བུ་འདོད་པས་བརྟུང་བར་བྱ། །ཞེས་པའི་
ལུང་ལྟག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྦྱད་པའི་སྐབས་སུ་བྱངས་པའི་ཕྱིར་དང་།
འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་གསུམ་གྱིས་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་དེ་ཉིད་རྟོག་བྱེད་གི་
ལུང་གིས་འཆད་པར་བཤད་པས་རྟོག་བྱེད་གི་ལུང་དོན་ཡང་ལེ་ལོ་ཅན་
འཆང་རྒྱ་བ་ཁོ་ན་ལ་བཤད་དགོས་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཕགས་
པ་ལྟས་ཀྱང་སྟོབ་དཔོན་འདིས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
ཆོགས་བསད་ན། དངོས་གྲུབ་མཆོག་ཐོབ་པར་འགྱུར་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་

དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་གྱིས་བཤད་པ་ནམས་ཤིན་ཏུ་སྟོས་མེད་ཀྱི་སྟོང་
པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་དང་ཡང་འགལ་བར་སྤང་ངོ་། །དེས་ན་ལེ་ལོ་
ཅན་འཆང་རྒྱ་བ་བསྟན་པར་གསུངས་པ་ནི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་རིག་
པར་བྱའོ། །འོ་ན་དམ་ཆོག་ཁྱ་ལྟུང་གི་དོན་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་
གཞན་གྱི་སྐབས་སུ་རི་ལྟར་བཤད་སྟེ་ལྟ་ན། འདིར་འཁྱུར་རྒྱ་ནི་ཁྱ་བ་ཞེས་
པའི་ཆོག་གིས་སྟོན་པས་སྟོན་དུ་དེ་སྤང་ནས་དེ་ནས་བརྟུང་བར་བྱའོ་ཞེས་
བྱེད་པའི་རིམ་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ།

སྟོན་གསལ་ལས། དེ་ནས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེ་ན། ཆོ་ག་བཞིན་འབྲས་
བྱ་འདོད་པས་བརྟུང་བར་བྱ། ཞེས་གསུངས་ཏེ་འོན་ཀྱང་འབྲིན་པ་པོ་དང་
འཁྱུང་བ་པོ་གཉིས་ནི་མི་གཅིག་གོ། །དེའི་བཤད་རྒྱུད་ལེ་ལུ་བདུན་པ་ལས་
ཀྱང་། དམ་ཆོག་རྗེས་སུ་ནམས་ཀྱིས་ནི། །དེ་བས་ཆངས་པ་ཤིན་ཏུ་
དབྱུང་། །དངོས་མེད་གཅིག་ཏུ་སྟོར་བ་ཡིས། །མཁས་པས་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་
བརྟུང་། །ཞེས་འཁྱུང་པའི་སྟོན་དུ་དབྱུང་བར་གསུངས་ཏེ་ཆངས་པ་ནི་ཁྱ་
བའོ། །བརྟུང་རྒྱ་ལ་ཁྱ་བ་ཞེས་འཁྱུང་ཡང་འགྲེལ་པར་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་
བརྟུང་བ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པས་འབྲས་བྱ་ལྷང་འཇུག་འདོད་པའི་སྐབས་པ་
པོའི་སྤང་སོགས་ནི་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་རྒྱུའི་བརྟུང་བ་ཡིན་ལ་དེ་དང་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོགས་བསད་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་བསད་རྒྱུའི་དེ་

བཞིན་གཤེགས་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་གོ། འོ་ན་སྐྱབ་པ་པོའི་ཕུང་སོགས་
ལ་ཁུ་བའི་སྐྱས་སྟོན་པ་ཅི་ཡིན་སྟུང་ན། དམ་ཆིག་གི་དོན་པ་མ་གཉིས་
ཐབས་ཤེས་སུ་སྦྱར་བ་ལས་ཕུང་བའི་ཁུ་བ་ལས་རིམ་གྱིས་རྫོགས་པ་ནི་
སྐྱབ་པ་པོའི་ཕུང་སོགས་ཡིན་པས་ཁུ་བ་ལས་བསྐྱེད་པ་འཕུང་བ་ལ་ཁུ་
བ་འཕུང་བའི་སྐྱས་བཏགས་པའོ། འདིས་ན་གཟུགས་སོགས་ནང་གི་ཆོས་
དང་མི་བསྐྱེད་ལ་སོགས་སུ་བཏགས་པ་ཞེས་དགོངས་པ་ཕུང་སྟོན་ལས་
གསུངས་པ་དང་། གཟུགས་ཕུང་ཞེས་སོགས་རྫོང་ཐང་ནས་གསུངས་པ་
དང་ཁུ་བ་ལས་བསྐྱེད་པའི་ཕུང་པོ་སོགས་དོན་གཅིག་ཡིན་པས་ཅ་རྒྱུད་
དང་བཤད་རྒྱུད་དེ་གཉིས་མདོར་བསྟན་དང་རྒྱས་བཤད་དུ་གསུངས་
སོ། འདིའི་ཕྱིར་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྦྱད་པ་དང་ཆེ་འདི་ལ་འཆང་རྒྱ་
བའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་། དམ་ཆིག་ཁུ་ཕུང་འཕུང་བ་དང་། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོགས་བསད་པ། ཞེས་པའི་ཕུང་དོན་མི་འགལ་བ་
ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དགོངས་པ་ཕུང་སྟོན་དང་། རྫོང་ཐང་བས་
བཤད་པའོ། དང་པོ་ནི། ཉ་འདིའི་བཤད་པ་དགོངས་པ་ཕུང་སྟོན་པ་
ཞེས་བྱ་བའི་བཤད་པའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་ཏེ། གཟུགས་སོགས་
ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ནི། ཁམ་ཐོང་བ་ལྷག་མཐོང་ཞེས་བཤད་དེ། ཁྱི་

བསྐྱོད་ལ་སོགས་གངས་བཞིན་དུ། །བརྟགས་པ་དག་ནི་ཞི་གནས་
བྱ། །འདི་དག་དངོས་པོ་མེད་འགྱུར་བའི། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཞི་མིང་
ཅན། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། །རྣལ་འབྱོར་བས་ནི་སངས་
རྒྱུ་བཀུགས། །༽

ལེའུ་བདུན་པའི་ཙ་རྒྱུད་འདི་ཡི་དོན་བཤད་པ་ནི་དགོངས་པ་ལྟར་
སྟོན་ཞེས་བྱ་བའི་བཤད་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་གསུམ་པ་ལས་གསུངས་ཏེ་ཞེས་
མཆ་མས་སྦྱོར་བའོ། །ལྷག་མཐོང་ཞེས་བྱ་བར་བཤད་དོ་ཞེས་བྲངས་སོ། །
གང་ན་སྐྱབ་པ་པོའི་སེམས་རྒྱུད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ནང་གི་ཆོས་གཟུགས་ལ་
སོགས་པ་མཐོང་བ་ནིའོ། །མཐོང་ཚུལ་ནི་རིམ་བཤད་པོའི་ལྷག་མོས་ལུས་
ལ་བསྐྱུས་པའི་སྐབས་སུ་བྱུང་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོར་ལྷ་རྣམས་མཐོང་བ་ཡིན་
ལ། རིམ་བཤག་ཉིས་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱུད་སེམས་ཅོམ་ལས་ལྷའི་སྐྱར་བསྐྱེད་
བའོ། །ཞི་གནས་སུ་བྱ་བ་སྟེ་ཞི་བར་བྱའོ་ཞེས་བྲངས་སོ། །གང་ན་རྣམ་
ཤེས་ལ་སོགས་པ་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པར་གངས་བཞིན་དུ་བརྟགས་
པ་སྟེ་བསྐྱེད་པ་དག་ནིའོ། །དེ་དག་ཞི་གནས་སུ་བྱེད་ཚུལ་ནི་མི་བསྐྱོད་
པ་ལ་སོགས་པར་བརྟགས་པ་འདི་དག་དངོས་པོ་མེད་པར་གྱུར་པའི་དེ་
བཞིན་ཉིད་དུ་ཁྱེགས་པ་ནི་ཞི་གནས་ཞེས་པའི་མིང་ཅན་ཏེ་མིང་དེའི་དོན་
ནོ། །ད་ལྟ་འགྱུར་བའི་རྒྱུད་ལ། །འདི་གཉིས་དངོས་པོ་མེད་པའི་བདག །

དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཞི་ཞེས་བྲ། །ཞེས་བསྐྱར་མོད་ཀྱང་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་
 སོགས་པ་ཞི་གནས་སུ་བྱེད་ཚུལ་སྟོན་པས་གཞུང་འདི་དང་སྦྱོད་བསྐྱུས་
 སུ་བསྐྱར་བ་ལྟར་ལེགས་སོ། །འདི་ཡང་རིམ་བ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་ནི་
 མཚན་ཉིད་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་ཅིམ་ཡིན་ལ། རིམ་བ་གཉིས་པར་ནི་སྒྲོས་
 པའི་སྒྲུང་བ་རྣམས་སྒྲུང་མེད་དུ་སྤྱད་ཀྱས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་གཞུང་
 གཞན་ནས་བཤད་པའི་ཞི་ལྷག་གཉིས་དང་མི་འབྲེལ། །དེ་བཞིན་ཉིད་འོད་
 གསལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སངས་རྒྱས་ཏེ་སྤང་པོ་རྣམས་རྣལ་འབྱོར་པ་
 ཡིས་གཞུག་གོ། །འབྲས་བུ་འདོད་པས་ཞེས་དང་། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་
 ཞེས་དང་། དངོས་གྲུབ་རབ་མཚོག་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པས།
 གཞུང་དེ་དག་གིས་ནི་ལམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་ཚུལ་སྟོན་
 གྱི་གཞིའི་སྐབས་མིན་ནོ། །སྟོན་གསལ་དུ་དགོངས་པ་སྤང་སྟོན་གྱི་ལེའུ་
 བདུན་པའི་བཤད་རྒྱུད་བྲངས་ལ་འདིར་མ་བྲངས་ཀྱང་དོན་འབྲེལ། །

གཉིས་པ་ནི། །འདི་ཡང་སྐྱར་བཤད་པ་རྩོ་རྩེ་སྤང་བ་ཞེས་
 བྲ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་འཇུག་པར་
 བྱའོ། །གཟུགས་སྤང་ཏེ་གསལ་ལ་མེ་ལོང་དང་། །ས་ཁམས་མིག་གི་
 དབང་པོ་དང་། གཟུགས་དང་རྣམ་ལྟར་གྱུར་པ་སྟེ། །ཁྲོ་བོ་གཉིས་
 དང་ཡང་དག་ལྟ། །ཆོར་བའི་སྤང་པོ་མཉམ་ཉིད་དང་། །ཆུ་ཁམས་

ན་བའི་དབང་པོ་དང་། །སྤྲ་དང་ནཱ་ལྟར་གྱུར་བ་སྟེ། །ཁྱོ་བོ་གཉིས་
དང་ཡང་དག་ལྟ། །འདུ་ཤེས་སོ་སོར་རྟོག་བ་དང་། །བྱིན་ཅ་སྤྲ་བའི་
དབང་པོ་དང་། །དྲི་དང་ནཱ་ལྟར་གྱུར་བ་སྟེ། །ཁྱོ་བོ་གཉིས་དང་ཡང་
དག་ལྟ། །འདུ་བྱེད་བྱ་བ་གྱུབ་བ་དང་། །རྒྱང་ཁམས་སྟེ་ཡི་དབང་
པོ་དང་། །རོ་དང་ནཱ་ལྟར་གྱུར་བ་སྟེ། །ཁྱོ་བོ་གཉིས་དང་ཡང་དག་
ལྟ། །སྟེང་འོག་ཁྱོ་བོར་གྱིན་ཏུ་བཅས། །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་སྤྲང་བ་
ཉིད། །ནཱ་ཤེས་སྤང་པོར་བཞུགས་བ་སྟེ། །ནཱ་ཤེས་ཀྱང་ནི་འོད་
གསལ་བའོ། །ཐུང་ངན་འདས་བཅས་ཀྱན་སྟོང་དང་། །ཆོས་ཀྱི་སྦྱར་
ཡང་བཤད་བ་ཡིན། །བརྟན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ནི། །གསང་སྔགས་
འདི་ནི་བརྗོད་པར་བྱ། །ཨོ་ཤུ་ཅུ་ཏུ་རྫོན་བཟླ་སྤྲ་མ་ལྷ་རྫོག་ཀོཉ་ཉི་
ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །༽

ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་འདི་སྤྲང་ཡང་ཞིབ་ཏུ་བཤད་པ་དོ་རྗེ་སྟེང་བ་ཞེས་
བྱ་བའི་ནཱ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་ཏེ་དེ་ལ་འཇུག་པར་
བྱའོ་ཞེས་མཆམས་སྦྱོར་བའོ། །གཞུགས་སྤང་གཏོགས་པ་ནི་ནཱ་པར་
སྤང་མཛད་ཀྱི་རིགས་ཅན་ནཱས་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་འདི་ནཱས་ནཱ་
སྤང་གི་རིགས་ཅན་ཡིན་པའི་དོན་ཏེ་གཞན་ལ་ཡང་ཆོར་སྤང་གཏོགས་
ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་སྦྱར་རོ། །མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ནི་མེ་ལོང་ལ་གཞུགས་

བརྟན་སྤང་བ་བཞིན་དུ་ཡུལ་རྣམས་ཅིག་ཅར་སྤང་བ་ལ་སྟོང་བསྐྱུས་ལས་
གསུངས་སོ། །གཟུགས་ནི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ཀྱི་གཟུགས་སོ། །རྣམ་
པ་ལྡན་གྱི་སྤང་སྟོང་དང་ཁམས་དང་དབང་སྟོང་དང་ཡུལ་དང་ཡེ་ཤེས་རེ་རེ་
བབྲངས་པ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱར་རོ། །དེ་ཙམ་དུ་བྲད་དམ་
སྟམ་ན། ལག་པ་དང་དབྱང་པ་གཡས་པ་ལ་བཀོད་པའི་ཁྱོ་བོ་གཉིས་དང་
ཡང་དག་པར་ལྡན་པ་སྟེ་དག་དང་བཅས་པ་ནི་རྣམ་སྤང་གི་རིགས་ཅན་
ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་འོག་དུ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོར་བྱས་ལས། ཁྱོ་བོ་
བྱམས་པར་ཡང་དག་ལྡན། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
ནི་རྒྱུ་མེད་རྒྱུ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སེམས་ཙམ་
མ་ཞེས་རྣམ་པ་གཅིག་དུ་ཉོགས་པ་ལ་སྟོང་བསྐྱུས་ལས་གསུངས་སོ། །

ཁྱོ་བོ་གཉིས་ནི་གཡོན་པའི་ལག་པ་དང་དབྱང་པ་ལ་བཀོད་པའི་
ཁྱོ་བོ་དོ། །དེ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་བཤད་པ་ནི་སྤང་བཞིན་ཐམས་ཅད་ལ་
ཤེས་པར་བྱའོ། །སོ་སོར་རྟོག་པ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ནི་འདི་དག་
གོ་ཞེས་སོ་སོར་རྟོག་པ་ལ་སྟོང་བསྐྱུས་ལས་གསུངས་སོ། །བྱིན་བཞུ་ནི་
མེད་མེད་གི་རྣམ་བྲངས་སོ། །ཁྱོ་བོ་གཉིས་ནི་ཁ་དང་སྤུས་མོ་གཡས་ལ་
བཀོད་པ་གཉིས་སོ། །བྱ་བ་བསྐྱུབ་པ་ནི་རང་གཞན་གྱི་སྒོ་གསུམ་གྱི་བྱ་
བ་རྫོགས་པར་སྐྱབ་པ་ལ་སྟོང་བསྐྱུས་ལས་གསུངས་སོ། །ཁྱོ་བོ་གཉིས་

ནི་གསང་གནས་དང་ཤུས་མོ་གཡོན་ལ་བཞོད་བ་གཉིས་སོ། །སྤྱང་འོག་གི་ཁྲོ་བོ་ནི་སྤྱི་གཙུག་དང་རྒྱུ་མཐེལ་ལ་བཞོད་བ་གཉིས་ཏེ། ཡིན་ཏུ་དང་བཅས་བ་གཉིས་ནི་སྐབས་གཞན་དུ་ཡང་དག་བ་དང་ལྡན་བར་གསུངས་བ་དང་དོན་འདྲ་བ་ཡིན་གྱི་བཅས་པའི་སྐྱས་རེག་བྱ་དོན་མ་སྟོན་བ་མིན་ནོ། །རང་བཞིན་གྱི་ནི་སྤྱང་བ་ཉིད། ཅེས་བ་ནི་རྟོག་བ་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུ་དང་རྟོག་མེད་ཀྱན་ཏུ་སྤྱང་བ་གསུམ་སོ། །ནུམ་ཤེས་ཤུང་པོར་ཞུགས་བ་ནི་རང་བཞིན་སྤྱང་བ་ལ་ཐེམ་ཞིང་སྤྱང་བ་གསུམ་ཡང་རིམ་བ་བཞིན་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་ལ་ཐེམ་བའོ། །དེར་མ་ཟད་ནུམ་ཤེས་ཉེར་ཐོབ་ཀྱང་འོད་གསལ་བར་འཇུག་གོ། །དེའི་མིང་གི་ནུམ་གྲངས་སྟོན་བ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་བ་དང་ཀྱན་ཏེ་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་ཡང་རྒྱད་ལས་བཤད་བ་ཡིན་ནོ། །བཅས་པའི་སྐྱས་ནི་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཙམ་གྱི་སྐྱ་འཇུག་བ་མ་ཡིན་པར་སྟོན་བའོ། །

འོ་ན་ནུམ་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྐབས་གཞན་བཞིན་དུ་ཤུང་པོ་ལ་སོགས་བ་ལྔ་མི་སྟོན་བ་ཅི་ཞེ་ན། ནུམ་མཁའ་ལ་གཉིས་ལས་བྱ་ག་ནུམ་མཁའ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱོད་མཆེད་ཡིན་པས་ལྔ་ཆན་དང་པོའི་སྐབས་ཡིན་ལ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནུམ་མཁའ་ནི་ཐེམ་ནས་འགྲོ་རྒྱུའི་ཁོངས་སུ་མི་གཏོགས་པས་འདིར་མ་བཤད་དོ། །ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་མཆེད་ཀྱི་ཤུང་པོ་བར་

བ་གསུམ་ནི་སྐབས་གོང་མར་བཤད་ཟིན་ལ་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པའི་
འདུས་མ་བྱས་ནི་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པས་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ནི་འོད་
གསལ་དུ་ཐིམ་པར་འགྱུར་བའི་ཁོངས་སུ་མ་བཟངས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྟོ་གསུམ་ཀྱི་སྤྱིབ་པ་དག་ཅིང་ལས་ཉོན་ལས་
གོལ་ཏེ་དགེ་མི་དགའི་རྣམ་ཏྲོག་གི་བག་ཆགས་སྤངས་པ་ལ་སྟོན་བསྟུས་
སུ་གསུངས་པ་ཆང་བ་སྐབས་འདིར་མེད་ཀྱང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་
ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པས་ཆང་ལ་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ནི་སྤང་
བ་གསུམ་པོ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་བསྟུས་ལས། འཇམ་དཔལ་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་
ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བཤད་པ་ལུས་ཀྱི་ནང་ན་སྤང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
གསུམ་པོ་དེ་ནི་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན་སྤང་འོག་གི་ཁྲོ་བོ་གཉིས་དང་འཇམ་དཔལ་དང་མི་
བསྟོན་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་སྐབས་ཀྱི་འོད་གསལ་དུ་
འཇུག་རྒྱུ་ལོ། །འོ་ན་འདིར་མིག་ལ་སོགས་པའི་སྤང་གཞི་ཉིད་འོད་གསལ་
དུ་འཇུག་རྒྱུར་བཤད་པ་དང་ཁྲོ་བོ་རྣམས་བཤད་པ་ལྟར་སྟོན་འོད་གསལ་
དུ་འཇུག་རྒྱུར་བཤད་པ་གཉིས་ཀ་སྤང་ན་དེ་དག་ཇི་ལྟར་ཡི་སྟམ་ན། དེ་
ལ་ཐ་མལ་པའི་ཕུང་སོགས་འཆི་བའི་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་ནི་ཐབས་
ལ་མཁས་པ་དང་བྲལ་བའི་འཇུག་ཚུལ་ཡིན་པས་རྣམ་སྤང་ལ་སོགས་

པའི་ལྟ་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་རྒྱ་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་པ་རང་
 དགའ་བའི་སྦྱེ་འཆི་བརྒྱད་མཛོ། །འདིར་ནི་གཙོ་བོར་རྣམ་འབྱོར་པའི་ཕྱང་
 སོགས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་ཚུལ་སྟོན་ལ་དེ་ཡང་སྤྱད་གཞི་སོ་གཉིས་
 གྱི་རང་བཞིན་ལྟ་སོ་གཉིས་སུ་སྒྲོམས་པའི་མཐུས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་
 པས་ན་ཕྱང་སོགས་དང་ལྟ་གཉིས་ཀ་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་རྒྱར་གཟུང་
 རོ། །རྒྱས་པར་བྱེན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་བསྐྱེད་བསྐྱུས་ལས་རྣམ་སྣང་
 དང་རིན་འབྱུང་དང་འོད་དཔག་མེད་དང་དོན་ཡོད་བྱུང་བ་དང་མི་བསྐྱེད་
 པའི་རིགས་སུ་གཏོགས་པའི་བསྒྲོམ་རྒྱ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ས་དང་
 རྒྱ་དང་མེ་དང་རྒྱུ་དང་རྣམ་ཤེས་གྱི་ཁམས་ལྟར་འདུས་པར་གསུངས་
 པས། ཕྱང་སོགས་ལྟ་སོ་གཉིས་སུ་བསྒྲོམས་པས་ནི་ཁམས་ལྟ་སྤྱད་ས་
 རས་དེ་དག་འོད་གསལ་དུ་རིམ་གྱིས་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་ཤེས་
 པར་གྱིས་ཤིག །དེ་ལྟར་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་དེ་བརྟན་པར་བྱ་བའི་
 དོན་དུ་གསང་སྤྱགས་འདི་ནི་བརྗོད་པར་བྱའོ། །སྤྱགས་ནི་ཚི་ཞེས་སོགས་
 སོ། །འདི་རིམ་པ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་ངག་ཏུ་བརྗོད་ནས་དེའི་དོན་ལ་མོས་
 པ་ཅེས་བྱ་དགོས་ལ། རིམ་པ་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་
 འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ༼རྣམ་པར་གཞག་པ་བཞི་པ་འདི་ཉིད་གྱིས་

རྫོགས་པ་ལ་གནས་པ་ཉི་པར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། །དེ་ལས་གཟུགས་
ཀྱི་ཕྱང་པོ་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པའི་མཚན་མ་མཁས་པས་ཤེས་
པར་བྱ་སྟེ། །ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་ཉམ་ཆུང་ཞིང་
སྟོད་པར་འགྱུར་རོ། །མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཐེམ་པ་ན་རབ་རིབ་ཏུ་
འགྱུར་རོ། །སའི་ཁམས་འགགས་པ་ན་ལུས་ཐམས་ཅད་སྐྱམས་པར་
འགྱུར་རོ། །མིག་གི་དབང་པོ་འགགས་པ་ན་མིག་མི་འགྱུར་ཞིང་བུམ་
པར་འགྱུར་རོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཡུལ་འགགས་པ་ན་རང་གི་ལུས་ཀྱི་
མདངས་མེད་ཅིང་ཉམས་ཟད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལྟར་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རྒྱུ་མེད་དང་། །རྒྱུ་
གཉིས་དང་། རྒྱུ་བཞི་དང་། རྒྱུ་མངས་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་
རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་སྤྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་
གནས་ཏེ། རོན་དམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྐྱད་ཅིག་པའི་རིམ་གྱིས་
འཇུག་གོ། །གང་དག་ཆ་ཤས་ལ་གནས་པ་དེ་དག་གི་ནི་འདིར་རྣམ་
པར་གཞག་པ་མེད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་རིམ་གྱིས་རོན་དམ་པའི་བདེན་
པར་རབ་ཏུ་འཇུག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་
ཀྱི་ལྟ་རྣམས་རོན་དམ་པའི་བདེན་པར་འཇུག་པ་དེའི་ཆེ་མཚན་མ་
མཁས་པས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཆོར་པའི་ཕྱང་པོ་ཐེམ་པ་ན་རྒྱུང་དང་

མཁྱིས་པ་དང་བད་ཀན་དང་འདུས་པ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཚོར་བ་
 ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་མི་འགྱུར་རོ། །མཉམ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཐིམ་བ་
 ན་ཡིད་ཀྱི་ཚོར་བ་ནུམ་བ་གསུམ་ཅན་བར་མི་འགྱུར་རོ། །རྩེ་ཁམས་
 སྐམས་པ་ན་རང་གི་ལུས་ལ་ཁ་རྩ་དང་ཁྲག་དང་སྤ་བ་ལ་སོགས་པ་
 སྐམས་པར་འགྱུར་རོ། །རྩ་བའི་དབང་པོ་ཐིམ་བ་ན་རང་གི་ལུས་ཀྱི་སྒྲ་
 ཐོས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་བ་རིན་པོ་ཆའི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་རྗེས་སུ་
 གཞུགས་པའོ། །

གསུམ་བ་བརྒྱའི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་ནུམས་འཇུག་པའི་དུས་སུ་
 མཚན་མ་མཁས་པས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདུ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་ཐིམ་
 བ་ན་རྒྱུ་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་ནུམས་ཅན་བར་མི་
 འགྱུར་རོ། །སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐིམ་བ་ན་ཕ་དང་མ་དང་བུ་
 དང་གཉེན་ལ་སོགས་པ་ནུམས་དང་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིང་མི་
 ཅན་ནོ། །མའི་ཁམས་ཐིམ་བ་ན་བཟའ་བ་ཐམས་ཅད་མི་འཇུག་ལོ། །སྤྱི་
 དབང་པོ་ཐིམ་བ་ན་སྤྱོད་གི་རྒྱུ་ཅེག་ཅིང་ཅེག་ཅིང་སར་འགྲོ་བར་
 འགྱུར་རོ། །དེའི་ཡུལ་ཐིམ་བ་ན་རང་གི་ལུས་ལ་དེའི་ཡུལ་སྤོ་བར་མི་
 འགྱུར་རོ། །གསུམ་བ་བརྒྱའི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་རྗེས་སུ་གཞུགས་པའོ། །བཞི་
 བ་ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་ནུམས་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་མཐར་འཇུག་པའི་

མཆན་མ་མཁས་པས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་
ཐིམ་བ་ན་ལུས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །བྱ་
བ་བྱུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐིམ་བ་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་བྱ་བ་དང་དགོས་པ་
བྲན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །རྒྱང་གི་ཁམས་ཐིམ་བ་ན་སློག་ལ་སོགས་པའི་
རྒྱང་བཙུང་རང་གི་གནས་ནས་འབོདོ། །ལྷེའི་དབང་པོ་ཐིམ་བ་ན་ལྷེ་སློམ་
པ་དང་ཐུང་བ་དང་ཅ་བ་སྟོན་པོར་འགྱུར་རོ། །རོའི་ཡུལ་ཐིམ་བ་ན་རོ་
དུག་ཉམས་སུ་མི་སྐྱོང་རོ། །བཞི་བ་ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་རྗེས་
སུ་གཞུག་པའོ། །༡༥

ཉེ་བར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་མཆམས་སྐྱོར་རོ། །གང་ན་རྫོགས་
པ་ལ་གནས་པ་ནི་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་སྟེ་དེའོ། །དེ་ནི་རྣམ་གཞག་བཞི་
པ་འདི་ལ་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་འདི་ཉིད་ཀྱི་
རྫོགས་རིམ་ཀྱི་ཆའོ། །དེ་ལ་སྦྱིར་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཐིམ་པའི་རིམ་པ་འདི་སེམས་ཅན་ཐ་མལ་པ་འཆི་བ་ལ་
ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་ལྟ་
བུའི་ཐིམ་རིམ་འབྱུང་བ་ནི་རྫོགས་རིམ་པ་མེན་པ་ལ་མེད་དོ། །དེ་ལ་ནས་
ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་པའི་བར་ནི་མཆམས་སྐྱོར་བ་སྟེ། གཞུགས་ཀྱི་ཕྱང་
པོ་ཞེས་འབྱུང་ཡང་རྣམ་སྤང་གི་རིགས་རྣམས་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་

པའི་མཚན་མ་ལ་བྱ་དགོས་ཏེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་འགྲོས་ཀྱིས་ཤེས་
སོ། །གཞུགས་ཕྱང་ཐིམ་པའི་མཚན་མ་ནི། ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་སྤར་
ལས་སྤ་བྱ་སོང་བ་དང་ལུས་ཉམས་ཚུང་བ་དང་ནུས་པ་མེད་པར་འགྱུར་
རྒྱུ་རོ། །མཚན་མ་ནི་ཞེས་ཀུན་ལ་སྤྱར་རོ། །མེ་མོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཐིམ་པ་
ན་མི་གསལ་བར་རབ་རིབ་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ས་ཁམས་འགགས་པ་ན་ལུས་
ཐམས་ཅད་བསྐྱམས་པར་འགྱུར་རོ། །ས་ཚུ་ལ་ཐིམ་པ་ན་སྒྲིག་རྒྱ་ལྟ་བུ་
འབྱུང་བར་གསུངས་པ་སོགས་ནི་ཡིད་ངོམ་ཉམས་འཆར་ཚུ་ལ་ཡིན་ལ།
འདྲིར་ནི་འབྱུང་བ་བཞི་ཐིམ་པ་ན་ལུས་ལ་ངེ་ལྟར་འགྱུར་བ་སོགས་སྟོན་
པས་མི་འདྲའོ། །མིག་མི་འགྱུར་བ་ནི་འབྲེད་འཇུ་མས་མི་ཤེས་པའོ། །ཡུལ་
གཞུགས་ནི་རྒྱད་ཀྱིས་མ་ཟེན་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཞུགས་མིན་གྱི་རང་གི་
ལུས་ཀྱི་གཞུགས་ཡིན་པས་དེ་ཐིམ་པ་ན་ལུས་ཀྱི་མདངས་ཡལ་བ་དང་
ཉམས་སྟོབས་ཟད་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལྟར་ཞེས་སོགས་ནི་དོན་སྤྱད་པ་སྟེ་འཇུག་གོ་ཞེས་བྲངས་
སོ། །གང་ན་འཁོར་བ་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཞེས་པའི་བར་ཏེ་མཚན་མ་
སྟོན་པའི་གཞུང་འདི་དག་གིས་སེམས་ཅན་རང་དགའ་བ་དང་རྣལ་འབྱོར་
པ་ལ་འབྱུང་ཚུ་ལ་ཐུན་མོང་བྱ་སྟོན་ནོ། །གང་དུ་ན་དོན་དམ་པའི་དགྱིལ་
འཁོར་དུའོ། །སེམས་ཅན་དེའི་ཚོས་གང་དེར་འཇུག་ན། རྣམ་སྤང་གི་

རིགས་ཅན་ཏེ་དེའི་རིགས་སུ་བསྐྱོམ་རྒྱུའི་སྤྱིའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གནས་
པ་རྣམས་སོ། །རིམ་པ་ནི་སྐད་ཅིག་པ་སྟེ་སྤྱར་བའི་རིམ་གྱིས་སོ། །དེ་དག་
གི་མཆན་མ་ནི་སྤར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་རོ། །འོ་ན་རྟོག་སྤང་དུ་རྣམ་སྤང་ལ་
སོགས་པའི་རིགས་ཅན་འགའ་ཞིག་གི་སྐབས་སུ་དེའི་རིགས་རྣམས་ཆང་
བར་མ་བསྟན་པ་དེ་དག་དོན་དམ་དུ་མི་འཇུག་གམ་སྟམ་ན། བྱམས་པ་ལ་
སོགས་པ་གང་དག་རྣམ་སྤང་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ལ་གནས་
པ་དེ་དག་གི་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་ནི། རྟོ་རྟེ་སྤང་བ་འདིར་རྣམ་བར་
བཞག་པ་མེད་མོད་ཀྱི་སྟེ་མེད་ནའང་འོན་ཀྱང་རྣམ་སྤང་ལ་སོགས་པའི་
རིགས་རྣམས་བསྟན་པའི་ཆེ་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་དག་ཀྱང་དོན་དམ་བདེན་པར་
རབ་དུ་འཇུག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་ན་རྣམ་གཞག་ཏུ་ལྔ་ཆན་དེ་ལས་
མ་གཏོགས་པ་གཞན་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པར་མ་བཤད་པའི་དོགས་
གཙོད་དུ་སྤྱར་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ལྷག་མ་མ་བསྟན་པ་རྣམས་གོ་དགོས་པ་
ལ་འབྲ་བ་ཡིན་ནོ། །

མདོར་བྱས་ཀྱི་འགྲུར་ལྟར་ཡིན་ན་ནི་བྱམས་པ་སྤྱོད་ཐེག་པ་ས་
རྣམ་སྤང་གི་རིགས་རྣམས་ཆང་བར་སྤང་ངོ། །གཉིས་པ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་
སྟེ་ཞེས་པ་ནི་མཆོམས་སྦྱོར་བའོ། །ལྷ་རྣམས་ཞེས་པ་ནི་ལྷ་དང་དེར་སྟོམ་
རྒྱ་གཉིས་ཆར་ལ་བྱ་སྟེ་གཞན་དུ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་

པ་ནི་དངོས་སུ་མ་བཤད་པ་ནམས་བཤད་པའི་ལྷ་སྟོབས་ཀྱིས་གོ་བར་བྱ་
 དགོས་པ་གཞན་ལ་ཡང་འདྲ་བར་སྟོན་པའོ། །ལུས་ཅན་ནམས་ཀྱི་ཆོར་བ་
 བྱེད་བར་ཤེས་ཀྱི་ཆོར་བའོ། །ཡིད་ཅན་ཀྱི་ཆོར་བ་ནི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ཆོར་
 བའོ། །རང་གི་ལུས་ཀྱི་སྐྱ་ནི་ན་བའི་ནང་གི་ལུས་སྐྱ་ཡིན་ནམ་བཞག་གོ། །
 གསུམ་པ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་པའི་བར་ནི་མཆམས་སྦྱར་རོ། །ཀླང་
 གཉིས་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་ནམས་སོ་སོར་གཙོད་པ་ལ་
 སྦྱོད་བསྐྱས་ལས་འདུ་ཤེས་སུ་གསུངས་པས་དེ་ཐེམ་པ་ན་སེམས་ཅན་
 དེ་ནམས་བྲན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །སོར་རྟོག་ཀྱང་མིང་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་
 སོགས་ལ་བྱེད་པས་དེ་ཐེམ་པ་ནི་མིང་མི་བྲན་ནོ། །ལུས་ཀྱི་མེ་ཐེམ་པ་ན་
 བཟའ་བཏུང་འདྲུ་བའི་རྒྱས་པ་ཉམས་སོ། །སྟེང་གི་རྒྱང་ནི་སྤྱ་སྟོའི་ཡིན་
 ལ་ཅེག་ཅིང་ཅེག་ཅིང་འགོ་བ་ནི་ནང་དུ་སྤྱད་པ་ཞན་ཅིང་བྱིར་བྲག་ལ་རིང་
 བར་འགོ་བའོ། །དྲི་ཐེམ་པ་ན་རང་གི་ལུས་ལ་དྲི་མི་བྱོ་བ་ནི་མི་ཆོར་བའོ། །

འདིར་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་སྦྱུན་རས་གཟིགས་དང་
 འཇམ་དབྱངས་གཉིས་ཆད་ལ། སྤྱ་ནམ་སྟིང་རིན་འབྱུང་གི་རིགས་ལྷག་
 གོ་སྟོན་ན། གཟུགས་ནས་ནམ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱང་པོའི་བར་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ་
 དེ་དག་ཀྱང་སྤྱ་མ་རགས་ཤིང་བྱི་མ་བྱི་མ་སྤྱ་བས་རགས་རིམ་ནས་འགག་
 གོ། །དེས་ན་ཕྱང་པོ་རེ་རེ་ཐེམ་པ་ན་ཁམས་དང་དབང་པོ་དང་ཡུལ་གང་

ཐིམ་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་མཛད་པས་ན་ཆོར་བ་ཐིམ་པ་
ན་སྣ་དབང་མི་ཐིམ་ཞིང་འདྲ་ཤེས་ཐིམ་པ་ན་དེ་ཐིམ་པར་འགྱུར་བས་ན་མ་
སྟོང་རིན་འབྱུང་གི་རིགས་ཡིན་ཡང་ཐིམ་རིམ་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་
བསྐྱའི་རིགས་སུ་གསུངས་ཏེ་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། །བཞི་པ་
ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་མཆམས་སྐྱར་ནས་ལུས་ཀྱི་བྱ་བ་ནི་བསྐྱལ་
བསྐྱོད་དོ། །རྒྱུད་བཅུ་ནི་སྟོག་འཛིན་དང་ཐུར་སེལ་དང་མེ་མཉམ་དང་
བྱེན་རྒྱ་དང་བྱེད་ཀྱི་རྩ་བའི་རྒྱུད་ལྟ་སྟོང་ག་གསང་གནས་སྟེ་བ་
མཁྱིན་བ་ཆོགས་རྣམས་ལ་གནས་སོ། །རྒྱ་བ་དང་རྣམ་པར་རྒྱ་བ་དང་
ཡང་དག་པར་རྒྱ་བ་དང་རབ་ཏུ་རྒྱ་བ་དང་ངེས་པར་རྒྱ་བ་ནི་ཡན་ལག་གི་
རྒྱུད་ལྟ་སྟེ་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ལ་གནས་སོ། །འདིར་ལུས་དབང་
ཐིམ་དགོས་ཤིང་རིག་བྱའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ངེས་པར་རྒྱ་བའི་རྒྱུད་ཐིམ་པར་
གསུངས་པས་མིག་ལ་སོགས་པ་བཞི་ཐིམ་པའི་དུས་དེར་ཡུལ་བཞི་ཐིམ་
པར་གསུངས་པ་ལྟར་རིག་བྱ་ཡང་ཐིམ་དགོས་སོ། །

དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ནི་སྤང་སོ་བཞི་དང་ཁམས་བཞི་ཐིམ་པ་བསྟན་
ལ་རྣམ་ཤེས་ཐིམ་པ་ནི་འདི་མན་ཆད་ཀྱིས་སྟོན་ཏེ་དེ་ལ་རྟགས་དངོས་
སུ་མ་གསུངས་སོ། །སྟོན་བསྐྱུས་ལས་ཀྱང་རིམ་པ་འདིས་དོན་དམ་པའི་
བདེན་པ་ལ་དམིགས་པར་བྱའོ། །དེའི་རིམ་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ་སྤང་སོ་

ལ་སོགས་པ་ནི་ཁམས་སྤྲ་བ་ལ་གཞུག་གོ། །ཁམས་སྤྲ་བ་ནི་སེམས་ལ་
གཞུག་གོ། །སེམས་ནི་ཡང་སེམས་པ་ལ་གཞུག་གོ། །སེམས་པ་ནི་ཡང་
མ་རིག་པ་ལ་གཞུག་སྟེ་དེ་ལྟར་སྦྱར་ནས་གཉིད་ལོག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་མཐར་རིམ་པ་འདིས་ལུས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་གནས་པའི་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོགས་བསད་ན་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པའི་ཤེས་བྱེད་
དུ་སྤར་གྱི་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་གྱི་ལུང་བྲངས་ནས་འོད་གསལ་མངོན་
སུམ་དུ་བྱེད་ཚུལ་ཤུང་སོགས་ཐིམ་པའི་རིམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོན་ནས་གསུངས་
སོ། །རྒྱད་ཕྱི་མར། རང་དབང་རིན་ཆེན་དགག་པ་ཡི། །གཟུང་བ་འཛིན་པ་
ཡིན་པར་བཤད། །ཅེས་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་འོད་གསལ་ལ་བཤད་པའི་
དོན་ལ་རང་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་དབང་པོ་ནི་མིག་སོགས་དང་
རིན་ཆེན་ནི་སེམས་དང་རྒྱུད་སྟེ་དེ་དག་ཐིམ་ནས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་
དང་སྒྲིག་རྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་མ་ལྟ་ཡང་ས་རྒྱལ་ཐིམ་པ་སོགས་ཀྱི་
ཆེ་འབྱུང་བར་སྒྲོན་གསལ་ལས་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་
ནི་གཞུང་གཞན་ནས་བཤད་པ་དང་མི་འདྲ་ཡི། །སེམས་ཅན་ཐ་མལ་བས་
འཆི་བའི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་སྐབས་ཀྱི་འཆི་རིམ་ཅི་འདྲ་དེ་
འདྲ་བ་གཅིག་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་སྐབས་སུ་

འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་འདི་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ཆོས་སྐད་
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་སྤང་རོ། །དེའི་གནད་ཀྱིས་བྱང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་
 ཡང་སྒྲུབ་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཅིག་སྤང་སྟེ་རྩོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་
 སུ་བཤད་པར་བྱའོ། །འདིའི་གནད་མ་ཐེན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཁ་ཅིག་
 གིས་འདིར་བཤད་པའི་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པའི་ཉགས་རྣམས་གཞིའི་
 སྐབས་ཁོ་ན་ལ་སྒྱུར་བ་དང་། གཞན་དག་གིས་འདི་དང་སྒྲོན་གསལ་ལས་
 གསུངས་པའི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་མཚན་མ་རྣམས་
 ལེ་ལོ་ཅན་འཛང་རྒྱ་བའི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ཁོ་ན་ལ་སྒྱུར་བ་
 སྤང་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ཆོས་སྐད་ཀྱི་ཀླར་སྟོར་
 ནས་འགྲོ་བར་སེམས་སོ། །སྤར་བཤད་པའི་བསྐལ་བ་དང་པོའི་མི་ཤི་བ་
 བྱི་རྩུས་སྒྲེས་དབང་སོགས་ཅིག་ཅར་དུ་འགགས་ནས་འཆི་བ་ཡིན་པས་
 འདིར་བཤད་པ་ལྟར་དབང་སོགས་རིམ་གྱིས་ཐེམ་པ་མེད་ཀྱང་ཤི་བའི་
 འོད་གསལ་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བ་ཙམ་ཡོད་པས་དེ་ཆོས་མཐུན་གྱི་ཡུལ་ཡིན་
 བོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་སྤང་བ་ལ་ཐེམ་པ་རྒྱ་དང་བཅས་
 བ་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་སྤྲགས་དོན་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ལོ། །
 དང་པོ་ནི། ༼སྤྲག་མ་རང་བཞིན་གྱི་སྤང་བ་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་

རིམ་པ་གཉིས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སྟོག་དང་ཚོལ་བ་དང་བཅས་པར་
རྫོལ་བཞུགས་པའི་རིམ་པས་གནས་ཏེ། །

ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་དངས་སོ། །གང་ན་ལྷག་མ་ནི་ཕུང་པོ་བཞིའི་
ལྷག་མ་ཡིན་ལ་དེས་ན་རིགས་བཞིའི་ལྷག་མ་རྫོལ་བའི་རིགས་སུ་དོན་གྱི་
གོའོ། །དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་བརྒྱད་ཅུ་སྤང་བ་གསུམ་དུ་ཐེམ་པའི་
འཇམ་དཔལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །འཇམ་དཔལ་ནི་ཡིད་སྦྱོང་བ་ཡིན་པས་མི་
བསྐྱོད་པ་དང་སྦྱང་གཞི་གཅིག་གོ། །མདོར་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་རྫོ་
རྫོལ་བའི་ཕུང་འདི་ནུམ་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྤྱད་པའི་སྐྱབས་སུ་
ཡང་བཤད་དགོས་ན་ལྷག་མོས་གྱི་སྐྱབས་སུ་ནི་མི་བསྐྱོད་པ་གཙོ་འཁོར་
གང་དུ་ཡང་མེད་པས་རྫོལ་བའི་རིགས་རིམ་ལྔར་བྱ་སྟེ་སྟུང་ན། ལྷ་དེ་མེད་ཀྱང་
དེའི་སྦྱང་གཞི་ཡོད་པས་མི་འགལ་ཏེ། དཔེར་ན་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་
པ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་གཟུགས་ཕུང་གི་སྐྱོར་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་
ལ་ནུམ་སྤང་གི་རིགས་གྱི་ལྷ་ནུམ་མེད་ཀྱང་དེའི་རིགས་ཅན་དུ་སྤང་
གསུངས་པ་བཞིན་འོ། །

ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་རྫོར་བཞུགས་ལ་རིམ་པ་དང་པོར་བྱས་པའི་རིམ་པ་
གཉིས་པ་སེམས་དཔེན་ཏེ་དེ་ཡང་བསམ་གཏན་གཉིས་གྱིས་ནུམ་ཤེས་
འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པའི་སྤྱོད་པ་དང་བཞིན་སོགས་ལྟུང་དང་བཞི་བཅུ་

དང་བདུན་འགགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །འོ་ན་རང་བཞིན་ཐིམ་པའི་སེམས་
དམིགས་ཀྱི་རིམ་པ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དེ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིན་སྟུང་ན།
སེམས་དམིགས་ཀྱི་རིམ་པ་དེ་ཡང་རྟོ་རྟེ་བཟླས་པའི་རིམ་པས་སམ་རིམ་
པ་ལ་གནས་ཏེ་བསྐྱབ་དགོས་ཏེ། རིམ་ལྡ་ལས། རྟོ་རྟེ་བཟླས་གནས་ནས་
འབྱོར་བས། །སེམས་ལ་དམིགས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་
བས་སོ། །ཡི་གེ་གསུམ་ཙམ་ཆོས་པའི་རྟོར་བཟླས་ཡིན་ནས་སྟུང་ན།
སྟོག་ནི་འཆོ་བའོ། །ཚུལ་བཞི་རིང་དུ་སྟོ་བའོ། །དེ་དང་བཅས་པར་ཏེ་རྒྱང་
སྒྲགས་གཉིས་སྒྱར་ནས་ཆོས་པའོ། །འདི་སྐབས་འདིར་བཤད་པའི་རྒྱ་
མཚན་ནི་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། སྒྲགས་དོན་ལུང་གིས་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། །རིམ་པོར་འཛིན་པ་དང་། རེས་སུ་གཞིག་
པའི་རིམ་པས་མི་ཤིགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་སྟེ། འཛིན་པ་ཉེ་བར་
བསྐྱས་ནས་དེའི་ཆོ། ཨི་ཤུ་ཅུ་དྲ་རྒྱུན་བཟང་སྤྱ་སྤྱ་མ་ཡུལ་གོམ་ཏི།
ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲགས་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །།

མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ཞེས་བྱངས་སོ། །གང་ན། སྙིང་གི་དབུས་ན་མི་
ཤིགས་པ། །གསལ་ཞིང་མར་མེ་དག་དང་མཚུངས། །མི་འགྱུར་མཆོག་
དུ་བྱ་བ་སྟེ། །ཨ་ནི་གཙོ་བོ་དམ་པའོ། །ཞེས་རྟོ་རྟེ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱན་གྱི་

རྒྱུད་སྤྱོད་བསྐྱུས་སུ་བྲངས་ནས་བཤད་པ་མཛད་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པའི་ཨ་ཐུང་དང་དེས་མཆོན་པའི་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་དོན་གཉིས་ཡོད་པའི་
ཕྱི་མ་ནི་འདིར་མི་ཞིགས་པ་སྟེ་འོད་གསལ་ལོ། །ཐབས་གང་གིས་ན།
ཅིག་ཅར་དུ་འོད་གསལ་དུ་སྤྱད་པའི་རིམ་པོར་འཛིན་པ་དང་རིམ་གྱིས་
སྤྱད་པའི་རྗེས་སུ་གཞིག་པའི་རིམ་པ་སྟེ་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་ཏེ།
རིམ་ལྔ་ལས། མགོ་བོ་ནས་ནི་རྒྱང་པའི་བར། །རི་སྒྲིང་སྒྲིང་གར་ཕྱིན་
གྱི་བར། །རྣལ་འབྱོར་ཡང་དག་མཐའ་ལ་འཇུག །རིམ་པོར་འཛིན་པ་
ཞེས་བཤད་དོ། །རྒྱ་བ་དང་ནི་མི་རྒྱ་ཉིད། །དང་པོ་འོད་གསལ་བར་བྱས་
ཏེ། །ཕྱི་ནས་དེ་བཞིན་བདག་ཉིད་བྱེད། །རྗེས་སུ་གཞིག་པའི་རིམ་པ་
ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ཏེ་ཐུགས་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པར་
འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཆེ་སྟོང་ན། མི་ཞིགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་དེའི་
ཆེ་སྟེ་དུས་དེར་རོ། །དེས་ན་རྒྱང་ཐིམ་པའི་ཆེ་མི་ཞིགས་པ་མངོན་དུ་བྱས་
ལ་ཉར་ཐོབ་ཐིམ་པའི་དུས་སུ་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་པར་འཆད་པ་
དོན་མིན་ནོ། །

ཐུགས་ནི། ཨོ་ནས་ཨ་ཉི་ཞེས་བྱ་བའི་བར་རོ། །འོད་གསལ་
མངོན་དུ་བྱས་ཚུལ་ནི་འཛིན་པ་སྟེ་ནུམ་ཞེས་ཉེ་བར་བསྐྱུས་ནས་བྱེད་དེ་
ཡུལ་དོན་དམ་དང་ཡུལ་ཅན་རིག་པ་གཉིས་ཀྱི་གཉིས་སྒྲུང་སྤྲོ་ཡང་དག་

ནས་ཁྱེད་ལ་ཁྱེད་བཞག་པ་ལྟར་དབྱེར་མི་བྱེད་པར་ཞུགས་པའོ། །སྤྲུགས་དོན་
ཡང་དེ་ཡིན་ཏེ། རྩ་བུ་ཏུ་ནི་སྟོང་ཉིད་དང་། རྩ་བུ་ནི་ཡེ་ཤེས་དང་། བཟླ་ནི་
དོན་དེ་དང་། སྤྲུགས་པ་ནི་རང་བཞིན་དང་། ལྷ་མོ་ནི་བདག་ཉིད་དང་། ཨ་
ཏི་ནི་རང་ལུས་པའི་དོན་ཡིན་པས། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོན་དེ་
རང་བཞིན་ཀྱི་བདག་ཉིད་ནི་རང་ལུས་པ་སྟེ། རྣམ་འབྱོར་པ་དེའི་བདག་
ཏུ་ཐ་སྟོང་གདགས་པའི་གཞིའི་གཙོ་བོ་སེམས་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་དབྱེར་
མེད་པར་སོང་བའི་བྱེད་འོ། །འདི་ནི་དབྱུ་མའི་གཞུང་ནས་བཤད་པ་ལྟར་
ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ལ་དུ་ཐག་ཆོད་པའི་གོ་བ་རྟེན་ནས་དེ་ནས་
རིམ་པ་དང་བོ་ནས་བསྐྱོམས་པའི་མཐར་ཆོགས་རིམ་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེ་
ལྟར་བྱུང་བ་ཡིན་ཀྱི། དེས་དོན་ཀྱི་ལྟ་བུ་ཐོས་བསམ་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་
ནས་ལེགས་པར་མ་རྟེན་པའམ་རྟེན་ཀྱང་སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེ་
ལ་དམིགས་ནས་མ་བསྐྱོམས་པར་སྟ་སྟུང་དང་རྒྱང་རམ་ཐིག་ལེ་སོགས་ཀྱི་
ལམ་བསྐྱོམས་པས་གཉིས་སྒྲུང་རགས་པ་ལོག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྟེས་པ་
དང་མི་གཅིག་གོ།

དབྱུ་མ་ནས་བཤད་པའི་སྟོང་ཉིད་སྟོམ་པར་འབྲེལ་པ་ལ་སོགས་
པ་ཐིམ་པའི་རིམ་པ་ཅན་ཀྱི་ཉོགས་པ་བསྐྱེད་ནས་འོད་གསལ་མཛོན་དུ་
བྱེད་པ་ནི་འདི་དག་གི་བྱེད་ཆོས་སོ། །རིམ་པ་དང་བོའི་དེ་བཞིན་ཉིད་

ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་སྐབས་སུ་མོས་པ་ཙམ་གྱིས་སྒོམ་པའི་སྐབས་དེའི་
 དོན་རྗེ་གསུམ་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་འཆི་བའི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བྱང་ལོགས་
 ཐིམ་པའི་མཐའ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱར་ཡང་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་ཆོས་སྐྱོའོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་གསུངས་པ་འདིས་རིམ་པ་
 དང་པོར་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་དང་དེ་སྐུལ་སྐྱར་བསྐྱར་བ་ལོགས་
 གསུངས་པ་ཡང་རྗེ་གསུམ་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་རི་ལྟར་འགྱུར་བ་ཤེས་པར་བྱ་
 དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་སྐྱེ་ཆོན་པ་ལྟར་བཅད་ནས་དང་
 པོ་བཞི་ཞུགས་པའི་ཏྲགས་དང་ཐ་མ་ཞུགས་པའི་ཆེ་ལྷ་ཆུ་འུའི་སྐབས་
 དོན་མངོན་དུ་བྱས་པར་བཤད་པ་འདིས་ནི་དོར་སྤང་གི་དགོངས་པ་
 ལེགས་པར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རི་བ་དང་། ལན་ནོ། དང་པོ་ནི། ༼གསལ་
བ། ལྷགས་འདིའི་དོན་བཅོམ་ལྷན་འདས་དོན་མཁོ་བ་དཔོན་ལྷན་པས་
བཤད་དུ་གསལ། ༽

སྒྲོབ་མས་གསོལ་བ། ཨོྲ་བྱ་བྱ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲགས་འདིའི་
 དོན་བཅོམ་ལྡན་འདས་དོན་མེ་སྒྲོབ་དཔོན་སྟོན་པས་བཤད་དུ་གསོལ།
 ཞེས་འདི་བ་སྟེ་བཤད་ཟིན་པ་དེ་ཉིད་ལུང་གཞན་གྱིས་ཀྱང་བཤད་པ་དང་
 སྒྲགས་དོན་གཞན་ཡང་བསྟན་པར་བཞེད་པའོ།

གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་རྒྱུ་སྒྲིབ་དཔོན་གྱིས་གསུངས་པ། བཅོམ་
 ལྷན་འདས་གྱིས་བཤད་པའི་རྒྱུ་ལས་གསུགས་ཏེ། དེ་བཤད་པར་
 བྱའོ། །དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན། །ཐ་མའི་སྒྲོར་བ་རྣམ་
 བར་གཞུག། ཡོ་ཞེས་པས་ནི་གཅིག་དང་ལྷན། །ཕྱུ་ཐུ་ཏུ་ནི་གཉིས་
 བ་ཡིན། །རྒྱ་ན་ཞེས་པ་གསུམ་པ་ཡིན། །བཞི་པ་བཟླ་མིང་ཅན་
 ཏེ། །སྤྲུ་མ་ལྷན་གོ་ལྷ་པ། །དུག་པ་ཨ་ཉི་ཞེས་སུ་བཟློ། །དེ་ཉིད་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དུག། །སྒྲེ་བོ་མཆོག་ལ་བསྟན་པ་ཡིན། ཡོ་ཕྱུ་
 ཐུ་ཏུ་བྱང་དང་པོའོ། །རྒྱ་ན་བཟླ་གཉིས་པ་ཡིན། །སྤྲུ་མ་ལྷན་གོ་ཉི་
 གསུམ་པ་ཡིན། །དེ་ཉིད་གསུམ་དུ་འདི་བྱ་བསྟན། །དེ་ཉིད་གསུམ་
 ནི་གཅིག་ཏུ་འགྱུར། །གསལ་དང་མི་གསལ་མིང་ཅན་ཏེ། །གཞན་
 ཡང་རྒྱུ་རྒྱུ་འཛིན་གང་ཞིག། །གསུམ་གྱི་བཟླ་དང་ལྷན་པའི་མི། །སྒྲུན་
 བངས་གཤེགས་སུ་གསོལ་བ་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་བཞུགས་པ་
 འོ། །འཇུག་པ་ཡིས་ནི་སྒྲུན་བངས་ཏེ། །སྒྲུར་བ་ཡིས་ནི་གཤེགས་སུ་
 གསོལ། །དལ་བ་ཡིས་ནི་དེ་བཞུགས་འགྱུར། །དག་པ་ལས་ནི་དངོས་
 གྲུབ་མཆོག། །སྒྲེས་བྱ་དེ་དེའི་སྒྲོར་བ་ཡིས། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གཅིག་
 ཏུ་འགྱུར། །སྒྲུར་བ་ལ་སོགས་གསུམ་ལྷན་པ། །ཕྱག་རྒྱ་སྒྲུབ་པར་
 བཤད་པ་ཡིན། །སྒྲུར་དང་རྣམ་བསྟན་དལ་བ་ཅན། །སྤྲུགས་སུ་ངེས་

བར་སྐྱོར་བ་ཡི། །སློབ་དཔོན་གྱིས་ནི་འབད་བ་ཡིས། །སློབ་མའི་རྣ་
བའི་བྱང་དུ་བཞེད། །དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ཞེས་བའི་རྣལ་འབྱོར་
ཆེན་པའི་རྒྱུད་ལས་དོན་དམ་པའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པར་གཞག་
པའི་རིམ་བར་སྤེ་བ་སྟེ་བཞི་བའོ། །༽

སློབ་དཔོན་གྱིས་ལན་གསུངས་པ། སྤྲགས་ཀྱི་དོན་ནི་བཙམ་ལྡན་
འདས་གྱིས་བཤད་པའི་རྒྱུད་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས་གསུངས་ཏེ་དེ་
འདིར་བངས་ཏེ་བཤད་པར་བྱའོ། །ཕྱག་དོར་ལ་ལེ་ལུ་གསུམ་པ་ཉན་པར་
སྐྱལ་བའི་རྗེས་དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་སྤྱོད་སྐྱོར་བ་སྟེ་རྣལ་
འབྱོར་ལ་རྣམ་པར་བཞུགས་སོ། །སྤྱོད་ཀྱི་འདིར་རྒྱུད་དང་འོད་གསལ་
བ་གཉིས་ཆར་ལ་བྱའོ། །ཞི་ཞེས་པ་ནི་གཅིག་དང་ལྡན། ཞེས་པ་ནས།
དུག་པ་ཨ་ཉི་ཞེས་སུ་བཞེད། །ཅེས་པའི་བར་རྒྱུད་ཀྱིས་ནི་སྤྲགས་
དེ་ཆོན་པ་དུག་ཏུ་བཅད་ལ། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དུག །སྤྱི་པོ་
མཆོག་ལ་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་ནི་དུག་པོ་དེ་རིགས་དུག་ཡིན་པར་
བསྟན་ཞིང་དེ་ཡང་གདུལ་བྱ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་ལ་བསྟན་
པར་གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དུག་ལ་སྐྱོར་ལུགས་དུ་མ་ཞིག་
ཡོད་ཀྱང་ཐོག་མར་སྤར་བཤད་པའི་སྤྲགས་དོན་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་

དེའི་དོན་བསྟན་དགོས་པས་སྤྲགས་དོན་དེ་ནི་རྣམ་སྤང་དང་རིན་འབྱུང་
 དང་འོད་དཔག་མེད་དང་དོན་གྲུབ་དང་མི་བསྐྱེད་པའི་རིགས་ལྟ་འོད་
 གསལ་དུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པའི་དབྱེར་མི་
 བྱེད་པ་ནི་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ངའོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་དོ་རྩེ་འཆང་
 རོ། །དེ་ལྟར་ན་རྣམ་སྤང་གི་རིགས་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པ་ནི། ཨོྫ་གྱི་
 དོན་ཡིན་ཏེ། གཞན་བཞི་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་སྤྱར་རོ། །སྤྲགས་དོན་གྱི་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་དུག་ནི་ངས་དོན་གྱི་རིགས་དུག་སྟེ་དོ་ལོ་གཅིག་ལ་
 རྟོག་པས་བྱེ་བའོ། །ཨོྫ་ཕུ་ཅུ་ཏུ་བྱུང་དང་པོ། ཞེས་པ་ནས། སྤྲ་བ་ལྷན་
 ཀོ་ཉི་གསུམ་པ་ཡིན། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྤྲགས་དེ་ཆོན་པ་གསུམ་དུ་
 བཅད་ལ། དེ་ཉིད་གསུམ་དུ་འདི་དུ་བསྟན། །དེ་ཉིད་གསུམ་ནི་གཅིག་ཏུ་
 འབྱུང། །གསལ་དང་མི་གསལ་མིང་ཅན་ཏེ། །ཞེས་པས་ཆོན་པ་གསུམ་
 དུ་བྱས་པའི་སྤྲགས་དོན་ནི་དེ་ཉིད་གསུམ་ཡིན་པར་བསྟན་ཅིང་དེ་ཡང་དེ་
 ཉིད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་གསལ་དང་མི་གསལ་གྱི་མིང་གིས་བསྟན་པའི་
 མིང་ཅན་གྱི་དོན་དུ་གསུངས་སོ། །

འདི་ཙུང་གྱི་ལེ་ཏུ་གསུམ་པའི་སྤྲགས་དོན་བཤད་རྒྱུ་གྱི་འང་
 ལེ་ཏུ་གསུམ་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ་འོག་མ་རྣམས་ལེ་ཏུ་བཅུ་གཅིག་པ་
 བས་གསུངས་པ་འདིར་སྤྱར་བའོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་སྤར་བཤད་པའི་སྤྲགས་

དོན་དང་པོ་གཉིས་སྐྱར་བ་ནི་སྐྱོདོ་རྗེ། བར་བ་གཉིས་སྐྱར་བ་གསུང་དོ་རྗེ།
 ཐ་མ་གཉིས་སྐྱར་བ་སྤྲུགས་དོ་རྗེར་བྱས་ནས་དེ་ཉིད་གསུམ་དུ་འཆད་མོད་
 གྲང་འཐད་པར་མ་མཐོང་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་དེ་ཉིད་གསུམ་ནི་འོད་གསལ་དུ་
 ཞུགས་པའི་དོན་ཅིམ་དུ་འགྱུར་བས་འོག་ནས་འཆད་པའི་རྒྱང་ལྔ་འཇུག་
 གནས་གསུམ་ལ་བཤད་དུ་མི་བྱང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་འདོད་ན་ལྔ་འོག་
 མས་ལྷ་ཅུ་ལྷའི་སྤྲུགས་དོན་མ་བཤད་པར་འགྱུར་བས་དེ་འདིར་བྲངས་པ་
 མ་འབྲེལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་དུམ་བུ་གསུམ་དུ་བཅད་པ་ནི་ལྷ་ཅུ་ལྷའི་
 སྤྲུགས་དོན་ཡིན་མོད་གྲང་སྐྱར་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པ་ལ་བཤད་པའི་
 སྤྲུགས་དོན་དང་མི་གཅིག་གོ། །ཕྱག་ན་དོ་རྗེས་སྤྲུགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་༡ སྐྱར་
 བ་གཅིག་བྱས་མི་འགྲུབ་ཅེས་ཁྲིད་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལ་འདུས་པ་༩ འདིས་
 སྤྲུགས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་མ་གཏོགས་པ་ཕྱག་རྒྱ་མ་བསྟན་ན་དེ་གཅིག་བྱས་ཅི་
 ལྟར་འགྲུབ་ཅེས་པ་དང་། སྐྱན་བྲངས་པ་དང་གཤེགས་སུ་གསོལ། འདིར་
 བོ་ལེགས་པར་ཅི་ལྟར་བཞིན། །ཅེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ་འོག་མ་འདི་ནུམ་ས་
 གསུངས་སོ། །

གཞན་ཡང་ཞེས་པ་ནི་སྐྱར་བྱུག་ཏུ་བཤད་པ་ལས་གཞན་གསུམ་
 དུ་བསྟན་པ་འཆད་པ་ལ་བྱའོ། །ད་ལྟ་འགྱུར་བའི་རྒྱད་ལ། འོན་ཏེ་དོ་རྗེ་
 འཛིན་གང་ཞིག །ཅེས་འབྱུང་ལ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བའི་ལྔ་རྒྱུ་རྣམས་

རྩོགས་པའི་འོག་ཏུ་ཆིགས་བཅད་འདི་འབྱུང་ངོ་། །རྩོམ་འཛིན་པ་སྟེ་
སྒྲགས་གྱི་སྒྲུབ་པ་པོ་གང་ཞིག་སྒྱུན་བྲངས་པ་སོགས་གསུམ་གྱི་བརྟུང་དང་
ལྡན་པ་སྟེ་དེ་གསུམ་གྱི་དོན་ཤེས་པས་སྒྱུན་བྲངས་པ་སོགས་བྱའོ། །ད་ལྟ་
འབྱུར་བའི་རྒྱད་དང་རིམ་ལྔར། སྒྲོར་བ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་མི། །ཞེས་
ཡོད་ལ་དེའི་དོན་རིམ་ལྔའི་འབྲེལ་པ་ཁ་ཅིག་ལས་འཇུག་ལྡང་སོགས་ལ་
བཤད་དོ། །རི་ལྟར་བྱེད་ན། རྒྱུད་ནང་ཏུ་འཇུག་པ་ཡིས་ནི་སྒྱུན་བྲངས་ཏེ་
སྒྲོར་བ་བྱིར་རྒྱ་བ་ཡིས་ནི་གཤེགས་སུ་གསོལ་བ་དང་དལ་བ་སྟེ་རྒྱུད་
ནང་ཏུ་གནས་པ་ཡིས་ནི་སངས་རྒྱས་སྒྱུན་བྲངས་པ་དེ་བཅུགས་པར་
འབྱུར་ངོ། །དེ་ལྟར་གསུམ་པོ་དེ་དག་པ་སྟེ་སྒྲུངས་པ་ལས་ནི་དངོས་བྱུང་
མཆོག་འབྱུང་པོ། །རྒྱུད་ན། ཡིད་ཚོན་དངོས་བྱུང་དམ་པ་ཡིན། །ཞེས་ཡོད་
དེ་ཡིད་དེ་ལ་ལྟར་ལེན་པའོ། །

སྒྲེས་བྱ་ཞེས་པའི་རྟེན་པ་གཉིས་ནི། རྒྱུད་ལས། དེ་ནི་སྒྲེས་བྱའི་
སྒྲོར་བ་ཡིས། དུག་རྒྱ་ཆེ་དང་གཅིག་བསྒྲུབ་ལས། །ཞེས་པའི་འབྱུར་བདེ་
བས་དངོས་བྱུང་མཆོག་དེ་ནི་ལམ་སྟོན་པའི་སྒྲེས་བྱའི་སྒྲོར་བས་དུག་རྒྱ་
དང་སྒྲགས་གཅིག་ཏུ་སྒྲོར་བ་ལས་འབྱུང་པོ། །དུག་རྒྱ་གང་ཡིན་སྟུང་ན།
རྒྱུད་ལས། སྒྲོར་བ་ལ་སོགས་གསུམ་ལྡན་པ། །དེ་ནི་དུག་རྒྱ་ཡིན་པར་
བཤད། །ཅེས་བསྒྲུར་བ་བདེ་བས་རྒྱུད་ལྡང་འཇུག་གནས་གསུམ་བཟང་

བ་དང་ལྷན་པ་དེ་ནི་འདིར་བྲག་རྒྱལོ། །བྲག་རྒྱ་དང་སྤྲུག་གཉིས་གཅིག་
 ཏུ་སྐྱོར་ཚུལ་ནི། རྣམ་སྤྱད་ནི་རྒྱུད་ནང་དུ་འབྱུག་པ་སྟེ། དེ་གསུམ་སྤྲུག་ས་
 སུ་སྟེ་ཡི་གེ་གསུམ་དུ་དབྱེར་མེད་བར་ངེས་བར་སྐྱོར་བ་ནི་སྟོབ་དཔོན་
 གྲིས་བརྗོད་ཅེས་སྐུར་རོ། །གང་ལ་ན་ན་བྱུང་དུ་སྟེ་གསང་ནས་སྟོབ་མ་
 ལ་གོ་བར་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །དེ་ཡང་སྟོབ་དཔོན་གྲིས་སྟོད་དང་ལྷན་པའི་
 སྟོབ་མ་ལ་འབད་པ་ཡིས་བྱའོ། །རིམ་ལྡེའི་འགྲེལ་བ་ཁ་ཅིག་ལས་སྟོབ་
 མས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལ་འཆད་དོ། །སྟོན་གསལ་དུ་སྤྲུག་ཆོན་བྱུག་
 དང་གསུམ་དུ་བཅད་པ་རྣམས་རྒྱུད་སྟོན་པའི་བཤད་བར་བྱངས་མོད་ཀྱང་
 སྤར་བཤད་པ་ལྟར་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པ་སྟོན་པ་ཡང་མི་བཞེད་པ་མིན་
 ནོ། །

དེ་ལྟར་ན་དེ་ཉིད་གསུམ་ནི་རྒྱུད་ལྡང་འབྱུག་གནས་གསུམ་ལ་བྱ་
 ལ་དེ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་སྤྲུག་དང་དེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་དུ་
 སྐྱོར་བའོ། །གསལ་དང་མི་གསལ་ནི་དེ་དག་གི་རྒྱ་ཚུལ་དང་ནང་ཆོན་
 གྱི་བྱང་བར་རྣམས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བས་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་གསལ་ཞིང་དེ་ལས་
 གཞན་པ་ལ་མི་གསལ་བ་ལ་བྱ་སྟེ། དགོངས་པ་ལྷང་སྟོན་གྱི་ལེའུ་གཉིས་
 བ་ལས། རྒྱུད་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་ཚུབ་སེམས། །དབང་པོ་ཀྱན་གྱི་གཙོ་འདི་
 ཡིན། །འདི་ལྟར་མི་མངོན་སྲ་བ་ལས། །རྟག་ཏུ་གསལ་བར་བརྗོད་པ་

ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་སྤྱུ་རྩའི་སྤྲུག་ཆོན་པ་གསུམ་གྱི་དོན་སྟོན་
པ་ན་རྒྱང་གསུམ་སྤྲུག་དང་དབྱེར་མེད་པར་སྟོན་པས་དོ་རྗེ་བརྒྱས་པའི་
རིམ་པ་སྐབས་འདིར་བསྟན་ཏེ། སྤྱུ་རྩའི་སྤྲུག་དོན་ལ་འོད་གསལ་དུ་
ཞུགས་པ་དང་རྒྱང་ལ་བཞད་པ་གཉིས་ཡོད་ལ་གཉིས་ཀ་སྤྲུག་དེའི་དོན་
འཆད་པའི་སྐབས་འདིར་བྲངས་པའོ། །དེས་ན་སྐབས་འདིར་དོར་བརྒྱས་
གསུངས་པ་རྫོགས་རིམ་ཐོབ་ནས་སྟོང་པ་བྱེད་པ་མ་བྱུང་བར་འཆི་བ་
དེས་འཆི་བའི་དུས་ན་བྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱང་རྒྱ་བའི་ཆེ་དོར་བརྒྱས་བྱེད་པ་ལ་
སྟོར་བ་ནི་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་བཞེད་པར་མི་སྒྲུང་ངོ། །དཔལ་གསང་བ་འདུས་
པའི་དོན་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱིས་བཟུལ་བ་འདི་ལ་རྫོགས་རིམ་གྱི་
གནད་རྣམས་གོ་བ་བསྐྱེད་རིམ་ལེགས་པར་གོ་བ་ལ་སྟོས་ལ། བསྐྱེད་
རིམ་གྱི་དབྱེད་གཞི་ཕིན་ཏུ་ཆེ་བའི་གནས་རྣམས་མདོར་བྱས་དང་གཞུང་
གཞན་ན་མི་གསལ་ཞིང་གཞུང་འདི་གསལ་བར་མཐོང་ནས་རྣམ་གཞག་
བཞི་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་པབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདི་དང་མདོར་བྱས་ཀྱི་
མདོན་ཁྲོགས་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱེད་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་ན་རིམ་
པ་དང་པོ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཤེས་ནས་རྒྱད་སྟོན་པར་བྱེད་ཀྱས་པ་ཡིན་
ནོ། །དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱད་ཀྱི་
སྐབ་ཐབས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་རིམ་པ་ལས་དོན་དམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་

གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ལེ་འུ་སྟེ་རྣམ་གཞག་བཞི་པའི་རྣམ་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་མཁས་ལ་གྲུབ་པ་བརྟེན་པ་
དཔལ་སྤྱི་བྱང་ཚུབ་གྱི་ཞལ་སྤྱ་ནས་གྱིས་མཛད་པའི་རྣམ་པར་བཞག་
པའི་རིམ་པ་རྫོགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པའོ། །རྒྱ་གར་
གྱི་མཁན་སོ་རྣམས་ཤི་རྩ་དུ་སྟེ་ཆོས་དཔལ་བཟང་སོ་དང་། བོད་གྱི་འུ་ཆེན་
གྱི་ལོ་རྩེ་བ་ཆེན་སོ་སྟེ་ས་མཆོག་དགེ་སློང་རིན་ཆེན་བཟང་སོས་རྒྱ་སྐད་
ལས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཞིང་ཆོག་དོན་ལ་འུ་ཆེན་བྱས་ཏེ་འཆད་ཉན་
གྱིས་གཏན་ལ་པབ་པའོ། །

ཞིང་འདིར་ལྟར་བཅས་འགོ་བའི་མིག་གཅིག་ལ། །ཐུབ་དབང་
ཆོས་གྱི་དབྱིངས་སུ་ཞུགས་རྗེས་སུ། །དེ་ཡི་རབ་ཟབ་དགོངས་པའི་གསང་
འབྱེད་པ། །ལུང་བསྟན་བརྟེན་པ་དཔལ་ལྡན་སྤྱ་སྤྱབ་ཞབས། །མགོན་དེའི་
ཐུགས་ལས་སྦྱིས་པའི་གྲུབ་པ་མཆོག་ །ད་དུང་ཡིད་འཛིན་དཔལ་གྱི་རིར་
བཞུགས་ནས། །རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་དགའ་སྟོན་འབྱེད་མཛད་པ། །རྣལ་འབྱོར་
དབང་ཐུག་སྤྱི་བྱང་ཚུབ་གྱི། །གཞུང་མཆོག་སྤྱབ་ཐབས་རྣམ་གཞག་
རིམ་པའི་དོན། །ཡོངས་རྫོགས་བདག་འབྲའི་སྟོ་ཡི་ཡུལ་མེན་ཡང་། །འདུས་
པའི་ལམ་བཟང་འདི་ལ་ཆེར་མོས་པས། །རྣམ་བཤད་འདི་ལ་བདག་གིས་
འབད་བ་བྱས། །དེ་ནི་རང་སྟོ་གོམས་པ་བསྐྱེད་ཕྱིར་དང་། །གསང་སྤྱགས་

ལམ་གྱི་མཐར་ཐུག་འཕགས་པའི་ལུགས། །ཆེས་ཆེར་ཉམས་པར་གྱུར་
བ་མ་བཟོད་ནས། །བསྟན་པའི་མཐར་ཐུག་རྒྱས་པའི་དོན་དུའོ། །དེར་
དུས་གཞུང་ལུགས་གདམས་པའི་མཆོག་ཡིན་པར། །དེས་པ་རྟོན་ནས་
སྦྱབ་པ་ཤིན་ཏུ་ཉུང་། །དེས་ན་སྤྲོ་ཆོགས་ལམ་གྱིས་མ་ཆོམ་པར། །འདི་
འབྲེལ་གཞུང་ལ་རྟོན་པའང་སྐལ་བ་བཟང་། །བྱབ་བདག་དོ་རྩེ་འཛིན་པས་
གསུངས་པའི་རྒྱད། །ལུང་བསྟན་བརྟེན་པས་ལེགས་པར་བཀལ་བའི་
ལམ། །དེ་མེད་རིགས་པའི་ལམ་ནས་བྲངས་ནས་ནི། །དབེན་པར་སྦྱབ་པ་
དེ་ལ་སློབ་དགལ། །རྒྱད་དང་བསྟན་ཆེ་དེ་དང་མི་མཐུན་ཞིང་། །དཔང་
གྱུར་སྤྱེ་བོས་ལེགས་པར་མ་བཀལ་དང་། །དེ་མེད་རིགས་པའི་དབྱང་པ་
འདོར་དགོས་པའི། །ལམ་དེས་སློབ་ཆེ་རྣམས་ཆོམ་མི་འགྱུར། །འདིར་
ནི་གང་ཅོངས་བདག་གི་ཉེས་པ་སྟེ། །ལེགས་པར་གང་བཤད་རྩེ་བཅུན་
སྒྲ་མའི་དེན། །ཅོངས་དེའི་རྩ་བ་མ་རིག་དང་བཅས་པ། །བཅེ་ལྡན་རྣམས་
ཀྱིས་སྦྱར་དུ་བསྒྲོག་ཏུ་གསོལ། །བསྟན་པའི་མཐར་ཐུག་རྒྱས་པར་བྱ་
སྤང་དུ། །བདག་གིས་འབད་ལས་བསོད་ནམས་གང་བསགས་པ། །དེས་
ནི་འགྲོ་ཀུན་ཐེག་པ་མཆོག་གི་གྲུས། །ཀལ་དཀའ་འཁོར་བའི་མཆོ་ལས་
སློལ་བར་ཤོག །འགྲོ་བའི་པན་བདེ་རབ་འབྱམས་མ་ལུས་པ། །རྒྱལ་བའི་
བསྟན་ལས་འབྱུང་བར་ཡིད་ཆེས་ནས། །ཆེ་རབས་ཀུན་ཏུ་རྒྱལ་བའི་ཆོས་

ཚུལ་ཀུན། །འཛིན་པར་བྱེད་ལས་ལྡོག་པར་མ་གྱུར་ཅིག །དེ་ཆེ་དམ་ཆོས་
འཛིན་པའི་མ་ཐུན་རྒྱུན་ཀུན། །བསམས་པ་ཅམ་གྱིས་བདེ་སྒྲག་ཉིད་འབྲུབ་
ཅིང་། །དེ་ཡི་བར་ཆོད་འགལ་བའི་རྒྱུན་ནུམས་ཀྱི། །མཚན་མ་ཅམ་ཡང་
འབྲུང་བར་མ་གྱུར་ཅིག །ནུམ་བཤད་འདིས་ཀྱང་འགྲོ་སྒྲོའི་ཐུན་བསལ་
ཏེ། །དཔལ་ལྡན་འདུས་པའི་གནད་དོན་གསལ་བྱས་ནས། །ཐེག་མཆོག་
ལམ་གྱིས་འགྲོ་བ་ནུམས་ལ་ནི། །དངོས་བྱུབ་གཉིས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་རྒྱས་
བྱེད་ཤོག །

ཅེས་ནུམ་གཞག་རིམ་པའི་ནུམ་བཤད་དཔལ་གསང་བ་འདུས་
པའི་གནད་ཀྱི་དོན་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། དཔལ་གསང་བ་འདུས་
པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཤུགས་དགེ་སྤྱོད་ཤར་ཙུང་ཁ་བ་སྟོ་བཟང་བྲགས་པའི་
དཔལ་གྱིས་གངས་རིའི་དབང་པོ་འོ་དེ་གྲང་རྒྱལ་གྱི་ལྷ་ཞོལ་བྱམས་པ་
སྤིང་མིང་གཞན་གསང་སྤྲགས་ནང་ཞེས་བྱ་བའི་རི་ཁྲིད་དུ་སྦྱར་བའི་ཡི་
གོ་པ་ནི་དགའ་བཞི་འཛིན་པ་གཡག་སྡེ་པ་བསོད་ནམས་དཔལ་བཟང་
ངོ། །འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུན་ཏུ་རྒྱས་པར་
གྱུར་ཅིག །སྙམ་སྟེ། རྒྱལ་བསྟན་པ་ད་ཆོལ་པན་བདེའི་བྱི་བསྐྱང་ཅན། །བཤད་
སྒྲུབ་འདབ་རྒྱས་ནུམ་གྲོལ་སྤྱང་ཅིའི་བཅུད། །འགྲོ་ཀུན་སྦྱོང་བྱིར་སྦྱུ་འབྲུམ་
བྱམས་པ་སྤིང་། །ཆོས་སྡེ་ཆེན་ཆོས་སྦྱིན་ཆར་འདི་སྟེལ། །སུ་སྐྱེ་ལོ།

དབར་བྱང་སྟོན་ཆིག

༡༡། རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཆོར་རོ་གཅིག་ཏུ། རྒྱལ་བའི་མཐའ་
ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབ་སྤྱང་། ཆོག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་
གསུམ་གྱི། ཁི་མ་ཡོངས་འབྱུང་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་འདི། དབར་དུ་
བསྐྱེད་པའི་རྣམ་དཀར་ཕྱང་པོའི་མཐུས། ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྟོ་མོ་སྟོང་
ཐག་བརྒྱ། རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་ལྟེ་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། འཇམ་ལེགས་འོར་
བྱའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག། ॥

ཅེས་འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཆོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་རྣམ་འདྲན་ཡུལ་སེལ་འདི་འཇམ་ལེགས་སྟོ་གུན་རྣམ་རྒྱས་
པ་སོགས་འཕམ་ཡུན་ལེགས་ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། རང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དབར་དུ་བསྐྱེད་
དང་བསྐྱེད་འགྱུར་གང་ལའང་སྤྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བཟླའི་སྟོན་ཆིག་ཏུ་ཡུལ་འདི་དགེ་སྦྱོང་ཆོས་སྤྱོད་པ་དག་དབང་སྟོ་བཟང་བསྟན་འདྲིན་
རྒྱ་མཆོས་སྤྱར་བཤོ། ॥

དཔེ་མཛོད་འགན་འཛིན།

གོ་པོ། དགེ་བཤེས་སློ་བཟང་རྒྱལ་མཆོན།

ཆ་བ། གནས་བརྟན་བཟ་ཤིས།

ཉུང་ལ།

བསམ་སློ། དགེ་བཤེས་སློ་བཟང་བཟོད་པ།

ཆ་བ། དགེ་བཤེས་དབང་ལུག

དབར་ཅ་སྤྲིག་མཁན།

དགའ་བྱང་དཔེ་མཛོད་ཀྱི་དབར་ཅ་འཇུག་སྤྲིག་ཁང་ནས་བསྤྲིགས།

དེབ་གཟུགས་སྤྲིག་སྒྱུར་བ་དང་རྒྱབ་ཤ་རྩས་འགོད་པ།

ཀོང་པོ། བསྟན་འཛིན་སློ་ལྷན།

書 號： TI1380

詳細書名： 藏文：

《清淨瑜伽次第》及《安立次第》

根本文及釋論對照

作 者： 宗喀巴大師(洛桑札巴)

傳 承： 藏傳格魯巴

適用對象： 甘丹寺北學院 及

藏傳格魯巴傳承

提供單位： 南印度甘丹寺北學院圖書館

Gaden Jangtse Norling College

Gaden Jangtse Library

提供日期： 2016 年 9 月